

บทแปลบทละครเรื่อง “พ่อ” ของฟลอริยอง เซลแลร์ พร้อมบทวิเคราะห์

โดย

นางสาวณัฐพร สุวิชาพานิชย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทแปลบทละครเรื่อง “พ่อ” ของฟลอริยอง เซลแลร์ พร้อมบทวิเคราะห์

โดย

นางสาวณัฐพร สุวิชาพานิชย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

TRANSLATION AND ANALYSIS OF “LE PÈRE” BY FLORIAN ZELLER

BY

MISS NATTHAPHON SUVICHAPANICH

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARTS IN FRENCH-THAI TRANSLATION
FACULTY OF LIBERAL ARTS
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2018
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะศิลปศาสตร์

วิทยานิพนธ์

ของ

นางสาวณัฐพร สุวิชาพานิชย์

เรื่อง

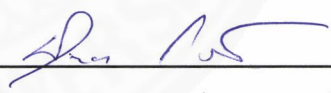
บทแปลบทละครเรื่อง “พ่อ” ของพลอริยอง เซลแลร์ พร้อมบทวิเคราะห์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

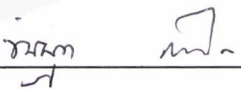
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2562

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทิดา ไรจนอนันต์)

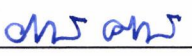
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา กองทิพย์ จารุพินทุโสภณ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา นันทศิลป์)

คณบดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ศรีพิจารณ์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทแปลบทละครเรื่อง “พ่อ” ของฟลอริยอง เซลแลร์ พร้อมบทวิเคราะห์
ชื่อผู้เขียน	นางสาวณัฐพร สุวิชาพานิชย์
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา กองทิพย์ จารุพินทุโสภณ
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอบทแปลภาษาไทยและบทวิเคราะห์ของบทละครฝรั่งเศสเรื่อง *พ่อ* (Le Père) ของฟลอริยอง เซลแลร์ (Florian Zeller) ซึ่งเป็นวรรณกรรมในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ชิ้นหนึ่งที่ได้รับรางวัลมากมายทั้งในประเทศฝรั่งเศสและต่างประเทศ บทละครเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับชายชราผู้มีภาวะสมองเสื่อม และลูกสาวของเขาที่พยายามรักษาสมดุลระหว่างความรักที่เธอมีให้พ่อและความจำเป็นที่ต้องอยู่ดูแลพ่อ กับความต้องการที่จะไปใช้ชีวิตของเธอเอง ในการแปลและวิเคราะห์บทละครเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการของทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมายของสถาบันชั้นสูงด้านการล่ามและการแปล (École Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs หรือ ESIT) แห่งมหาวิทยาลัยปารีส III ของประเทศฝรั่งเศส ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการแปลทั้งหมดสามขั้นตอน ได้แก่ การทำความเข้าใจต้นฉบับ การผล่ออกจากภาษาต้นฉบับ และการถ่ายทอดความหมายสู่ภาษาปลายทาง โดยยังรักษาเนื้อหา ลีลาการประพันธ์ และผลกระทบทางอารมณ์ให้เทียบเท่ากับต้นฉบับมากที่สุด

วิทยานิพนธ์นี้แบ่งออกเป็นสองภาค ได้แก่ ภาคที่หนึ่ง ประกอบด้วยต้นฉบับและบทแปลบทละครเรื่อง *พ่อ* และภาคที่สอง ประกอบด้วยบทวิเคราะห์การแปล ในกระบวนการทำความเข้าใจ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาลักษณะเฉพาะของบทละคร ตัวละคร กลวิธีการประพันธ์ และบทขบขันต่าง ๆ ส่วนในกระบวนการถ่ายทอดความหมายสู่บทแปล ผู้วิจัยได้เน้นนำเสนอการเลือกใช้คำสรรพนามและคำอุทานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และการรักษาวรรณศิลป์ให้คงอยู่ในบทแปล

คำสำคัญ: การแปล, บทละครฝรั่งเศส, ฟลอริยอง เซลแลร์, โรคัลไซเมอร์, ภาวะสมองเสื่อม

Thesis Title	TRANSLATION AND ANALYSIS OF “LE PÈRE” BY FLORIAN ZELLER
Author	Miss Natthaphon Suvichapanich
Degree	Master of Arts
Major Field/Faculty/University	French-Thai Translation Faculty of Liberal Arts Thammasat University
Thesis Advisor	Associate Professor Kanittha Kongtip Jarupintusophon, Ph.D.
Academic Years	2018

ABSTRACT

A translation into Thai language and analysis was prepared for the French play *Le Père* of Florian Zeller, a 21st-century work which has received many awards in France and overseas. The play is about an old man with dementia, and the efforts of his daughter to balance her love for her father and the need to care for him with the demands of her own life. The interpretative theory of translation developed by *L'École Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs* (ESIT) was followed: comprehending the source text and deverbalizing the source language and reformulating meaning to the target language while preserving content, authorial style, and emotional effects of the original text.

In addition to the translation, the analysis focused on comprehending characteristics of the play, including its characters, literary style, and comic elements. Selecting appropriate pronouns and interjections and preserving rhetorical figures of the original text were emphasized in reformulation process analysis.

Keywords: Translation, French Play, Florian Zeller, Alzheimer’s disease, Dementia.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ บทแปลบทละครเรื่อง “พ่อ” ของฟลอริยอง เซลแลร์ พร้อมบทวิเคราะห์เล่มนี้ จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงได้หากปราศจากความกรุณาและความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา กองทิพย์ จารุพินทุโสภณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ได้สละเวลาอันมีค่าในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งในส่วนของบทแปลและบทวิเคราะห์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธิชา โรจนอนันต์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา นันทศิลป์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ที่กรุณาช่วยตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดทั้งในภาคบทแปลและภาควิเคราะห์ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์ธณินทร มีเพียร ผู้ช่วยแนะนำบทละครเรื่อง พ่อ อันทรงคุณค่าเรื่องนี้ให้รู้จัก ผู้วิจัยจึงได้มีโอกาสศึกษาและฝึกฝนทักษะการแปลจากบทละครที่น่าสนใจเรื่องนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ช่วยวางรากฐานความรู้ด้านภาษาฝรั่งเศสและจุดประกายให้ผู้วิจัยศึกษาต่อ และคณาจารย์สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาการแปลอันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นในสาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทยทุกคน ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจซึ่งกันและกันเสมอมาตลอดระยะเวลาที่ร่ำเรียนและทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณเพื่อนสนิทและผู้ใหญ่อีกหลายท่านที่คอยช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และให้กำลังใจอยู่เสมอ

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ผู้คอยสนับสนุนทุนการศึกษาและส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้เรียนในสิ่งที่สนใจ อีกทั้งยังคอยใส่ใจดูแลและให้กำลังใจเสมอไม่ว่าในยามสุขหรือยามทุกข์ และขอขอบคุณพี่สาวผู้เป็นแรงบันดาลใจในการเรียน

หากวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะพอเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจบ้าง ผู้วิจัยขอมอบความดีนี้แด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

นางสาวณัฐพร สุวิชาพานิชย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญตาราง	(8)
บทนำ	1
เรื่องย่อ	3
ภาคที่ 1 ด้นฉบับและบทแปล	
ด้นฉบับและบทแปลบทละครเรื่อง “พ่อ”	4
ภาคที่ 2 บทวิเคราะห์	
วิเคราะห์บทแปล	126
บทที่ 1 การทำความเข้าใจด้นฉบับ	128
1.1 ลักษณะทั่วไปของบทละคร	128
1.2 ลักษณะเฉพาะของบทละครเรื่อง “พ่อ”	129
1.3 การทำความเข้าใจตัวละคร	130
1.3.1 ตัวละคร “อึ้งเต๋อ”	130
1.3.1.1 ความรู้เสริมเกี่ยวกับโรคอัลไซเมอร์	131

1.3.1.2 อาการของโรคอัลไซเมอร์ที่สืบทอดผ่านตัวละคร “อ็องเดร”	135
(1) อาการที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามพัฒนาการของโรค	135
1. ความผิดปกติทางภาษาและการสื่อสาร	135
2. พฤติกรรมพูดซ้ำ ๆ	136
3. พฤติกรรมก้าวร้าว	136
4. หวาดระแวงและหลงผิด	137
5. อาการคล้ายเด็ก	138
6. ความจำบกพร่อง	139
(2) อาการที่ทรุดลงตามพัฒนาการของโรค	140
1. สับสนด้านเวลา	141
2. สับสนสถานที่	142
3. อาการประสาทหลอน	143
4. การจดจำใบหน้าและชื่อคน	145
1.3.2 ตัวละคร “อานน์”	147
1.3.2.1 นิยายทั่วไป	147
1.3.2.2 บทบาทของผู้ดูแล	148
1.3.3 ตัวละคร “ปีแยร์”	150
1.3.4 ตัวละคร “ลอรา”	151
1.4 การทำความเข้าใจเทคนิคการประพันธ์	151
1.4.1 เทคนิคการประพันธ์ด้านตัวละคร	152
1.4.2 เทคนิคการประพันธ์ด้านเวลา	153
1.4.2.1 บทบรรยายต้นฉากและระหว่างฉาก	154
1.4.2.2 บทสนทนาและบทบรรยายที่ซ้ำกันทั้งเหตุการณ์	154
1.4.2.3 การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว	155
1.4.2.4 วันที่ลอราพบอ็องเดรครั้งแรก	156
1.4.2.5 เหตุการณ์ที่มีการกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ	156
1.4.3 เทคนิคการประพันธ์ด้านสถานที่	167
1.4.4 เทคนิคการประพันธ์ด้านกลวิธีการเล่าเรื่อง	171
1.4.4.1 การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและไม่จริงปะปนกัน	171
(1) ความฝันของตัวละคร	171
(2) เหตุการณ์ในจินตนาการของอ็องเดร	172

1.4.4.2 การเล่าเรื่องราวที่ขัดแย้งกันเอง	172
(1) อานันกับการย้ายไปอยู่ลอนดอน	173
(2) สถานะความสัมพันธ์ระหว่างอานันและปีแยร์	174
1.5 การทำความเข้าใจบทบั่น	175
1.5.1 บทบั่นจากสถานการณ์ของเรื่อง (Comique de situation)	176
1.5.2 บทบั่นจากอุปนิสัยของตัวละคร (Comique de caractère)	177
1.5.3 บทบั่นจากท่าทางของตัวละคร (Comique de gestes)	178
1.5.4 บทบั่นจากคำพูดของตัวละคร (Comique verbal)	180
1.5.4.1 การปลั่งปาก	180
1.5.4.2 การกล่าวสิ่งที่ตรงข้ามกับความจริง	181
บทที่ 2 การถ่ายทอดต้นฉบับสู่บทแปล	183
2.1 การถ่ายทอดคำสรรพนาม	183
2.1.1 การถ่ายทอดคำสรรพนามระหว่างพ่อกับลูกสาว	185
2.1.2 การถ่ายทอดคำสรรพนามระหว่างคนรัก	186
2.1.3 การถ่ายทอดคำสรรพนามระหว่างพ่อตากับลูกเขย	187
2.1.4 การถ่ายทอดคำสรรพนามระหว่างคนในครอบครัวกับผู้ดูแล	188
2.2 การถ่ายทอดคำอุทาน	190
2.2.1 คำอุทาน “Hein”	191
2.2.2 คำอุทาน “Ah”	193
2.2.3 คำอุทาน “Aïe”	195
2.2.4 คำอุทาน “Hum”	196
2.2.5 คำอุทาน “Merde”	197
2.2.6 คำอุทาน “Hop”	198
2.3 การถ่ายทอดวรรณศิลป์ (Figures de rhétorique)	199
2.3.1 การถ่ายทอดการซ้ำ (Répétition)	199
2.3.2 การถ่ายทอดโวหารประชดประชัน (Ironie)	201
2.3.3 การถ่ายทอดคำถามเชิงวาทศิลป์ (Question rhétorique)	202
บทสรุป	204

รายการอ้างอิง	205
ประวัติผู้เขียน	209

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ฉากที่ตัวละครแทนเข้ามาสวมบทบาทแทนตัวละครจริง	152
1.2 สิ่งที่เชื่อมฉากต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นเหตุการณ์ในวันที่ 2 ของเรื่อง	158
1.3 ลำดับเหตุการณ์ที่แท้จริงในเรื่อง	165
2.1 การเปรียบเทียบระหว่างบุรุษสรรพนามในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย	184
2.2 สรรพนามที่คนในครอบครัวใช้กับผู้ดูแล	189
2.3 สรรพนามที่ผู้ดูแลใช้กับคนในครอบครัว	189

บทนำ

บทละครเรื่อง *พ่อ* (*Le Père*) ผลงานของฟลอเรียน เซลเลอร์ (Florian Zeller) นักเขียนร่วมสมัยชาวฝรั่งเศส ถูกจัดแสดงขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 2012 ที่โรงละครเฮเบอร์โตต์ (Hébertot) บทละครเรื่องนี้จัดอยู่ในบทละครชุด 3 เรื่องที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว อีกสองเรื่องได้แก่ *La Mère* หรือ *แม่* (ค.ศ. 2010) และ *Le Fils* หรือ *ลูกชาย* (ค.ศ. 2018) บทละครเรื่อง *พ่อ* ถือเป็นผลงานของเซลเลอร์ที่ได้รับความนิยมไปทั่วโลกและถูกนำไปจัดแสดงแล้วในกว่า 45 ประเทศ อาทิเช่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สิงคโปร์ ฮองกง เป็นต้น บทละครเรื่องนี้ทำให้เซลเลอร์ได้รับรางวัลโมลิเอร์ (Molière) ในฝรั่งเศสถึง 3 รางวัลเมื่อปี ค.ศ. 2014 ได้แก่ บทละครเวทียอดเยี่ยม นักแสดงนำชายยอดเยี่ยมสำหรับโรแบร์ต อีร์สซ์ และนักแสดงนำหญิงยอดเยี่ยมสำหรับอีซาเบล เจอลินาส์ อีกทั้งเขายังได้รับรางวัลจากนานาชาติอีก 16 รางวัลด้วย¹ บทละครเรื่อง *พ่อ* ได้รับการดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ฝรั่งเศสชื่อ *Floride* เมื่อปี ค.ศ. 2015² แรบบันดาลใจในการประพันธ์บทละครเรื่องนี้มาจากโรแบร์ต อีร์สซ์ นักแสดงตลกระดับตำนานผู้คร่ำหวอดในวงการละครเวทีซึ่งเซลเลอร์ชื่นชอบ เซลเลอร์จึงประพันธ์บทละครเรื่องนี้ให้อีร์สซ์เล่น โดยยึดเอาร่างกายและน้ำเสียงของอีร์สซ์ในวัย 80 กว่าปีเป็นตัวตั้งต้นในการเขียน เขาไม่ได้นำเรื่องคนชราหรือโรคอัลไซเมอร์มาเป็นจุดตั้งต้นของการประพันธ์³

ฟลอเรียน เซลเลอร์เกิดเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน ค.ศ. 1979 ที่กรุงปารีส เขาจบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาด้านการเมืองแห่งกรุงปารีส (Institut d'études politiques de Paris) เมื่อปี ค.ศ. 2001 เขาเป็นทั้งนักเขียนนวนิยาย นักแต่งเพลงและอุปรากร นักเขียนบทภาพยนตร์และบทละครโทรทัศน์ แต่เป็นที่รู้จักไปทั่วโลกในนามนักประพันธ์บทละครที่ได้รับรางวัลมากมายซึ่งส่วนใหญ่มาจากผลงานบทละครเรื่อง *พ่อ* ปัจจุบันเขาตีพิมพ์บทละครมาแล้ว 12 เรื่อง และบทละครหลายเรื่องก็ได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษโดยคริสโตเฟอร์ แฮมป์ตัน (Christopher Hampton) เพื่อนำไปจัดแสดงในหลายประเทศ ผลงานบทละครอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น *La Vérité* (ค.ศ. 2011) *Avant de s'envoler* (ค.ศ. 2016) เป็นต้น ส่วนผลงานนวนิยายที่น่าสนใจ ได้แก่ *Neiges artificielles* (ค.ศ. 2002) และ *Les Amants du n'importe quoi* (ค.ศ. 2003) ซึ่งเป็นนวนิยายสองเรื่องแรกที่เขาประพันธ์และทำให้เขาเริ่มมีชื่อเสียงในวงการนักเขียนและได้รับรางวัลด้วยวัยเพียงยี่สิบต้น ๆ⁴

¹ Wikipédia, s.v. “Le Père (Zeller),” accessed May 8, 2019, [https://fr.wikipedia.org/wiki/Le_Père_\(Zeller\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Le_Père_(Zeller)).

² Wikipedia, s.v. “Le Père,” accessed May 8, 2019, https://en.wikipedia.org/wiki/Le_Père.

³ Marine Chassagnon, “On a interrogé Florian Zeller sur sa dernière pièce...,” Huffpost, accessed May 10, 2019, https://www.huffingtonpost.fr/2016/10/28/florian-zeller-avant-de-envoler-interview_a_21594183.

⁴ Wikipédia, s.v. “Florian Zeller,” accessed May 8, 2019, https://fr.wikipedia.org/wiki/Florian_Zeller.

บทละครเรื่อง *พ่อ* จัดเป็นบทละครประเภท Farce tragique⁵ ซึ่งหมายถึงละครที่เป็นส่วนผสมของละครตลก (Farce) และละครโศกนาฏกรรม (Tragédie) ละครประเภทนี้จะนำเสนอเรื่องราวที่มีแก่นเรื่องที่หนักหน่วง เศร้า และกระทบจิตใจผู้อ่านหรือผู้ชมละครได้ดี และมักลงเอยด้วยเรื่องเศร้า⁶ ตามแนวทางของละครโศกนาฏกรรม แต่ก็ยังแทรกความตลกขบขันแบบละครตลกอยู่บ้าง ประปรายเพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ชมพอจะหัวเราะออกมาได้บ้าง⁷

เนื่องจากบทละครเรื่อง *พ่อ* จัดอยู่ในบทละครชุดที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว ผู้ประพันธ์จึงหยิบยกปัญหาอย่างหนึ่งในครอบครัวมาถ่ายทอดผ่านตัวละคร “พ่อ” ซึ่งเป็นตัวเอกของเรื่อง นั่นคือปัญหาความแก่ชราและความเจ็บป่วยซึ่งมีผลกับความสัมพันธ์ของพ่อและลูกสาวที่อาจพบได้ในทุกครอบครัว พ่อที่แก่ชราและป่วยนั้นต้องการการดูแลช่วยเหลือจากลูก ขณะที่ลูกสาวเองก็มีครอบครัวของตนที่ต้องรักษาเอาไว้ เซลเลอร์เคยให้สัมภาษณ์ไว้ในเดอะนิวยอร์กไทมส์⁸ ว่าบทละครของเขาเรื่องนี้ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับโรคอัลไซเมอร์ในผู้สูงอายุ (Alzheimer’s disease) ซึ่งถือเป็นโรคที่พบมากในยุคปัจจุบันและยังสร้างปัญหาและความหนักใจให้กับครอบครัวและผู้ดูแลอีกด้วย บทละครเรื่องนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงอาการของผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์ ปมปัญหาและความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในครอบครัวที่มีผู้สูงอายุป่วยเป็นโรคนี้ ผ่านเรื่องราวของตัวละครเอกและเทคนิคการประพันธ์ที่ถูกคิดสรรให้เข้ากันกับเนื้อเรื่องที่เกี่ยวกับอาการความจำเสื่อมของตัวละครได้อย่างลงตัว

ในปัจจุบัน การแปลบทละครฝรั่งเศสเป็นภาษาไทยนั้นยังไม่ค่อยแพร่หลายนัก ผู้วิจัยจึงหยิบยกบทละครเรื่อง *พ่อ* นี้มาแปลและศึกษา เพื่อให้ผู้อ่านชาวไทยได้มีโอกาสสัมผัสบทละครฝรั่งเศสที่โด่งดังไปทั่วโลกมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการของทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (Théorie interprétative de la traduction) ของสถาบันชั้นสูงด้านการล่ามและการแปล (École Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs หรือ ESIT) ในการแปลและวิเคราะห์บทละครทั้งในระดับการทำความเข้าใจต้นฉบับและการถ่ายทอดต้นฉบับสู่บทแปลภาษาปลายทาง

⁵ Elizabeth Ahlfors, “The Father,” Citycabaret, accessed May 8, 2019, <http://www.citycabaret.com/the-father.html>.

⁶ Totolilia [pseud.], comment on “Qu'est ce qu'une farce tragique ?,” Nosdevoirs, comment posted December 13, 2014, accessed May 8, 2019, <https://nosdevoirs.fr/devoir/469014>.

⁷ *Literary Terms*, s.v. “farce,” accessed April 2, 2019, <https://literaryterms.net/farce>.

⁸ Rachel Donadio, “The Next Playwright to Know? Florian Zeller, From France to Broadway in a Big, Busy Leap,” The New York Times, accessed April 19, 2019, <https://www.nytimes.com/2016/04/03/theater/florian-zeller-a-busy-french-playwright-makes-his-american-debut-on-broadway.html>.

เรื่องย่อ

บทละครเรื่อง *พ่อ* เป็นเรื่องราวของ “อ็องเดร” ชายชราวัย 80 ปีผู้มีอารมณ์ขันให้กับคนในครอบครัวและผู้ดูแล แต่เขาเริ่มมีอาการสมองเสื่อมจากโรคอัลไซเมอร์ อ็องเดรอาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนต์ของตนเอง โดยที่ “อานน์” ลูกสาวพี่ภรรยาของเขาจะจ้างคนมาช่วยดูแลพ่อ เพื่อที่เธอจะได้ไปใช้ชีวิตส่วนตัวของเธอกับ “ปีแยร์” คนรักใหม่ของเธอที่ลอนดอนได้ อ็องเดรนั้นไม่รู้ตัวว่าป่วยและคิดว่ายังดูแลตัวเองได้ดี เขาจึงไม่ชอบให้มีคนมาคอยดูแลเขา โรคอัลไซเมอร์ทำให้เขามีพฤติกรรมก้าวร้าวและจะทำร้ายผู้ดูแล เพราะหลงผิดคิดว่าเธอขโมยนาฬิกาข้อมือของเขาไป ทั้ง ๆ ที่เขาสืมว่าเอาไปซ่อนไว้เอง เมื่อไม่มีคนดูแลแล้ว อานน์ก็ต้องพาอ็องเดรมาอยู่ที่บ้านของเธอซึ่งเธออาศัยอยู่กับปีแยร์เพื่อรอหาคนดูแลคนใหม่

วันหนึ่ง อานน์นัดคนดูแลคนใหม่ที่ชื่อว่า “ลอร่า” มาทำความรู้จักกับอ็องเดร อ็องเดรดูชอบเธอมากเพราะเธอหน้าตาละม้ายคล้ายกับเอลิส ลูกสาวคนเล็กของเขาที่ประสบอุบัติเหตุและน่าจะเสียชีวิตไปแล้วแต่เขาจำเรื่องนี้ไม่ได้ เมื่ออ็องเดรและลอร่าดูจะเข้ากันได้ อานน์ซึ่งรักและเป็นห่วงพ่อก็รู้สึกเบาใจขึ้น เธอคิดว่าหากมีคนมาช่วยเธอดูแลพ่อที่บ้าน เธอก็อยากให้พ่อกับเธออย่างถาวร แต่ปีแยร์กลับเห็นว่าอ็องเดรเป็นภาระของอานน์ ด้วยความที่ปีแยร์ไม่ค่อยชอบและไม่พอใจอ็องเดรอยู่แล้ว เขาจึงมักพูดประชดเสียดสีอ็องเดรและบอกให้อานน์ส่งอ็องเดรไปอยู่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรคเพราะอ็องเดรเป็นบ้าเต็มทีและป่วยด้วย อ็องเดรบังเอิญได้ยินคำพูดของปีแยร์เข้าและเสียใจ โรคอัลไซเมอร์ทำให้พฤติกรรมของอ็องเดรกลับไปเป็นเหมือนเด็ก ๆ ซึ่งทำให้อานน์หนักใจและเริ่มเอนเอียงตามคนรักว่า เธอควรส่งพ่อไปอยู่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรคสักแห่งเพื่อที่เธอจะได้ไปใช้ชีวิตส่วนตัวกับคนรักได้สักที

ในที่สุด อานน์ก็ตัดสินใจพาอ็องเดรไปอยู่ที่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรคแห่งหนึ่งและย้ายไปอยู่ที่ลอนดอนกับปีแยร์ ในตอนจบของเรื่อง อ็องเดรอาศัยอยู่ที่สถานรับดูแลคนชราแห่งนั้นมาหลายเดือนแล้ว แต่เขาคิดว่ายังอยู่ที่อพาร์ทเมนต์ของเขาอยู่ตลอดและคิดว่าวันนั้นคือวันที่ลอร่าจะมาเริ่มงานที่บ้านเป็นวันแรก อ็องเดรจำไม่ได้แม้แต่จะนอย่านางพยาบาลที่ดูแลเขาอยู่ตลอดหลายสัปดาห์และบุรุษพยาบาลที่เขาเจอทุกวันเป็นใคร เขาจำไม่ได้ว่าอานน์ไปอยู่ลอนดอนทั้ง ๆ ที่นางพยาบาลพูดถึงเรื่องนี้กับเขาทุกวัน เขาจำไม่ได้แม้กระทั่งว่าตัวเองชื่ออะไรและรู้สึกไม่คุ้นกับชื่อของตนเองด้วยซ้ำท้ายที่สุดแล้ว ชายชราผู้แทบไม่เหลือความทรงจำใด ๆ ต้องใช้ชีวิตบั้นปลายอย่างโดดเดี่ยวที่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรคแห่งนั้น เขากลายเป็นเหมือนเด็กน้อยที่คอยร้องหาแม่และร้องให้พุ่มพ่ายจนผู้ดูแลต้องกอดปลอบ

The background of the page features a large, faint, circular seal of Thammasat University. The seal contains the university's name in Thai script at the top and "THAMMASAT UNIVERSITY" in English at the bottom. In the center is a five-tiered umbrella (parasol) with a crown on top, flanked by two lions.

ภาคที่ 1
ต้นฉบับและบทแปล

Personnages

ANDRÉ, *un homme de 80 ans*

ANNE, *sa fille*

UN HOMME

UNE FEMME

LAURA

PIERRE

La création du Père a eu lieu le 28 août 2012 au Théâtre Hébertot dans une mise en scène de Ladislav Chollat et avec la distribution suivante : Robert Hirsch (André), Isabelle Gelinas (Anne), Éric Boucher (un homme), Sophie Bouilloux (une femme), Élise Diamant (Laura) et Patrick Catalifo (Pierre).

ตัวละคร

อ็องเดร ชายอายุ 80 ปี

อานน์ ลูกสาวของเขา

ผู้ชายคนหนึ่ง

ผู้หญิงคนหนึ่ง

ลอรา

ปีแยร์

การจัดแสดงละครเรื่องพ่อเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม ค.ศ. 2012 ณ โรงละครเอแบร์โตต์ ด้วยการกำกับและการแสดงของลาติสลาส โชลลาต์และมีรายนามนักแสดงดังต่อไปนี้ โรแบร์ต อีร์สซ์ (อ็องเดร) อีซาเบล เจอลินาส์ (อานน์) เอริก บูเชร์ (ผู้ชายคนหนึ่ง) โซฟี บูยูซ์ (ผู้หญิงคนหนึ่ง) เอลิส ดิอามองต์ (ลอรา) และปาทริก กาทาลิโฟ (ปีแยร์)

« Quand un petit homme cherche, angoissé, un endroit où vivre dans une ville inconnue, il se trouve brusquement privé des défenses que le savoir dresse contre les emprises de la magie. [...] Il regarde moins les maisons que les maisons ne le regardent. »

Tennessee Williams

SCÈNE 1

Dans l'appartement d'André.

ANNE Alors ? Qu'est-ce qui s'est passé ?

ANDRÉ Rien.

ANNE Papa.

ANDRÉ Quoi ?

ANNE Dis-moi.

ANDRÉ Je viens de te le dire. Il ne s'est rien passé.

ANNE Il ne s'est rien passé ?

ANDRÉ Rien du tout. C'est toi qui débarques chez moi comme s'il s'était passé quelque chose de... Mais il ne s'est rien passé.

 Rien du tout.

ANNE Il ne s'est rien passé ?

ANDRÉ Rien.

ANNE Je viens de l'avoir au téléphone.

ANDRÉ Et alors ? Qu'est-ce que ça prouve ?

ANNE Elle est partie en pleurs.

ANDRÉ Qui ?

ANNE Tu ne peux pas te comporter de cette façon.

ANDRÉ Mais je suis chez moi, non ? C'est tout de même invraisemblable. Je ne la connais pas, moi, cette femme.

 Je ne lui ai rien demandé.

ANNE Elle est là pour t'aider.

“เมื่อคนตัวเล็ก ๆ คนหนึ่งเสาะหาสถานที่สักแห่งสำหรับอยู่อาศัยในเมืองที่ไม่รู้จักอย่างกังวล เขาจะรู้สึกขึ้นมาทันทีว่าไร้วิธีการป้องกันตัวที่ความรู้จะสร้างขึ้นมาเพื่อต่อกรกับอิทธิพลของมายา (...) เขามองบ้านน้อยกว่าที่บ้านมองเขาเสียอีก”

เทเนเนสซี วิลเลียมส์

ฉากที่ 1

ณ อพาร์ตเมนต์ของฮ็องเดอร์

อานน์	แล้วตกลงเกิดอะไรขึ้น
ฮ็องเดอร์	ไม่มีอะไรเกิดขึ้นนี่
อานน์	พ่อ
ฮ็องเดอร์	อะไร
อานน์	บอกหนูมาเถอะ
ฮ็องเดอร์	ก็พ่อเพิ่งบอกลูกไปเอง มันไม่มีอะไรเกิดขึ้น
อานน์	มันไม่มีอะไรเกิดขึ้นจ้ะหรือ
ฮ็องเดอร์	ไม่มีเลยสักอย่าง ลูกเองนั่นแหละที่ปรี่มาบ้านพ่อราวกับว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่...เกิดขึ้น แต่มันไม่มีอะไรเกิดขึ้น ไม่มีอะไรเลย
อานน์	มันไม่มีอะไรเกิดขึ้นจ้ะหรือ
ฮ็องเดอร์	ไม่มี
อานน์	หนูเพิ่งจะคุยโทรศัพท์กับเธอมา
ฮ็องเดอร์	แล้วยังไงล่ะ นั่นพิสูจน์อะไรได้
อานน์	เธอออกไปทั้งน้ำตา
ฮ็องเดอร์	ใครหรือ
อานน์	พ่อจะทำตัวแบบนี้ไม่ได้นะ
ฮ็องเดอร์	แต่พ่ออยู่บ้านพ่อเองไม่ใช่หรือ ยังไงมันก็เหลือเชื่อนะ พ่อเองไม่รู้จักเธอหรือ
	ผู้หญิงคนนี้นะ พ่อไม่ได้ขออะไรเธอเลย
อานน์	เธอมาอยู่ที่นี่เพื่อช่วยพ่อนะ

ANDRÉ Pour m'aider à quoi ? Je n'ai pas besoin d'elle. Je n'ai besoin de personne.

ANNE Elle m'a dit que tu l'avais traitée de « petite garce ». Ou je ne sais plus quoi.

ANDRÉ Moi ?

ANNE Oui.

ANDRÉ Peut-être. J'ai oublié.

ANNE Elle était en larmes.

ANDRÉ Seulement parce que je l'ai traitée de... ?

ANNE Non. Parce que tu... Il paraît que...

ANDRÉ Moi ?

ANNE Oui. Avec la tringle à rideaux.

ANDRÉ Avec la tringle à... Qu'est-ce que c'est que cette histoire ?

ANNE C'est ce qu'elle m'a dit. Elle m'a dit que tu l'avais menacée. Physiquement.

ANDRÉ Cette femme est en plein délire, Anne. Avec la tringle à... Tu m'imagines ? Enfin... Tu vois bien qu'elle ne sait plus ce qu'elle dit. Physiquement ? Avec la... Non, c'est mieux qu'elle parte, crois-moi. Elle est en plein délire. C'est mieux qu'elle parte. Crois-moi. D'autant que...

ANNE Que quoi ?

ANDRÉ Hein ? Écoute... Si tu veux tout savoir, je la soupçonne de...

ANNE De ?

ANDRÉ De...

ANNE De quoi ?

ANDRÉ *(en chuchotant)* Je ne voulais pas te le dire, mais je la soupçonne de...

ANNE *(impatiente)* De quoi, papa ?

ANDRÉ De me voler.

ANNE Isabelle ? Mais non. Qu'est-ce que tu racontes ?

อ้องเตร ช่วยอะไรพ่อ พ่อไม่ได้ต้องการเธอ พ่อไม่ได้ต้องการใครเลย
 อานน์ เธอบอกหนูว่าพ่อเรียกเธอว่า “อีเติกเลว” หรืออะไรสักอย่างหนูไม่รู้แล้ว
 อ้องเตร พ่อเธอ
 อานน์ ก็ใช้นะสิ
 อ้องเตร คงงั้นมั้ง พ่อลืมไปแล้ว
 อานน์ เธอร้องไห้เสียใจ
 อ้องเตร แค่นี้เพราะว่าพ่อเรียกเธอว่า...งั้นเธอ
 อานน์ ไม่ใช่ เพราะว่าพ่อ... ดูเหมือนว่า...
 อ้องเตร พ่อเธอ
 อานน์ ใช่ ด้วยรวมมาน
 อ้องเตร ด้วยรว... นี่มันเรื่องอะไรกัน
 อานน์ นั่นคือสิ่งที่เธอบอกหนู เธอบอกหนูว่าพ่อข่มขู่จะทำร้ายเธอ
 อ้องเตร อานน์ ผู้หญิงคนนี้บ้าสันติ ด้วยรว... ลูกนึกเห็นภาพพ่ออย่างนั้นเธอ
 พ่อหมายถึง...ลูกก็เห็นแล้วว่าเธอไม่รู้แล้วว่าเธอพูดอะไรออกมา จะทำร้ายเธอ
 งั้นเธอ ด้วยรว... ไม่มีทาง เธอไปเสียก็ดีแล้ว เชื่อพ่อสิ เธอบ้าสันติ เธอไปเสีย
 ก็ดีแล้ว เชื่อพ่อสิ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง...
 อานน์ โดยเฉพาะอะไร
 อ้องเตร อืม ฟังนะ... ถ้าลูกอยากรู้เรื่องทุกอย่าง พ่อสงสัยว่าเธอ...
 อานน์ ว่า
 อ้องเตร ว่า...
 อานน์ ว่าอะไร
 อ้องเตร (กระซิบ) พ่อไม่อยากจะบอกลูกหรอกนะ แต่พ่อสงสัยว่าเธอ...
 อานน์ (ทนไม่ไหว) ว่าอะไรละพ่อ
 อ้องเตร ว่าเธอขโมยของพ่อ
 อานน์ อีซาแบลนะเธอ ไม่ใช่หรอก พ่อพูดเรื่องอะไรเนี่ย

ANDRÉ Je te dis. Elle m'a volé ma montre.

ANNE Ta montre ?

ANDRÉ Oui.

ANNE Tu ne crois pas que tu l'as simplement perdue ?

ANDRÉ Non, non, non. J'avais déjà des soupçons. Alors je lui ai tendu un piège. J'ai laissé ma montre quelque part, bien en évidence, pour voir si elle mettrait la main dessus.

ANNE Où ? Tu l'avais laissée où ?

ANDRÉ Hein ? Quelque part. Je ne sais plus. Mais la chose que je sais, c'est qu'elle est maintenant introuvable. Introuvable. La preuve, je ne la retrouve plus. C'est cette fille qui me l'a piquée. Je le sais. Alors oui, je l'ai peut-être traitée de... comme tu dis. C'est possible. Je me suis peut-être un peu énervé. D'accord. Si tu veux. Mais enfin, Anne, la tringle à rideaux, quand même... On nage en plein délire, là. *(Anne s'assoit. Elle a l'air désemparée.)* Qu'est-ce que tu as ?

ANNE Je ne sais plus quoi faire.

ANDRÉ À quel propos ?

ANNE Il faut qu'on parle, papa.

ANDRÉ Qu'est-ce qu'on est en train de faire, là ?

ANNE Je veux dire : sérieusement. *(Un temps.)* C'est la troisième personne que tu...

ANDRÉ Mais puisque je te dis que je n'ai pas besoin d'elle ! Ni d'elle ni de personne d'autre. Je me débrouille très bien tout seul !

ANNE J'ai eu du mal à la trouver, tu sais. Ce n'est pas si facile que ça. Elle me semblait vraiment bien. Elle avait des qualités. Elle... Et maintenant elle ne veut plus travailler ici.

ANDRÉ Mais enfin tu entends ce que je te dis ? Cette fille m'a volé ma montre ! Ma montre, Anne ! Je l'avais depuis des années, cette montre.

อึ้งเต๋อ พ่อบอกลูกอยู่ไหน เธอขโมยนาฬิกาข้อมือของพ่อไป
 อานันท์ นาฬิกาข้อมือของพ่อเหรอ
 อึ้งเต๋อ ก็ใช่ล่ะสิ
 อานันท์ พ่อไม่คิดว่าพ่อแค่ทำมันหายเหรอ
 อึ้งเต๋อ ไม่ ไม่ ไม่ พ่อสงสัยอยู่แล้ว ก็เลยวางกับดักเธอ พ่อวางนาฬิกาไว้ในที่ที่เห็น
 โด่ง ๆ เพื่อที่จะดูว่าเธอจะหยิบไปรีเปล่า
 อานันท์ ที่ไหนล่ะ พ่อวางมันไว้ที่ไหน
 อึ้งเต๋อ หือ ที่ไหนสักแห่งล่ะ พ่อจำไม่ได้แล้ว แต่สิ่งที่พ่อรู้คือตอนนี้มันหายไป
 หาไม่เจอ นี่ไงหลักฐาน พ่อหามันไม่พบแล้ว เด็กสาวคนนี้แหละที่ขโมย
 นาฬิกาข้อมือพ่อไป พ่อรู้ ก็ใช่หรอกระ พ่อกำลังจะเรียกเธอว่า... อย่างที่
 ลูกบอก ก็เป็นไปได้นะ พ่ออาจจะหวั่นเสียไปหน่อย โอเค ถ้าลูกต้องการ
 แต่อย่างไรรก็ตามอานันท์ ราวมานี่นะ... นี่มันบ้าสิ้นดี (อานันท์นั่งลง เธอดู
 อับจนหนทาง) ลูกเป็นอะไร
 อานันท์ หนูไม่รู้จะทำยังไงแล้ว
 อึ้งเต๋อ เรื่องอะไร
 อานันท์ เราต้องคุยกันแล้วละพ่อ
 อึ้งเต๋อ แล้วนี่เรากำลังทำอะไรกันอยู่ล่ะ
 อานันท์ หนูหมายถึงว่าคุยกันจริงจัง (ครู่หนึ่ง) นี่คนที่สามแล้วนะที่พ่อ...
 อึ้งเต๋อ แต่พ่อก็บอกลูกแล้วไงว่าพ่อไม่ได้ต้องการเธอ ! ไม่ว่าจะเป็นเธอหรือคนอื่น
 พ่อดูแลตัวเองได้ดีมากอยู่แล้ว !
 อานันท์ พ่อก็รู้ว่าหนูลำบากมากกว่าจะหาคนมาได้ มันไม่ได้หาได้ง่ายขนาดนั้น
 สำหรับหนูแล้วเธอก็ดูดีจริง ๆ มีคุณสมบัติมากมาย เธอ... แต่ตอนนี้เธอ
 ไม่อยากทำงานที่นี่แล้ว
 อึ้งเต๋อ แล้วลูกได้ยินสิ่งที่พ่อบอกรีเปล่า เด็กคนนี่ขโมยนาฬิกาของพ่อ ! นาฬิกาข้อมือ
 ของพ่อเนอะอานันท์ ! มันอยู่กับพ่อมานานหลายปี

Depuis toujours ! C'était sentimental. C'était... Je ne vais pas vivre avec une cambrioleuse.

ANNE *(fatiguée)* Tu as regardé dans le placard de la cuisine ?

ANDRÉ Hein ?

ANNE Dans le placard de la cuisine. Derrière le micro-ondes. C'est là que tu caches tes objets de valeur.

Un temps.

ANDRÉ *(stupéfait)* Comment tu le sais ?

ANNE Hein ?

ANDRÉ Comment tu le sais ?

ANNE Je le sais, c'est tout. Tu as regardé s'il n'y avait pas ta montre ?

ANDRÉ Hein ? Oui. Je... Je crois.

Il fronce les sourcils.

ANNE Papa, il faut que tu comprennes que je ne peux pas venir tous les jours. C'est...

ANDRÉ Qui te le demande ?

ANNE La situation. Je ne peux pas te laisser seul.

ANDRÉ Mais de quoi tu parles ? C'est insultant à la fin.

ANNE Mais non, ce n'est pas insultant. Tu dois accepter l'idée que tu as besoin de quelqu'un. Ne serait-ce que pour faire tes courses. Sans parler de... Du reste. Moi, je ne peux plus le faire pour toi.

ANDRÉ Tu as fouillé dans mon placard ?

ANNE Quoi ?

ANDRÉ Anne. Dis-moi la vérité. Tu as fouillé dans mon placard ?

ANNE Mais non.

ANDRÉ Alors comment tu sais que... ? Enfin... que parfois je... mes objets de valeur... pour ma... Oui. Bref. Comment tu sais ?

ตั้งนั่งนาน ! มันมีคุณค่าทางจิตใจ มันเป็น... พ่อจะไม่ใช้ชีวิตอยู่กับ
หัวขโมยหรอก

อานัน (รู้สึกเหนื่อย) พ่อได้หาในตู้ในห้องครัวแล้วรึยัง

อึ้งเตอ อะไรนะ

อานัน ในตู้ในห้องครัว หลังเตาไมโครเวฟนะ พ่อชอบซ่อนของมีค่าต่าง ๆ ของพ่อ
ไว้ที่นั่น

ครูหนึ่ง

อึ้งเตอ (ประหลาดใจ) ลูกรู้เรื่องนี้ได้อย่างไร

อานัน อะไรนะ

อึ้งเตอ ลูกรู้เรื่องนี้ได้อย่างไร

อานัน หนูรู้ก็แล้วกัน พ่อดูแล้วรึยังว่าไม่มีนาฬิกาของพ่ออยู่ที่นั่น

อึ้งเตอ หือ ดู พ่อ...พ่อคิดว่านั่น

เขามวดคิ้ว

อานัน พ่อ พ่อต้องเข้าใจนะว่าหนูมาหาทุกวันไม่ได้ มัน...

อึ้งเตอ ใครขอให้ลูกมาละ

อานัน สิ่งที่เป็นอยู่ไง หนูปล่อยให้พ่ออยู่คนเดียวไม่ได้

อึ้งเตอ ลูกพูดถึงอะไรเนี่ย สุดท้ายลูกก็ดูถูกพ่อ

อานัน ไม่ใช่ ไม่ได้ดูถูกสักหน่อย พ่อต้องยอมรับความจริงที่ว่าพ่อต้องการใครสักคน
อย่างน้อยก็แค่ไปจ่ายตลาดให้พ่อ ยังไม่รวมถึง...อีกอย่าง หนูเองก็ทำให้พ่อ
ไม่ได้แล้ว

อึ้งเตอ ลูกคันตู้พ่อเหรอ

อานัน อะไรนะ

อึ้งเตอ อานัน บอกความจริงพ่อมานะ ลูกคันตู้พ่อเหรอ

อานัน ไม่ใช่ ไม่ได้คัน

อึ้งเตอ แล้วลูกรู้ได้อย่างไร... พ่อหมายถึง...ว่าบางครั้งพ่อ...ของมีค่าของพ่อ...เพื่อ...
ของพ่อ ใช่ สรุปแล้วลูกรู้ได้อย่างไร

ANNE Je ne sais plus. J'ai dû l'ouvrir par hasard. (*André a l'air catastrophé. Il se précipite vers la cuisine.*) Où tu vas ? (*Il sort.*)
Je n'ai touché à rien, papa. Ne t'inquiète pas. Tu m'entends ?
Papa ? Je n'ai touché à rien. (*Presque pour elle-même.*)
On ne peut pas continuer comme ça. On ne peut pas.
Comme ça... Ce n'est plus possible... Pourquoi tu ne comprends pas ? (*Il revient. Il a sa montre.*) Tu l'as ?

ANDRÉ De quoi ?

ANNE Ta montre.

ANDRÉ Ah ! Oui.

ANNE Tu vois bien qu'Isabelle n'y était pour rien.

ANDRÉ Parce que je l'avais cachée. Heureusement. Juste à temps.
Sinon, à l'heure où je te parle, je ne pourrais plus savoir
quelle heure il est. Il est 17 heures, au cas où
ça t'intéresse. Moi, ça m'intéresse. Pardon d'exister. J'ai besoin
de savoir où on en est exactement dans une journée.
C'est une montre que je porte depuis toujours, tu sais.
Si je la perdais, je ne m'en remettrais pas.

ANNE Tu as pris tes médicaments ?

ANDRÉ Oui. Mais pourquoi tu... ? Tu me regardes toujours comme si
les choses n'allaient pas bien. Tout va bien, Anne. Le monde
avance. Tu as toujours été comme ça. Soucieuse. Même sans
raison. Tu es comme ta mère. Ta mère était comme ça.
Toujours à avoir peur. À chercher des raisons d'avoir peur.
Mais ce n'est pas comme ça que le monde fonctionne.
Alors bien sûr... Tu me diras qu'il y a aussi une sorte de...
Les ombres nous entourent. Mais principalement, *non*.
Tu comprends ? C'est ça qu'il est important de comprendre.
Ta sœur, elle, a toujours été beaucoup plus... beaucoup
moins... Elle n'a pas cette vision inquiète du monde.

- อานันท์ หนูก็จำไม่ได้แล้ว หนูคงเปิดตู้โดยบังเอิญ (อึ้งเต๋อดูตื่นตระหนก เขารีบไปที่ห้องครัว) พ่อจะไปไหน (เขาออกไป) หนูไม่ได้แต่ต้องอะไรเลยพ่อ ไม่ต้องกังวลหรอก พ่อได้ยื่นหนูใหม่ พ่อคะ หนูไม่ได้แต่ต้องอะไรเลย (เกือบจะเหมือนพูดกับตัวเอง) เราใช้ชีวิตแบบนี้ต่อไปไม่ได้ ไม่ได้จริง ๆ แบบนี้นะ... มันเป็นไปได้แล้ว... ทำไมพ่อไม่เข้าใจนะ (เขากลับมา เขามีนาฬิกาของเขา มาด้วย) พ่อเจอแล้วใช่ไหม
- อึ้งเต๋อ อะไรเหรอ
- อานันท์ นาฬิกาของพ่อไง
- อึ้งเต๋อ อ้อ ! ใช่
- อานันท์ พ่อก็เห็นแล้วว่าอีซาเบลไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอะไรเลย
- อึ้งเต๋อ เป็นเพราะว่าพ่อซ่อนมันไว้นะสิ โชคดีนะ ทันเวลาพอดี ถ้าไม่อย่างนั้นตอนที่พ่อพูดกับลูกอยู่ที่นี่ พ่อคงไม่รู้หรอกว่าทำไมแล้ว ตอนนี้ห้าโมงเย็นแล้ว เพื่อว่าลูกจะอยากรู้ พ่อจะสนใจเวลา ขอโทษที่ต้องคอยยืนยันนะ พ่อจำเป็นต้องรู้ให้แน่ว่าเราอยู่เวลาไหนของวัน พ่อใส่นาฬิกาเรือนนี้มาตลอด ลูกก็รู้ถ้ามันหายไป พ่อคงต้องใจไม่เลิก
- อานันท์ พ่อกินยาแล้วรึยัง
- อึ้งเต๋อ กินแล้ว แต่ทำไมลูกถึง... ลูกมองพ่อตลอดราวกับว่าอะไร ๆ มันไม่โอเคทุกอย่างเรียบร้อยดีนะอานันท์ โลกก้าวไปข้างหน้า แต่ลูกยังเป็นอย่างนี้อยู่ตลอด ซี้กังวล เรียกว่าไร้เหตุผลก็ได้ ลูกเป็นเหมือนแม่ของลูก แม่ของลูกก็เป็นแบบนี้ ซี้กลัวอยู่นั่น หาเหตุผลต่าง ๆ มากแล้ว แต่โลกของเราไม่ได้ดำเนินไปอย่างนั้น แม้ว่าแน่นอน... ลูกจะบอกพ่อว่ามันมี...ประเภทหนึ่งด้วย เงามืดล้อมรอบตัวเรา แต่โดยส่วนใหญ่แล้วไม่ ลูกเข้าใจไหม สิ่งนี้แหละที่จำเป็นต้องเข้าใจ น้องสาวของลูก เธอเป็นคนที่...มากกว่ามาก...น้อยกว่ามาก เธอไม่มีมุมมองโลกที่น่ากังวลแบบนี้

Bref, elle me fout la paix, elle. D'ailleurs, où est-elle ?

ANNE Je vais sans doute déménager, papa.

ANDRÉ Déménager, tu veux dire... ?

ANNE Vivre ailleurs.

ANDRÉ Oui. Pourquoi pas. C'est bien.

ANNE Je vais sans doute quitter Paris.

ANDRÉ Ah bon ? Pourquoi ?

ANNE Je t'en ai déjà parlé. Tu t'en souviens ?

Un petit temps.

ANDRÉ C'est pour ça que tu tiens à ce que cette infirmière vive chez moi ? C'est pour ça, Anne ? (*Un petit temps.*) Évidemment que c'est pour ça. Les rats quittent le navire.

ANNE Je ne serai plus là, papa. Il faut que tu comprennes.

ANDRÉ Tu vas partir ? (*Un temps.*) Mais quand ? Enfin, je veux dire... Pourquoi ?

ANNE J'ai rencontré quelqu'un.

ANDRÉ Toi ?

ANNE Oui.

ANDRÉ Mais... un homme ?

ANNE Oui.

ANDRÉ Ah bon ?

ANNE Tu dis ça comme si c'était improbable.

ANDRÉ Non, c'est juste que... Depuis ton... Comment s'appelait-il déjà ?

ANNE Antoine.

ANDRÉ Voilà. Depuis Antoine, il faut dire que tu n'avais pas beaucoup... Et qu'est-ce qu'il fait dans la vie ?

ANNE Il habite à Londres. Je vais aller vivre là-bas.

สรุปคือเธอนะ เธอไม่มาอยู่กับพ่อ ว่าแต่เธออยู่ไหนละ

อานน์ หนูอาจจะย้ายที่อยู่นะพ่อ

อึ้งเตร ย้าย ลูกหมายถึง....จั้นเหร

อานน์ ไปใช้ชีวิตที่อื่น

อึ้งเตร อ้อ ทำไมจะไม่ได้ละ ก็ตินี้

อานน์ หนูอาจจะไปจากปารีส

อึ้งเตร จั้นเหร ทำไมละ

อานน์ หนูเคยคุยเรื่องนี้กับพ่อแล้วนะ พ่อจำได้ไหม

ครูเดียว

อึ้งเตร เพราะอย่างนี้ใช้ใหม่ลูกถึงอยากให้นางพยาบาลคนนี้อยู่ที่บ้านพ่อนักหนา
เพราะอย่างนี้ใช้ใหม่อานน์ (ครูเดียว) แน่นนอนว่าเป็นเพราะอย่างนี้ พ่อหมาตาย
เห็นก็โอดหนี

อานน์ หนูจะไม่อยู่ที่นี้แล้วพ่อ พ่อต้องเข้าใจนะ

อึ้งเตร ลูกจะไปเหร (ครูหนึ่ง) แล้วเมื่อไหร่ละ เออ พ่อหมายถึงว่า...ทำไม

อานน์ หนูเจอใครคนหนึ่ง

อึ้งเตร ลูกเหร

อานน์ ใช่

อึ้งเตร ว่าแต่...ผู้ชายคนหนึ่งเหร

อานน์ ใช่

อึ้งเตร จั้นเหร

อานน์ พ่อพูดราวกับว่ามันไม่น่าจะเป็นไปได้

อึ้งเตร เปล่า ก็แค่... หลังจาก...ของลูก เขาซื้ออะไรแล้วนะ

อานน์ อึ้งตวน

อึ้งเตร นั่นแหละ หลังจากอึ้งตวน ก็ต้องบอกว่าลูกไม่ค่อยมี...มากเท่าไร แล้วเขา
ทำมาหากินอะไร

อานน์ เขาอาศัยอยู่ที่ลอนดอน หนูจะไปใช้ชีวิตที่นั่น

- ANDRÉ Toi ? À Londres ? Tu ne vas pas faire ça, Anne ? Enfin, ouvre les yeux. Anne... Il pleut toute l'année, à Londres !
(Un temps.) Je le connais ?
- ANNE Oui. Tu l'as déjà rencontré.
- ANDRÉ Tu es sûre ?
- ANNE Oui, papa. Plusieurs fois.
- ANDRÉ Ah ? *(Un temps. Il cherche dans ses souvenirs.)* Si je comprends bien, tu me quittes. C'est ça ? Tu me laisses tout seul...
- ANNE Papa...
- ANDRÉ Qu'est-ce que je vais devenir ? *(Un temps.)* Et pourquoi il ne vient pas vivre à Paris ?
- ANNE Il travaille là-bas.
- ANDRÉ Toi aussi, tu travailles.
- ANNE Oui, mais moi je peux travailler de chez moi. Je n'ai pas besoin d'être à Paris.
- ANDRÉ Je vois.
- ANNE Tu sais, c'est important pour moi. Sinon, je ne partirais pas. Je... Je l'aime vraiment. *(Un temps. Il ne dit rien.)* Je reviendrai souvent te voir. Certains week-ends. Mais je ne peux pas te laisser tout seul ici. Ce n'est pas possible. C'est pour ça. Si tu refuses l'aide d'une jeune femme, je serais obligée de...
- ANDRÉ De quoi ? *(Un temps.)* De quoi ?
- ANNE Il faut que tu comprennes, papa.
- ANDRÉ Tu seras obligée de quoi ? *(Elle baisse les yeux. Un temps.)*
Anne... Tu seras obligée de quoi ?

Un temps.

Noir.

อึ้งเตอ ลูกนะเหอ ที่ลอนดอนเหอ ลูกจะไม่ทำอย่างนั้นไซ้ไหมอานน์ พ่อว่าลืมนตา
 ดูหน่อยเถอะลูก อานน์... ที่ลอนดอนฝนตกตลอดทั้งปีนะ ! (ครูหนึ่ง)
 พ่อรู้จักเขาไหม
อานน์ รู้จักสิ พ่อเคยเจอเขาแล้ว
อึ้งเตอ ลูกแน่ใจเหอ
อานน์ แนใจสิพ่อ หลายครั้งแล้วด้วย
อึ้งเตอ จั้นเหอ (ครูหนึ่ง เขาพยายามนึกจากความทรงจำ) ถ้าพ่อเข้าใจไม่ผิด ลูกจะไป
 จากพ่อ ไซ้ไหม ลูกจะทิ้งพ่อให้อยู่คนเดียว...
อานน์ พ่อ...
อึ้งเตอ แล้วพ่อจะอยู่ยังงี้ (ครูหนึ่ง) แล้วทำไมเขาถึงไม่มาใช้ชีวิตอยู่ที่ปารีสละ
อานน์ เขาทำงานที่นั่นนะ
อึ้งเตอ ลูกก็ทำงานเหมือนกันนี่
อานน์ ก็ใช่ แต่หนูเองทำงานที่บ้านได้ หนูไม่จำเป็นต้องอยู่ที่ปารีส
อึ้งเตอ พ่อเข้าใจละ
อานน์ พ่อก็รู้ มันสำคัญสำหรับหนู ไม่อย่างนั้น หนูก็ไม่ไปหรอก หนู...หนูรักเขา
 จริง ๆ นะ (ครูหนึ่ง เขาไม่พูดอะไร) หนูจะกลับมาเยี่ยมพ่อบ่อย ๆ
 ในบางเสาร์อาทิตย์ แต่หนูทิ้งให้พ่ออยู่ที่นี่คนเดียวไม่ได้ มันเป็นไปได้
 เพราะอย่างนี้ ถ้าพ่อไม่ยอมให้หาคนมาดูแลพ่อ หนูก็จำเป็นต้อง...
อึ้งเตอ ต้องอะไร (ครูหนึ่ง) ต้องอะไร
อานน์ พ่อต้องเข้าใจนะ
อึ้งเตอ ลูกจำเป็นต้องอะไร (เธอมองต่ำลง ครูหนึ่ง) อานน์...ลูกจำเป็นต้องอะไร
 ครูหนึ่ง
 ดับไฟ

SCÈNE 2

Dans le même salon. André est seul.

ANDRÉ Il faut que je retrouve le numéro de cet avocat. Et que je l'appelle. Oui. Je n'ai pas vécu toutes ces années pour me faire avoir comme un... Comme ça. Non. Il faut que je passe un coup de fil de... Oui. Un avocat. Ma propre fille... Ma propre fille...

Soudain un homme entre.

L'HOMME Tout va bien ?

ANDRÉ Pardon ?

L'HOMME Tout va bien ?

ANDRÉ Qu'est-ce que vous faites là ?

L'HOMME Pardon ?

ANDRÉ Qu'est-ce que vous faites chez moi ? Qu'est-ce que vous faites dans mon appartement ?

L'HOMME André, c'est moi... Pierre.

ANDRÉ Hein ?

L'HOMME Vous ne me reconnaissez pas ? C'est moi, Pierre...

ANDRÉ Qui ? Qu'est-ce que vous faites ici ?

L'HOMME J'habite ici.

ANDRÉ Vous ?

L'HOMME Oui.

ANDRÉ Vous habitez ici ?

L'HOMME Oui.

ANDRÉ Vous habitez chez moi ? C'est la meilleure. Qu'est-ce que c'est que cette histoire ?

L'HOMME Je vais appeler Anne. *(Il se dirige vers le téléphone.)*
Votre fille...

ฉากที่ 2

ในห้องนั่งเล่นห้องเดิม อี๋องเตรอยู่คนเดียว

อี๋องเตร ฉันต้องหาเบอร์โทรศัพท์ของนายคนนั้นและต้องโทรไป ใช่แล้ว ฉันไม่ได้ใช้ชีวิตตลอดหลายปีมานี้เพื่อให้ถูกหลอกหลวงเหมือนกับ... เหมือนแบบนี้ไม่ ฉันต้องโทรศัพท์หา... ใช่ นายคนหนึ่ง ลูกสาวของตัวเอง... ลูกสาวของตัวเอง...

ทันใดนั้น ชายคนหนึ่งเข้ามา

ผู้ชาย ทุกอย่างเรียบร้อยไหม

อี๋องเตร อะไรนะ

ผู้ชาย ทุกอย่างเรียบร้อยไหม

อี๋องเตร คุณมาทำอะไรที่นี่

ผู้ชาย อะไรนะ

อี๋องเตร คุณมาทำอะไรที่บ้านผม คุณมาทำอะไรในอพาร์ทเมนต์ผม

ผู้ชาย อี๋องเตร นี่ผมเอง...ปีแยร์

อี๋องเตร อะไรนะ

ผู้ชาย คุณจำผมไม่ได้เหรอ ผมเองไง ปีแยร์...

อี๋องเตร ใครนะ คุณมาทำอะไรที่นี่ล่ะ

ผู้ชาย ผมอยู่ที่นี้

อี๋องเตร คุณนะเหรอ

ผู้ชาย ใช่

อี๋องเตร คุณอยู่ที่นี้เหรอ

ผู้ชาย ใช่

อี๋องเตร คุณอยู่ที่บ้านผมเหรอ ล้อเล่นรีเปล่า นี่มันเรื่องอะไรกัน

ผู้ชาย ผมจะโทรหาอานน์ (เขาเดินไปที่โทรศัพท์) ลูกสาวของคุณ...

ANDRÉ Oui, merci, je sais encore qui est Anne ! Vous la connaissez ?
(Un temps court.) Vous êtes une de ses connaissances ?
(Pas de réponse.) Je vous parle. Vous connaissez Anne ?

L'HOMME Je suis son mari.

ANDRÉ *(déstabilisé)* Ah oui ?

L'HOMME Oui.

ANDRÉ Son mari ? Mais depuis... longtemps ?

L'HOMME Bientôt dix ans.
Il compose un numéro.

ANDRÉ *(voulant dissimuler son trouble)* Ah oui ! bien sûr. Oui, oui. Évidemment. Déjà dix ans ? Le temps passe à une de ces vitesses... Mais je croyais que... Non ? Que vous étiez séparés.

L'HOMME Qui ça ? Anne et moi ?

ANDRÉ Oui. Non ?

L'HOMME Non.

ANDRÉ Vous êtes sûr ? Enfin, je veux dire... Vous êtes sûr ?

L'HOMME Oui, André.

ANDRÉ Mais cette histoire d'Angleterre ? Elle ne devait pas partir à Londres pour... ? Non ?

L'HOMME *(au téléphone)* Allô, ma chérie. Oui, c'est moi. Dis-moi. Est-ce que tu as bientôt fini ? Non, aucun problème. Mais ton père ne se sent pas très bien. Je pense qu'il serait content de te voir. Oui. Très bien. D'accord, on t'attend. À tout de suite. Oui. Ne tarde pas trop. Non, non. Je t'embrasse. *(Il raccroche.)* Elle sera bientôt là. Elle est allée faire une course en bas. Elle revient tout de suite.

ANDRÉ Elle m'a dit qu'elle allait partir vivre à Londres. Elle me l'a dit l'autre jour.

L'HOMME À Londres ?

ANDRÉ Oui.

อ๋องเตอ ไซ่ ขอบคุณ ผมยังรู้เ็นว่าใครคืออานัน ! คุณรู้จักเธอเธอ (ชั่วครู) คุณเป็น
 คนหนึ่งที่เรารู้จักเธอ (ไม่มีคำตอบ) ผมพูดกับคุณอยู่นะ คุณรู้จักอานันไหม
 ผู้ชาย ผมเป็นสามีของเธอ
 อ๋องเตอ (รู้สึกสับสน) ไซ่จั้นเธอ
 ผู้ชาย ไซ่สิ
 อ๋องเตอ สามีของเธอเธอ ว่าแต่ตั้งแต่...นานแล้วเธอ
 ผู้ชาย เกือบสิบปีแล้ว
 เขากดเบอร์โทรศัพท์
 อ๋องเตอ (ต้องการปกปิดความสับสนของเขา) อ้อไซ่ ! จริงสิ ไซ่ ไซ่ แนนอน สิบปีแล้วเธอ
 เวลาช่างผ่านไปเร็วเสียจริง... แต่ผมคิดว่า... ไม่ใช่เธอ ว่าพวกคุณเลิกกันแล้ว
 ผู้ชาย หมายถึงใครกัน อานันกับผมเธอ
 อ๋องเตอ ก็ไซ่นะสิ ไม่ใช่เธอ
 ผู้ชาย ไม่ใช่
 อ๋องเตอ คุณแน่ใจเธอ ผมหมายถึง ผมจะบอกว่า... คุณแน่ใจเธอ
 ผู้ชาย แน่ใจสิอ๋องเตอ
 อ๋องเตอ แล้วเรื่องราวเกี่ยวกับอังกฤษล่ะ เธอไม่ต้องไปลอนดอนเพื่อ...แล้วเธอ
 ไม่ใช่เธอ
 ผู้ชาย (คุยโทรศัพท์) ฮัลโหลที่รัก ไซ่ ฉันเอง บอกซิว่าเธอใกล้จะเสร็จรึยัง เปล่า
 ไม่มีปัญหาอะไร แต่พ่อเธารู้สึกไม่ค่อยดีเท่าไร ฉันคิดว่าเขาคงจะดีใจที่
 เจอเธอ ไซ่ ดีมากเลย โอเค เราจะรอเธอ เดี่ยวเจอกันนะ ไซ่ อย่าช้ามากละ
 เปล่า เปล่า รักเธอนะ (เขาวางสาย) อานันใกล้จะมาแล้ว เธอไปจ่ายตลาด
 ข้างล่าง เดี่ยวก็กลับมา
 อ๋องเตอ เธอบอกผมว่าเธอจะไปใช้ชีวิตอยู่ที่ลอนดอน เธอบอกผมเมื่อวันก่อน
 ผู้ชาย ที่ลอนดอนเธอ
 อ๋องเตอ ไซ่

L'HOMME Qu'est-ce qu'elle irait faire à Londres ?

ANDRÉ Elle a rencontré un Anglais.

L'HOMME Anne ?

ANDRÉ Oui.

L'HOMME Je ne crois pas, André.

ANDRÉ Mais si. Elle me l'a dit l'autre jour, je ne suis pas fou ! Elle m'a dit qu'elle allait déménager. Pour aller vivre avec lui. Je lui ai même répondu que c'était une idée stupide, parce qu'il pleut toute l'année, à Londres. Vous n'étiez pas au courant ?

L'HOMME Non.

ANDRÉ Aïe !

L'HOMME Quoi ?

ANDRÉ J'ai fait une gaffe ? *(Petit temps. André, pour lui-même.)*
J'ai fait une gaffe.

L'HOMME Mais non, ne vous inquiétez pas. Elle ne m'en a pas parlé, mais je suis sûr qu'elle comptait le faire bientôt...

ANDRÉ Pour l'Anglais non plus, vous n'étiez pas au courant ?

L'HOMME *(amusé)* Non.

ANDRÉ Aïe ! aïe ! aïe !... *(Un temps. Il lui met la main sur l'épaule.)*
Allez. Courage. De toute façon, elles finissent toutes par partir un jour ou l'autre. Je vous dis ça en connaissance de cause.

Un temps court.

L'HOMME Vous voulez quelque chose à boire en attendant qu'elle revienne ? Un verre d'eau ? Un jus de fruits ?

ANDRÉ Non, mais je veux dire... Qu'est-ce que je voulais dire déjà ?
Ah ! oui, ça y est, ça me revient.

L'HOMME Quoi ?

ANDRÉ C'est à cause de cette fille...

L'HOMME Quelle fille ?

ANDRÉ Eh bien, cette infirmière...

- ผู้ชาย เธอจะไปทำอะไรที่ลอนดอน
- น้องเตร เธอเจอชายอังกฤษคนหนึ่ง
- ผู้ชาย อานันนะเธอ
- น้องเตร ใช่
- ผู้ชาย ผมไม่คิดว่าอย่างนั้นนะน้องเตร
- น้องเตร ต้องใช้สิ เธอบอกผมเมื่อวันก่อน ผมไม่ได้บ้านะ ! เธอบอกผมว่าเธอจะย้ายที่อยู่เพื่อไปใช้ชีวิตอยู่กับเขา ผมยังตอบเธอไปว่ามันเป็นความคิดที่เง่า เพราะที่ลอนดอนฝนตกตลอดทั้งปี คุณไม่รู้เรื่องนี้เหรอ
- ผู้ชาย ไม่รู้
- น้องเตร โอ้ย !
- ผู้ชาย อะไรเธอ
- น้องเตร ผมหลุดปากออกไปเธอ (ครูเดียว พูดกับตัวเอง) ฉันทหลุดปากออกไป
- ผู้ชาย ไม่หรอกน่า ไม่ต้องกังวลไป เธอยังไม่ได้พูดเรื่องนี้กับผม แต่ผมมั่นใจว่าเธอตั้งใจจะบอกผมเร็ว ๆ นี้...
- น้องเตร แล้วเรื่องหนุ่มอังกฤษล่ะ คุณก็รู้อะไรเรื่องนี้ด้วยเธอ
- ผู้ชาย (หัว) ไม่
- น้องเตร โอ้ย โอ้ย ตายแล้ว ! (ครูหนึ่ง เขาเอามือไปวางบนไหล่ข้างหนึ่งของผู้ชาย) เอาเถอะ สู้ ๆ ถึงอย่างไรในที่สุดผู้หญิงทุกคนก็ต้องจากไปไม่วันใดก็วันหนึ่ง ผมพูดเรื่องนี้กับคุณจากประสบการณ์หรอกนะ
- ชั่วครู'
- ผู้ชาย คุณอยากดื่มอะไรไหมระหว่างที่รอเธอกลับมา น้ำเปล่าสักแก้วไหม หรือน้ำผลไม้
- น้องเตร ไม่ละ แต่ผมจะบอกว่า... ผมอยากจะพูดอะไรนะ เออใช่ ! ใช่แล้ว ผมนี่ก็ออกแล้ว
- ผู้ชาย อะไรละ
- น้องเตร เป็นเพราะเด็กสาวคนนั้น...
- ผู้ชาย คนไหน
- น้องเตร เอ่อ นางพยาบาลคนนั้น...

L'HOMME

Laura ?

ANDRÉ

J'ai oublié son prénom. Cette fille que ta femme veut absolument me mettre dans les pattes. Une infirmière. Tu es au courant ? Comme si je ne pouvais pas me débrouiller tout seul... Elle me dit que j'ai besoin de l'aide de cette... Alors que je peux très bien me débrouiller tout seul. Même si elle devait partir à l'étranger. Je ne comprends pas pourquoi elle s'obstine à... Regarde-moi. Non, regarde-moi bien...

Il cherche le prénom de son interlocuteur.

L'HOMME

Pierre.

ANDRÉ

Oui, Pierre. Regarde-moi bien. Je peux encore me débrouiller tout seul. Non ? Je ne suis pas encore complètement... Hein ? Tu es d'accord ? Je n'en suis pas à... *(Il se plie en quatre comme un vieillard.)* C'est vrai ? Tu es d'accord ? Regarde, j'ai encore l'usage de mes bras *(Il fait la démonstration de cet usage.)*, tu vois ? De mes jambes. De mes mains. Bref, tout fonctionne à merveille. Tu es d'accord ? Évidemment tu es d'accord. Mais elle ? Je ne sais pas d'où lui vient cette obsession. Cette obsession stupide. Et ridicule. Ridicule. Elle n'a jamais su évaluer une situation, en fait. Jamais. Voilà le problème. Ça a toujours été comme ça. Depuis qu'elle est petite. Elle n'est pas très futée, quoi. Pas très... Tu es d'accord ? Pas très intelligente. Elle tient ça de sa mère.

L'HOMME

Je pense qu'elle essaie de faire au mieux pour vous, André.

ANDRÉ

« Au mieux », « au mieux »... Je ne lui ai rien demandé. Non, je ne sais pas ce qu'elle trafique contre moi. Mais elle trafique. Elle trafique, ça, je le sais. Je la soupçonne de vouloir me mettre dans une maison pour... Si, si. Pour... *(Il fait une grimace signifiant « vieux ».)* J'ai des indices. C'est ce qu'elle a derrière la tête. Elle me l'a quasiment dit l'autre jour.

ผู้ชาย

ลอร่าเธอ

อ็องเดร

ฉันลืมชื่อเธอไปแล้ว เด็กสาวคนที่เมียนายอยากให้เป็นผู้ดูแลฉันเสีย เหลือเกิน คนที่เป็นพยาบาลนะ นายรู้เรื่องนี้ไหม รวากับว่าฉันดูแลตัวเอง ไม่ได้... เธอบอกฉันว่าฉันต้องการความช่วยเหลือจาก...คนนั้น ทั้ง ๆ ที่ฉัน ดูแลตัวเองได้ดีมากอยู่แล้ว แม้ว่าเธอจะต้องไปอยู่ต่างประเทศ ฉันไม่เข้าใจเลยว่าทำไมเธอต้องทิ้งที่จะ... มองฉันสิ ไม่ มองฉันให้ดี ๆ ...

เขาพยายามนึกชื่อของคุณสนทนา

ผู้ชาย

ปีแยร์

อ็องเดร

ใช่ ปีแยร์ มองฉันให้ดี ๆ ฉันยังดูแลตัวเองได้ ไม่ใช่เธอ ฉันยังไม่ถึงกับ... ไปเสียทีเดียวใช่ไหม นายเห็นด้วยไหม ฉันยังไม่ถึงขนาด... (เขาพยายาม อย่างหนักเหมือนคนแก่คนหนึ่ง) จริงไหม นายเห็นด้วยไหม คูสิ ฉันยังใช้แขน ของฉันได้ (เขาแกว่งแขนให้ดู) นายว่าไหม ขาของฉัน มือของฉันก็ยังใช้ได้ดี สรุปลแล้วทุกอย่างยังใช้งานได้อย่างน่าอัศจรรย์ นายเห็นด้วยไหม แน่นอนว่า นายเห็นด้วย แต่เธอละ ฉันไม่รู้ว่าเธอเอาความคิดหมกมุ่นนี้มาจากไหน ทั้งงี่เง่าและตลก น่าขัน จริง ๆ แล้วเธอไม่รู้จักประเมินสถานการณ์ เอาเสียเลย ไม่เคยเลย นั่นแหละปัญหา และก็เป็นอย่างนี้มาตลอด ตั้งแต่ เธอยังเด็กแล้ว เธอไม่ค่อยฉลาดสักเท่าไร ไม่ค่อย... นายเห็นด้วยไหม ไม่ได้ฉลาดมาก เธอเหมือนแม่

ผู้ชาย

ผมคิดว่าเธอพยายามทำให้ดีที่สุดเพื่อคุณนะอ็องเดร

อ็องเดร

“ดีที่สุด” “ดีที่สุด”... ฉันไม่ได้ขออะไรเธอเลย ไม่ ฉันไม่รู้ว่าเธอกำลังวางแผน ทำอะไรกับฉัน แต่เธอทำอยู่ ฉันรู้ว่าเธอทำอยู่แน่ ๆ ฉันสงสัยว่าเธออยากจะ เอาฉันไปอยู่ที่บ้านพักเพื่อ... ใช่ ใช่ เพื่อ... (เขาทำหน้าเหยเกเพื่อแสดงถึง “คนแก่”) ฉันมีเบาะแส สิ่งนี้ต้องเป็นสิ่งที่เธอกำลังคิดอยู่ เธอเกือบจะพูด ออกมาตรง ๆ เมื่อวันก่อน

Mais que les choses soient bien claires : je ne quitterai pas mon appartement ! Je ne le quitterai pas !

L'HOMME Ce n'est pas votre appartement, André.

ANDRÉ Pardon ?

L'HOMME Vous vous souvenez que vous êtes venu ici, je veux dire : que vous êtes venu à la maison en attendant de...

ANDRÉ Quoi ?

L'HOMME Oui. En attendant de retrouver une nouvelle aide-soignante... Parce que vous vous êtes disputé avec la dernière... Avec Isabelle.

ANDRÉ Ah oui ?

L'HOMME Oui. Vous vous en souvenez ? C'est pour ça que vous êtes à la maison. En attendant.

Un temps. André a l'air vaguement perdu.

ANDRÉ Et vous Antoine...

L'HOMME Pierre.

ANDRÉ Oui. Donc, vous êtes en train de me dire que là, je suis chez vous ?

L'HOMME Oui.

André rigole et lève les yeux au ciel.

ANDRÉ On aura tout entendu.

La porte s'ouvre. La Femme entre, un sac à la main. Ce n'est pas Anne.

LA FEMME Voilà, j'ai fait au plus vite. Tout va bien ? Qu'est-ce qui se passe ?

L'HOMME Rien de particulier. Ton père semblait un peu perdu. Je pense qu'il avait envie de... Non ? Envie de te voir.

LA FEMME Ça ne va pas ? Tu vas bien, papa ? *(Il ne la reconnaît pas.)*
Papa ?

ANDRÉ Je...

LA FEMME Oui ?

แต่ขอให้ทุกอย่างชัดเจน ฉันจะไม่ออกจากอพาร์ทเมนต์ของฉัน ! ฉันจะไม่ไปจากที่นี่ !

ผู้ชาย ที่นี่ไม่ใช่อพาร์ทเมนต์ของคุณนะฮ้องเตอ

ฮ้องเตอ อะไรนะ

ผู้ชาย คุณจำได้ไหมว่าคุณมาอยู่ที่นี่ ผมหมายถึงว่าคุณมาอยู่ที่บ้านนี้เพื่อรอ...

ฮ้องเตอ อะไร

ผู้ชาย ใช่ ขณะที่รอหาคนดูแลคนใหม่... เพราะว่าคุณทะเลาะกับคนดูแลคนก่อน... กับอีซาแบลนะ

ฮ้องเตอ ใช่จ้ะเหอ

ผู้ชาย ก็ใช่ละสิ คุณจำได้ใช่ไหม เพราะอย่างนี้คุณถึงมาอยู่ที่บ้านระหว่างรอ

ครูหนึ่ง ฮ้องเตอดูเหมือนจะเหนื่อยเล็กน้อย

ฮ้องเตอ แล้วคุณล่ะฮ้องเตอ...

ผู้ชาย ปีแยร์

ฮ้องเตอ ใช่ ถ้าฉันคุณกำลังบอกผมว่านี่ผมอยู่ที่บ้านของคุณเหอ

ผู้ชาย ใช่

ฮ้องเตอหัวเราะและมองขึ้นไปบนเพดาน

ฮ้องเตอ คนคงได้ยินกันหมด

ประตูเปิดออก ผู้หญิงเข้ามาพร้อมถุงในมือ แต่ไม่ใช่อานัน

ผู้หญิง มาแล้ว ฉันซื้อของอย่างรวดเร็วที่สุด ทุกอย่างเรียบร้อยดีไหม เกิดอะไรขึ้น

ผู้ชาย ไม่มีอะไรพิเศษหรอก พ่อเธอดูหลงลืมนิดหน่อย ฉันคิดว่าเขาอยากจะ... ไม่ใช่เหอ อยากจะเจอเธอ

ผู้หญิง พ่อไม่สบายเหอ พ่อโอเคไหม (เขาจำเธอไม่ได้) พ่อคะ

ฮ้องเตอ พ่อ...

ผู้หญิง คะ

ANDRÉ Qu'est-ce que c'est que cette histoire ?

LA FEMME De quoi tu parles ?

ANDRÉ Où est Anne ?

LA FEMME Pardon ?

ANDRÉ Anne. Elle est où ?

LA FEMME Mais je suis là, papa. Je suis là. *(Elle réalise qu'il ne la reconnaît pas. Elle a un regard inquiet vers l'Homme.)* J'étais descendue acheter à manger. Mais maintenant je suis revenue. Je suis là, et tout va bien.

ANDRÉ Je... Ah bon ? Mais... Et qu'est-ce que tu as acheté ?

LA FEMME Un poulet. Ça te dit ? Tu as faim ?

ANDRÉ Pourquoi pas.

Il semble perdu. Et sombre.

L'HOMME Tiens, donne-le-moi. Je vais aller préparer tout ça.

LA FEMME Merci. *(Il prend le sac et sort dans la cuisine. Un temps.)*

Pierre m'a appelée. Il m'a dit que tu ne te sentais pas bien ?

ANDRÉ Je me sens très bien. Seulement... Il y a quelque chose qui m'échappe... Je veux dire : dans toute cette histoire.

LA FEMME Quoi ?

ANDRÉ C'est difficile à expliquer. C'est difficile. Tu ne comprendrais pas.

LA FEMME Mais si.

ANDRÉ Mais non !

Un temps.

LA FEMME Tu as l'air inquiet.

ANDRÉ Moi ?

LA FEMME Oui. Tu as l'air inquiet. Tout va bien ?

ANDRÉ Tout va bien. C'est juste...

LA FEMME Juste quoi ?

อ๋องเตอ นี่มันเรื่องอะไรกัน
 ผู้หญิง พ่อพูดเรื่องอะไรเนี่ย
 อ๋องเตอ อานนี่ไปไหน
 ผู้หญิง อะไรนะ
 อ๋องเตอ อานนี่ละ เธอไปไหน
 ผู้หญิง หนูอยู่นี่ไงพ่อ หนูอยู่นี่ (เธอรู้เลยว่าเขาจำเธอไม่ได้ เธอส่งสายตากังวลไปยัง
 ผู้ชาย) หนูลงไปซื้อของกิน แต่ตอนนี้หนูกลับมาแล้ว หนูอยู่นี่และทุกอย่าง
 เรียบร้อยดี

 อ๋องเตอ พ่อ... จั่นเหร่อ แต่... แล้วลูกซื้ออะไรมาล่ะ
 ผู้หญิง ไก่ตัวหนึ่ง พ่อชอบไหม พ่อหิวไหม
 อ๋องเตอ ทำไมจะไม่หิวล่ะ
 เขาดูหลงลืมและหดหู่
 ผู้ชาย นี่ เอาไก่มาให้ฉัน ฉันจะไปเตรียมทั้งหมดให้เอง
 ผู้หญิง ขอบคุณนะ (เขารับถุงไปและเดินออกไปที่ห้องครัว ครูหนึ่ง) ปีแยร์โทรหาหนู
 เขาบอกหนูว่าพ่อรู้สึกไม่ค่อยสบายเหร่อ
 อ๋องเตอ พ่อรู้สึกดีมาก เพียงแต่... มีอะไรบางอย่างที่พ่อไม่เข้าใจ พ่อหมายถึงในเรื่อง
 ทั้งหมดนี้
 ผู้หญิง อะไร
 อ๋องเตอ มันยากจะอธิบาย มันยากนะ ลูกคงจะไม่เข้าใจหรอก
 ผู้หญิง เข้าใจสิ
 อ๋องเตอ ไม่เข้าใจหรอก !
 ครูหนึ่ง
 ผู้หญิง พ่อดูกังวลนะ
 อ๋องเตอ พ่อนะเหร่อ
 ผู้หญิง ก็ใช่นะสิ พ่อดูกังวล ทุกอย่างโอเคไหม
 อ๋องเตอ โอเค เพียงแค่...
 ผู้หญิง แค่อะไร

ANDRÉ (énervé) Mais j'étais assis là. J'étais tranquillement dans le salon, je cherchais un numéro de téléphone, et soudain ton mari est arrivé et...

LA FEMME Qui ?

ANDRÉ Ton mari.

LA FEMME Quel mari ?

ANDRÉ Hein ? Le tien, ma chérie. Pas le mien.

LA FEMME Antoine ?

ANDRÉ Ton mari.

LA FEMME Papa, je ne suis pas mariée.

ANDRÉ Pardon ?

LA FEMME J'ai divorcé il y a plus de cinq ans. Tu as oublié ?

ANDRÉ Quoi ? Mais alors qui c'est ?

LA FEMME Qui ?

ANDRÉ Tu le fais exprès ou quoi ? Je te parle de... lui. Qui vient de partir avec le poulet.

LA FEMME Avec le poulet ? Qu'est-ce que tu racontes, papa ?

ANDRÉ Là, il y a une minute. Il y a bien quelqu'un qui t'a pris le poulet des mains ? *(Manifestement, elle ne voit pas de quoi il parle.)* Le poulet ! Tu avais bien un poulet dans les mains, il y a encore une minute ? Un poulet. UN POULET !

LA FEMME De quel poulet tu parles, papa ?

ANDRÉ Tu m'inquiètes, Anne.

LA FEMME Moi ?

ANDRÉ Oui, crois-moi, tu m'inquiètes. Tu ne te souviens pas ? Elle ne se souvient pas. Tu as des problèmes de mémoire ou quoi ? Tu devrais consulter, ma vieille. Je te parle d'un événement qui s'est produit il y a tout juste deux minutes. Montre en main. *(Il vérifie qu'il a toujours sa montre au poignet. Soulagement.)*

อ๋องเตอ (รู้สึกรำคาญ) ก็พ่อนั่งอยู่ตรงนี้ พ่ออยู่เงียบ ๆ ในห้องนั่งเล่น กำลังหาเบอร์โทรศัพท์ และจู่ ๆ สามีของลูกก็มาและ...

ผู้หญิง ไครนะ

อ๋องเตอ สามีของลูกไง

ผู้หญิง สามีไหน

อ๋องเตอ หือ ก็ของลูกไง ลูกรัก ไม่ใช่ของพ่อ

ผู้หญิง อ๋องตวนเหรอ

อ๋องเตอ สามีของลูก

ผู้หญิง พ่อ หนูยังไม่ได้แต่งงานนะ

อ๋องเตอ อะไรนะ

ผู้หญิง หนูหย่ามากกว่าห้าปีแล้ว พ่อลืมเหรอ

อ๋องเตอ อะไรนะ แล้วนั้นใครล่ะ

ผู้หญิง ใคร

อ๋องเตอ ลูกตั้งใจทำหรือว่าอะไร พ่อพูดกับลูกถึง...เขา คนที่เพิ่งหิ้วไก่ออกไปนะ

ผู้หญิง หิ้วไก่เหรอ นี่พ่อพูดเรื่องอะไรเนีย

อ๋องเตอ ตรงนี้นะ เมื่อหนึ่งนาทิตี่แล้ว มีใครคนหนึ่งมาเอาไก่จากมือของลูกใช่ไหม (เห็นได้ชัดว่าเธอไม่รู้ว่าเขาพูดเรื่องอะไร) ไก่นะ ! เมื่อหนึ่งนาทิตี่แล้ว ลูกถือไก่ตัวหนึ่งอยู่ในมือใช่ไหม ไก่ตัวหนึ่งนะ ไก่ตัวหนึ่ง !

ผู้หญิง พ่อพูดถึงไก่อะไรเนีย

อ๋องเตอ ลูกทำให้พ่อกังวลแล้วนะอานน์

ผู้หญิง หนูเหรอ

อ๋องเตอ ใช่ เชื่อพ่อสิ ลูกทำให้พ่อกังวล ลูกจำไม่ได้เหรอ เธอจำไม่ได้ ลูกมีปัญหา ด้านความจำหรืออะไรีเปล่า ลูกต้องไปหาหมอนะแม่คนแก่ พ่อพูดกับลูก ถึงเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นแค่สองนาทิตี่เอง (เขาดูว่านาฬิกายังคงอยู่ที่ข้อมือของเขาตลอด เขารู้สึกโล่งอก)

Il y a tout juste deux minutes. Oui. Montre en main. Avec un poulet pour le dîner. Que tu as acheté.

Il s'approche de la cuisine.

LA FEMME Je crois que tu te trompes, papa. Il n'y a personne dans la cuisine.

ANDRÉ Enfin, c'est quand même extraordinaire ! Il était là, il y a deux minutes.

LA FEMME Qui ? *(Il sort un instant.)* Papa...

Il revient.

ANDRÉ Il a disparu. *(Il le cherche partout.)* Il doit bien se cacher quelque part.

LA FEMME *(avec un sourire)* L'homme avec le poulet ?

ANDRÉ Ton mari. Pourquoi tu souris ? Pourquoi tu souris ?

LA FEMME Pour rien. Pardon.

ANDRÉ Vous allez me rendre fou avec vos histoires.

LA FEMME Calme-toi.

ANDRÉ Que je me calme ?

LA FEMME Oui. Viens près de moi.

ANDRÉ Il y a quelque chose qui ne tourne pas rond. Crois-moi, Anne, il y a quelque chose qui ne tourne pas rond !

LA FEMME Viens t'asseoir à côté de moi. Viens... *(Il vient se rasseoir sur le canapé. Il est contrarié. La Femme lui sourit et pose sa main sur lui.)* Allez, ne t'inquiète pas. Tout va rentrer dans l'ordre. Hein ?

ANDRÉ Je ne sais pas.

LA FEMME *(tendre)* Mais si. Ne t'inquiète pas. Tu as pris tes médicaments ?

ANDRÉ Quel est le rapport ?

LA FEMME On va prendre les médicaments. Ceux du soir. Et après ça ira mieux.

เพียงแค่สองนาทีก่อน ไซ่ ตรงเป๊ะเลย พร้อมกับไถ่ตัวหนึ่งสำหรับมือค้ำที่ลูก
ซื้อมา

เขาเดินเข้าไปใกล้ห้องครัว

ผู้หญิง หนูคิดว่าพ่อเข้าใจผิดแล้วละ ไม่มีใครอยู่ในห้องครัว

อึ้งเตอ เอาเถอะ ยังไงก็เป็นเรื่องประหลาด ! เขาอยู่ตรงนั้นเมื่อสองนาทีก่อนแล้ว

ผู้หญิง ใครเหอ (เขาออกไปครูหนึ่ง) พ่อ...

เขากลับมา

อึ้งเตอ เขาหายไปแล้ว (เขาหาชายคนนั้นจนทั่ว) เขาต้องซ่อนตัวอยู่ที่ไหนสักที่

ผู้หญิง (พร้อมกับรอยยิ้ม) ผู้ชายที่เอาไถ่ไปนะเหอ

อึ้งเตอ สามี่ของลูกไง ทำไมลูกถึงยิ้มล่ะ ทำไมลูกถึงยิ้ม

ผู้หญิง ไม่มีอะไร ขอโทษค่ะ

อึ้งเตอ พวกลูกจะทำให้พ่อเป็นบ้าเพราะเรื่องราวของพวกลูกเนี่ย

ผู้หญิง ใจเย็นนะพ่อ

อึ้งเตอ ให้พ่อใจเย็นงั้นเหอ

ผู้หญิง ไซ่ มาใกล้ ๆ หนูนี้

อึ้งเตอ มีบางอย่างผิดปกติ เชื่อพ่อสิอานัน มีบางอย่างผิดปกติ !

ผู้หญิง มานั่งข้าง ๆ หนูสิ มา... (เขากลับมานั่งที่โซฟา เขาอารมณ์เสีย ผู้หญิงยิ้ม
ให้เขาและวางมือลงบนตัวเขา) เอาน่า อย่ากังวลไปเลย ทุกอย่างจะกลับ
เข้าที่เข้าทางเอง ไซ่ไหม

อึ้งเตอ พ่อไม่รู้

ผู้หญิง (อ่อนโยน) ต้องไซ่สิ อย่ากังวลไปเลย พ่อกินยาแล้วรียัง

อึ้งเตอ มันเกี่ยวกันยังไง

ผู้หญิง เรามากินยากันนะ ยาตอนเย็น แล้วพ่อก็จะรู้สึกดีขึ้น

ANDRÉ

C'est depuis quelque temps. Il se passe des choses étranges autour de nous. Tu n'as pas remarqué ? Il y avait cet homme qui prétendait que je n'étais pas ici chez moi. Un homme avec une tête vraiment antipathique. Un peu comme ton mari. En pire. Dans mon appartement, tu te rends compte ? C'est quand même la meilleure. Non ? Dans mon appartement. Il me disait que... Mais... Je suis bien chez moi, ici ? Hein ? Anne... Je suis bien chez moi ? *(Elle lui sourit sans rien dire. Elle prépare les médicaments.)* Non ? *(Un petit temps.)* Dis, Anne, c'est bien mon appartement, ici ?

Un temps. Elle lui tend les médicaments. En silence.

Noir.

SCÈNE 3

C'est à la fois le même salon, et un autre. Quelques meubles ont disparu : au fur et à mesure des scènes, le décor va se dépouiller pour devenir un espace vide et neutre. Anne est seule dans le salon. Elle est au téléphone.

ANNE

Non, je l'attends d'un instant à l'autre. Je sais. J'espère que cette fois ça se passera bien. Oui. Tu ne peux pas t'imaginer comme c'est parfois... difficile. L'autre jour, il ne m'a même pas reconnue. Je sais. Je sais. Heureusement que tu es là, toi. Oui. Oui. Non, je ne vois pas d'autre solution. *(Soudain on sonne.)* Ah ! justement, on sonne. Oui. Ça doit être elle. Oui. Je... Je te laisse. D'accord. Je t'embrasse. Moi aussi. Moi aussi. *(Elle raccroche. Elle va ouvrir. La porte s'ouvre : c'est Laura.)* Bonjour.

LAURA

Bonjour. Je ne suis pas trop en retard ?

ANNE

Non, non. Pas du tout. Entrez. Entrez.

Laura entre.

LAURA

Merci.

อ็องเดร

สักช่วงหนึ่งมาแล้ว มีเรื่องแปลก ๆ เกิดขึ้นรอบตัวเรา ลูกไม่ได้สังเกตเธอ
มีชายคนหนึ่งที่อ้างว่าพ่อไม่ได้อยู่ที่นี้ที่บ้านพ่อ ชายคนหนึ่งที่ดูไม่เป็นมิตร
เอาเสียเลย คล้ายกับสามีของลูก แต่แยกว่า ในอพาร์ทเมนต์ของพ่อ
ลูกเข้าใจไหม ใช่ไหม ในอพาร์ทเมนต์ของพ่อ แต่ที่หนักสุดนะ เขาบอกพ่อ
ว่า... แต่... พ่ออยู่ที่บ้านพ่อใช่ไหม ที่นั่นะ หือ อานน์... พ่ออยู่บ้านพ่อใช่ไหม
(เธอยืมให้เขาโดยไม่พูดอะไร เธอจัดเตรียมยา) ใช่ไหม (ครูเดียว) บอกพ่อเถอะ
อานน์ ที่น้อพาร์ทเมนต์พ่อใช่ไหม

ครูหนึ่ง เธอยืมยาให้เขาโดยไม่พูดอะไร

ด๊ับไฟ

ฉากที่ 3

ห้องนั่งเล่นห้องเดิมและอีกห้องหนึ่งในขณะเดียวกัน เครื่องเรือนบางอย่างหายไป ขณะที่เรื่องราว
ดำเนินไป เครื่องตกแต่งฉากค่อย ๆ หายไปจนกลายเป็นพื้นที่ว่างและบ่งบอกไม่ได้ว่าหมายถึงห้องไหน
อานน์อยู่ลำพังในห้องนั่งเล่น เธอกำลังคุยโทรศัพท์อยู่

อานน์

ไม่ ฉันกำลังรอลอร่าอยู่ เดี่ยวเธอคงมา ฉันรู้ ฉันหวังว่าครั้งนี้ทุกอย่าง
จะเรียบร้อยดี ใช่ เธอมีภาพไม่ออกหรือกว่าบางครั้งมัน...ยาก วันก่อน
เขาจำฉันไม่ได้ด้วยซ้ำ ฉันรู้ ฉันรู้ โชคดีที่เธอเองอยู่ตรงนั้นด้วย ใช่ ใช่ ไม่
ฉันมองไม่เห็นทางออกอื่นแล้ว (ทันใดนั้น มีคนกดกริ่ง) อ้าว ! มีคนกดกริ่ง
พอดี ใช่ ต้องเป็นลอร่าแน่ ใช่ ฉัน...ฉันวางสายก่อนนะ โอเค รักเธอนะ
ฉันก็เหมือนกันนะ ฉันก็เหมือนกัน (อานน์วางสาย เธอเดินไปเปิดประตู
ลอร่านั่นเอง) สวัสดีค่ะ

ลอร่า

สวัสดีค่ะ ดิฉันไม่ได้มาซ้ำเกินไปใช่ไหมคะ

อานน์

ไม่ค่ะ ไม่ ไม่เลย เชิญค่ะ เข้ามาข้างใน

ลอร่าเข้ามา

ลอร่า

ขอบคุณค่ะ

ANNE Je vous attendais. Entrez. Merci d'être venue aujourd'hui.

LAURA C'est normal.

ANNE Mon père est dans sa chambre. Je... Je vais aller le chercher.
Vous voulez quelque chose à boire ?

LAURA Non, merci.

ANNE Installez-vous. Je... Donc, oui, comme je vous le disais, je...
Il est un peu contrarié par l'idée de...

LAURA C'est normal.

ANNE Oui. Et ça déclenche chez lui quelque chose de... Enfin,
je crois qu'il m'en veut un peu. Je vous dis ça pour
vous prévenir qu'il peut avoir des réactions... surprenantes.

LAURA Jusque-là, il vivait seul ?

ANNE Oui. Dans un appartement, pas trop loin d'ici. C'était pratique.
Je passais le voir presque tous les jours. Mais avec le temps,
on a dû trouver une autre organisation. Ce n'était plus
possible.

LAURA Je comprends.

ANNE Plusieurs aides-soignantes se sont succédé. Mais il a eu du mal
à s'entendre avec elles. Il a son caractère... Tout ça a été
assez folklorique. Oui. Assez folklorique. C'est pour ça que
je l'ai installé ici, à la maison. Ça me semblait mieux pour lui.
Mais toute seule, je n'y arrive pas. C'est trop lourd pour moi.
Et je dois travailler. Je dois... Oui. C'est pour ça que...
Enfin, que je voudrais que quelqu'un puisse m'aider.

La porte de la chambre s'ouvre. André apparaît. Il est en pyjama.

ANDRÉ On a sonné ?

ANNE Ah ! justement... Papa. Je voudrais te présenter Laura.

LAURA Bonjour, monsieur.

ANNE Je t'ai expliqué que Laura devait passer aujourd'hui pour que
vous puissiez vous rencontrer.

- อานันท์ ฉันรอคุณอยู่เลย เชิญเข้ามาค่ะ ขอขอบคุณนะค่ะที่มาวันนี้
- ลอร่า ไม่เป็นไรค่ะ
- อานันท์ พ่อของฉันอยู่ในห้องนอน ฉัน...ฉันจะไปพาพ่อออกมา คุณอยากดื่มอะไรไหมคะ
- ลอร่า ไม่ค่ะ ขอขอบคุณ
- อานันท์ เชิญนั่งค่ะ ฉัน... ถ้าฉัน ไซ่ อย่างที่ฉันบอกคุณไว้แล้ว ฉัน... เขาอารมณ์เสีย นิดหน่อยจากความคิดที่ว่า...
- ลอร่า เป็นธรรมดาค่ะ
- อานันท์ ไซ่ และนั่นทำให้เขาเป็นอะไรบางอย่างที่... จะว่าไปแล้ว ฉันคิดว่าเขาคงโกรธ ฉันอยู่ข้าง ฉันบอกเพื่อเตือนคุณไว้ก่อนว่าเขาอาจจะมีปฏิกิริยาที่...คาดไม่ถึงได้
- ลอร่า ก่อนหน้านี้ เขาอยู่คนเดียวเธอคะ
- อานันท์ ไซ่ค่ะ อยู่ในอพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่งไม่ไกลจากที่นี่มาก ที่นั่นสะดวกดี ฉันไปเยี่ยมเขาเกือบทุกวัน แต่เมื่อเวลาผ่านไป เราก็ต้องหาวิธีอื่น จะเป็นอย่างไรไม่ได้อีกแล้ว
- ลอร่า ดิฉันเข้าใจค่ะ
- อานันท์ คนดูแลเปลี่ยนไปคนแล้วคนเล่า แต่เขามีปัญหาในการเข้ากับพวกเธอ เขามีนิสัยส่วนตัว... นิสัยที่ค่อนข้างแปลก ไซ่ค่ะ ค่อนข้างแปลก ฉันถึงต้องให้เขามาอยู่ที่นี่ ที่บ้านหลังนี้ ฉันคิดว่าคงดีกว่าสำหรับเขา แต่ฉันเองคนเดียวก็ดูแลเขาไม่ไหว มันหนักเกินไป และฉันต้องทำงานด้วย ฉันต้อง... ไซ่ค่ะ นี่คือเหตุผลที่... เอาเถอะ ฉันต้องการใครสักคนมาช่วย
- ประตูห้องนอนเปิดออก อีองเตรปรากฏตัว เขาอยู่ในชุดนอน
- อีองเตร มีคนกดกริ่งเธอ
- อานันท์ อ้าว ! พอดีเลย... พ่อ หนูอยากแนะนำลอร่าให้พ่อรู้จัก
- ลอร่า สวัสดีค่ะ
- อานันท์ หนูบอกพ่อไปแล้วว่าลอร่าจะมาวันนี้ พ่อกับลอร่าจะได้พบกัน

ANDRÉ Bonjour, mademoiselle.

LAURA Bonjour.

ANDRÉ Vous êtes... ravissante.

LAURA Merci.

ANDRÉ Mais je... On se connaît ? On se connaît, non ?

LAURA Non, je ne crois pas.

ANDRÉ Vous êtes sûre ?

LAURA Je crois, oui.

ANDRÉ Votre visage me dit quelque chose.

LAURA Ah bon ?

ANDRÉ Oui. Non ? J'ai l'impression de vous avoir déjà vue.

LAURA Peut-être. Je ne sais pas.

ANNE Voilà. Donc, Laura est passée nous voir pour comprendre un peu comment tu vis et pour voir dans quelle mesure elle pourrait t'aider...

ANDRÉ Je sais bien, ma chérie. Je sais bien. Tu me l'as déjà dit cent fois. (*À Laura.*) Ma fille radote. Vous savez ce que c'est... avec l'âge... Vous voulez quelque chose à boire ?

LAURA Non merci, c'est gentil.

ANDRÉ Vous êtes sûre ? Un petit apéritif ? Il doit bientôt être l'heure de l'apéritif, non ? Il est quelle heure ? Il est... Où est ma... ? Ma... Mais... Ma... Un instant, je reviens. Je reviens.

Il va vers la cuisine et sort.

ANNE Il va chercher sa montre.

LAURA Ah ?

ANNE Oui. C'est un homme très... ponctuel. Même s'il est en pyjama au milieu de l'après-midi.

LAURA Il a peut-être fait une sieste.

ANNE (*un peu gênée*) Sans doute. Oui.

Un temps.

อ้องเตร สวัสดิ์
 ลอรา สวัสดิ์ค่ะ
 อ้องเตร คุณ...สวยจัง
 ลอรา ขอบคุณค่ะ
 อ้องเตร แต่ผม... เรารู้จักกันใหม่ เรารู้จักกันใช่ไหม
 ลอรา ไม่นะคะ ดิฉันคิดว่าไม่
 อ้องเตร คุณแน่ใจหรือ
 ลอรา ดิฉันคิดว่าแน่ใจค่ะ
 อ้องเตร ผมรู้สึกคุ้นกับใบหน้าคุณ
 ลอรา จังหรือคะ
 อ้องเตร ใช่ ใช่ไหม ผมรู้สึกว่าเคยพบคุณแล้ว
 ลอรา อาจเป็นไปได้ ดิฉันก็ไม่ทราบค่ะ
 อานัน เอาละ ลอรา มาพบเราก็คงจะรู้สึกเหนื่อยว่าพ่ออยู่ยังไงและเธอจะช่วยพ่อ
 ได้แค่ไหน...
 อ้องเตร พ่อรู้ดีลูกรัก พ่อรู้ดี ลูกบอกพ่อเป็นร้อยครั้งแล้ว (พูดกับลอรา) ลูกสาวของผม
 พุดเพื่อเจ้าอยู่นั่นแหละ ! คุณก็รู้ว่าเป็นอย่างไร... พ่อมีอายุแล้ว...
 คุณอยากจะดื่มอะไรไหม
 ลอรา ไม่ค่ะ ขอบคุณมากนะคะ
 อ้องเตร คุณแน่ใจหรือ เหล้าเรียกน้ำย่อยสักหน่อยไหม นี่ต้องใกล้เวลาสำหรับ
 เหล้าเรียกน้ำย่อยแล้วไม่ใช่หรือ นี่ก็โมงแล้ว มันเป็นเวลา... ...ของผม
 อยู่ไหน ...ของผม แต่ว่า... ...ของผม แป๊บนะ เดี๋ยวผมกลับมา เดี๋ยวผม
 กลับมา
 เขาเดินไปทางห้องครัวและออกไป
 อานัน เขาไปหานาฬิกาข้อมือของเขาค่ะ
 ลอรา อ้อหรือคะ
 อานัน ใช่ค่ะ เขาเป็นผู้ชายที่...ตรงเวลามาก ๆ แม้ว่าเขาจะอยู่ในชุดนอนตอนช่วง
 ปาย ๆ ก็ตาม
 ลอรา เขาอาจจะจับหลับช่วงกลางวันมาค่ะ
 อานัน (อึดอัดใจเล็กน้อย) อาจจะใช่ค่ะ
 ครูหนึ่ง

LAURA Il est charmant, en tout cas.

ANNE Oui. Pas toujours. Mais la plupart du temps, oui, il est charmant. Enfin, il a son caractère.

LAURA Tant mieux.

André revient avec sa montre au poignet.

ANDRÉ C'est bien ce que je me disais, il est l'heure de l'apéritif. J'ai deux montres. J'en ai toujours en deux. Une à mon poignet, et une dans ma tête. Ça a toujours été comme ça. Vous voulez quelque chose, mademoiselle ?

ANNE Papa...

ANDRÉ Quoi ? Je peux quand même offrir quelque chose à notre invitée, non ? Qu'est-ce que vous voulez ?

LAURA Qu'est-ce que vous prenez, vous ?

ANDRÉ Un petit whisky.

LAURA Alors pareil.

ANDRÉ Très bien. Alors, deux whiskys. Deux ! Anne, je ne t'en propose pas. *(À Laura.)* Elle ne boit pas d'alcool. Jamais.

ANNE C'est vrai.

ANDRÉ Jamais. Pas une goutte. D'où son humeur très...

ANNE Très ?

ANDRÉ Sobre. Sa mère était comme elle. Sa mère était la femme la plus... sobre que j'aie jamais connue. Alors que sa petite sœur, elle... c'était autre chose.

LAURA Vous avez eu deux filles ?

ANDRÉ Eh oui. Même si je n'ai plus beaucoup de nouvelles de l'autre. Élise. Pourtant c'était celle que je préférais. *(Un temps.)* Tu as de ses nouvelles, toi ? Je ne comprends pas pourquoi elle n'en donne jamais. Jamais. Une fille brillante. Peintre. Artiste. Voilà votre verre.

LAURA Merci.

ลอรา ยังไงก็ตาม เขาน่ารักนะคะ
 อานัน ค่ะ แต่ไม่ตลอดหรอกค่ะ ส่วนใหญ่แล้วใช่ พ่อเขาน่ารัก จะว่าไปแล้วเขาก็มี
 นิสัยส่วนตัวของเขา
 ลอรา ก็ดีค่ะ
 อี้องตรงกลับมา ที่ซั่มมือนีนาฟิกาอยู่
 อี้องตรง อย่างที่ผมบอกไง ถึงเวลาของเหล่าเรียกน้ำย่อยแล้ว ผมมีนาฟิกาอยู่สองเรือน
 เป็นอย่างนี้มาตลอด เรือนหนึ่งที่ซั่มมือนีนาฟิกาและอีกเรือนในหัวผม มันเป็น
 แบบนี้เสมอ คุณอยากได้อะไรไหม
 อานัน พ่อ...
 อี้องตรง อะไร พ่อยังเสนออะไรบางอย่างให้แขกของเราได้ไม่ใช่เหรอ คุณต้องการอะไร
 ลอรา คุณล่ะคะ คุณจะดื่มอะไร
 อี้องตรง วิสกี้สักหน่อย
 ลอรา จั๊นเอาเหมือนกันค่ะ
 อี้องตรง ดีมาก ถ้าจั๊นวิสกี้สองแก้ว สองแก้ว ! อานัน พ่อไม่เสนอวิสกี้ให้ลูกหรอคะ
 (พูดกับลอรา) เธอไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่เคยดื่มเลย
 อานัน จริงค่ะ
 อี้องตรง ไม่เคยเลย ไม่เคยสักหยด ทำให้เธอมีลักษณะ...มาก
 อานัน อะไรมาก
 อี้องตรง มีความพอเพียง แม่ของเธอก็เป็นเหมือนเธอ แม่ของเธอก็เป็นผู้หญิงที่...
 พอเพียงมากที่สุดเท่าที่ผมเคยพบมา ในขณะที่น้องสาวของเธอ เธอ...
 เป็นอีกอย่าง
 ลอรา คุณมีลูกสาวสองคนหรอคะ
 อี้องตรง ก็ใช่นะสิ แม้ว่าผมจะไม่ได้ข่าวคราวของอีกคนมากเท่าไร เอลิสนะ ยังไงก็ตาม
 เธอคือลูกสาวคนโปรดของผม (ครู่หนึ่ง) ลูกได้ยินข่าวคราวของเอลิส
 บ้างไหม ผมไม่เข้าใจเลยว่าทำไมเธอถึงไม่เคยส่งข่าวมาเลย ไม่เคยเลย
 สาวน้อยแสนฉลาด เป็นจิตรกร เป็นศิลปิน นี่แก้วของคุณ
 ลอรา ขอบคุณค่ะ

ANDRÉ À la vôtre. (*Ils trinquent.*) Je donnerais tout ce que j'ai pour un verre de whisky. Pas vous ?

LAURA Vous savez, moi, je n'ai pas grand-chose...

ANDRÉ Ah non ? Qu'est-ce que vous faites dans la vie ?

LAURA Eh bien, je... je m'occupe des... des autres.

ANDRÉ Des autres ?

LAURA Oui. Je suis là pour aider ceux qui en ont besoin.

ANDRÉ (*À Anne*) Comme une de ces filles que tu cherches à tout prix à me recaser ? (*Un temps.*) Ça doit être un métier difficile, non ? Passer toute la journée avec des.. (*Une grimace signifiant des « grabataires ».*) Non ? Moi, je ne supporterais pas.

LAURA Et vous, qu'est-ce que vous avez fait dans la vie ?

ANDRÉ Danseur.

LAURA Ah oui ?

ANDRÉ Oui.

ANNE Papa...

ANDRÉ Quoi ?

ANNE Tu étais ingénieur.

ANDRÉ Qu'est-ce que tu en sais ? (*À Laura.*) De claquettes, essentiellement.

LAURA Ça alors !

ANDRÉ Ç'a l'air de vous étonner.

LAURA (*rieuse*) Un peu, oui.

ANDRÉ Pourquoi ? Vous ne m'imaginez pas en danseur de claquettes ?

LAURA Si. C'est juste que... j'ai toujours adoré les claquettes.

ANDRÉ Vous aussi ? J'ai de beaux restes d'ailleurs. Un jour, je vous ferai une petite démonstration.

LAURA Avec plaisir.

Il se lève, fait quelques pas dérisoires. Laura se met à rire. Il s'arrête.

อ้องเตร ต้มเพื่อสุขภาพ (พวกเขาชนแก้ว) ผมยอมแลกทุกอย่างที่ผมมีกับวิสก็
 สักแก้วหนึ่ง คุณไม่เป็นแบบนี้ใช่ไหม
 ลอรา คุณก็รู้ว่าดิฉันเองไม่มีอะไรสักเท่าไร...
 อ้องเตร ไม่มีเหรอ คุณทำอาชีพอะไร
 ลอรา เอ่อ ดิฉัน...ดิฉันดูแล...คนอื่นค่ะ
 อ้องเตร คนอื่นนั่นหรือ
 ลอรา ใช่ค่ะ ดิฉันอยู่ที่นี่เพื่อช่วยคนที่ต้องการความช่วยเหลือค่ะ
 อ้องเตร (พูดกับอานน์) เหมือนกับพวกผู้หญิงที่ถูกเฟ้นหาอย่างที่สุดเพื่อให้มา
 ดูแลพ่อเนะเหรอ (ครูหนึ่ง) มันต้องเป็นอาชีพหนึ่งที่ยากใช่ไหม ใช้เวลาทั้งวัน
 กับพวก... (ทำหน้าเหยเกเพื่อแสดงถึง “พวกผู้ป่วยติดเตียง”) ใช่ไหม
 ผมเองคงทนไม่ได้
 ลอรา แล้วคุณล่ะคะ คุณเคยทำอาชีพอะไรคะ
 อ้องเตร นักเต้น
 ลอรา ใช่เหรอคะ
 อ้องเตร ใช่สิ
 อานน์ พ่อ...
 อ้องเตร อะไร
 อานน์ พ่อเคยเป็นวิศวกรนะ
 อ้องเตร ลูกจะรู้อะไรละ (พูดกับลอรา) เดินแท๊ปเป็นหลัก
 ลอรา จริงเหรอคะ !
 อ้องเตร ดูเรื่องนี้จะทำให้คุณประหลาดใจนะ
 ลอรา (หัวเราะ) ใช่ค่ะ นิดหน่อย
 อ้องเตร ทำไมละ คุณนึกภาพผมเป็นนักเต้นแท๊ปไม่ออกเหรอ
 ลอรา นึกออกสิคะ เพียงแค่... ดิฉันรักการเดินแท๊ปมาตั้งแต่ไหนแต่ไรแล้วค่ะ
 อ้องเตร คุณก็ด้วยหรือ นอกจากนั้นผมยังเต้นได้อยู่ด้วย วันหนึ่งผมจะเต้นให้คุณดู
 สักเล็กน้อยนะ
 ลอรา ด้วยความยินดีค่ะ
 เขายืนขึ้น ก้าวเท้าสะเปะสะปะสองสามก้าว ลอราเริ่มหัวเราะ เขาหยุด

ANDRÉ Pourquoi vous riez ?

LAURA *(toujours dans son rire)* Pour rien. Pardon. Pardon.

André se met aussi à rire.

ANDRÉ Vous ne me croyez pas ?

LAURA Si, si. C'est juste...

ANDRÉ Juste quoi ?

LAURA C'est juste... ce whisky.

ANDRÉ Ça y est, je sais. Je sais à qui vous me faites penser. Je sais à qui elle me fait penser.

ANNE À qui ?

ANDRÉ À Élise. Oui, c'est ça. À Élise, quand elle avait son âge.

LAURA Élise ?

ANDRÉ Mon autre fille. La plus petite. Un ange. Non ?

ANNE Je ne sais pas.

ANDRÉ Si. Il y a quelque chose.

ANNE Peut-être, un peu.

ANDRÉ Il y a quelque chose. Oui.

LAURA Ah ?

ANDRÉ Oui. Cette façon de... Cette façon insupportable de rire bêtement. *(Tout le monde s'arrête de rire. Un temps.)*

Je vous ai bien eues, là, non ? Ha ! ha ! *(Un petit temps.)*

Je suis comme ça. J'aime bien prendre les autres par surprise.

C'est une forme particulière d'humour. *(Un petit temps.*

André, soudain sérieux.) Vous comprenez, la situation est

simple. Je vis dans cet appartement depuis... longtemps.

J'y suis forcément attaché. Je l'ai acheté il y a plus de trente ans.

Vous imaginez ? Vous n'étiez pas née. C'est un grand

appartement. Très agréable. Très grand. Et j'y ai été

très heureux. Bref. Il intéresse beaucoup ma fille.

ANNE Qu'est-ce que tu racontes ?

อ้องเดร ทำไมคุณหัวเราะละ
 ลอรา (ยังหัวเราะอยู่ตลอด) ไม่มีอะไรค่ะ ขอโทษค่ะ ขอโทษ
 อ้องเดรเริ่มหัวเราะด้วยเหมือนกัน
 อ้องเดร คุณไม่เชื่อผมเหรอ
 ลอรา เชื่อสิคะ เชื่อ เพียงแค่...
 อ้องเดร แค่อะไร
 ลอรา เพียงแค่... วิกก็แก้วนี้
 อ้องเดร นั่นไงผมรู้แล้ว ผมรู้แล้วว่าคุณทำให้ผมคิดถึงใคร พ่อรู้แล้วว่าเธอทำให้
 พ่อคิดถึงใคร
 อานน์ ใครหรือ
 อ้องเดร คิดถึงเอลิส ใช่ ใช่แล้ว คิดถึงเอลิส ตอนที่เธออายุเท่าเอลิส
 ลอรา เอลิสเหรอคะ
 อ้องเดร ลูกสาวอีกคนหนึ่งของผม คนเล็กสุด แม่นางฟ้าตนหนึ่ง ใช่ไหม
 อานน์ หนูไม่รู้
 อ้องเดร ใช่สิ มีอะไรบางอย่างที่คล้ายกัน
 อานน์ อาจจะนิดหน่อยมั้ง
 อ้องเดร มีอะไรบางอย่างที่คล้ายกัน ใช่
 ลอรา งั้นเหรอคะ
 อ้องเดร ใช่ การ...อย่างนี้ การหัวเราะแบบไร้สาระที่สุดจะทนอย่างนี้ (ทุกคนหยุดหัวเราะ ครู่หนึ่ง) นี่คุณตกหลุมพรางผมแล้วใช่ไหม ฮ่า ๆ (ครู่เดียว) ผมเป็นแบบนี้แหละ ผมชอบทำให้คนอื่นประหลาดใจ เป็นอารมณ์ขันที่พิเศษแบบหนึ่ง (ครู่เดียว ทันใดนั้น อ้องเดรก็จริงจัง) คุณเข้าใจไหม สถานการณ์ที่เป็นอยู่มันไม่ได้ยุ่งยาก ผมใช้ชีวิตอยู่ในอพาร์ทเมนต์แห่งนี้มา...นานแล้ว ผมผูกพันกับมันอย่างลึกซึ้งไม่ได้ ผมเชื่อมั่นมากกว่าสามสิบปีแล้ว คุณนึกภาพออกไหม คุณยังไม่เกิดเลยด้วยซ้ำ มันเป็นอพาร์ทเมนต์ขนาดใหญ่ น่าอยู่มาก ใหญ่มาก และผมมีความสุขมากที่อยู่ที่นี่ สรุปก็คือลูกสาวของผมสนใจมันมาก
 อานน์ พ่อเล่าเรื่องอะไรเนี่ย

ANDRÉ J'explique la situation. Ma fille estime que je ne peux pas me débrouiller tout seul. Alors elle s'installe chez moi. Soi-disant pour m'aider. Avec cet homme qu'elle a rencontré il n'y a pas longtemps, juste après son divorce, et qui a sur elle une très mauvaise influence, je tiens à le dire.

ANNE Mais qu'est-ce que tu racontes, papa ?

ANDRÉ Et maintenant, elle voudrait me convaincre que je ne peux plus me débrouiller tout seul. La prochaine étape, ce sera de m'envoyer je ne sais où... Enfin si, justement, je sais où. *Je sais*. Évidemment, pour récupérer mon appartement, ce sera beaucoup plus pratique.

ANNE Papa...

ANDRÉ Mais ça ne se passera pas comme ça. Je préfère vous le dire. Je ne compte pas partir tout de suite. Ça, non. Je compte même vous enterrer. Toutes les deux. Exactement. Vous enterrer toutes les deux. Bon. Vous, je ne suis pas sûr de... Mais ma fille, oui. J'y mets un point d'honneur. C'est *moi* qui hériterai d'elle. Pas l'inverse. Le jour de son enterrement, je ferai un petit discours pour rappeler à quel point elle était manipulatrice et sans cœur.

ANNE Je suis désolée, mademoiselle.

ANDRÉ Pourquoi ? Mademoiselle comprend très bien. C'est toi qui ne comprends pas. (*À Laura.*) J'essaie de lui expliquer depuis des mois que je me débrouille très bien tout seul. Mais elle refuse de l'entendre. Elle refuse. Alors puisque vous êtes là, et que votre métier consiste justement à « aider les autres », vous allez peut-être pouvoir m'aider en lui expliquant clairement les choses : je n'ai pas besoin d'être assisté, par personne, et je ne quitterai pas cet appartement. Je veux seulement qu'on me foute la paix.

อึ้งเตอ

พ่ออธิบายสิ่งที่เป็นอยู่ไ้ ลูกสาวของผมเห็นว่าหากอยู่ลำพัง ผมจะดูแลตัวเองไม่ได้ เธอจึงย้ายมาอยู่บ้านผมโดยคิดเอาเองว่าเพื่อจะช่วยเหลือผม เธอมาพร้อมกับเพื่อนชายของเธอที่เพิ่งพบกันเมื่อไม่นาน หลังจากที่เราหย่า และเขาคนนี้มีอิทธิพลในทางที่ไม่ดีมาก ๆ ต่อเธอ ผมอยากจะบอกเรื่องนี้มาก

อานัน

อึ้งเตอ

นี่พ่อเล่าเรื่องอะไรเนี่ยพ่อ และตอนนี้เธออยากจะทำให้ผมเชื่อว่าผมดูแลตัวเองไม่ได้แล้ว ขึ้นต่อไป ก็จะเป็นการส่งผมไปที่ไหนก็ไม่รู้... แล้วในที่สุด ไม่สิ ผมรู้ ผมรู้เลยว่า เป็นที่ไหน ผมรู้ ทั้งหมดนี้ก็เพื่อครอบครองอพาร์ทเมนต์ของผม วิธีนี้จะสะดวกกว่ามาก

อานัน

อึ้งเตอ

พ่อ... แต่เหตุการณ์แบบนี้ไม่มีวันจะเกิดขึ้น ผมจะบอกคุณไว้เสียก่อน ผมไม่มีความคิดจะออกจากอพาร์ทเมนต์ตอนนี้ เรื่องนั้นนะไม่มีทาง ผมตั้งใจว่าจะมีชีวิตอยู่นานกว่าพวกคุณเสียอีก ทั้งสองคนนั่นแหละ พวกคุณสองคนน่าจะตายก่อนผม เอ่อ สำหรับคุณ ผมไม่แน่ใจ... แต่ลูกสาวของผม ใช้น้ำมันเรื่องนี้อย่างจริงจัง ผมเองจะเป็นผู้รับมรดกของเธอ ไม่ใช่ตรงกันข้าม ในวันที่ฝังศพเธอ ผมจะกล่าวคำอาลัยสั้น ๆ เพื่อเตือนความจำว่าเธอใช้เล่ห์เหลี่ยมและไร้หัวใจมากเพียงใด

อานัน

อึ้งเตอ

ฉันต้องขอโทษด้วยนะคะ ทำไมล่ะ คุณเขาเข้าใจดีอยู่แล้ว ลูกนั่นแหละที่ไม่เข้าใจ (พูดกับลอรา) ผมพยายามอธิบายกับเธอมาหลายเดือนแล้วว่าผมอยู่ลำพังและดูแลตัวเองได้ดีมาก แต่เธอไม่ยอมเข้าใจ เธอปฏิเสธ และในเมื่อคุณอยู่ตรงนี้และอาชีพของคุณก็เกี่ยวกับ “การช่วยเหลือผู้อื่น” โดยตรง คุณอาจจะช่วยผมได้ คุณช่วยอธิบายเรื่องนี้ให้เธอเข้าใจชัดเจนที่ว่าผมไม่ได้ต้องการให้ใครทั้งนั้น มาช่วยเหลือ และผมจะไม่ย้ายออกจากอพาร์ทเมนต์แห่งนี้ ผมแค่ไม่ต้องการให้ใครมายุ่งกับผมก็เท่านั้นเอง

Si vous aviez la gentillesse de lui expliquer cela, je vous en serais très reconnaissant. Voilà. *(Il finit son verre, se lève et sort un billet de sa poche qu'il lance sur la table, comme s'il payait l'addition.)* Sur ce, j'étais ravi, je vous laisse.

Il sort.

LAURA Quand vous disiez qu'il avait « son caractère », ce n'était pas seulement une expression...

ANNE Non... Je suis désolée.

Anne a l'air particulièrement émue.

LAURA Ne vous en faites pas. C'est normal qu'il réagisse comme ça.

ANNE Non, je suis désolée.

LAURA Tout se passera très bien. J'en suis certaine. Ne vous en faites pas. *(Un temps court.)* Tout se passera très bien.

ANNE Vous croyez ?

Un temps. Laura boit une gorgée de son whisky. Un temps.

Noir.

SCÈNE 4

Anne est seule. Pourtant, elle parle comme si elle s'adressait à quelqu'un et qu'elle réponde à un interrogatoire.

ANNE Je n'arrivais pas à dormir. J'étais tellement fatiguée, tellement fatiguée, que je ne parvenais plus à trouver le sommeil. Alors je me suis levée. Et je suis allée dans sa chambre. Dans la chambre de papa. Il dormait. Il ressemblait à un enfant. Il avait la bouche ouverte. Il était paisible. Si paisible. Et je ne sais pas ce qui m'a pris, une sorte de bouffée de haine, et j'ai posé mes mains sur son cou. Doucement. Je pouvais sentir les battements de son cœur sous mes mains. C'était comme de petits papillons. Et puis je les ai serrées. Mes mains. Je les serrais très fort. Il n'ouvrait pas les yeux.

ถ้าคุณจะกรุณาอธิบายเรื่องนี้ให้เธอเข้าใจ ผมจะรู้สึกขอบคุณคุณมากเลย
เออะ (เขาดื่มหหมดแก้ว ลูกขึ้นและหยิบธนบัตรออกมาจากกระเป๋า แล้ววางลง
บนโต๊ะราวกับว่าเขากำลังจ่ายบิล) เออะ ผมก็รู้สึกดี ผมขอตัวนะ

เขาออกไป

ลอร่า ตอนที่คุณบอกว่าเขามี “นิสัยส่วนตัว” มันไม่ใช่เพียงแค่วิสิต...

อานน์ ไม่ใช่ค่ะ...ฉันเสียใจค่ะ

อานน์ดูสะเทือนใจเป็นพิเศษ

ลอร่า ไม่ต้องกังวลไปค่ะ เป็นธรรมดาที่เขาจะมีปฏิกิริยาแบบนี้

อานน์ ไม่ใช่ค่ะ...ฉันเสียใจ

ลอร่า ทุกอย่างจะเป็นไปได้ด้วยดีค่ะ ดิฉันมั่นใจ ไม่ต้องกังวลนะค่ะ (ชั่วครู่) ทุกอย่าง
จะเรียบร้อยดีค่ะ

อานน์ คุณคิดอย่างนั้นหรือคะ

ครูหนึ่ง ลอร่าดื่มวิสกี้จิบหนึ่ง ครูหนึ่ง

ดับไฟ

ฉากที่ 4

อานน์อยู่คนเดียว แต่เธอพูดราวกับว่าเธอกำลังพูดอยู่กับใครคนหนึ่งและเธอตอบคำถามอยู่

อานน์ ฉันนอนไม่หลับ ฉันรู้สึกเหนื่อยมาก เหนื่อยมาก ๆ จนไม่สามารถหลับได้
ฉันเลยลุกขึ้นมาและไปที่ห้องนอนของพ่อ ในห้องนอนของพ่อ พ่อหลับอยู่
เขาดูเหมือนกับเด็กคนหนึ่ง เขานอนอ้าปาก นิ่ง สงบมาก แล้วไม่รู้อะไร
เข้ามาครอบงำฉัน เหมือนเป็นความเกลียดชังแสบหนึ่ง ฉันค่อย ๆ วางมือ
ลงบนคอของเขา รู้สึกได้ถึงหัวใจของเขาที่เต้นอยู่ใต้ฝ่ามือฉัน เหมือน
เหล่าผีเสื้อตัวน้อย ๆ แล้วฉันก็บีบพวกมันแน่น ฉันบีบมือของฉันแรงมาก ๆ
เขาไม่ลืมตา

Il ne fermait pas la bouche. C'était juste un mauvais moment à passer. Une minute. À peine. Un mauvais moment. Immobile. Mais c'était étrangement doux. Doux et immobile... Quand j'ai relâché la pression, quand j'ai retiré mes mains, j'ai senti qu'il ne respirait plus, que c'était enfin terminé. Les papillons s'étaient comme envolés. Oui. Il souriait légèrement. Il était mort. Il était mort, mais on avait l'impression qu'il me disait « merci ».

Un temps court.

Noir.

SCÈNE 5

Anne met la table pour le dîner pendant que Pierre lit le journal. Le poulet est en train de cuire à la cuisine.

ANNE Non, ça s'est bien passé. Je crois. Elle a dit qu'elle viendrait dès demain.

PIERRE À la maison ?

ANNE Oui.

PIERRE Tant mieux.

ANNE Oui. Pour une première journée d'adaptation. J'avais tellement peur que ça ne se passe pas bien. Mais finalement, non. Il a été charmant.

PIERRE Comme quoi.

ANNE Oui. Elle a l'air très douce. Très compétente. Il lui a fait un numéro de charme...

PIERRE Ah bon ?

ANNE Oui. Tu aurais vu... Il lui a raconté qu'il avait été danseur. De claquettes.

PIERRE (*souriant*) Non...

ANNE Si. Elle s'est mise à rire. Mais sans se moquer, tu vois. Il y avait quelque chose de bienveillant chez elle. Ça m'a soulagé.

ไม่หุบปาก เป็นเพียงแค่ช่วงเวลาแยะ ๆ ที่ต้องผ่านไปให้ได้ แค่เกือบหนึ่งนาทิต
ช่วงเวลาเลวร้าย หยุตน์ง แต่มันอ่อนโยนชอบกล อ่อนโยนและไม่เคลื่อนไหว...
เมื่อฉันคลายแรงกดลง เอามือออก ฉันรู้สึกว่าเขาไม่หายใจแล้ว รู้สึกว่า
สุดท้ายแล้วมันก็จะจบลง รวากับว่าเหล่าผีเสื้อได้โบยบินไปแล้ว ไซ่ เขายิ้มอ่อน ๆ
เขาตายแล้ว เขาตายแล้วแต่รู้สึกว่าเขาบอก “ขอบคุณ” ฉัน

ชั่วครู
ดับไฟ

ฉากที่ 5

อานน์จัดโต๊ะสำหรับมื้อค่ำในขณะที่ปีแยร์กำลังอ่านหนังสือพิมพ์ ใกล้กำลังอบอุ่นในห้องครัว

อานน์ ไม่ มันเป็นไปได้ด้วยดี ฉันคิดว่าฉัน ลอราบอกว่าเธอมาตั้งแต่วันพรุ่งนี้

ปีแยร์ มาที่บ้านเธอ

อานน์ ไซ่

ปีแยร์ ก็ดี

อานน์ ไซ่ สำหรับวันแรกของการปรับตัว ฉันกลัวมากว่าจะมีปัญหาวันนี้ แต่สุดท้าย
แล้วไม่เลย พ่อน่ารักทีเดียว

ปีแยร์ ใครจะคิดละ

อานน์ ไซ่ ลอราดูท่าทางอ่อนโยนมาก ๆ มีอาชีพที่เดียว เขายังก่อร่องกอดักกับ
ลอราด้วย...

ปีแยร์ งั้นเธอ

อานน์ ก็ใช่นะสิ เธอน่าจะเห็น... เขาเล่าให้ลอราฟังว่าเขาเคยเป็นนักเต้น นักเต้นแท็ป

ปีแยร์ (ยิ้ม) ไม่นะ...

อานน์ จริง ลอราหัวเราะแต่ก็ไม่ได้ล้อเลียนอะไร เธอน่าจะเป็นคนจิตใจดี นั่นทำให้
ฉันรู้สึกเบาใจ

Je ne sais pas comment te dire. Comme si elle allait pouvoir...
Enfin, comme s'ils allaient bien s'entendre, tous les deux...
(*Un temps court.*) Il dit qu'elle ressemble à Élise.

PIERRE Ah bon ? Mais elle a quel âge ?

ANNE Je ne sais pas. 30 ans. Quelque chose comme ça.

PIERRE Elle est jolie ?

ANNE Pourquoi ? Ça t'intéresse ?

Un temps.

PIERRE Qu'est-ce que tu as ?

ANNE Moi ?

PIERRE Oui. Tu as l'air étrange. Si ça s'est bien passé, c'est plutôt une bonne nouvelle, non ?

ANNE Oui, oui.

PIERRE Alors ? Qu'est-ce que tu as ? Dis-moi.

ANNE C'est juste...

PIERRE Quoi ?

ANNE Tout à l'heure... Quand il ne m'a pas reconnue... Quand je suis descendue acheter le dîner. Ça m'a... Je ne sais pas. Ça m'a fait quelque chose.

PIERRE Je comprends.

ANNE Je trouve ça tellement dur.

PIERRE Allez. Viens dans mes bras.

ANNE Je l'ai vu dans son regard. Il ne me reconnaissait pas. Pas du tout. J'étais comme une étrangère pour lui.

PIERRE Il faut s'habituer.

ANNE Je n'y arrive pas.

PIERRE Moi, je trouve que tu y arrives très bien.

ANNE Tu te trompes. Parfois, j'ai l'impression que je n'y arriverai jamais. Et il n'arrête pas de parler d'Élise. Je ne sais plus quoi lui dire à ce propos. Je suis perdue.

ฉันไม่รู้จะบอกเธอยังไง เหมือนกับว่าลอราน่าจะทำได้... หมายถึงว่าพวกเขา
ทั้งสองคนน่าจะเข้ากันได้ดี... (ซั่วครู) พ่อบอกว่าลอรากลายกับเอลิส
ปีแยร์ จั่นเธอ แล้วลอรายายเท่าไรล่ะ
อานน์ ฉันก็ 모르 สามสิบปี ประมาณนั้นมั้ง
ปีแยร์ เธอสวยไหม
อานน์ ทำไม เธอสนใจลอราเธอ
ครูหนึ่ง
ปีแยร์ เธอเป็นอะไรเธอ
อานน์ จั่นเธอ
ปีแยร์ ก็ใช่ล่ะสิ เธอดูแปลก ๆ ถ้าทุกอย่างเรียบร้อยดี มันก็น่าจะเป็นข่าวดีไม่ใช่เธอ
อานน์ ใช่ ใช่
ปีแยร์ ถ้าจั่นเธอเป็นอะไร บอกฉันมาเถอะ
อานน์ เพียงแค่...
ปีแยร์ อะไรล่ะ
อานน์ เมื่อไหร่... ตอนที่พ่อจำฉันไม่ได้... ตอนที่ฉันลงไปซื้อของสำหรับมือค้ำ
นั่นทำให้ฉัน... ฉันก็ 모르 นั่นทำให้ฉันคิดถึงอะไรบางอย่าง
ปีแยร์ จั่นเข้าใจ
อานน์ ฉันรู้สึกว่ามันโหดร้ายมาก
ปีแยร์ เอาน่า มาให้ฉันกอดมา
อานน์ จั่นเห็นบางอย่างในแววตาของพ่อ พ่อจำฉันไม่ได้ จำไม่ได้เลย จั่นเป็นเหมือน
คนแปลกหน้าสำหรับพ่อ
ปีแยร์ เราต้องทำใจยอมรับ
อานน์ จั่นทำไม่ได้
ปีแยร์ จั่นเองคิดว่าเธอทำได้ดีมากแล้ว
อานน์ เธอเข้าใจผิดแล้ว บางครั้งฉันรู้สึกว่าฉันคงไม่มีวันทำได้สำเร็จ พ่อก็พูดถึงเอลิส
ไม่หยุดเสียที ฉันไม่รู้แล้วว่าจะพูดเรื่องนี้กับพ่ออย่างไร จั่นสับสนไปหมด

PIERRE Allez...

Un temps court.

ANNE L'autre nuit, j'ai fait un cauchemar atroce. J'ai rêvé que je l'étranglais. *(Un temps. Elle se ressaisit.)* Tu as mis le poulet au four ?

PIERRE Oui. Ce sera prêt dans... dans dix minutes. Tu as faim ?

ANNE Non. *(Un temps. Elle lui sourit.)* Et toi, ta journée ? *(André entre. Il voit Pierre. Il ne le reconnaît pas. Il fronce les sourcils.)* On passe à table dans dix minutes, papa. Ça te va ?

ANDRÉ Très bien, ma chérie. Tout me va. Tout me... Mais... Bonjour.

Pierre lui fait un sourire distrait.

ANNE Tu as faim, papa ?

ANDRÉ Oui, oui. Mais... Nous avons des invités ce soir ?

ANNE Non. Pourquoi ?

ANDRÉ Pour rien, pour rien...

André dévisage Pierre. Un temps.

PIERRE *(à Anne)* Non, rien de particulier. On a eu plusieurs réunions. Rien de particulier. On attend toujours la réponse de Simon. C'est toujours plus long que prévu. J'espère qu'on signera avant la fin du mois. Et toi ?

ANNE Moi, je te dis. Il y a eu Laura. Hein, papa ? Laura est passée nous voir tout à l'heure.

ANDRÉ Qui ?

ANNE Laura. La jeune femme qui est venue nous voir tout à l'heure.

ANDRÉ Ah ! oui.

ANNE Et ensuite, je suis restée ici.

PIERRE Tu n'as pas travaillé ?

ANNE Presque pas. J'étais avec papa.

ANDRÉ Personne n'aurait vu ma montre ? Je ne la retrouve plus.

ANNE Encore ?

- ANDRÉ Je la cherche depuis tout à l'heure.
- ANNE Tu as dû la mettre dans ton placard. Non ? Dans ta cachette...
- André sursaute, de crainte que Pierre n'ait entendu le mot « placard » et ne découvre sa cachette.*
- ANDRÉ *(d'une voix adressée en réalité à Pierre)* De quoi tu parles, Anne ? Je ne vois vraiment pas de quoi tu parles ? De quel placard ? Hein ? Il n'y a aucun placard. Aucun placard. Non. Je ne vois pas de quoi tu parles. *(À Anne, presque en chuchotant.)* Tu ne pourrais pas être plus discrète ?
- ANNE *(parlant moins fort)* Tu es allé voir dans ton placard ?
- ANDRÉ Justement, j'en reviens. Elle n'y est pas. J'ai dû la perdre quelque part. Ou alors on me l'a volée.
- ANNE Mais non.
- ANDRÉ *(qui s'énervé, tout en chuchotant)* Comment ça, « mais non » ? Elle est bien quelque part, cette montre ! Elle ne s'est pas envolée ! Pourquoi tu dis « mais non » ? Pourquoi tu dis ça, alors qu'on me l'a peut-être volée ? Ma montre.
- ANNE Tu veux que j'aille voir ?
- ANDRÉ Je veux bien. Ça ne t'embête pas ? Parce que ça m'inquiète cette histoire. Ça m'inquiète. Je perds toutes mes affaires, et après tout le monde se sert. Bientôt, si ça continue, je serai tout nu. Tout nu. Et je ne sais plus quelle heure il est.
- ANNE Je reviens.
- Elle sort. Un temps. Pierre est dans la lecture de son journal. André le regarde de loin. Il se racle la gorge pour attirer son attention, comme on le ferait avec quelqu'un qu'on ne connaît pas.*
- ANDRÉ Hum, hum... *(Pas de réaction de Pierre.)* Hum, hum. *(Pas de réaction. André se racle la gorge encore plus fort. Pierre sort la tête du journal.)* Je vous dérange ?
- PIERRE Pardon ?

- อึ้งเตอ** พ่อหามันตั้งแต่เมื่อไหร่
- อานัน** พ่อต้องใส่มันไว้ในตู้ของพ่อแน่ ไข่ใหม่ ในที่ซ่อนของพ่อ...
- อึ้งเตอ** สะดุ้ง ด้วยกลัวว่าปีแยร์จะได้ยินคำว่า “ตู้” แล้วรู้ที่ซ่อนของเขา
- อึ้งเตอ** (พูดด้วยเสียงที่จริงจัง ๆ แล้วจะพูดกับปีแยร์) ลูกพูดถึงอะไรอานัน พ่อไม่เข้าใจจริง ๆ ว่าลูกพูดถึงอะไร พูดถึงตู้ไหนหรือ หรือ ไม่มีตู้สักใบ ตู้สักใบเดียว ไม่มี พ่อไม่เข้าใจว่าลูกพูดถึงอะไร (พูดกับอานันด้วยเสียงที่แทบจะกระซิบ) ลูกควรจะรู้อะไรควรไม่ควรมากกว่านี้นะ
- อานัน** (พูดค่อยลง) พ่อไปดูในตู้ของพ่อแล้วรึยัง
- อึ้งเตอ** ก็เพิ่งจะไปดูมานี่ มันไม่อยู่ที่นั่น พ่อต้องทำหายไปไหนสักที่ หรือไม่มีคนขโมยไป
- อานัน** ไม่หรอก
- อึ้งเตอ** (ซึ่งหงุดหงิด พูดด้วยเสียงกระซิบ) ลูกหมายถึงอะไร “ไม่หรอก” นาฬิกาเรือนนี้ต้องอยู่ที่ไหนสักแห่ง ! มันบินไปเองไม่ได้ ! ทำไมลูกถึงพูดว่า “ไม่หรอก” ทำไมพูดอย่างนี้ทั้ง ๆ ที่อาจจะมีคนขโมยของพ่อไป นาฬิกาของพ่อนะ
- อานัน** พ่ออยากให้หนูไปดูไหม
- อึ้งเตอ** ดีเลย ลูกคงไม่รำคาญนะ เรื่องนี้ทำให้พ่อกังวล พ่อกังวลใจ พ่อทำของหายหมดหลังจากนั้นทุกคนก็เอาไปใช้ ถ้ายังคงเป็นแบบนี้ อีกไม่นานพ่อก็จะไม่เหลืออะไร หมดเนื้อหมดตัว และพ่อก็จะไม่รู้แล้วว่าก็โม่ง
- อานัน** เดี่ยวหนูกลับมา
- เธอออกไป** ครู่หนึ่ง ปีแยร์กำลังอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ อึ้งเตอมองเขาจากไกล ๆ เขาระแอมเพื่อดึงดูดความสนใจของปีแยร์ เหมือนที่เราทำกับคนที่ไม่รู้จัก
- อึ้งเตอ** อะแหม่ อะแหม่... (ไม่มีการโต้ตอบจากปีแยร์) อะแหม่ อะแหม่ (ไม่มีการโต้ตอบ อึ้งเตอกระแอมดังขึ้นอีก ปีแยร์เงยหน้าขึ้นจากหนังสือพิมพ์) ผมรบกวนคุณหรือเปล่า
- ปีแยร์** อะไรนะ

ANDRÉ Je ne vous dérange pas ?

PIERRE Hein ? Non.

Un temps. Pierre retourne à son journal.

ANDRÉ Vous auriez l'heure ?

PIERRE Oui.

ANDRÉ Ah ! merci. *(Un temps court. Pierre continue de lire le journal.)*

Et il est quelle heure ? Justement.

Pierre regarde sa montre.

PIERRE Bientôt 20 heures.

ANDRÉ Déjà ? On va passer à table alors...

PIERRE Oui. Dès que le poulet sera prêt. Dans dix minutes.

ANDRÉ On mange du poulet ce soir ?

PIERRE Oui. Celui qu'Anne a acheté tout à l'heure.

ANDRÉ Elle est jolie, votre montre. Elle est... Elle est jolie. Elle est...

Elle est à vous ? Je veux dire : elle est à vous ?

PIERRE Hein ? Oui.

ANDRÉ Je peux la voir ?

Un temps. Pierre sort la tête de son journal.

PIERRE Alors ? Il paraît que ça s'est bien passé ?

ANDRÉ Oui, très bien. De quoi ?

PIERRE Eh bien, votre rencontre avec... l'aide-soignante.

ANDRÉ Ah ? Oui. Très bien. Très bien. Elle est très...

PIERRE Il paraît qu'elle ressemble à Élise ?

ANDRÉ Ah oui ?

PIERRE Je ne sais pas, moi. Je ne l'ai jamais vue.

ANDRÉ *(toujours concentré sur la montre de Pierre)* Non, ça s'est...

Ça s'est bien passé. Anne avait l'air contente. C'est surtout

pour elle, vous savez. Moi, je n'ai pas vraiment besoin de...

Enfin, c'est surtout pour Anne. Je pourrais la regarder ?

Votre montre...

อ็องเดร ผมไม่ได้รับกวนคุณไซไหม
 ปีแยร์ เอ่อ ไม่
 ครูหนึ่ง ปีแยร์หันกลับไปอ่านหนังสือพิมพ์
 อ็องเดร คุณน่าจะมีนาฬิกาไซไหม
 ปีแยร์ มี
 อ็องเดร อ้อ ! ขอขอบคุณ (ตัวครู ปีแยร์อ่านหนังสือพิมพ์ต่อ) แล้วตอนนี้ก็โมง
 ปีแยร์มองนาฬิกาของเขา
 ปีแยร์ เกือบสองทุ่มแล้ว
 อ็องเดร สองทุ่มแล้วเหรอ งั้นเราก็คะทานอาหารค่ำแล้วสิ...
 ปีแยร์ ไซ ทันทีที่ไ้ที่สุดในอีกสิบนาที
 อ็องเดร เรากินไ้กันหรือค่านี
 ปีแยร์ ไซ ไ้ที่อานน์ซื้อมาเมื่อไ้
 อ็องเดร นาฬิกาของคุณสวยนะ มัน...มันสวยดี มัน...มันเป็นของคุณหรือ ผมหมายถึง
 ว่ามันเป็นของคุณหรือ
 ปีแยร์ หา ไซสิ
 อ็องเดร ขอผมดูได้ไหม
 ครูหนึ่ง ปีแยร์เงยหน้าขึ้นมาจากหนังสือพิมพ์
 ปีแยร์ แล้วยังงี้ ดูเหมือนว่าทุกอย่างเรียบร้อยดีไซไหม
 อ็องเดร ไซ ดีมาก เรื่องอะไรี
 ปีแยร์ เอ่อ ก็ที่คุณพบกับ...คนดูแลไ้
 อ็องเดร อ้อไซ ดีมาก ดีมากเลย เธอช่าง...มาก
 ปีแยร์ เห็นว่าเธอคล้ายกับเอลิส์ไซไหม
 อ็องเดร ไซงั้นหรือ
 ปีแยร์ ผมเองก็ไ้รู้ ผมไม่เคยพบเธอ
 อ็องเดร (มุ่งความสนใจไปที่นาฬิกาของปีแยร์อยู่ตลอด) ไ้ มันเป็น...มันเป็นไ้ได้ด้วยดี
 อานน์ดูพอใจ คุณก็รู้ว่าการพบกันนี้เกิดขึ้นก็เพื่อเธอโดยเฉพาะ ผมเอง
 ไ้ไ้ต้องการ...มากเท่าไ้ ในที่สุดแล้ว ก็ทำเพื่ออานน์นั่นแหละ ผมขอ
 อนุญาตไ้ไหม นาฬิกาของคุณนะ...

PIERRE Vous avez raison, c'est important pour elle que ça se passe bien. Elle se fait du souci pour vous, vous savez. Ça la rend très malheureuse quand vous vous disputez avec... Enfin, espérons que cette fois tout se passera bien. Hein ? Que vous serez heureux avec cette femme. Que vous lui réserverez un accueil un peu plus... chaleureux. Qu'est-ce que vous avez avec ma montre ?

ANDRÉ Rien. Je regardais... Je voulais vérifier si... Elle est jolie. Elle est très jolie. Vous l'avez achetée ?

PIERRE Pardon ?

ANDRÉ Non, je veux dire... C'est un cadeau ou vous l'avez achetée ?

PIERRE Je l'ai achetée. Pourquoi ?

ANDRÉ Et vous n'avez plus la facture, j'imagine...

PIERRE De quoi vous parlez ?

ANDRÉ De votre montre.

Un temps.

PIERRE Et moi je vous parle d'Anne.

ANDRÉ Vous la connaissez ? Je veux dire : vous... Oui, c'est vrai, vous êtes son... C'est ça ? Vous êtes son... (*Un temps court.*) Je suis son père. Enchanté. J'imagine que nous serons amenés à nous revoir. Si vous êtes son nouveau... Enfin, si ça dure entre vous. Moi, je ne sais pas pourquoi, ça n'a jamais collé entre nous.

Pierre s'éloigne.

PIERRE Pourquoi vous dites ça ?

ANDRÉ Je vous dis. On ne s'est jamais entendus. Contrairement à Élise. Mon autre fille. Elle, elle était merveilleuse. Mais ça fait des mois que je ne l'ai pas vue. Elle voyage, je crois. Elle fait le tour du monde. Elle a beaucoup de succès, je ne peux pas lui en vouloir. Peintre. Elle est peintre. Alors forcément. Mais je serais tellement heureux si un jour elle venait me voir.

- ปีแยร์** ถูกของคุณ มันสำคัญสำหรับฉันมาก เธออยากให้การพบกันของคุณกับคนดูแลเป็นไปอย่างราบรื่น คุณก็รู้ว่าเธอกังวลเกี่ยวกับคุณ เธอเศร้าใจมากเวลาที่คุณทะเลาะกับ... ในที่สุดแล้ว พวกเราหวังว่าครั้งนี้ทุกอย่างจะเรียบร้อยดี ใช่ไหม หวังว่าคุณจะชอบคนดูแลคนนี้ หวังว่าคุณจะให้การต้อนรับที่...อบอุ่นมากหน่อยกับเธอ คุณมีอะไรกับนาฬิกาของผมหรือ
- อ็องเดร** ไม่มีอะไร ผมมองอยู่... ผมต้องการพิสูจน์ว่า... มันสวยงาม มันสวยงาม ะเลยคุณซื้อมันมาหรือ
- ปีแยร์** อะไรนะ
- อ็องเดร** ไม่ ผมหมายถึง... มันเป็นของขวัญหรือว่าคุณซื้อมันมา
- ปีแยร์** ผมซื้อมา ทำไมหรือ
- อ็องเดร** คุณคงไม่มีใบเสร็จแล้วสินะ ผมคิดว่า...
- ปีแยร์** คุณพูดถึงอะไรเนี่ย
- อ็องเดร** พูดถึงนาฬิกาของคุณไง
- ครูหนึ่ง*
- ปีแยร์** แต่ผมกำลังพูดถึงฉันกับคุณอยู่
- อ็องเดร** คุณรู้จักเธอหรือ ผมหมายถึงว่าคุณ... ใช่ จริงสิ คุณเป็น...ของเธอ ใช่ไหมคุณเป็น...ของเธอ (ชั่วครู) ผมเป็นพ่อของเธอ ยินดีที่ได้รู้จัก ผมคิดว่าพวกเราต้องได้พบกันอีก ถ้าคุณเป็น...คนใหม่ของเธอ ผมหมายถึงถ้าพวกคุณอยู่กันยืดยาว ผมเองก็ไม่ว่าทำไมฉันกับผมถึงไม่เคยลงรอยกัน
- ปีแยร์เดินห่างออกไป*
- ปีแยร์** ทำไมคุณถึงพูดเรื่องนี้
- อ็องเดร** ผมแค่บอกคุณ พวกเราไม่เคยเข้ากันได้ ไม่เหมือนกับเอลิส ลูกสาวอีกคนของผม เธอช่างมหัศจรรย์ แต่หลายเดือนแล้วที่ผมไม่ได้เจอเธอ ผมคิดว่าเธอกำลังท่องเที่ยว เธอเดินทางรอบโลก เธอประสบความสำเร็จมาก ะเธอไม่เคยสร้างปัญหาให้ผม จิตรกร เธอเป็นจิตรกร ก็เลยต้องเป็นอย่างนั้น แต่ผมจะมีความสุขมากถ้าวันหนึ่งเธอมาหาผม

Je la prendrais dans mes bras et on resterait collés l'un à l'autre pendant des heures, comme on le faisait il y a longtemps, quand elle était petite, et elle m'appellerait encore « mon petit papa », « mon petit papa ». C'est comme ça qu'elle m'appelait. C'est beau, non, « mon petit papa » ?

Un temps. Pierre se dirige lentement vers André.

PIERRE Je peux vous poser une question ?

ANDRÉ Oui.

Pierre se rapproche encore d'André. Son avancée est presque menaçante.

PIERRE Mais j'aimerais que vous me répondiez franchement. Sans faire le malin... Vous pouvez faire ça pour moi ?

ANDRÉ *(déstabilisé)* Oui...

PIERRE Alors voilà... *(Un temps court.)* Est-ce que vous comptez emmerder le monde encore longtemps ?

Un temps.

Noir.

SCÈNE 6

Anne et André. Plus tôt dans la journée.

ANNE Il faut que je te parle, papa.

ANDRÉ Ça commence bien.

ANNE Pourquoi tu dis ça ?

ANDRÉ Ma chérie, quand quelqu'un te dit : « Il faut que je te parle », c'est qu'il a quelque chose de désagréable à te dire. Tu ne crois pas ?

ANNE Non. Pas forcément.

Un temps court.

ANDRÉ Alors ? Qu'est-ce que tu voulais me dire ?

ANNE *(jugeant que ce n'est peut-être pas le bon moment)* Non, non. Rien. *(Un temps.)* J'ai parlé avec Pierre.

ผมจะกอดเธอไว้ในอ้อมแขนและเราจะตัวติดกันไปอีกหลายชั่วโมง
เหมือนกับที่เราเคยทำเมื่อนานมาแล้ว ตอนที่เธอยังเด็กและยังเรียกผมว่า
“คุณพ่อสุดที่รักของหนู” “คุณพ่อสุดที่รักของหนู” เธอเคยเรียกผม
แบบนี้แหละ น่ารักใช่ไหม “คุณพ่อสุดที่รักของหนู”

ครูหนึ่ง ปีแยร์เดินไปหาอ็องเดรช้า ๆ

ปีแยร์ ผมขอถามคำถามคุณสักข้อได้ไหม

อ็องเดร ได้สิ

ปีแยร์เข้าไปใกล้อ็องเดรขึ้นอีก การเข้าไปใกล้ของเขาเกือบจะเป็นการคุกคาม

ปีแยร์ ผมอยากให้คุณตอบผมตามตรง ไม่ต้องเรื่องมาก... คุณทำให้ผมได้ไหม

อ็องเดร (รู้สึกสับสน) ได้สิ...

ปีแยร์ ถ้าอย่างนั้น เอาละ... (ชั่วคราว) คุณตั้งใจจะกวนประสาทคนอื่นอีกนานไหม

ครูหนึ่ง

ดับไฟ

ฉากที่ 6

อานน์และอ็องเดร ก่อนหน้านั้นในวันนั้น

อานน์ พ่อ หนูต้องคุยกับพ่อแล้วละ

อ็องเดร ชักมีอะไรไม่เข้าท่า

อานน์ ทำไมพ่อพูดอย่างนั้นล่ะ

อ็องเดร ลูกรัก เวลาที่ใครสักคนบอกกับลูกว่า “ฉันต้องคุยกับเธอแล้วละ” แสดงว่า
เขามีอะไรบางอย่างที่ไม่ค่อยดีจะบอกลูก ลูกไม่คิดอย่างนั้นหรอก

อานน์ ไม่ ไม่ได้จะเป็นอย่างนั้นเสมอไป

ชั่วคราว

อ็องเดร ถ้าฉันลูกจะคุยเรื่องอะไรล่ะ

อานน์ (พิจารณาว่านี่อาจไม่ใช่ช่วงเวลาที่เหมาะสม) ไม่ ไม่ ไม่มีอะไร (ครูหนึ่ง)
หนูคุยกับปีแยร์แล้ว

ANDRÉ Pierre ?

ANNE Pierre, papa. J'ai parlé avec lui.

ANDRÉ Ton mari ?

ANNE Papa... Pierre n'est pas mon mari. J'ai divorcé.

ANDRÉ Il faudrait savoir.

ANNE J'ai divorcé d'Antoine il y a cinq ans. Je vis avec Pierre maintenant. C'est l'homme avec lequel je vis.

ANDRÉ Je ne le sens pas, ce type. Il est antipathique. (*Un temps court.*)
Non ? Moi, je ne le sens pas.

ANNE Ce n'est pas un « type », papa. C'est l'homme que j'aime. (*Un temps.*) Bref. Je lui ai parlé et... Tu sais que, dans un premier temps, si tu es venu à la maison, c'était... Enfin, c'était une solution provisoire. Tu le sais ? C'était... en attendant. Parce que tu t'étais disputé avec Isabelle. Mais... Comment te dire ? Je me demande si ça ne serait pas mieux de... Tu es bien dans ta chambre, non ? (*Un temps court.*)
Dans la chambre du fond, tu es bien ?

ANDRÉ Oui.

ANNE Oui, tu as l'air d'y être bien. C'est ce que je me dis. Et je me demande si ce ne serait pas plus sécurisant... Plus agréable pour toi si on décidait ensemble que tu t'installés ici. Je veux dire : définitivement. Avec nous. À condition qu'il y ait quelqu'un pour nous aider. (*Un temps court.*) Comme ça, on se verra tous les jours. Ce sera plus facile. Qu'est-ce que tu en penses ? (*Un temps.*) J'en ai parlé avec Pierre. Il est d'accord.

ANDRÉ Mais... Je croyais que... Je croyais que tu partais vivre à Londres.

ANNE Mais non, papa. Pourquoi tu n'arrêtes pas de parler de Londres ? Je reste à Paris.

ANDRÉ Je ne comprends rien à tes histoires. Tu changes tout le temps d'avis. Comment tu veux que les gens te suivent ?

- อึ้งเตอ ปีแยร์เหรอ
- อานน์ ปีแยร์โงพ่อ หนูคุยกับเขาแล้ว
- อึ้งเตอ สามี่ของลูกนะเหรอ
- อานน์ พ่อ... ปีแยร์ไม่ใช่สามี่หนู หนูหย่าแล้ว
- อึ้งเตอ ไม่เห็นบอกเลย
- อานน์ หนูหย่ากับอึ้งเตอมาห้าปีแล้ว ตอนนี้หนูใช้ชีวิตอยู่กับปีแยร์ เขาคือผู้ชายที่หนูใช้ชีวิตอยู่ด้วย
- อึ้งเตอ พ่อไม่ชอบเขาสักเท่าไร ไ้หนุ่มนี่นะ เขาไม่เป็นมิตรเอาซะเลย (ชั่วครู๋)
ไม่ใช่เหรอ พ่อเองไม่ชอบเขาเหรอ
- อานน์ เขาไม่ใช่ “ไ้หนุ่ม” คนหนึ่งนะพ่อ เขาเป็นผู้ชายที่หนูรัก (ครูหนึ่ง) ยังไงก็ตาม หนูคุยกับเขาแล้วและ... พ่อก็รู้ว่าในตอนแรกที่พ่อมาอยู่ที่บ้านนี้ มันเป็น... เอาเถอะ มันเป็นการแก้ไขปัญหาชั่วคราว พ่อรู้ใช่ไหม มันเป็น...ระหว่างรอ เพราะว่าพ่อทะเลาะกับอีซาเบล แต่... จะบอกพ่อยังไงดีนะ หนูสงสัยว่า จะไม่ดีกว่าเหรอหากจะ... พ่ออยู่ในห้องนอนของพ่อสบายดีใช่ไหม (ชั่วครู๋)
พ่ออยู่สบายไหมในห้องนอนด้านในสุด
- อึ้งเตอ สบายดี
- อานน์ ใช่ พ่ออยู่สบายที่นั่น หนูก็บอกตัวเองเหมือนกัน แต่หนูสงสัยว่าพ่อจะไม่สบายใจกว่าเหรอ... พ่อจะมีความสุขมากกว่าเหรอ หากเราตัดสินใจร่วมกันให้พ่อย้ายมาอยู่ที่นี่ หนูหมายถึงอย่างถาวรกับเรา แต่มีข้อแม้ว่าต้องมีใครสักคนมาช่วยเรา (ชั่วครู๋) ถ้าเป็นแบบนั้น เราก็จะได้เจอกันทุกวัน มันจะง่ายกว่า พ่อคิดว่าไง (ครูหนึ่ง) หนูคุยเรื่องนี้กับปีแยร์แล้ว เขาเห็นด้วยนะ
- อึ้งเตอ แต่...พ่อคิดว่า...พ่อคิดว่าลูกจะไปใช้ชีวิตอยู่ที่ลอนดอนเสียอีก
- อานน์ ไม่ใช่พ่อ ทำไมพ่อไม่หยุดพูดถึงลอนดอนซะที หนูอยู่ที่ปารีส
- อึ้งเตอ พ่อไม่เข้าใจเรื่องราวของลูกเอาเสียเลย ลูกเปลี่ยนใจตลอดเวลา ลูกจะให้ผู้คนตามทันลูกได้อย่างไร

ANNE Mais il n'a jamais été question d'aller à Londres, papa.

ANDRÉ Si. Tu me l'as dit.

ANNE Mais non...

ANDRÉ Je regrette, Anne. Tu me l'as dit l'autre jour. Tu as oublié ?
(*Un temps.*) Tu as oublié. Écoute, Anne. J'ai l'impression que tu as parfois des problèmes de mémoire. Si, je te le dis. Ça m'inquiète pour toi. Tu n'as pas remarqué ?

ANNE En tout cas, je ne vais pas à Londres.

ANDRÉ Tant mieux. Il pleut toute l'année, à Londres.

ANNE Je reste ici. Et Pierre aussi.

ANDRÉ Et moi ?

ANNE Toi aussi, papa. Tu restes ici.

ANDRÉ Et ta sœur ? Elle est où ?

ANNE Papa...

ANDRÉ Quoi ? (*Un temps court.*) Si tu savais comme elle me manque...

Un temps.

Noir.

SCÈNE 7

Un peu plus tard dans la soirée. Anne et Pierre sont à table. André apparaît à la porte de la cuisine. Anne et Pierre ne l'ont pas remarqué.

PIERRE Il est *malade*, Anne. Il est malade.

Anne et Pierre réalisent au même moment qu'André est dans la pièce. Anne sursaute. Malaise.

ANNE Papa. Qu'est-ce que tu fais debout ? Viens t'asseoir. Viens.
(*Il ne répond pas.*) Papa... (*Un temps.*) Papa, viens. (*Un temps.*) Viens t'asseoir.

Un temps.

Noir.

อานันท์ แต่มันไม่เคยมีเรื่องไปลอนดอนเลยนะพ่อ
อึ้งเต๋ มีสิ ก็ลูกบอกพ่อเอง
อานันท์ หนูไม่ได้บอก...
อึ้งเต๋ พ่อเสียใจอานันท์ ลูกบอกเรื่องนี้กับพ่อเมื่อวันก่อน ลูกลืมหืม (ครูหนึ่ง)
 ลูกลืมหืมไปแล้ว ฟังนะอานันท์ พ่อรู้สึกว่บางครั้งลูกมีปัญหาเรื่องความจำนะ
 มีจริง ๆ พ่อบอกลูกเลย พ่อเป็นห่วงลูกเรื่องนี้นะ ลูกไม่เคยสังเกตหรือ

อานันท์ ยังไงก็ตาม หนูไม่ได้จะไปลอนดอน
อึ้งเต๋ ก็ดีแล้ว ที่ลอนดอนฝนตกตลอดทั้งปี
อานันท์ หนูจะอยู่ที่นี้ และปีแยร์ก็ด้วย
อึ้งเต๋ แล้วพ่อละ
อานันท์ พ่อก็เหมือนกัน พ่อจะอยู่ที่นี้
อึ้งเต๋ แล้วน้องสาวของลูกละ เธออยู่ที่ไหน
อานันท์ พ่อ...
อึ้งเต๋ อะไร (ชั่วครู) ถ้าลูกรู้ว่าพ่อคิดถึงเธอมากแค่ไหน...
ครูหนึ่ง
ด๊าบไฟ

ฉากที่ 7

ต่อจากนั้นไม่นานในตอนเย็น อานันท์และปีแยร์อยู่ที่โต๊ะกินข้าว อึ้งเต๋ปรากฏตัวที่ประตูห้องครัว
 อานันท์และปีแยร์ไม่สังเกตเห็นเขา

ปีแยร์ เขาป่วยนะอานันท์ เขาป่วย
 อานันท์และปีแยร์รู้พร้อมกันว่าอึ้งเต๋อยู่ในห้อง อานันท์สะดุ้ง ไม่สบายใจ
อานันท์ พ่อ พ่อยืนทำอะไรอยู่ตรงนั้น มานั่งสิ มา (เขาไม่ตอบ) พ่อ... (ครูหนึ่ง)
 พ่อ มาสิ (ครูหนึ่ง) มานั่งสิ

ครูหนึ่ง
ด๊าบไฟ

SCÈNE 8

Presque immédiatement. Anne, Pierre et André. Quelques instants plus tôt dans la soirée. Ils mangent.

PIERRE Et donc, ça s'est bien passé ?

ANNE Oui. Ça s'est très bien passé. Tu es d'accord avec moi, papa ?

ANDRÉ Quoi ?

ANNE Ça s'est bien passé, ta rencontre avec Laura...

ANDRÉ Oui.

ANNE Tu l'as fait beaucoup rire.

ANDRÉ Ah bon ?

ANNE Oui. Elle t'a trouvé charmant. C'est ce qu'elle m'a dit. Elle m'a dit qu'elle t'avait trouvé charmant. Que tu avais ton caractère, mais que tu étais charmant. Ce sont les mots qu'elle a employés. Elle doit revenir demain matin. Pour commencer à travailler à la maison. *(Un petit temps.)* Tu en veux encore un peu ?

ANDRÉ Je veux bien. Il est bon, ce poulet. Non ? Où tu l'as acheté ?

ANNE En bas.

ANDRÉ Ah ?

ANNE Pourquoi ?

ANDRÉ Pour rien. Il est bon.

ANNE Pierre ?

PIERRE Non, merci. *(Il se ressert un verre de vin.)* Elle va faire des journées entières ? Je veux dire...

ANNE Oui. Jusqu'à 18 heures.

PIERRE Et ensuite ?

ANNE Comment ça ?

PIERRE À partir de 18 heures ?

ANNE Je serai là.

Un temps.

ฉากที่ 8

เกือบจะทันทีทันใด อานน์ ปีแยร์และอ็องเดร ไม่กี่นาทีก่อนหน้านี้ในช่วงค่ำ พวกเขารับประทานอาหารอยู่

ปีแยร์ แล้วทุกอย่างเรียบร้อยดีใช่ไหม

อานน์ ใช่ เรียบร้อยดีมาก พ่อเห็นด้วยกับหนูไหม

อ็องเดร อะไรเหรอ

อานน์ ทุกอย่างเรียบร้อยดี การพบกันของพ่อกับลอรา...

อ็องเดร ใช่

อานน์ พ่อทำให้เธอหัวเราะน่าดูเลย

อ็องเดร จั๊นเหรอ

อานน์ ใช่ เธอรู้สึกว่าคุณน่ารัก เธอบอกหนูอย่างนั้น เธอบอกหนูว่าเธอรู้สึกว่าคุณมีเสน่ห์ พ่อมีนิสัยส่วนตัวแต่พอก็น่ารัก เธอใช้คำพวกนี้เลย เธอจะกลับมาพรุ่งนี้เช้าเพื่อเริ่มทำงานที่บ้านหลังนี้ (ครุ่นเดียว) พ่ออยากได้ไก่อีกสักหน้อยไหม

อ็องเดร เอา ไก่นี้อร่อยดีนะ ใช่ไหม ลูกซื้อมาจากไหนเหรอ

อานน์ ร้านข้างล่างนะ

อ็องเดร อ้อเหรอ

อานน์ ทำไมเหรอ

อ็องเดร ไม่มีอะไร มันอร่อยดี

อานน์ ปีแยร์เอาอีกหน้อยไหม

ปีแยร์ ไม่แล้ว ขอขอบคุณ (เขารินไวน์ให้ตนเองแก้วหนึ่ง) ลอราจะมาทำเต็มวันเลยใช่ไหม ฉันหมายถึง...

อานน์ ใช่ จนถึงหกโมงเย็น

ปีแยร์ แล้วหลังจากนั้นล่ะ

อานน์ เธอหมายความว่าไง

ปีแยร์ หลังจากหกโมงเย็นไปแล้ว

อานน์ ถึงตอนนั้น ฉันก็กลับมาแล้วละ

ครุ่นหนึ่ง

PIERRE *(à André, comme un reproche)* Vous êtes content ?

ANDRÉ À quel sujet ?

PIERRE Vous avez une fille qui s'occupe bien de vous. Non ? Vous avez de la chance.

ANDRÉ Vous aussi, vous avez de la chance.

PIERRE Vous croyez ?

Un temps. Anne se lève et apporte le poulet à la cuisine.

ANDRÉ Qu'est-ce qu'elle a ?

PIERRE Anne ? Elle est fatiguée. Elle aurait besoin de soleil.

ANDRÉ Il faut s'occuper d'elle, mon vieux. Pourquoi vous ne partez pas ?

PIERRE Pourquoi ? Vous voulez que je vous dise pourquoi ?
(Un temps court.) Parfois je me demande dans quelle mesure vous ne faites pas exprès.

ANDRÉ De quoi ?

PIERRE De rien. *(Il se ressert un autre verre.)* Nous avions prévu de partir en Corse il y a dix jours.

ANDRÉ Ah ?

Anne revient.

PIERRE Oui. Mais nous avons dû annuler à la dernière minute. Vous savez pourquoi ?

ANDRÉ Non.

PIERRE Parce que vous vous étiez disputé avec Isabelle.

ANDRÉ Isabelle ?

PIERRE La femme qui s'occupait de vous. Avant Laura. Vous avez oublié ? *(Un temps court.)* On ne pouvait pas partir et vous laisser seul à Paris. Il a fallu annuler nos vacances et vous prendre à la maison. Et maintenant il est question que vous y restiez. Définitivement. Si j'ai bien compris... *(Un temps. Pierre, à Anne.)* Il a oublié. C'est extraordinaire.

ปีแยร์ (พูดกับอ็องเดร เหมือนกับเป็นการตำหนิ) คุณพอใจแล้วยัง
 อ็องเดร เรื่องอะไรล่ะ
 ปีแยร์ ก็คุณมีลูกสาวที่คุณดูแลคุณเป็นอย่างดี ไม่ใช่เหรอ คุณโชคดียิ่งจริงๆ
 อ็องเดร คุณก็โชคดีเหมือนกันนะ
 ปีแยร์ คุณคิดอย่างนั้นเหรอ
 ครูหนึ่ง อานน์ลูกขึ้นและยกโกไปที่ห้องครัว
 อ็องเดร เธอเป็นอะไร
 ปีแยร์ อานน์นะเหรอ เธอเหนื่อยนะ เธออาจต้องการแสงแดดสักหน่อย
 อ็องเดร คุณต้องดูแลเธอหน่อยนะพ่อหนุ่ม แล้วทำไมพวกคุณไม่ไปเที่ยวกันล่ะ
 ปีแยร์ ทำไมนะเหรอ คุณอยากให้ผมบอกคุณเธอว่าทำไม (ชั่วครู) บางครั้งผมก็
 สงสัยว่าคุณจงใจรีไปล่า
 อ็องเดร จงใจอะไร
 ปีแยร์ ไม่มีอะไร (เขารินไวน์ให้ตนเองอีกแก้วหนึ่ง) เราวางแผนกันไว้ว่าจะไปเกาะ
 คอร์ซิกาเมื่อสัปดาห์ก่อน
 อ็องเดร อ้าวเหรอ
 อานน์กลับมา
 ปีแยร์ ใช่ แต่เราต้องยกเลิกนาทีสุดท้าย คุณรู้ไหมว่าเพราะอะไร
 อ็องเดร ไม่รู้
 ปีแยร์ เพราะว่าคุณทะเลาะกับอีซาเบลไง
 อ็องเดร อีซาเบลเหรอ
 ปีแยร์ ผู้หญิงที่คุณดูแลก่อนลอร่าไง คุณลืมไปแล้วเหรอ (ชั่วครู) เราไม่สามารถ
 ไปเที่ยวแล้วทิ้งให้คุณอยู่ปารีสคนเดียวได้ เราต้องยกเลิกการเดินทางไป
 พักผ่อนของเราและพาคุณมาอยู่ที่บ้าน แล้วตอนนี้ก็มีประเด็นว่าคุณจะอยู่
 ที่นี่ยังถาวร ถ้าผมเข้าใจไม่ผิด... (ครูหนึ่ง ปีแยร์พูดกับอานน์) เขาลืมไปแล้ว
 เหลือเชื่อเลย

ANNE Arrête.

PIERRE Quoi ?

ANNE Je te trouve un peu...

PIERRE Un peu quoi ?

ANNE Sarcastique.

PIERRE Au contraire, Anne. Je pense que je suis très patient.
Très patient. Crois-moi.

ANNE Qu'est-ce que tu veux dire ?

PIERRE Rien.

ANNE Si, dis-moi. (*Un temps.*) Pourquoi tu dis que tu es très patient ?

PIERRE Je pense qu'un autre que moi...

ANNE Oui ?

PIERRE Un autre t'aurait poussée à...

ANNE À quoi ?

PIERRE À faire ce qui s'impose, Anne. Ce qui s'impose.

ANNE C'est-à-dire ?

PIERRE Tu sais très bien.

Un temps

ANDRÉ Où est le poulet ? Tu as emporté le poulet ?

ANNE Oui. Tu en voulais plus ?

ANDRÉ Oui. Il est à la cuisine ?

ANNE Je vais t'en chercher.

ANDRÉ Non. Laisse, j'y vais.

Il se lève et va à la cuisine. Pierre se sert un autre verre de vin.

ANNE Pourquoi tu parles comme ça devant lui ?

PIERRE Qu'est-ce que j'ai dit ? (*Un temps.*) De toute façon, il oublie tout.

ANNE Ce n'est pas une raison.

Un temps.

PIERRE Écoute... Je comprends très bien ce que tu ressens.

อานน์ พอเถอะ
 ปีแยร์ อะไร
 อานน์ ฉันคิดว่าเธอ... นิดหน่อยนะ
 ปีแยร์ อะไรนิดหน่อย
 อานน์ เหน็บแนม
 ปีแยร์ ตรงกันข้ามเลยอานน์ ฉันคิดว่าฉันอดทนมากแล้วนะ อดทนมาก เชื่อฉันสิ
 อานน์ เธอหมายถึงอะไร
 ปีแยร์ ไม่มีอะไร
 อานน์ มีสิ บอกฉันมานะ (ครูหนึ่ง) ทำไมเธอถึงบอกว่าเธออดทนมากแล้ว
 ปีแยร์ ฉันคิดว่าหากเป็นคนอื่น...
 อานน์ แล้วยังไง
 ปีแยร์ คนอื่นคงจะกดดันให้เธอ...
 อานน์ ให้ทำอะไร
 ปีแยร์ ให้ทำสิ่งที่จำเป็นต้องทำนะสิอานน์ สิ่งที่ต้องทำ
 อานน์ หมายถึงอะไร
 ปีแยร์ เธอรู้ดีอยู่แล้ว
 ครูหนึ่ง
 อ็องเดร ใก้อยู่ไหน ลูกเอาไปเก็บแล้วหรือ
 อานน์ ใช่ พ่ออยากกินอีกหรือ
 อ็องเดร ใช่ มันอยู่ในห้องครัวใช่ไหม
 อานน์ หนูจะไปเอามาให้
 อ็องเดร ไม่ ไม่ต้อง พ่อไปเอาเอง
 เขาลุกขึ้นและเดินไปที่ห้องครัว ปีแยร์รินไวน์อีกแก้ว
 อานน์ ทำไมเธอพูดอย่างนั้นต่อหน้าพ่อ
 ปีแยร์ ฉันพูดอะไรหรือ (ครูหนึ่ง) ยังไงเขาก็ลืมทุกอย่างแหละ
 อานน์ นั่นไม่ใช่ข้ออ้างนะ
 ครูหนึ่ง
 ปีแยร์ ฟังนะ... ฉันเข้าใจดีมากว่าเธอรู้สึกยังไง

ANNE Non, tu ne comprends pas.

PIERRE Mais si... Ce que je ne comprends pas, c'est... Enfin, tu fais tellement de choses pour lui. Je te respecte pour ça. Tu as pris la décision de le prendre à la maison. Pourquoi pas ? Mais... Comment dire ? Je pense sincèrement que tu dois réfléchir à une autre solution... Il délire complètement, Anne.

ANNE Ne parle pas comme ça.

PIERRE Tu veux que je parle comment ? Je dis la vérité. Il faut trouver une autre organisation.

ANNE C'est-à-dire ?

André apparaît sur le seuil de la porte. Il écoute la conversation. Mais personne ne l'a remarqué.

PIERRE Le mettre dans une institution.

ANNE Dans un hôpital ?

PIERRE Oui. Dans une institution spécialisée. *(Un temps.)* Ce sera mieux pour lui.

ANNE Pourquoi tu me dis ça aujourd'hui ? Je veux dire : alors que demain matin... il y a cette...

PIERRE Oui. Tu as raison. On verra. Peut-être que ça se passera très bien avec cette fille. Tu as l'air de dire qu'elle est bien. Mais crois-moi, il y a un moment où... Quelle que soit la fille... Il est *malade*, Anne. Il est malade.

Anne et Pierre réalisent au même moment qu'André est dans la pièce. Anne sursaute. Malaise. Répétition.

ANNE Papa. Qu'est-ce que tu fais debout ? Viens t'asseoir. Viens. *(Il ne répond pas.)* Papa... *(Un temps.)* Papa, viens. *(Un temps.)* Viens t'asseoir.

Il sort sans rien dire, comme s'il allait se coucher. Un temps.

Noir.

อานน์ ไม่ เธอไม่เข้าใจหรอก
 ปีแยร์ เข้าใจสิ... แต่สิ่งที่ฉันไม่เข้าใจคือ... ฉันหมายถึงเธอทำอะไรให้เขาตั้งมากมาย
 ฉันนับถือเธอในเรื่องนั้น เธอตัดสินใจเอาเขามาอยู่ที่บ้าน ทำไมจะไม่ได้ล่ะ
 แต่... จะพูดยังไงดี ฉันคิดจริง ๆ นะว่าเธอต้องคิดถึงทางออกอื่นบ้าง...
 เขาบ้าเต็มทีแล้วอานน์
 อานน์ อย่าพูดแบบนี้นะ
 ปีแยร์ เธออยากให้ฉันพูดยังไงล่ะ ฉันพูดความจริง เธอต้องหาวิธีจัดการแบบอื่นแล้ว
 อานน์ หมายถึงอะไร
 อีองเดรปรากฏตัวที่ช่องประตู เขาฟังการสนทนาอยู่แต่ไม่มีใครเห็นเขา
 ปีแยร์ เอาเขาไปอยู่ที่สถานรับดูแลสักแห่งเถอะ
 อานน์ ที่โรงพยาบาลเหรอ
 ปีแยร์ ใช่ ที่สถานที่ดูแลคนชราเฉพาะโรคสักแห่ง (ครูหนึ่ง) น่าจะดีกว่าสำหรับเขา
 อานน์ ทำไมเธอเพิ่งพูดเรื่องนี้วันนี้ล่ะ ฉันหมายถึงทั้งที่พรุ่งนี้เช้า...จะมี...คนนี้มา
 ปีแยร์ โอเค เธอพูดถูก รอดูก็แล้วกัน บางทีกับผู้หญิงคนนี้อาจจะผ่านไปได้ด้วยดี
 ก็ได้ ดูเหมือนเธอจะบอกว่าคนดูแลคนนี้ดูดี แต่เชื่อฉันสิ จะมีช่วงหนึ่งที่...
 ไม่ว่าคนดูแลคนนี้จะเป็นอย่างไก็ตาม... เขาป่วยนะอานน์ เขาป่วย
 อานน์และปีแยร์รู้พร้อมกันว่าอีองเดรอยู่ในห้อง อานน์สะดุ้ง ไม่สบายใจ เหตุการณ์ซ้ำเดิม
 อานน์ พ่อ พ่อยืนทำอะไรอยู่ตรงนั้น มานั่งสิ มา (เขาไม่ตอบ) พ่อ... (ครูหนึ่ง)
 พ่อ มาสิ (ครูหนึ่ง) มานั่งสิ
 เขาเดินออกไปโดยไม่พูดอะไรราวกับกำลังจะไปนอน ครูหนึ่ง
 ดับไฟ

SCÈNE 9

Dans le salon, un peu plus tard. Pierre est seul. Anne apparaît à la porte.

PIERRE Il dort ?

ANNE Oui. Ça y est.

PIERRE Quelle journée...

ANNE Oui.

Un temps.

PIERRE Ça va ?

ANNE *(un peu ailleurs)* Il m'a demandé de lui chanter une berceuse. Tu peux croire ça ? Il m'a demandé... une chanson. Il a tout de suite fermé les yeux, et il s'est endormi. Il avait la bouche ouverte. Il était paisible. Si paisible.

Un temps court.

PIERRE Il a entendu ? Je veux dire...

ANNE Oui. Tu as bien vu. Il était là. Oui. Il a forcément entendu.

PIERRE Mais il ne t'a rien dit ?

ANNE Non. Il avait l'air tellement triste. Il ressemblait à un enfant. Je te dis, il m'a demandé que je lui chante une berceuse. Ça m'a donné les larmes aux yeux.

PIERRE Je comprends.

ANNE Je me souvenais de l'homme qu'il a été... Il me faisait peur quand j'étais petite. Si tu savais. Il avait beaucoup d'autorité. Et maintenant, il est là, je lui chante une berceuse et il s'endort. Ça me semble à peine croyable. Et triste. Profondément triste. *(Un temps court. Elle voit le verre de vin de Pierre.)* Il en reste ?

PIERRE Oui. Tu veux un verre ?

ANNE S'il te plaît. *(Il se lève et lui en sert un.)* Il était tellement étrange ce soir.

PIERRE Tu sais ce que j'en pense.

ฉากที่ 9

ในห้องนั่งเล่น หลังจากนั้นไม่นาน ปีแยร์อยู่ลำพัง อานน์ปรากฏตัวที่ประตู

ปีแยร์ เขาหลับแล้วหรือ

อานน์ หลับแล้ว

ปีแยร์ นี่มันวันอะไรกันเนี่ย...

อานน์ ไซ่

ครูหนึ่ง

ปีแยร์ เธอโอเครีเปล่า

อานน์ (ใจลอยไปเรื่องอื่นเล็กน้อย) พ่อขอให้ฉันร้องเพลงกล่อมเด็กให้พ่อฟังสักเพลง
เรื่องนี้เชื่อได้ไหม พ่อขอให้ฉัน... เพลงหนึ่ง พ่อหลับตาทันทีแล้วก็หลับไป
โดยที่อ้าปากอยู่ พ่อดูสงบ สงบมาก

ชั่วครู

ปีแยร์ เขาได้ยินรีเปล่า ฉันหมายถึง...

อานน์ ได้ยินสิ เธอก็เห็นนี่ว่าพ่ออยู่ตรงนั้น ไซ่ พ่อต้องได้ยินแน่ ๆ

ปีแยร์ แล้วเขาไม่พูดอะไรกับเธอเลยหรือ

อานน์ ไม่ พ่อดูเศร้าเามาก ๆ พ่อเหมือนเป็นเด็ก ที่ฉันบอกเธอไป พ่อขอให้ฉัน
ร้องเพลงกล่อมเด็กให้พ่อฟัง นั่นทำให้ฉันน้ำตาเอ่อขึ้นมาเลย

ปีแยร์ ฉันเข้าใจ

อานน์ ฉันยังจำได้เลยว่าพ่อเคยเป็นคนยังไง... พ่อทำให้ฉันกลัวตอนที่ฉันยังเด็ก
ถ้าเธอรู้นะ พ่อเคยบ้าอำนาจ แล้วตอนนี้พ่ออยู่ที่นี้ ฉันร้องเพลงกล่อมเด็ก
ให้พ่อฟังแล้วพ่อก็หลับไป ฉันแทบไม่อยากเชื่อเลย และฉันก็รู้สึกเศร้า
เศร้ามาก ๆ (ชั่วครู เธอเห็นแก้วไวน์ของปีแยร์) ไวน์ยังเหลืออยู่ไหม

ปีแยร์ เหลือ เธออยากได้สักแก้วไหม

อานน์ เอาสิ (เขาลุกขึ้นและรินไวน์ให้เธอแก้วหนึ่ง) เย็นนี้พ่อดูแปลกจริง ๆ

ปีแยร์ เธอก็รู้ว่าฉันคิดอะไรอยู่

ANNE Ça m'inquiète.

PIERRE Tu ne veux pas qu'on parle d'autre chose ?

ANNE Si. Pardon. *(Un temps. Très long. Une gêne.)* Il est bon ce vin.

PIERRE Oui.

Un temps. Ils se sourient l'un à l'autre. Silence. N'ont-ils rien d'autre à se dire ?

ANNE J'ai repensé à ce que tu disais tout à l'heure. À propos de...
Quand tu disais qu'il fallait le mettre dans une institution spécialisée...

PIERRE Ah ?

ANNE Oui. Et je me dis que tu as peut-être raison. Tu as peut-être raison, au fond.

Elle boit son verre d'un coup. Pierre lui sourit.

Noir.

SCÈNE 10

Toujours le même salon, qui continue son dépouillement progressif. André vient de la cuisine. C'est le matin. Il a une tasse de café dans les mains.

ANDRÉ Est-ce que j'ai bien dormi ? Est-ce que j'ai bien dormi ?
Est-ce que je sais, moi ? J'imagine que oui. Ah ! j'ai oublié le sucre. Le sucre !

UNE VOIX DE FEMME *(de la cuisine)* Je l'apporte.

ANDRÉ Oui. Pour mettre dans le... Je prends toujours du sucre dans le café. Le matin. Je prends deux sucres dans mon café. C'est simple, il y a deux types d'hommes. Ceux qui prennent du sucre dans leur café, et les autres. Le tout est de savoir à quelle catégorie on appartient. Moi, je suis de la catégorie de ceux qui en prennent. Dans le... Désolé, mais c'est comme ça. Bon. Tu apportes le sucre ?

UNE VOIX DE FEMME *(de la cuisine)* Oui, oui. J'arrive...

อานัน มันทำให้ฉันกังวล
ปีแยร์ เธอไม่อยากให้พวกเราคุยเรื่องอื่นกันบ้างเหรอ
อานัน อยากสิ ขอโทษนะ (ครูหนึ่งที่ยาวนานมาก อึดอัดใจ) ไวน์นี้รสชาติดีนะ
ปีแยร์ ใช่ รสชาติดี
 ครูหนึ่ง พวกเขายืมให้กันอย่างเจียบ ๆ พวกเขาไม่มีอะไรจะคุยกันแล้วหรือ
อานัน ฉันมาคิดถึงสิ่งที่เธอพูดถึงเมื่อไม่กี่อึดใจเกี่ยวกับ... ตอนที่เธอบอกว่า
 ฉันต้องพาพ่อไปอยู่ในสถานรับดูแลเฉพาะโรคสีกแห่ง...
ปีแยร์ เหรอ
อานัน ใช่ และฉันก็คิดว่าเธออาจพูดถูก จริง ๆ แล้วเธออาจพูดถูกก็ได้
 เธอดื่มไวน์หมดแก้วในคราวเดียว ปีแยร์ยืมให้เธอ
 ดับไฟ

ฉากที่ 10

ยังอยู่ในห้องนั่งเล่นเดิม แต่เครื่องตกแต่งฉากต่าง ๆ หายไปอย่างต่อเนือง อีองเดรออกมาจากห้องครัว
 ขณะนั้นคือตอนเช้า เขากำลังกาแฟถ้วยหนึ่งอยู่ในมือ
อีองเดร พ่อนอนหลับสนิทไหม พ่อหลับสนิทไหม พ่อเองรู้ไหม พ่อคิดว่ารู้นะ เออ !
 พ่อใส่น้ำตาล น้ำตาลนะ !
เสียงของผู้หญิง (มาจากในห้องครัว) เดียวดิฉันเอาไปให้ค่ะ
อีองเดร ได้ เพื่อจะเอาไปใส่ใน... พ่อใส่น้ำตาลในกาแฟตลอด ตอนเช้า พ่อใส่น้ำตาล
 สองก้อนในกาแฟง่าย ๆ คือมีคนอยู่สองพวก พวกที่ใส่น้ำตาลในกาแฟและ
 พวกที่ไม่ใส่ ก็แค่ต้องรู้ว่าเราอยู่ในพวกไหน พ่อเองอยู่ในพวกที่ใส่น้ำตาล
 ใน... ขอโทษที่แต่พ่อก็เป็นอย่างนี้แหละ เออ ลูกเอาน้ำตาลมารีเปล่า
เสียงของผู้หญิง (มาจากในห้องครัว) ค่ะ ค่ะ มาแล้วค่ะ...

ANDRÉ Bien sûr que non, je n'ai pas bien dormi. J'ai fait un cauchemar. Il y avait cet homme qui s'était introduit chez moi. Je tombais nez à nez sur lui, et il prétendait qu'on était chez lui. Il prétendait qu'il était ton mari ou quelque chose dans le genre. Il me menaçait. *(Soudain il voit un meuble nouveau, un meuble qu'il ne reconnaît pas.)* Qu'est-ce que c'est que ça ? Qui a mis ça ici ? Anne ? Mais... Anne ? Tu pourrais au moins me demander mon avis avant de... Anne ?

Laura entre.

LAURA Voilà. Je vous apporte le sucre.

André est surpris de la voir.

ANDRÉ Hein ?

LAURA Je vous en mets deux ?

ANDRÉ Où est Anne ?

LAURA Elle est sortie.

ANDRÉ Ah bon ? Déjà ?

LAURA Oui.

ANDRÉ Mais il est quelle heure ?

LAURA Elle reviendra tout à l'heure. En fin de journée. Je vais vous chercher vos médicaments.

ANDRÉ Non. Attendez.

LAURA Quoi ? *(Un temps court. Il hésite à lui faire part de son étonnement.)* Je reviens. Je vais juste chercher vos médicaments.

Elle sort. Il a l'air troublé par sa présence.

ANDRÉ J'ai encore perdu ma montre. Merde. Décidément. Je... Je... J'aurais dû m'habiller avant qu'elle n'arrive... Je ne suis pas présentable. En pyjama. *(Laura revient avec un verre d'eau.)* Il est quelle heure ?

อึ้งเตอ แน่นอนเลยว่ไม่ พ่อหลบไม่สนิท พ่อฝืนร่ำว่ชายคนนีบุกเข้ามาในบ้านพ่อ พ่อเผชิญหน้ากับเขาและเขาก็อ้างว่พวกเรายู่ที่บ้านเขา เขอ้างว่เป็นสามีมของลูกหรืออะไรในทำนองนั้น เขข่มขู่พ่อ (ทันใดนั้น เขาก็เห็นเครื่องเรือนใหม่ขึ้นหนึ่ง เครื่องเรือนที่เขาจำไม่ได้) นีอะไร ใครเอามาไวตรงนี อานน์เหรอ แต่...อานน์เหรอ อย่างน้อยลูกก็น่าจะถามความเห็นพ่อ ก่อนที่จะ... อานน์เหรอ

ลอราเข้ามา

ลอรา นี่ไง ดิฉันเอน้ำตาลมาให้คุณแล้วคะ

อึ้งเตอประหลาดใจที่เห็นเธอ

อึ้งเตอ อะไรนะ

ลอรา ใส่ให้คุณสองก้อนใช้ไหมคะ

อึ้งเตอ อานน์ไปไหน

ลอรา เธอออกไปแล้วคะ

อึ้งเตอ จั้นเหรอ ออกไปแล้วเหรอ

ลอรา ใช่คะ

อึ้งเตอ แต่นี้ก็โม่งแล้ว

ลอรา เดียวเธอก็กลับมาคะ ตอนเย็น ๆ ดิฉันไปเอายามาให้คุณนะคะ

อึ้งเตอ ไม่ต้อง เดียวก่อน

ลอรา อะไรคะ (ชั่วครู่ เขาลังเลที่จะบอกเธว่เขารู้สึกประหลาดใจ) เดียวดิฉันกลับมาคะ ดิฉันแค่จะไปเอายาให้คุณคะ

เธอออกไป เขาตงกังวลจากการปรากฏตัวของเธอ

อึ้งเตอ ฉันทำนาฬิกาข้อมือหายอีกแล้ว เหี้ยเหี้ย เอาจริงแล้ว ฉัน... ฉัน... ฉันน่าจะต้งแต่งตัวก่อนที่เธอจะมาถึง... ฉันแต่งตัวดูไม่ได้เลย ในชุดนอนเนี้ย (ลอรากลับมาพร้อมกับน้ำหนึ่งแก้ว) นีเวลาเท่าไรแล้ว

LAURA L'heure des médicaments. Voilà. Il vaut mieux les prendre maintenant. Comme ça, ce sera fait. D'accord ? Aujourd'hui, il y en a trois. Dont la petite bleue... Celle que vous aimez. La petite pilule bleue. Regardez, c'est un beau bleu, vous ne trouvez pas ?

ANDRÉ Je peux vous poser une question ?

LAURA Oui.

ANDRÉ Vous êtes bonne sœur ?

LAURA Non.

ANDRÉ Alors pourquoi vous me parlez comme si j'étais un demeuré ?

LAURA Moi ?

ANDRÉ Oui.

LAURA Mais je ne vous parle pas du tout comme si vous... Au contraire, je...

ANDRÉ *(l'imitant)* « La petite pilule bleue. » « La petite pilule bleue. »

LAURA Je suis désolée. Je ne pensais pas vous...

ANDRÉ C'est très désagréable. Vous verrez quand vous aurez mon âge. Ça viendra vite d'ailleurs. C'est très désagréable.

LAURA Je vous demande pardon. Je... Je ne le referai plus.

ANDRÉ *(l'imitant)* « La petite pilule bleue. » *(Elle lui tend le verre d'eau.)* Vous n'avez rien remarqué ?

LAURA À quel sujet ?

ANDRÉ À votre avis ? Au sujet de l'appartement !

LAURA Non. Qu'est-ce qu'il a ?

ANDRÉ Il a changé.

LAURA Vous pensez ?

ANDRÉ Oui. Ce meuble, par exemple. Là. Qui l'a mis là ?

LAURA Je ne sais pas. Votre fille, je suppose.

- ลอร่า เวลาทานยาอะ นีอะ ทานยาตอนนี้ดีกว่าอะ ทำแบบนี้ก็จะเสร็จเรียบร้อย
โอเคไหมคะ วันนี้มียาสามเม็ด มียาสีฟ้าเม็ดจิ๋ว...ที่คุณชอบด้วย ยาสีฟ้า
เม็ดจิ๋วหลิ ดุสึคะ สีฟ้าสวยเขียว คุณไม่คิดอย่างนั้นหรอกคะ
- อ๋องเตร ผมขอถามคำถามคุณสักข้อได้ไหม
- ลอร่า ได้สิคะ
- อ๋องเตร คุณเป็นแม่ชีเหรอ
- ลอร่า ไม่ใช่คะ
- อ๋องเตร แล้วทำไมคุณพูดกับผมเหมือนกับว่าผมเป็นคนปัญญาอ่อนล่ะ
- ลอร่า ดิฉันเหรอคะ
- อ๋องเตร ก็ใช่ะสิ
- ลอร่า แต่ดิฉันไม่ได้พูดกับคุณเหมือนกับว่าคุณ...สัณนิทเลณะคะ ตรงกันข้าม
ดิฉัน...
- อ๋องเตร (เลียนแบบเธอ) “ยาสีฟ้าเม็ดจิ๋วหลิ” “ยาสีฟ้าเม็ดจิ๋วหลิ”
- ลอร่า ขอโทษอะ ดิฉันไม่คิดว่าคุณ...
- อ๋องเตร นั่นไม่น่ารักเอามาก ๆ เลย คุณจะเข้าใจเองตอนคุณอายุเท่าผม อีกอย่าง
มันจะมาถึงเร็วซะด้วย นั่นไม่น่ารักเอามาก ๆ เลย
- ลอร่า ขออภัยด้วยอะ ดิฉัน...ดิฉันจะไม่ทำแบบนั้นอีกแล้วอะ
- อ๋องเตร (เลียนแบบเธอ) “ยาสีฟ้าเม็ดจิ๋วหลิ” (เธอยื่นแก้วน้ำให้เขา) คุณไม่สังเกตเห็น
อะไรเลยเหรอ
- ลอร่า เกี่ยวกับเรื่องอะไรคะ
- อ๋องเตร คุณคิดว่าเรื่องอะไรละ ก็เรื่องอพาร์ทเมนต์นี่ !
- ลอร่า ไม่เห็นมีอะไรนี่คะ มันเป็นเรื่องอะไรเหรอคะ
- อ๋องเตร มันเปลี่ยนไป
- ลอร่า คุณคิดอย่างนั้นเหรอคะ
- อ๋องเตร ใช่ อย่างเช่นเครื่องเรือนชิ้นนี้ ตรงนั้นนะ ใครเอามันไปไว้ตรงนั้น
- ลอร่า ดิฉันไม่ทราบอะ เดาว่าเป็นลูกสาวของคุณนะคะ

ANDRÉ Évidemment. Ma fille... Évidemment... C'est quand même extraordinaire ! On ne me demande même plus mon avis. Je... Vous savez ce qui se trame ? À propos de l'appartement...

LAURA Non.

ANDRÉ Moi, je sais. J'ai des yeux pour voir. J'ai des oreilles pour entendre. Je sais tout. (*Un temps.*) À ce propos, je voulais m'excuser si j'ai été un peu... La dernière fois qu'on s'est vus... Oui, j'ai peut-être été... Trop... Ou plutôt pas assez... Non ?

LAURA Il n'y a pas de problème. Votre fille m'avait prévenue. Elle m'avait dit que vous aviez votre caractère.

ANDRÉ Ah ?

LAURA (*bienveillante*) Oui. Et vous savez ce que je lui ai répondu ?

ANDRÉ Non...

LAURA Je lui ai dit « tant mieux ».

ANDRÉ Ah ? C'est gentil. C'est fou comme vous ressemblez à Élise. Mon autre fille. Pas Anne, non. L'autre. Celle que j'aime.

LAURA Anne m'a dit ce qui lui était arrivé. Je suis désolée. Je ne savais pas.

ANDRÉ De quoi ?

LAURA Pour son accident.

ANDRÉ Quel accident ?

LAURA Hein ?

ANDRÉ De quoi vous parlez ?

LAURA (*hésitante*) De rien... (*Un temps.*) Vous prenez vos médicaments ? Et après, on ira s'habiller.

ANDRÉ Vous voyez ?

LAURA Quoi ?

ANDRÉ Vous voyez ? Là, ce que vous venez de me dire...

LAURA Eh bien...

ANDRÉ Vous me parlez comme si j'étais un demeuré.

- อึ้งเตอ ก็แน่ละ ลูกสาวของผม... ไข่แน่ ๆ ... ยังไงมันก็แปลกนะ ! ไม่มีใครมาถามความเห็นผมเลย ผม... คุณรู้ไหมว่าพวกเขาวางแผนอะไรกัน เกี่ยวกับอพาร์ทเมนต์นี้...
- ลอร่า ไม่ทราบค่ะ
- อึ้งเตอ แต่ผมรู้ ผมมีตาไว้ดู มีหูไว้ฟัง ผมรู้ทุกอย่าง (ครู่หนึ่ง) เออจริงสิ ผมอยากจะขอโทษถ้าผมเคย... นิดหน่อย ครั้งสุดท้ายที่เราพบกัน... ไข่ ผมอาจจะ... ..มากไป หรือจริง ๆ แล้ว... ไม่พอ ไข่ไหม
- ลอร่า ไม่เป็นไรค่ะ ลูกสาวคุณเตือนดิฉันเอาไว้แล้ว เธอบอกดิฉันว่าคุณมีนิสัยส่วนตัว
- อึ้งเตอ อ้อเหอ
- ลอร่า (เมตตา) ไข่ค่ะ แล้วคุณทราบไหมคะว่าดิฉันตอบเธอไปว่ายังไง
- อึ้งเตอ ไม่รู้สิ...
- ลอร่า ดิฉันบอกเธอไปว่า “ก็ดีค่ะ”
- อึ้งเตอ เหอ ขอขอบคุณนะ เหลือเชื่อเลยที่คุณคล้ายกับเอลิส ลูกสาวอีกคนหนึ่งของผม ไม่ใช่ฉันนะ ไม่ใช่ อีกคนหนึ่ง คนที่ผมรัก
- ลอร่า อานน์บอกดิฉันแล้วว่าเกิดอะไรขึ้นกับเธอ เสียใจด้วยนะค่ะ ดิฉันไม่ทราบมาก่อน
- อึ้งเตอ เรื่องอะไรเหอ
- ลอร่า อุบัติเหตุของเธอนะค่ะ
- อึ้งเตอ อุบัติเหตุอะไร
- ลอร่า อะไรนะค่ะ
- อึ้งเตอ คุณพูดถึงอะไร
- ลอร่า (ลังเล) ไม่มีอะไรค่ะ... (ครู่หนึ่ง) คุณทานยารียังคะ เสร็จแล้วเราจะไปแต่งตัวกันนะค่ะ
- อึ้งเตอ คุณเห็นไหม
- ลอร่า อะไรคะ
- อึ้งเตอ คุณเห็นไหม นั่นนะ สิ่งที่คุณเพิ่งพูดกับผม...
- ลอร่า เอ่อ...
- อึ้งเตอ คุณพูดกับผมเหมือนกับว่าผมเป็นคนปัญญาอ่อน

LAURA Mais non.

ANDRÉ Mais si !

LAURA Mais non, je...

ANDRÉ « Et après, on ira s'habiller... » « La petite pilule bleue... »
(*Un temps.*) Or, je suis très intelligent. Très. Parfois, ça me surprend moi-même. Il faut en tenir compte, vous comprenez ?

LAURA Oui, je... J'en tiendrai compte.

ANDRÉ Merci. (*Un temps.*) C'est vrai. Je suis très... Parfois, ça me surprend moi-même. Une mémoire d'éléphant. (*Un temps court. André, voulant préciser sa pensée.*) L'animal.

LAURA Oui, oui. (*Il boit son verre d'eau sans prendre les médicaments.*)
Vous avez oublié les cachets !

Il regarde dans le creux de sa main.

ANDRÉ Ah ! tiens, oui... Qu'est-ce qu'ils font là, eux ?

LAURA Je vais vous chercher un autre verre d'eau.

ANDRÉ Non, non. Ne vous dérangez pas pour rien. Je vais me les rafistoler avec le...

LAURA Hein ?

ANDRÉ Vous allez voir. Avec le café.

LAURA Vous êtes sûr ?

ANDRÉ Certain.

LAURA Mais ce sera plus facile avec...

ANDRÉ Mais non. Regardez. Là. (*Commençant ce qui lui semble être l'équivalent d'un tour de prestidigitation.*) Vous allez voir. Vous regardez ? Attention. Je les mets dans le bec. Regardez, voilà, hop ! ils sont dans ma bouche. Vous avez vu ? Vous avez vu ? Vous avez vu ?

LAURA Oui, oui. Je... Je vois.

ANDRÉ Bon. Et maintenant, le café. Attention... Hop ! (*Il avale les médicaments.*) Et voilà le travail.

ลอรา ไม่ใช่ค่ะ
 อีองเตร ใช้สิ !
 ลอรา ไม่ใช่สักหน่อยค่ะ ดิฉัน...
 อีองเตร “เสร็จแล้วเราจะไปแต่งตัวกันนะค่ะ...” “ยาสีฟ้าเม็ดจิ๋วหลิว...” (ครูหนึ่ง)
 ยังไงก็ตาม ผมฉลาดมากนะ ฉลาดมาก บางครั้งมันยังทำให้ผมเองประหลาดใจเลย
 คุณต้องคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วยนะ เข้าใจไหม
 ลอรา เข้าใจค่ะ ดิฉัน...ดิฉันจะคำนึงถึงเรื่องนั้นค่ะ
 อีองเตร ขอบคุณ (ครูหนึ่ง) เป็นเรื่องจริงนะ ผม...มาก บางครั้งมันยังทำให้ผมเอง
 ประหลาดใจเลย ความจำเป็นเลิศอย่างกับช้าง (ชั่วครู อีองเตรอยากจะ
 อธิบายความคิดของเขาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น) สัตว์นะ
 ลอรา ค่ะ ค่ะ (เขาดื่มน้ำแก้วนั้นไปโดยไม่ได้อ่านยา) คุณลืมทานยาค่ะ !
 เขามองดูในอุ้งมือของเขา
 อีองเตร อ้าว ! จริงสิ... พวกมันไปทำอะไรอยู่ตรงนั้นนะ
 ลอรา ดิฉันไปเอาน้ำมาให้คุณอีกแก้วนะค่ะ
 อีองเตร ไม่ต้อง ไม่ต้อง ไม่ต้องลำบากไปเปล่า ๆ หรอก ผมจะแก้ขัดด้วย...
 ลอรา อะไรคะ
 อีองเตร คุณจะได้เห็น ด้วยกาแฟ
 ลอรา คุณแน่ใจหรือคะ
 อีองเตร แน่ใจ
 ลอรา แต่จะง่ายกว่านะค่ะถ้ากินพร้อมกับ...
 อีองเตร ไม่หรอก คุณนะ (เริ่มสิ่งที่เขาคิดว่าเทียบเท่ากับการเล่นเกมรอบหนึ่ง)
 เดี่ยวคุณจะได้เห็น คุณดูยูรีเปล่า ระวังนะ ผมจะเอายาใส่ปากแล้วนะ คุณ
 นี่ไง โอมเพี้ยง ! พวกมันเข้าไปอยู่ในปากผมแล้ว คุณเห็นไหม คุณเห็นไหม
 คุณเห็นไหม
 ลอรา ค่ะ ค่ะ ดิฉัน...ดิฉันเห็นค่ะ
 อีองเตร เอาละ และตอนนี้ก็กาแฟ ระวังนะ... โอมเพี้ยง ! (เขากลืนยาลงไป) แค่นี้ก็
 เรียบร้อยแล้ว

LAURA Bravo.

ANDRÉ *(modeste)* J'ai fait un peu de cirque quand j'étais jeune.

LAURA Ah oui ?

ANDRÉ Oui. J'étais assez doué. Surtout pour la magie. Vous aimez la magie ? Vous voulez que je vous fasse un petit tour ? Il me faudrait un jeu de cartes. Vous en avez un ?

LAURA Non.

ANDRÉ Quelque part dans les tiroirs, il doit y en avoir un... Il faudrait le trouver. Trèfle, carreau, cœur et pique ! *(Il se frotte les mains.)* J'ai toujours aimé les cartes. Avant de me marier, je jouais souvent avec des amis. Parfois jusqu'au petit matin. Cœur et pique. Tapis ! Je vais vous faire un tour que vous n'avez jamais vu. Trèfle ! Un tour de magie que j'ai inventé. Vous allez voir. Ou plutôt, vous n'allez rien voir. Que du feu. Du feu. Du feu !

LAURA On va d'abord aller s'habiller.

ANDRÉ Maintenant ?

LAURA Oui.

ANDRÉ *(comme un enfant)* Oh non ! pas maintenant...

LAURA Si.

ANDRÉ Oh non !

LAURA Si.

ANDRÉ À quoi ça sert ? Il faudra bien se remettre en pyjama ce soir, non ? Alors autant gagner du temps.

LAURA C'est juste. Mais si vous restez en pyjama, on ne pourra pas sortir.

ANDRÉ Où voulez-vous aller ?

LAURA Dans le parc. Il fait beau aujourd'hui.

Soudain un homme entre. Il a aussi une tasse de café à la main.

L'HOMME Tout se passe bien ?

LAURA Très bien. On allait s'habiller.

ลอรา ไชโย
 อ็องเดร (ถ่อมตัว) ผมเคยทำงานในคณะละครสัตว์อยู่นิดหน่อยตอนผมยังหนุ่ม
 ลอรา เหรอคะ
 อ็องเดร ใช่ ผมมีพรสวรรค์พอตัวเลยละ โดยเฉพาะการเล่นกล คุณชอบการเล่นกลไหม
 คุณอยากให้ผมแสดงให้ดูสักชุดหน่อยไหม ผมต้องใช้ไฟสำหรับหนึ่ง คุณมีไหม
 ลอรา ไม่มีค่ะ
 อ็องเดร ต้องมีไฟสักสำหรับอยู่ที่ไหนสักที่ในบรรดาเกะพวกนี้... ต้องหาให้เจอ ไฟดอกจิก
 ข้าวหลามตัด ไฟแดงและไฟดำ ! (เขาถ่อมตัวเอง) ผมชอบเล่นไฟมาตลอด
 ก่อนจะแต่งงาน ผมเคยเล่นกับเพื่อน ๆ อยู่บ่อย ๆ บางครั้งเล่นจนรุ่งสางเลย
 ไฟไฟแดงและไฟดำ ผ้ารองเล่นไฟ ! ผมจะเล่นกลที่คุณไม่เคยเห็นมาก่อนให้ดู
 ไฟดอกจิก ! มายากลที่ผมคิดค้นขึ้นมา เดี่ยวคุณจะได้เห็น หรือจะพูดให้ถูกก็คือ
 คุณจะไม่เห็นอะไรเลย มีแต่ไฟ ไฟ ไฟ !
 ลอรา เราจะไปแต่งตัวกันก่อนนะคะ
 อ็องเดร ตอนนี้เหรอ
 ลอรา ใช่ค่ะ
 อ็องเดร (เหมือนกับเด็ก) ไม่นะ ! ไม่ใช่ตอนนี้...
 ลอรา ตอนนี้ค่ะ
 อ็องเดร ไม่นะ !
 ลอรา ตอนนี้ค่ะ
 อ็องเดร มีประโยชน์อะไรละ ยังไงผมก็ต้องกลับไปใส่ชุดนอนอีกตอนค่ำนี้ไม่ใช่เหรอ
 ถ้างั้นประหยัดเวลาเอาไว้ดีกว่า
 ลอรา ก็จริงค่ะ แต่ถ้าคุณยังใส่ชุดนอนอยู่ เราจะออกไปข้างนอกไม่ได้นะคะ
 อ็องเดร คุณอยากจะไปไหนเหรอ
 ลอรา ไปสวนค่ะ วันนี้อากาศดี
 ทันใดนั้นผู้ชายคนหนึ่งเข้ามา เขาก็ถือถ้วยกาแฟอยู่ในมือเช่นกัน
 ผู้ชาย ทุกอย่างเรียบร้อยดีไหมครับ
 ลอรา ดีมากเลยคะ เราจะไปแต่งตัวกันค่ะ

ANDRÉ Mais...

LAURA Vous venez avec moi ?

André ne comprend pas ce que cet homme fait chez lui.

L'HOMME Tout va bien, André ? *(André reste figé, il ne répond pas.)*
Ça ne va pas ?

ANDRÉ Si, si...

L'HOMME Je voulais vous parler. Justement.

ANDRÉ À moi ?

L'HOMME Oui.

LAURA Dans ce cas, je... Je vais préparer vos affaires.

ANDRÉ *(peureux)* Non, attendez...

LAURA Je reviens.

ANDRÉ Ne me laissez pas tout seul.

LAURA Hein ? Mais je suis juste à côté. Je reviens tout de suite.

Laura sort. On sent André intimidé, comme si la présence de cet inconnu était angoissante pour lui. On retrouve les places et la configuration de la scène 5.

L'HOMME Je peux vous poser une question ?

ANDRÉ Oui.

L'Homme se rapproche encore d'André. Son avancée est presque menaçante.

L'HOMME Mais j'aimerais que vous me répondiez franchement.
Sans faire le malin... Vous pouvez faire ça pour moi ?

ANDRÉ *(déstabilisé)* Oui...

L'HOMME Alors voilà... *(Un temps court.)* Est-ce que vous comptez emmerder le monde encore longtemps ?

ANDRÉ Moi ?

L'HOMME Oui, vous. Je voudrais connaître votre sentiment. Du moins, à ce sujet. Je serais curieux de savoir si vous comptez nous emmerder encore longtemps. *(Un petit temps.)* Je veux dire : est-ce que vous allez continuer à pourrir la vie de votre fille ?

Ou peut-on espérer que vous vous comportiez de façon raisonnable dans les prochains jours ?

ANDRÉ Mais... de quoi vous parlez ?

L'HOMME De vous, André. De vous. De votre attitude.

Il lui donne une petite claque.

ANDRÉ Mais qu'est-ce que vous faites ? Je ne vous permets pas.

L'HOMME Vous ne me permettez pas ?

ANDRÉ Non.

L'HOMME Et qu'est-ce que vous ferez si je recommence ?

ANDRÉ Je...

L'HOMME Oui ?

ANDRÉ Vous aurez affaire à moi. Physiquement.

L'HOMME Vous dites ça pour me tenter ? *(Un petit temps.)* Voyez-vous, moi aussi, il y a une chose que je ne permets pas. C'est qu'on emmerde le monde. Passé un certain âge.

L'Homme lui donne une deuxième petite claque en souriant.

ANDRÉ Arrêtez ! Vous m'entendez ? Arrêtez tout de suite.

L'Homme a toujours un grand sourire menaçant. André, en face, a l'air démuni.

L'HOMME Oui. Ça, je ne le supporte pas. Je trouve ça très déplacé. À votre âge.

Il lui donne une troisième petite claque.

ANDRÉ Arrêtez ! Je vous dis d'arrêter !

L'HOMME Très bien. J'arrête. Si vous le prenez sur ce ton. Mais j'espère que j'ai été clair. Que le message est passé. Sinon, je serai obligé de...

ANDRÉ De quoi ? *(Un temps court.)* De quoi ?

L'HOMME À votre avis ?...

Il lève la main, comme s'il s'apprêtait à lui donner une autre claque, et André se protège le visage. Il reste un instant dans cette position défensive et humiliante.

หรือเราจะหวังได้ไหมว่าคุณจะทำตัวมีเหตุผลในวันต่อ ๆ ไปข้างหน้าได้

อึ้งเตอ แต่... คุณพูดถึงอะไร

ผู้ชาย พูดถึงคุณงอึ้งเตอ พูดถึงคุณ พูดถึงแนวคิดของคุณ

ผู้ชายตอบหน้าอึ้งเตอเบา ๆ ครั้งหนึ่ง

อึ้งเตอ นี่คุณทำอะไรเนีย ผมไม่ยอมให้คุณทำนะ

ผู้ชาย คุณไม่ยอมให้ผมทำนั่นหรอ

อึ้งเตอ ไม่ยอม

ผู้ชาย แล้วคุณจะทำอะไรล่ะถ้าผมตบอีก

อึ้งเตอ ผม...

ผู้ชาย อะไร

อึ้งเตอ ผมจะทำร้ายคุณกลับแน่

ผู้ชาย คุณพูดแบบนี้เพื่อยั่วผมหรอ (ครู่เดียว) คุณดูนะ มีสิ่งหนึ่งที่ผมก็ยอมไม่ได้เหมือนกัน นั่นคือมีคนกวนประสาทคนอื่น พวกที่อายุก็ไม่ใช่น้อย ๆ

ผู้ชายตอบหน้าอึ้งเตอเบา ๆ เป็นครั้งที่สองโดยที่ยิ้มไปด้วย

อึ้งเตอ หยุตนะ ! คุณได้ยินผมไหม หยุตเดี๋ยวนี้นะ

ผู้ชายยิ้มกว้างอย่างคุกคามอยู่ตลอด อึ้งเตอที่อยู่ตรงหน้าเขาดูไม่มีกำลังจะต่อสู้

ผู้ชาย ไซ่ เรื่องนั้นนะผมทนไม่ได้ ผมคิดว่ามันไม่เหมาะเอาเสียเลย คุณอายุขนาดนี้แล้ว

ผู้ชายตอบหน้าอึ้งเตอเบา ๆ เป็นครั้งที่สาม

อึ้งเตอ หยุตนะ ! ผมบอกให้คุณหยุดง !

ผู้ชาย ดีมาก ผมจะหยุดถ้าคุณยอมรับด้วยเสียงดังฟังชัด และผมหวังว่าผมพูดชัดเจนแล้วนะ หวังว่าคุณจะเข้าใจสิ่งที่ผมพูดไป ถ้าไม่อย่างนั้น ผมก็จำเป็นต้อง...

อึ้งเตอ ต้องอะไร (ชั่วครู่) ต้องอะไร

ผู้ชาย คุณคิดว่าไงล่ะ...

เขายกมือขึ้นราวกับว่าเขาเตรียมจะตบอึ้งเตออีกครั้งหนึ่ง และอึ้งเตอก็เอามือป้องใบหน้าเอาไว้

เขาอยู่ในท่าตั้งรับที่น้ำเวทนา

Puis Anne revient de la cuisine : suite de la scène 5. Changement d'ambiance. Elle apporte le plat avec le poulet.

ANNE Bon. Je n'ai pas retrouvé ta montre, papa. On la cherchera tout à l'heure, parce que là, le poulet est prêt. On va pouvoir passer à table. *(Elle voit son père.)* Papa. Papa, qu'est-ce qui t'arrive ?

Noir.

SCÈNE 11

Presque immédiatement. André et Pierre (à la place de l'Homme). Anne entre avec le plat dans les mains. Répétition.

ANNE Bon. Je n'ai pas retrouvé ta montre, papa. On la cherchera tout à l'heure, parce que là, le poulet est prêt. On va pouvoir passer à table. *(Elle voit son père.)* Papa. Papa, qu'est-ce qui t'arrive ? *(À Pierre.)* Qu'est-ce qu'il a ?

PIERRE Je ne sais pas.

Elle pose le plat et va vers son père, qui reste dans la même position, comme s'il redoutait de recevoir des coups.

ANNE Papa... Papa... Qu'est-ce qui t'arrive ? Regarde-moi. Ça va ? Qu'est-ce que tu as ?

ANDRÉ Je...

ANNE Qu'est-ce qui t'arrive ? *(André se met à sangloter.)* C'est à cause de ta montre ? Papa, c'est à cause de ça ? Mais on va la retrouver, je te promets. D'accord ? Je te le promets. Je n'ai pas encore eu le temps de bien chercher. Mais on va la retrouver. D'accord ? Chut. Allez, ne pleure pas. *(Pendant qu'elle parle, elle le tient dans ses bras et lui caresse les cheveux. Elle regarde Pierre avec une certaine inquiétude. Puis Pierre s'assoit à table. Il se sert un verre de vin.)*

จากนั้นอานันท์ก็กลับออกมาจากครัวซึ่งเป็นเหตุการณ์ต่อมาจากฉากที่ห้า บรรยากาศเปลี่ยนไป เธอถือจานใส่ไก่มา

อานันท์ เออะ หนูยังหاناฟิกาพ่อไม่เจอนะ เดี่ยวเราค่อยหากันใหม่เพราะว่าตอนนี้
ไก่สุกแล้ว เรามาทานอาหารค่ำกันได้แล้ว (เธอเห็นพ่อของเธอ) พ่อ พ่อ
เกิดอะไรขึ้นกับพ่อนะ

ดับไฟ

ฉากที่ 11

เกือบจะทันทีทันใด อีองเดรและปีแยร์ (มาแทนที่ผู้ชาย) อานันท์ถือจานอาหารเดินเข้ามา เหตุการณ์ซ้ำเดิม

อานันท์ เออะ หนูยังหاناฟิกาพ่อไม่เจอนะ เดี่ยวเราค่อยหากันใหม่เพราะว่าตอนนี้
ไก่สุกแล้ว เรามาทานอาหารค่ำกันได้แล้ว (เธอเห็นพ่อของเธอ) พ่อ พ่อ
เกิดอะไรขึ้นกับพ่อนะ (พูดกับปีแยร์) เขาเป็นอะไร

ปีแยร์ ฉันไม่รู้

เธอลองจางลงและเดินไปหาพ่อของเธอซึ่งยังคงอยู่ในท่าเดิม รวากับว่าเขากลัวจะโดนฟาด

อานันท์ พ่อ...พ่อ... เกิดอะไรขึ้นกับพ่อ มองหนูสิ โอเครีเปล่า พ่อเป็นอะไร

อีองเดร พ่อ...

อานันท์ เกิดอะไรขึ้นกับพ่อ (อีองเดรเริ่มร้องไห้สะอึกสะอื้น) เป็นเพราะนาฟิกา
ของพ่อหรือ พ่อ เพราะเรื่องนี้ใช่ไหม แต่เดี๋ยวเราก็กหาเจอ หนูสัญญากับพ่อเลย
โอเคไหม หนูสัญญานะ หนูยังไม่มีเวลาหาให้ถึถ้วน เดี่ยวเราก็กหาเจอ โอเคไหม
นิงชนะ เอน่า ไม่ต้องร้องไห้ (ขณะที่เธอพูด เธอก็กอดเขาไว้ในอ้อมแขน
และลูบผมของเขา เธอมองปีแยร์ด้วยความกังวลอยู่บ้าง จากนั้นปีแยร์ก็
นั่งลงที่โต๊ะ เขารินไวน์ให้ตนเองแก้วหนึ่ง)

Ça va aller maintenant. Hein ? Chut... Ça va aller. Ça va aller.
On va manger le poulet. D'accord ? Tu aimes ça, toi, le poulet,
non ?

ANDRÉ Mais il est quelle heure ?

ANNE Il est 20 heures. Il est l'heure de manger.

ANDRÉ Le soir ?

ANNE Oui, papa.

ANDRÉ Mais je croyais qu'on était le matin. Je viens de me lever.
Regarde, je suis encore en pyjama.

ANNE Non, on est le soir, et je t'ai préparé un poulet. Allez viens,
on va manger. Viens. Mon petit papa. Mon petit papa.

Il a l'air très perdu. Un temps.

Noir.

SCÈNE 12

Dans le salon, un peu plus tard. André est déjà couché. Pierre et Anne. Répétition.

ANNE Il en reste ?

PIERRE Oui. Tu veux un verre ?

ANNE S'il te plaît. *(Il se lève et lui sert un verre de vin.)* Il était
tellement étrange ce soir.

PIERRE Tu sais ce que j'en pense.

ANNE Ça m'inquiète.

PIERRE Tu ne veux pas qu'on parle d'autre chose ?

ANNE Si. Pardon. *(Un temps. Très long. Une gêne.)* Il est bon ce vin.

PIERRE Oui.

Un temps. Ils se sourient l'un à l'autre. Silence.

ANNE J'ai repensé à ce que tu disais tout à l'heure. À propos de...
Quand tu disais qu'il fallait le mettre dans une institution
spécialisée...

PIERRE Ah ?

ตอนนี้ไม่เป็นไรแล้วนะ หือ เจียบนะ... ไม่เป็นไรนะ ไม่เป็นไร เราจะทานไก่อกัน
โอเคไหม พ่อชอบไก่นี้ ไข่ใหม่
อึ้งเตอ แต่นี้ก็โม่งแล้ว
อานน์ สองทุ่ม ถึงเวลาทานอาหารแล้ว
อึ้งเตอ ตอนเย็นเหรือ
อานน์ ก็ไชนะสิพ่อ
อึ้งเตอ แต่พ่อคิดว่าเป็นตอนเช้าเสียอีก พ่อเพิ่งจะตื่นนอนเอง ดูลิ พ่อยังอยู่ใน
ชุดนอนอยู่เลย
อานน์ ไม่ เราอยู่ในตอนเย็นและหนูก็เตรียมไก่ไว้ให้พ่อ เาน่า มานี้ เราจะทาน
อาหารกัน มานี้มา พ่อสุดที่รักของหนู พ่อสุดที่รัก
เขาดูสับสนมาก ครูหนึ่ง
ดับไฟ

ฉากที่ 12

ในห้องนั่งเล่น หลังจากนั้นไม่นาน อึ้งเตอเข้านอนไปแล้ว ปีแยร์และอานน์ เหตุการณ์ซ้ำเดิม

อานน์ ไวนยังเหลืออยู่ไหม
ปีแยร์ เหลือ เธออยากได้สักแก้วไหม
อานน์ เอาสิ (เขาลุกขึ้นและรินไวน์ให้เธอแก้วหนึ่ง) เย็นนี้พ่อดูแปลกจริง ๆ
ปีแยร์ เธอก็รู้ว่าฉันคิดอะไรอยู่
อานน์ มันทำให้ฉันกังวล
ปีแยร์ เธอไม่อยากให้เราคุยเรื่องอื่นกันบ้างเหรือ
อานน์ อยากสิ ขอโทษนะ (ครูหนึ่งที่ยาวนานมาก ฮึดอัดใจ) ไวนี่รสชาติดีนะ
ปีแยร์ ไซ่ รสชาติดี
ครูหนึ่ง พวกเขายิ้มให้กันอย่างเจียบ ๆ
อานน์ ฉันมาคิดถึงสิ่งที่เธอพูดเมื่อไม่กี่อึดใจเกี่ยวกับ... ตอนที่เธอบอกว่าฉันต้อง
พาพ่อไปอยู่ในสถานรับดูแลเฉพาะโรคสักแห่ง...
ปีแยร์ เหรือ

ANNE Oui. Je me dis que tu as peut-être raison. Tu as peut-être raison, au fond.

PIERRE Je crois, oui.

ANNE Ça m'a fait tellement de peine ce soir de le voir comme ça.

PIERRE Oui.

ANNE J'ai l'impression que tu lui fais peur.

PIERRE Je sais.

ANNE Moi aussi, tu me fais peur.

Un temps. Étrangement, il sourit.

PIERRE Allez, arrête de dire des bêtises. Arrête d'avoir peur. Crois-moi, c'est la bonne décision. Après, on pourra retrouver un peu de légèreté. Partir quelque part. Tu n'as pas envie de partir ?

ANNE Où ?

PIERRE Je ne sais pas. Loin. Tous les deux. Vivre... (*Un temps court.*) Crois-moi, tu n'as aucune raison de culpabiliser. Ça n'a pas de sens.

ANNE De sens ? Qu'est-ce qui a du sens ?

PIERRE D'être heureux. D'être ensemble. D'être vivants.

Elle l'embrasse.

Noir.

SCÈNE 13

Le lendemain matin. L'appartement est maintenant pratiquement vide. André est seul dans le salon. Soudain Anne arrive.

ANNE Tu es déjà réveillé ?

ANDRÉ Je n'ai pas dormi.

ANNE Cette nuit ?

ANDRÉ Non. Pas une minute.

ANNE Pourquoi ? Ça ne va pas ?

ANDRÉ Tu as vu ?

อานันท์ ไซ่ และฉันก็คิดว่าเธออาจพูดถูก จริง ๆ แล้วเธออาจพูดถูกก็ได้
 ปีแยร์ ฉันคิดว่าฉันพูดถูกนะ
 อานันท์ ฉันเศร้าใจมากเมื่อเย็นนี้ที่เห็นเขาเป็นแบบนี้
 ปีแยร์ ไซ่
 อานันท์ ฉันรู้สึกว่าเขาทำให้เรากลัวนะ
 ปีแยร์ ฉันรู้
 อานันท์ เธอก็ทำให้ฉันกลัวเหมือนกันนะ
 ครูหนึ่ง เขายิ้มแปลก ๆ
 ปีแยร์ เอาน่า เลิกพูดเรื่องเงาเถอะ เลิกกลัวซะที เชื่อฉันสิ นั่นเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องแล้ว หลังจากนั้นเราจะรู้สึกโล่งขึ้นบ้าง ไปที่ไหนสักแห่ง เธอไม่อยากไปเที่ยวเหรอ
 อานันท์ ที่ไหน
 ปีแยร์ ฉันก็ไม่รู้ ไปไกล ๆ แคเราสองคน ไปใช้ชีวิต... (ซั่วครู) เชื่อฉันสิ ไม่มีเหตุผลที่เธอจะต้องรู้สึกผิดเลยนะ ไร้สาระนะ
 อานันท์ สาระเหรอ แล้วอะไรคือสาระ
 ปีแยร์ การที่มีความสุข การได้อยู่ด้วยกัน การได้ใช้ชีวิตไป
 เธอจูบเขา
 ดับไฟ

ฉากที่ 13

เข้าวันต่อมา ขณะนี้พาร์ตเมนต์แทบจะว่างเปล่าแล้ว อีองเดรอยู่ลำพังในห้องนั่งเล่น ทันใดนั้น
 อานันท์ก็เข้ามา

อานันท์ พ่อตื่นแล้วเหรอ
 อีองเดร พ่อไม่ได้หลับเลยต่างหาก
 อานันท์ เมื่อคืนนะเหรอ
 อีองเดร ไซ่ ไม่ได้หลับสักนาทีเดียว
 อานันท์ ทำไมล่ะ พ่อรู้สึกไม่สบายเหรอ
 อีองเดร ลูกเห็นไหม

ANNE Oujj ?

ANDRÉ Comment ça « quoi » ? Regarde autour de toi. Il n'y a plus aucun meuble.

ANNE Et alors ?

ANDRÉ Et alors ? On a été cambriolés.

ANNE Mais non.

ANDRÉ Mais tu vois bien qu'il n'y a plus rien !

ANNE C'a toujours été comme ça, papa. C'est la décoration de l'appartement.

ANDRÉ Tu crois ?

ANNE Mais oui. Ç'a toujours été comme ça.

ANDRÉ Je regrette, tu te trompes.

ANNE Si. Je crois. Tu n'aimes pas ? Tu trouves ça trop dépouillé ?

ANDRÉ C'est horrible, tu veux dire. Qui a fait ça ? Qui a fait cette décoration ?

ANNE C'est moi, papa.

ANDRÉ Ah bon ? Mais il n'y a rien !

ANNE Je sais. C'est ce que j'aime, moi. Bon. J'ai besoin d'un café.
Pas toi ?

ANDRÉ Il y avait des meubles. Je m'en souviens. Il y avait des meubles un peu partout.

ANNE Tu confonds avec chez toi, papa. Ici, ç'a toujours été comme ça.
Bon. Je vais prendre un café. Et après, on ira s'habiller.

Anne sort.

ANDRÉ Déjà ?

ANNE (off) Oui. Tu as de la visite aujourd'hui. Tu t'en souviens ?
(Un temps. Off.) Papa, tu te souviens ?

ANDRÉ Ma chérie, perds cette habitude de me répéter mille fois les mêmes choses, c'est fatigant à la fin. Tu radotes, tu radotes, tu radotes. Tu n'en finis pas de radoter.

อานันท์ อะไรเหรอ
 อ๋องเตอ หมายความว่ายังงี้ “อะไร” ตูรอบ ๆ ตัวลูกสิ ไม่มีเครื่องเรือนเหลือสักชิ้นแล้ว
 อานันท์ แล้วยังงี้ละ
 อ๋องเตอ แล้วยังงี้เหรอ เราโดนยกเค้าแล้ว
 อานันท์ ไม่ใช่สักหน่อย
 อ๋องเตอ แต่ลูกก็เห็นอยู่ชัด ๆ ว่าไม่มีอะไรเหลือแล้ว !
 อานันท์ มันก็เป็นแบบนี้มาตลอดนะพ่อ เป็นการตกแต่งของอพาร์ทเมนต์นี้
 อ๋องเตอ ลูกคิดอย่างนั้นเหรอ
 อานันท์ ก็ใช่ะสิ มันก็เป็นแบบนี้มาตลอด
 อ๋องเตอ พ่อเสียใจแต่ลูกเข้าใจผิดแล้วละ
 อานันท์ เข้าใจลูกสิ หนูคิดว่างั้นนะ พ่อไม่ชอบเหรอ พ่อคิดว่ามันโล่งเกินไปเหรอ
 อ๋องเตอ ลูกน่าจะหมายความว่ามันแย่มากกว่านะ ใครเป็นคนทำ ใครตกแต่งที่นี่
 อานันท์ หนูเองพ่อ
 อ๋องเตอ งั้นเหรอ แต่มันไม่มีอะไรเลยนะ !
 อานันท์ หนูรู้ ก็หนูชอบแบบนี้ เอะละ หนูต้องดื่มกาแฟสักแก้ว พ่อไม่เอาเหรอ
 อ๋องเตอ ที่นี่เคยมีเครื่องเรือนอยู่หลายชิ้น พ่อจำได้ เคยมีเครื่องเรือนอยู่เกือบทุกที่เลย
 อานันท์ พ่อจำสับกับกับบ้านของพ่อแล้วละ ที่นี่เป็นแบบนี้มาตลอด ที่นี่ หนูจะดื่ม
 กาแฟ แล้วจากนั้นเราจะไปแต่งตัวกัน
 อานันท์ออกไป
 อ๋องเตอ ถึงเวลาแล้วเหรอ
 อานันท์ (ได้ยินแต่เสียงตัวละคร) ใช่ จะมีคนมาเยี่ยมพ่อวันนี้ พ่อจำได้ไหม (ครูหนึ่ง
 ได้ยินแต่เสียงตัวละคร) พ่อจำได้ไหม
 อ๋องเตอ ลูกรัก เลิกนิสัยพูดสิ่งเดิม ๆ กับพ่อซ้ำ ๆ เป็นพันครั้งเสียทีเถอะ มันน่าเบื่อ
 เต็มที่ ลูกพูดซ้ำไปซ้ำมา ลูกพูดซ้ำไปซ้ำมา ลูกพูดซ้ำไปซ้ำมาอยู่นั่นแหละ
 ลูกไม่หยุดพูดเรื่องนี้ซ้ำไปซ้ำมาสักที

Évidemment que je m'en souviens ! Comment j'aurais pu oublier ? Tu n'arrêtes pas d'en parler.

Anne est revenue.

ANNE Pardon. Je voulais juste être sûre que tu t'en souviennes. Elle ne devrait pas tarder.

ANDRÉ Déjà ?

ANNE Oui. Elle est censée venir pour ton petit-déjeuner. Tu veux un café avant que... ?

ANDRÉ J'ai rêvé d'elle cette nuit.

ANNE De Laura ?

ANDRÉ Oui. Enfin, je crois. Je revois son visage. *(Anne lui sourit.)* Tu sais qu'elle me fait vraiment penser à ta sœur...

ANNE Laura ? Oui. C'est ce que tu disais l'autre jour.

ANDRÉ Tu ne trouves pas, toi ?

ANNE Hein ? Si, peut-être. *(Un temps.)* En tout cas, je suis contente si tu l'aimes bien. Elle a l'air vraiment gentille. Je veux dire : douce. Et compétente. Elle s'occupera bien de toi.

ANDRÉ Oui. Je l'aime bien.

ANNE Bon. On va s'habiller avant qu'elle n'arrive, d'accord ?

ANDRÉ Qui ?

ANNE Laura. La nouvelle infirmière. Celle que tu aimes bien.

ANDRÉ Ah ! oui, oui, oui...

ANNE Ce sera mieux de l'accueillir avec une veste.

ANDRÉ Et un pantalon.

ANNE Elle a beaucoup aimé votre rencontre, l'autre jour, tu sais. Elle t'a trouvé très...

ANDRÉ Très ?

ANNE Je ne sais plus le mot qu'elle a employé... Ah ! si. Charmant. Elle a dit que tu étais charmant.

ANDRÉ Ah oui ?

แน่นอนว่าพ่อจำได้ ! พ่อจะลืมได้ยังไงล่ะ ก็ลูกไม่หยุดพูดเรื่องนี้เลย

อานน์กลับมา

อานน์ ขอโทษค่ะ หนูก็แค่อยากจะแน่ใจว่าพ่อจำเรื่องนี้ได้ เดี่ยวเธอก็จะมาแล้ว
อ็องเดร ถึงเวลาแล้วหรือ

อานน์ ใช่ เธอควรจะมาถึงให้ทันมือเช้าของพ่อ พ่ออยากดื่มกาแฟสักแก้วไหม
ก่อนที่จะ...

อ็องเดร พ่อฝันถึงเธอเมื่อคืนนี้

อานน์ ฝันถึงลอราหรือ

อ็องเดร ใช่ เอ่อ พ่อคิดว่าฉัน พ่อฝันเห็นหน้าเธอ (อานน์ยิ้มให้เขา) ลูกก็รู้ว่าเธอทำให้
พ่อคิดถึงน้องสาวของลูกจริง ๆ...

อานน์ ลอรานะหรือ ใช่ พ่อก็บอกแบบนี้เมื่อวันก่อน

อ็องเดร ลูกไม่คิดว่าฉันหรือ

อานน์ หา คิดสิ บางครั้งนะ (ครุ่นคิด) ยังไงหนูก็ดีใจนะถ้าพ่อชอบเธอ เธอก็ดูเป็น
คนน่ารักดี หนูหมายถึงว่าอ่อนโยนนะ แล้วก็เชี่ยวชาญด้วย เธอจะดูแลพ่อ
ได้ดี

อ็องเดร ใช่ พ่อชอบเธอ

อานน์ ถ้าฉันเราจะไปแต่งงานกันก่อนที่เธอจะมาถึง โอเคไหม

อ็องเดร ใครมา

อานน์ ลอราไง พยาบาลคนใหม่ที่พ่อชอบไป

อ็องเดร อ้อ ! ใช่ ใช่ ใช่...

อานน์ จะดีกว่านะถ้าใส่เสื้อแจ็คเก็ตต้อนรับเธอ

อ็องเดร และก็กางเกงขายาวด้วย

อานน์ พ่อก็รู้ เธอชอบมากที่ได้เจอพ่อเมื่อวันก่อน เธอคิดว่าพ่อ...มาก

อ็องเดร อะไรมากหรือ

อานน์ หนูจำคำที่เธอใช้ไม่ได้แล้ว... อ้อ ! จำได้แล้ว น่ารัก เธอบอกว่าพ่อน่ารัก

อ็องเดร อย่างนั้นหรือ

ANNE Il faut dire que tu lui as fait un sacré numéro.

ANDRÉ Ah bon ?

ANNE Oui. Tu lui as fait croire que tu savais danser. Que tu faisais des claquettes.

ANDRÉ Moi ?

ANNE *(en riant)* Oui.

ANDRÉ *(sourire d'enfant)* Et qu'est-ce qu'elle a dit ?

ANNE Elle a dit qu'elle aimerait bien que tu lui fasses une démonstration. Un jour.

ANDRÉ C'est drôle. Je ne savais même pas que je savais faire des claquettes. Tu le savais, toi ?

ANNE Non.

ANDRÉ J'ai des talents cachés.

ANNE Il faut croire, oui.

ANDRÉ Des claquettes ?

Un temps court. Il songe. On sonne.

ANNE Ah !

ANDRÉ C'est elle ?

ANNE Sans doute.

ANDRÉ Mais... Déjà ? Je ne suis pas prêt. Je ne suis pas habillé.

ANNE Tant pis. Tu t'habilleras après.

ANDRÉ Mais non. Je... Il faut que je mette un pantalon. Anne. Anne, je ne suis pas en tenue.

ANNE Ce n'est pas grave.

Anne se dirige vers la porte.

ANDRÉ Mais si, c'est grave.

ANNE Tu en mettras un après. Elle est derrière la porte.

ANDRÉ Anne.

ANNE Quoi ?

อานัน్ ต้องบอกว่าพ่อแสดงโชว์ที่สุดยอดเลย
 อ้องเตร จั๊นเหรือ
 อานัน్ ไซ่ พ่อทำให้เธอเชื่อว่าพ่อเด่นเป็น เชื่อว่าพ่อเด่นแท้ป
 อ้องเตร พ่อเหรือ
 อานัน్ (หัวเราะไปด้วย) ก็ไชนะสิ
 อ้องเตร (ยิ้มแบบเด็ก ๆ) แล้วเธอบอกว่าอะไร
 อานัน् เธอบอกว่าเธออยากให้พ่อเด่นให้เธอคู่สักวันหนึ่ง
 อ้องเตร ตลกจัง พ่อไม่รู้ด้วยซ้ำว่าพ่อเด่นแท้ปเป็น ลูกรู้เรื่องนี้ไหม
 อานัน् ไม่รู้เลย
 อ้องเตร หรือว่าพ่อมีพรสวรรค์ซ่อนอยู่
 อานัน् คงต้องเชื่อละมังว่ามี
 อ้องเตร เด่นแท้ปเนี่ยเหรือ
 ชั่วครู๋ อ้องเตรคิดอยู่ มีคนกดกริ่ง
 อานัน् อ้าว !
 อ้องเตร เธอเหรือ
 อานัน् น่าจะไซ่
 อ้องเตร แต่... มาแล้วเหรือ พ่อยังไม่พร้อม พ่อยังไม่ได้แต่งตัวเลย
 อานัน् ช่างเถอะ พ่อค่อยแต่งตัวทีหลังนะ
 อ้องเตร ไม่ได้นะ พ่อ...พ่อต้องใส่กางเกงขายาวสักตัวอานัน อานัน พ่อยังแต่งตัว
 ไม่เรียบร้อย
 อานัน् ไม่เป็นไรเหรือ
 อานันเินไปที่ประตู
 อ้องเตร ไม่ได้นะ เรื่องนี้สำคัญ
 อานัน् พ่อค่อยใส่ทีหลังนะ เธออยู่หน้าประตูแล้ว
 อ้องเตร อานัน
 อานัน् อะไร

ANDRÉ Ne me laisse pas comme ça. Je ne suis pas en tenue.
Qu'est-ce qu'elle va penser de moi ? Il faut que je m'habille.
Où sont mes habits ?

ANNE Papa. Pourquoi tu compliques toujours tout ? On s'habillera après. Tu n'as aucune raison de t'inquiéter.

ANDRÉ Mais je vais avoir honte...

ANNE Mais non...

ANDRÉ Mais si. Regarde, je suis en pyjama. Il faut que je mette mon pantalon.

On sonne une deuxième fois. Anne ouvre la porte. C'est la Femme qui apparaît.

ANNE Bonjour.

LA FEMME Bonjour. Je ne suis pas trop en retard ?

ANNE Non, non. Pas du tout. Entrez. Entrez.

La Femme entre.

LA FEMME Merci.

ANDRÉ Mais... Qui c'est, celle-là ?

ANNE On vous attendait. Entrez. Merci d'être venue si tôt.

LA FEMME *(à André)* Bonjour, André.

ANDRÉ Mais Anne... Ce n'est pas elle.

ANNE Papa. *(À la Femme.)* Vous voulez quelque chose à boire ?
Un café ?

LA FEMME Non, merci.

ANNE Vous avez déjà petit-déjeuné ? Installez-vous. Je...

ANDRÉ Ce n'est pas elle que je veux. Elle est où, celle que j'aime ?
Elle est où ?

ANNE Mais papa... Qu'est-ce que tu racontes ? Dis bonjour à Laura.

ANDRÉ Il y a quelque chose qui ne s'emboîte pas. Ça ne s'emboîte pas !

Un temps.

อึ้งเต๋ อย่าปล่อยพ่อไว้แบบนี้ พ่อยังแต่งตัวไม่เรียบร้อย เธอจะคิดยังไงกับพ่อ
 พ่อต้องแต่งตัว เสื้อผ้าของพ่ออยู่ไหน
อานัน พ่อ ทำไมพ่อต้องทำให้ทุกอย่างยุ่งยากตลอดเลย เราจะแต่งตัวกันที่หลัง
 พ่อไม่เห็นต้องกังวลอะไรเลย
อึ้งเต๋ แต่พ่อจะขายหน้านะ...
อานัน ไม่หรอก...
อึ้งเต๋ ขายหน้าสิ คูสิ พ่อยังอยู่ในชุดนอน พ่อต้องใส่กางเกงขายาวของพ่อ
 มีคนกดกริ่งเป็นครั้งที่สอง อานันเปิดประตู ผู้หญิงปรากฏตัว
อานัน สวัสดีค่ะ
ผู้หญิง สวัสดีค่ะ ดิฉันไม่ได้มาซ้ำเกินไปใช่ไหมคะ
อานัน ไม่ค่ะ ไม่ ไม่เลย เชิญค่ะ เข้ามาข้างใน
 ผู้หญิงเข้ามา
ผู้หญิง ขอบคุณค่ะ
อึ้งเต๋ แต่... ผู้หญิงคนนี้เป็นใคร
อานัน เรารอคุณอยู่เลย เชิญเข้ามาค่ะ ขอบคุณนะค่ะที่มาเข้าขนาดนี้
ผู้หญิง (พูดกับอึ้งเต๋) สวัสดีค่ะอึ้งเต๋
อึ้งเต๋ แต่อานัน... นี่ไม่ใช่ผู้หญิงคนนั้น
อานัน พ่อ (พูดกับผู้หญิง) คุณอยากดื่มอะไรไหมคะ กาแฟสักแก้วไหม
ผู้หญิง ไม่ค่ะ ขอบคุณ
อานัน คุณทานอาหารเข้ามาแล้วหรือคะ เชิญนั่งค่ะ ฉันทาน...
อึ้งเต๋ เธอไม่ใช่คนที่พ่อต้องการ คนที่พ่อชอบ เธออยู่ไหน เธออยู่ที่ไหน
อานัน แต่พ่อ... พ่อพูดเรื่องอะไรเนี่ย กล่าวทักทายลอร่าสิ
อึ้งเต๋ มีอะไรบางอย่างที่ไม่เข้าที่เข้าทาง นั่นไม่เข้าที่เข้าทางเอาเสียเลย !
 ครูหนึ่ง

LA FEMME

Vous vous souvenez de moi ? Nous nous sommes rencontrés l'autre jour. *(Un temps.)* Nous avons commencé à faire connaissance... *(Un temps. André a l'air paniqué. Il fait un pas en arrière.)* Et je vous ai dit que je repasserais... Pour voir un peu comment vous vivez et si je peux vous aider... *(Un temps.)* Vous vous souvenez ? *(Un temps.)* Vous ne vous souvenez pas ? *(Un temps.)* André ? Vous vous souvenez ? *(Un temps.)* Vous vous souvenez ?

Un temps.

Noir.

SCÈNE 14

Presque immédiatement. Plus de meubles. La Femme est là.

ANNE Il faut que je te parle, papa. *(Un temps. André a l'air apeuré.)*
J'ai parlé avec Pierre.

ANDRÉ Pierre ?

ANNE Pierre, papa. J'ai parlé avec lui.

ANDRÉ Je ne le sens pas, ce type.

ANNE Ce n'est pas un « type », papa. C'est l'homme que j'aime.
(Un temps.) Bref. Je lui ai parlé et... Tu sais que, dans un premier temps... Comment te dire ? Je me demande si ça ne serait pas mieux de... Qu'est-ce que tu penses de cette chambre ? *(Un temps court.)* Hein ? Elle est plutôt agréable, non ?

LA FEMME La fenêtre donne sur le parc.

ANNE Oui. C'est très agréable. On a l'impression d'être à l'hôtel.
Non ?

LA FEMME C'est ce que disent les résidents.

ANNE Je me dis que tu seras peut-être mieux ici.

ANDRÉ Où ?

ผู้หญิง คุณจำดิฉันได้ไหมคะ เราเจอกันเมื่อวันก่อน (ครูหนึ่ง) เราเริ่มทำความรู้จักกันแล้ว... (ครูหนึ่ง อึ้งเดรดูตื่นตระหนก เขาถอยหลังไปหนึ่งก้าว) และดิฉันก็บอกคุณไว้ว่าดิฉันจะกลับมา...เพื่อจะดูสักเล็กน้อยว่าคุณอยู่ยังไง และดิฉันจะช่วยคุณได้หรือเปล่า... (ครูหนึ่ง) คุณจำได้ไหมคะ (ครูหนึ่ง) คุณจำไม่ได้หรอกคะ (ครูหนึ่ง) คุณอึ้งเดรคะ คุณจำได้ไหมคะ (ครูหนึ่ง) คุณจำได้ไหมคะ

ครูหนึ่ง
ดับไฟ

ฉากที่ 14

เกือบจะทันทีทันใด ไม่มีเครื่องเรือนเหลืออยู่แล้ว ผู้หญิงอยู่ที่นั่น

อานน์ พ่อ หนูต้องคุยกับพ่อแล้วละ (ครูหนึ่ง อึ้งเดรดูหวาดกลัว) หนูคุยกับปีแยร์แล้ว

อึ้งเดร ปีแยร์เหรอ

อานน์ ปีแยร์ไงพ่อ หนูคุยกับเขาแล้ว

อึ้งเดร พ่อไม่ค่อยชอบเขาสักเท่าไร ไอ้หนุ่มนี่นะ

อานน์ เขาไม่ใช่ “ไอ้หนุ่ม” คนหนึ่งนะพ่อ เขาเป็นผู้ชายที่หนูรัก (ครูหนึ่ง) ยังไงก็ตาม หนูคุยกับเขาแล้วและ... พ่อก็รู้ว่าในตอนแรก... จะบอกพ่อยังไงดีนะ หนูสงสัยว่าจะไม่ดีกว่าหรือหากจะ... พ่อคิดยังไงกับห้องนอนห้องนี้ (ชั่วครู) หือ มันค่อนข้างดีใช่ไหม

ผู้หญิง มองเห็นสวนจากหน้าต่างด้วยค่ะ

อานน์ ใช่ ห้องดีมากเลย เรารู้สึกเหมือนอยู่ที่โรงแรมเลย ใช่ไหม

ผู้หญิง คนที่อาศัยอยู่ที่นี้ก็พูดกันแบบนี้ค่ะ

อานน์ หนูคิดว่าพ่ออยู่ที่นี้น่าจะดีกว่า

อึ้งเดร ที่ไหน

ANNE Ici. Je me demande si ce ne serait pas plus sécurisant... Plus agréable pour toi si on décidait ensemble que tu t'installés ici. (*Un temps court.*) Qu'est-ce que tu en penses ?

ANDRÉ Mais toi ? Qu'est-ce que tu vas faire ? Où tu vas dormir ? Dans quelle chambre ?

ANNE Tu te souviens que je vais partir vivre à Londres.

ANDRÉ Mais non.

ANNE Si. Tu t'en souviens ? Je t'en ai parlé... Tu t'en souviens ?

ANDRÉ Mais tu m'as dit que... Tu es sûre ?

ANNE Oui.

ANDRÉ Tu m'as dit que tu restais ici, avec moi...

ANNE Non, je dois y aller. C'est important. Je te l'ai déjà expliqué. Mais je viendrai te voir. Certains week-ends.

ANDRÉ Et moi ?

ANNE Toi, tu restes ici. À Paris.

ANDRÉ Tout seul ? (*Un temps.*) Et ta sœur ? Elle est où ?

ANNE Papa...

ANDRÉ Quoi ? (*Un temps.*) Si tu savais comme elle me manque...

ANNE Moi aussi, papa, elle me manque. Elle nous manque à tous.

André a un regard pour elle, un geste, peut-être une caresse, comme s'il comprenait, pour une fois, ce qui ne se dit pas. Un temps.

Noir.

SCÈNE 15

Un lit blanc, qui fait penser aux lits que l'on trouve dans les hôpitaux. André ne sait pas où il est. Puis la Femme entre. Elle a une blouse blanche.

LA FEMME Vous avez bien dormi ?

ANDRÉ Qu'est-ce que je fais ici ?

LA FEMME Il est l'heure.

อานันท์ ที่นี่ไง หนูสงสัยว่าพ่อจะไม่สบายใจกว่าเธอ... พ่อจะมีความสุขมากกว่าเธอ หากเราตัดสินใจร่วมกันให้พ่อย้ายมาอยู่ที่นี่ (ชั่วคราว) พ่อคิดยังไงกับเรื่องนี้

อึ้งเต๋ แล้วลูกละ ลูกจะทำอะไร ลูกจะไปนอนที่ไหน ในห้องนอนไหน

อานันท์ พ่อบอกได้ไหมว่าหนูจะไปใช้ชีวิตอยู่ที่ลอนดอน

อึ้งเต๋ ลูกไม่ได้จะไปนี่

อานันท์ ไปสิ พ่อจำเรื่องนี้ใช้ได้ไหม หนูเคยคุยกับพ่อแล้ว... พ่อจำได้ใช่ไหม

อึ้งเต๋ แต่ลูกบอกพ่อว่า... ลูกแน่ใจเธอ

อานันท์ แน่ใจสิ

อึ้งเต๋ ลูกบอกพ่อว่าลูกจะอยู่ที่นี่กับพ่อ...

อานันท์ ไม่ใช่ หนูต้องไปที่ลอนดอน มันสำคัญ หนูอธิบายเรื่องนี้กับพ่อไปแล้ว แต่หนูจะกลับมาเยี่ยมพ่อนะ ในบางเสาร์อาทิตย์

อึ้งเต๋ แล้วพ่อละ

อานันท์ พ่อก็อยู่ที่นี่ ที่ปารีส

อึ้งเต๋ อยู่คนเดียวเธอ (ครุ่นคิด) แล้วน้องสาวของลูกละ เธออยู่ที่ไหน

อานันท์ พ่อ...

อึ้งเต๋ อะไร (ครุ่นคิด) ถ้าลูกรู้ว่าพ่อคิดถึงเธอมากแค่ไหน...

อานันท์ หนูก็เหมือนกันพ่อ หนูคิดถึงน้อง เราทุกคนคิดถึงน้อง

อึ้งเต๋จ้องมองเธอ ทำท่าทางที่เหมือนการลูบไล้ ราวกับว่าครั้งนี้เขาเข้าใจสิ่งที่ไม่ได้กล่าวออกมา

ครุ่นคิด

ดับไฟ

ฉากที่ 15

เตียงสีขาวซึ่งทำให้คิดถึงเตียงตามโรงพยาบาล อึ้งเต๋ไม่รู้ว่าตัวเองอยู่ที่ไหน จากนั้นผู้หญิงก็เข้ามา เธอใส่เสื้อกาวน์สีขาว

ผู้หญิง คุณหลับสนิทไหมคะ

อึ้งเต๋ ผมมาทำอะไรที่นี่

ผู้หญิง ถึงเวลาแล้วค่ะ

ANDRÉ Je ne vous ai pas demandé quelle heure il était. Je vous ai demandé ce que je faisais ici.

LA FEMME Comment ça ?

André sort du lit.

ANDRÉ Qui a mis ce lit ici ? Au milieu du salon ? C'est Anne ? Ça devient vraiment n'importe quoi. Pardon de vous le dire, mais ça devient n'importe quoi.

LA FEMME Ne vous énervez pas.

ANDRÉ Je ne m'énerve pas. Je vous dis seulement qu'on ne met pas un lit au milieu d'un salon. Ça n'a aucun sens. Où est Anne ?

LA FEMME Tenez, je vous ai apporté vos médicaments.

ANDRÉ Vous allez me foutre la paix une minute avec vos médicaments ! Vous êtes infirmière ou quoi ?

LA FEMME Oui.

ANDRÉ *(réalisant enfin à qui il parle)* Ah ! vous êtes... Ah ! c'est ça... Ah ! d'accord. Vous êtes infirmière...

LA FEMME Oui.

ANDRÉ Ah ! d'accord. Je me disais, aussi. Vous aviez le genre. Le genre infirmière. Et qu'est-ce que vous faites ici ?

LA FEMME Pardon ?

ANDRÉ Qu'est-ce que vous faites ici ?

LA FEMME Je m'occupe de vous.

ANDRÉ Tiens donc ! Vous vous occupez de moi ?

LA FEMME Oui.

ANDRÉ Première nouvelle. Et depuis quand ?

LA FEMME Depuis plusieurs semaines.

ANDRÉ Depuis plusieurs semaines ? Je suis content de l'apprendre. C'est extraordinaire ! On ne m'informe de rien dans cette maison. On me met toujours devant le fait accompli. Il faudra vraiment que j'aie une petite discussion avec Anne.

- อึ้งเตอ ผมไม่ได้ถามคุณว่ากี่โมงแล้ว ผมถามคุณว่าผมมาทำอะไรที่นี่
- ผู้หญิง คุณหมายความว่ายังไงคะ
- อึ้งเตอ อึ้งเตอหลุดออกจากเตียง
- อึ้งเตอ ใครเอาเตียงนี้มาไว้ตรงนี้ กลางห้องนั่งเล่นเนี่ยนะ อานน์เหอ นี่มันละเทะ
จริง ๆ ขอโทษที่ต้องพูดแบบนี้กับคุณ แต่นี่มันละเทะไปหมด
- ผู้หญิง อย่าโมโหไปเลยคะ
- อึ้งเตอ ผมไม่ได้โมโหสักหน่อย ผมแค่บอกคุณว่าไม่มีคนเอาเตียงมาตั้งไว้
กลางห้องนั่งเล่นหรอก มันไม่เข้าท่าเอาเสียเลย อานน์อยู่ไหน
- ผู้หญิง นี่คะ ดิฉันเอายามาให้คุณคะ
- อึ้งเตอ คุณกับยาของคุณจะไม่มาอยู่กับผมสักนาทีได้ไหม ! คุณเป็นพยาบาลหรือไง
- ผู้หญิง ใช่ค่ะ
- อึ้งเตอ (สุดท้ายก็ตระหนักว่าเขาคุยอยู่กับใคร) อ้อ ! คุณเป็น... อ้อ ! ใช่แล้ว...
อ้อ ! โอเค คุณเป็นพยาบาล...
- ผู้หญิง ใช่ค่ะ
- อึ้งเตอ อ้อ ! โอเค ผมก็คิดอย่างงั้นเหมือนกัน คุณมีลักษณะเฉพาะ ลักษณะ
เหมือนพยาบาล แล้วคุณมาทำอะไรที่นี่
- ผู้หญิง อะไรนะคะ
- อึ้งเตอ คุณมาทำอะไรที่นี่
- ผู้หญิง ฉันมาดูแลคุณไงคะ
- อึ้งเตอ อ้าวเหอ ! คุณมาดูแลผมเหอ
- ผู้หญิง ใช่ค่ะ
- อึ้งเตอ ข่าวใหม่เลยนะเนี่ย นานแค่ไหนแล้ว
- ผู้หญิง หลายอาทิตย์แล้วค่ะ
- อึ้งเตอ หลายอาทิตย์แล้วเหอ ผมดีใจที่ได้รู้เรื่องนี้ะ เหลือเชื่อเลย ! ในบ้านหลังนี้
ไม่มีใครบอกเรื่องอะไรกับผมเลย ทำไปแล้วค่อยบอกผมทุกทีเลย ผมต้องคุย
กับอานน์จริง ๆ สักหน่อยแล้วละ

On ne peut pas continuer comme ça. Ça commence vraiment à bien faire... Mais je croyais qu'il y avait une nouvelle.

LA FEMME

Une nouvelle ?

ANDRÉ

Oui. Une nouvelle infirmière. (*Un temps.*) Celle qui ressemble un peu à Élise. Mon autre fille. (*Un temps court.*) Je l'ai rencontrée l'autre jour. Non ?

LA FEMME

Bon. Vous prenez vos médicaments ?

ANDRÉ

Elle était censée commencer ce matin. Laura. Non ?

LA FEMME

Je pense que vous confondez, André.

ANDRÉ

Celle qui me fait penser à Élise...

LA FEMME

(*impatiente*) Bon.

ANDRÉ

Oui, bon, ça va. On va les prendre, ces médicaments. On n'est pas à une minute près, si ? (*Un temps. Il prend son temps.*) Il est quelle heure ?

LA FEMME

L'heure des médicaments.

ANDRÉ

J'ai perdu ma montre. Vous ne savez pas où est... ? J'ai perdu ma montre... Anne ? Anne ?

LA FEMME

Votre fille n'est pas là, André.

ANDRÉ

Ah ? Elle est où ? Elle est sortie ?

LA FEMME

Vous vous souvenez que votre fille vit à Londres...

ANDRÉ

Quoi ? Mais non, elle a pensé y aller. Mais finalement, ça ne s'est pas fait.

LA FEMME

Elle habite là-bas depuis plusieurs mois.

ANDRÉ

Ma fille ? À Londres ? Enfin, réfléchissez, il pleut toute l'année, à Londres.

LA FEMME

Regardez, hier, on a relu ensemble la carte postale qu'elle vous a envoyée. Vous ne vous souvenez pas ?

ANDRÉ

Qu'est-ce que c'est que cette histoire ?

LA FEMME

Regardez. (*Elle lui montre une carte postale. Il la lit.*) Je vous le dis tous les jours. Il faudrait que vous vous en souveniez maintenant.

เราจะใช้ชีวิตกันต่อแบบนี้ไม่ได้ มันชักจะไปกันใหญ่แล้ว... แต่ผมหลังคิดว่า
มีคนใหม่มา

ผู้หญิง

คนใหม่หรือคะ

น้องเต

ใช่ พยาบาลคนใหม่ไง (ครูหนึ่ง) คนที่ดูคล้ายกับเอลิส ลูกสาวอีกคน
ของผมนะ (ชั่วครู) ผมเจอเธอเมื่อวันก่อน ใช่ไหมนะ

ผู้หญิง

เอ่อ คุณทานยาแล้วยังคะ

น้องเต

เธอควรจะมาเริ่มงานเช้านี้สิ ลอรานะ ไม่ใช่หรอ

ผู้หญิง

ดิฉันคิดว่าคุณสับสนแล้วละคะน้องเต

น้องเต

คนที่ทำให้ผมคิดถึงเอลิส...

ผู้หญิง

(ไม่อดทน) เอาละ

น้องเต

ใช่ เอาละ โอเค เราจะมากินยาพวกนี้กัน ยังไม่ถึงเวลาเป๊ะ ๆ ใช่ไหม (ครูหนึ่ง
เขาใช้เวลาของเขา) นี่เวลาเท่าไรแล้ว

ผู้หญิง

เวลาทานยาละ

น้องเต

ผมทำนาฬิกาข้อมือหาย คุณไม่รู้ใช่ไหมว่า...อยู่ที่ไหน ผมทำนาฬิกาข้อมือหาย...

อานน์ อานน์

ผู้หญิง

ลูกสาวคุณไม่ได้อยู่ที่นั่นคะน้องเต

น้องเต

อ้าว แล้วเธออยู่ที่ไหนละ เธอออกไปแล้วหรอ

ผู้หญิง

คุณจำได้ใช่ไหมคะว่าลูกสาวคุณใช้ชีวิตอยู่ที่ลอนดอน...

น้องเต

อะไรนะ ไม่ใช่หรอ เธอเคยคิดว่าจะไปที่นั่นแต่สุดท้ายแล้วก็ไม่ได้ไป

ผู้หญิง

เธออาศัยอยู่ที่นั่นมาหลายเดือนแล้วคะ

น้องเต

ลูกสาวผมนะหรอ ที่ลอนดอนหรอ ยังไงก็ตาม คุณคิดถึงลูสิ ที่ลอนดอนฝนตก
ตลอดทั้งปี

ผู้หญิง

ลูสิคะ เมื่อวานเรายังอ่านโปสการ์ดที่เธอส่งมาหาคุณกันอีกครั้งอยู่เลย
คุณจำไม่ได้หรอคะ

น้องเต

นี่มันเรื่องอะไรกันเนี่ย

ผู้หญิง

ลูนิสิคะ (เธอเอาโปสการ์ดให้เขาดู เขาอ่านโปสการ์ด) ดิฉันบอกเรื่องนี้กับ
คุณทุกวัน ตอนนี้คุณควรจะจำเรื่องนี้ได้แล้วนะคะ

Elle vit à Londres parce qu'elle a rencontré un homme, qui s'appelle Pierre, et avec lequel elle vit. Mais elle vient parfois vous voir.

ANDRÉ

Anne ?

LA FEMME

Oui. Elle vient certains week-ends. Elle vient ici. Vous vous promenez dans le parc. Elle vous raconte sa vie, ce qu'elle fait. L'autre jour, elle vous a rapporté du thé. Parce que vous aimez le thé.

ANDRÉ

Moi ? Je déteste ça. Je ne bois que du café.

LA FEMME

Mais c'est du très bon thé.

L'Homme entre. Il a lui aussi une tenue blanche.

L'HOMME

Tout va bien ?

LA FEMME

Très bien. On allait s'habiller.

L'HOMME

Tout va bien ?

André ne répond pas. L'Homme vient donner un document à la Femme, qui le signe.

LA FEMME

Voilà.

L'HOMME

Merci. Bonne journée.

LA FEMME

À tout à l'heure.

ANDRÉ

Et lui, là... C'est qui ?

Il sort.

LA FEMME

Qui ?

ANDRÉ

Lui... Qui vient de sortir.

LA FEMME

C'est Olivier.

ANDRÉ

Olivier ?

LA FEMME

Oui.

ANDRÉ

Vous êtes sûre ?

LA FEMME

Oui. Pourquoi ?

ANDRÉ

Pour rien. Mais... Comment dire ? Qu'est-ce qu'il fait ici ?
Je veux dire... chez moi. Je le connais ?

เธอใช้ชีวิตอยู่ที่ลอนดอนเพราะเธอเจอชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อวู้ปปีแอนด์เธอก็ใช้ชีวิตอยู่กับเขา แต่บางครั้งเธอก็กลับมาเยี่ยมคุณนะคะ

อ็องเดร อานน์นะเธอ

ผู้หญิง ไซค์ะ เธอมาในบางเสาร์อาทิตย์ เธอมาที่นี่ พวกคุณไปเดินเล่นกันในสวน เธอเล่าเรื่องราวชีวิตของเธอและสิ่งที่เธอทำให้คุณฟัง วันก่อนเธอยังเอามาให้คุณเพราะว่าคุณชอบดื่มชาค์ะ

อ็องเดร ผมนะเธอ ผมเกลียดชาต่างหาก ผมดื่มแต่กาแฟ

ผู้หญิง แต่ชานั้นดีมากนะคะ

ผู้ชายเข้ามา เขาก็สวมชุดสีขาวเช่นเดียวกัน

ผู้ชาย ทุกอย่างเรียบร้อยดีไหมครับ

ผู้หญิง เรียบร้อยดีค์ะ เรากำลังจะไปแต่งตัวกันค์ะ

ผู้ชาย ทุกอย่างเรียบร้อยดีไหมครับ

อ็องเดรไม่ตอบ ผู้ชายเอาเอกสารฉบับหนึ่งมายื่นให้ผู้หญิงซึ่งเธอเซ็นชื่อลงในเอกสารนั้น

ผู้หญิง นี่ค์ะ

ผู้ชาย ขอบคุณครับ ขอให้วันนี้ราบรื่นนะครับ

ผู้หญิง แล้วเจอกันค์ะ

อ็องเดร แล้วเขาคอนั่นล่ะ... เขาเป็นใคร

ผู้ชายออกไป

ผู้หญิง ใครค์ะ

อ็องเดร เขา...ที่เพิ่งออกไปนะ

ผู้หญิง โอสิริเยร์ค์ะ

อ็องเดร โอสิริเยร์เธอ

ผู้หญิง ไซค์ะ

อ็องเดร คุณแน่ใจหรือ

ผู้หญิง แน่ใจค์ะ ทำไมหรือคะ

อ็องเดร ไม่มีอะไร แต่...จะพูดยังไงดีล่ะ เขามาทำอะไรที่นี่ ผมหมายถึง...ที่บ้านผม ผมรู้จักเขาเธอ

LA FEMME Oui. C'est Olivier. Vous le voyez tous les jours.

ANDRÉ Ah bon ? Mais vous...

LA FEMME Quoi ?

ANDRÉ Pardon de vous demander ça, mais j'ai un petit trou, là... Donc, vous... Vous... Vous êtes qui, déjà ?

LA FEMME Moi, je suis Martine.

ANDRÉ Martine. C'est ça. Oui, oui, oui. Martine. Et lui, c'était Olivier.

LA FEMME Oui.

ANDRÉ D'accord. D'accord. Et... Et moi ?

LA FEMME Vous, quoi ?

ANDRÉ Oui, moi... Je suis qui, moi, déjà ?

LA FEMME Vous ? Vous êtes André.

ANDRÉ André ?

LA FEMME Oui.

ANDRÉ Vous êtes sûre ?

LA FEMME (*amusée*) Oui.

ANDRÉ André ? C'est un joli nom, André... Non ?

LA FEMME C'est un très joli prénom.

ANDRÉ C'est ma mère qui me l'a donné. Je suppose. Vous l'avez connue ?

LA FEMME Qui ?

ANDRÉ Ma mère.

LA FEMME Non.

ANDRÉ Elle était tellement... Elle avait des grands yeux. C'était... Je revois son visage. J'espère qu'elle viendra me voir de temps en temps. Maman. Non ? Vous disiez que peut-être certains week-ends, elle viendrait...

LA FEMME Votre fille ?

ผู้หญิง รู้จักสิคะ โอลิเวียร์ไงคะ คุณเจอเขาทุกวันค่ะ
 อ้องเตร จั๊นเหร่อ แต่คุณ...
 ผู้หญิง อะไรคะ
 อ้องเตร ขอโทษที่ถามเรื่องนี้กับคุณนะ แต่ผมจำไม่ค่อยได้... แล้วคุณ... คุณ...
 คุณเป็นใคร บอกผมอีกทีสิ
 ผู้หญิง ดิฉันชื่อมาร์ตินค่ะ
 อ้องเตร มาร์ติน ใช่แล้ว ใช่ ใช่ ใช่ มาร์ติน และเขาก็คือโอลิเวียร์
 ผู้หญิง ใช่ค่ะ
 อ้องเตร โอเค โอเค แล้ว...แล้วผมล่ะ
 ผู้หญิง คุณ อะไรคะ
 อ้องเตร ใช่ ผม... ตกลงผมเป็นใครกันนะ
 ผู้หญิง คุณเหร่อคะ คุณคืออ้องเตรไงคะ
 อ้องเตร อ้องเตรเหร่อ
 ผู้หญิง ใช่ค่ะ
 อ้องเตร คุณแน่ใจเหร่อ
 ผู้หญิง (หัว) แน่ใจค่ะ
 อ้องเตร อ้องเตรเหร่อ เป็นชื่อที่เพราะนะ อ้องเตร... ใช่ไหม
 ผู้หญิง เป็นชื่อที่เพราะมากค่ะ
 อ้องเตร ผมเดาว่าแม่ผมเป็นคนตั้งให้แน่ คุณรู้จักแม่ผมไหม
 ผู้หญิง ใครนะคะ
 อ้องเตร แม่ของผมไง
 ผู้หญิง ไม่รู้จักค่ะ
 อ้องเตร เธอ...มาก เธอมีตาที่โต มันช่าง... ผมยังนึกหน้าเธอออกเลย ผมหวังว่า
 เธอจะมาเยี่ยมผมบ้างบางครั้ง แม่ ใช่ไหม คุณบอกว่าบางทีในบางเสาร์อาทิตย์
 เธออาจมา....
 ผู้หญิง ลูกสาวคุณเหร่อคะ

ANDRÉ *(écrasé par un chagrin soudain)* Non, ma maman.
Je... Je voudrais ma maman. Je voudrais ma maman.
Je voudrais... Je veux partir d'ici. Qu'on vienne me chercher.

LA FEMME Allez. Chut...

ANDRÉ Je veux ma maman. Je voudrais qu'elle vienne me chercher.
Je voudrais rentrer à la maison.

André se met à sangloter. La Femme est surprise : elle n'avait pas du tout vu ce chagrin venir.

LA FEMME Mais... Qu'est-ce qui vous arrive ? André... André... Qu'est-ce qui vous arrive ? Venez. Venez contre moi. Dites-moi ce qui vous arrive...

ANDRÉ Je...

LA FEMME Oui ?

ANDRÉ J'ai l'impression de... J'ai l'impression de perdre toutes mes feuilles, les unes après les autres.

LA FEMME Toutes vos feuilles ? De quoi vous parlez ?

ANDRÉ Mais des branches ! Et du vent... Je ne comprends plus ce qui se passe. Vous comprenez, vous, ce qui se passe ? Avec toutes ces histoires d'appartement ? On ne sait plus où mettre ses cheveux. Je sais où est ma montre. Elle est à mon poignet. Ça, je le sais. Pour la route. Mais sinon, je ne sais plus à quelle heure il faut que je...

LA FEMME On va d'abord s'habiller, hein ?

ANDRÉ Oui.

LA FEMME On va s'habiller et ensuite on ira se promener dans le parc.
D'accord ?

ANDRÉ Oui.

LA FEMME Voilà. Avec les arbres. Les feuilles. Et ensuite on reviendra manger ici. Dans le réfectoire. Puis vous ferez une sieste.
D'accord ? Et si vous êtes en forme, nous irons faire une autre promenade.

- อึ้งเตอ (ถูกบดขยี้จากความโศกเศร้าที่เข้ามาในทันที) ไม่ใช่ แม่ของผมต่างหาก
ผม...ผมต้องการแม่ ผมต้องการแม่ ผมต้องการ... ผมอยากไปจากที่นี่
ให้คนมารับผมที
- ผู้หญิง เอาน่า เจียบเถอะนะคะ...
- อึ้งเตอ ผมต้องการแม่ ผมอยากให้เธอมารับผม ผมอยากกลับบ้าน
อึ้งเตอเริ่มร้องไห้สะอึกสะอื้น ผู้หญิงประหลาดใจเพราะเธอไม่เคยรู้สึกมาก่อนเลยว่าจะมี
ความโศกเศร้าแบบนี้เกิดขึ้น
- ผู้หญิง แต่... เกิดอะไรขึ้นกับคุณคะ อึ้งเตอ... อึ้งเตอ... เกิดอะไรขึ้นกับคุณ
มานี้มา มาให้ดิฉันกอด บอกดิฉันสิคะว่าเกิดอะไรขึ้นกับคุณ...
- อึ้งเตอ ผม...
- ผู้หญิง คะ
- อึ้งเตอ ผมรู้สึกว้าว... ผมรู้สึกว่าไบไม้ทั้งหมดของผมกำลังหลุดร่วงไปทีละหลาย ๆ ไบ
ผู้หญิง ไบไม้ทั้งหมดของคุณเหวอคะ คุณพูดถึงอะไรเนี่ย
- อึ้งเตอ พูดถึงกิ่งก้านสาขาไง ! และกิ่งสายลม... ผมไม่เข้าใจแล้วว่าเกิดอะไรขึ้น
คุณล่ะ คุณเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นไหม กับเรื่องราวที่เกี่ยวกับอาร์ทเมนต์ทั้งหมดนี้
เราไม่รู้กันแล้วว่าจะไปซุกหัวนอนอยู่ที่ไหน ผมรู้ว่านาฬิกาของผมอยู่ไหน
มันอยู่ที่ข้อมือผมนี่เอง เรื่องนี้ผมรู้ เอาไว้สำหรับการเดินทาง แต่ถ้าไม่อย่างนั้น
ผมก็คงไม่รู้แล้วว่าทำไมผมต้อง...
- ผู้หญิง เราไปแต่งตัวกันก่อนไหมคะ หือ
- อึ้งเตอ ได้
- ผู้หญิง เราไปแต่งตัวและจากนั้นก็ไปเดินเล่นกันในสวน ตกลงไหมคะ
- อึ้งเตอ ตกลง
- ผู้หญิง นั่นแหละค่ะ ไปเดินเล่นท่ามกลางต้นไม้และไบไม้ใบหญ้า แล้วหลังจากนั้น
เราจะกลับมาทานข้าวที่นี่นะคะ ที่โรงอาหาร จากนั้นคุณก็จะจีบกลับ
ช่วงบ่าย โอเคไหมคะ แล้วถ้าคุณยังไหว เราจะไปเดินเล่น

Dans le parc. Tous les deux. Parce qu'il fait beau aujourd'hui.
Hein ?

ANDRÉ

Oui.

LA FEMME

Il y a un grand soleil. Il faut en profiter. Ce n'est pas tous les jours. Ça ne dure jamais très longtemps, quand il fait beau comme ça, hein ? Alors on va s'habiller, vous êtes d'accord ?

Il s'agrippe à elle.

ANDRÉ

Non.

LA FEMME

Allez. Ne faites pas l'enfant. Allez. Venez avec moi. D'accord ? Allez. Doucement. Doucement. Chut. Chut. Ça va aller maintenant. Ça va aller. Chut... Chut... Chut...

Il se calme, blotti dans ses bras. Elle le berce doucement. Un temps.

Noir.

FIN

ในสวนกันสองคนอีกสักรอบ เพราะวันนี้อากาศดี ไข้ไหมคะ
 อี๋องเตอ ใช่
 ผู้หญิง วันนี้แดดออกดี เราต้องตากดวงโอภาสนี้ไว้นะคะ มันไม่ได้เป็นแบบนี้ทุกวัน
 อากาศดีแบบนี้ไม่เคยอยู่นานมากหรอกคะ จริงไหมคะ ถ้าขึ้นไปแต่งตัวกันคะ
 คุณเห็นด้วยไหมคะ

เขาเกาะติดเธอแจ

อี๋องเตอ ไม่
 ผู้หญิง เอาน่า อย่าทำตัวเป็นเด็กเลยคะ มา มากับดิฉันนะคะ โอเคไหมคะ เอาน่า
 ค่อย ๆ ค่ะ ค่อย ๆ นะคะ เจียบเถอะคะ เจียบนะคะ ตอนนี้อยู่ที่ไหนแล้วนะคะ
 ไม่เป็นไรนะคะ เจียบนะคะ... เจียบ... เจียบนะ...

เขาสงบลงโดยที่ยังซุกตัวอยู่ในอ้อมกอดของเธอ เธอโยกตัวเขาไปมาช้า ๆ ครู่หนึ่ง
 ดับไฟ

จบ

The background of the page features a large, faint, circular seal of Thammasat University. The seal contains the university's name in Thai script at the top and "THAMMASAT UNIVERSITY" in English at the bottom. In the center is a stylized emblem with a crown-like top and a tiered base.

ภาคที่ 2

บทวิเคราะห์

วิเคราะห์บทแปล

ในการแปลบทละครเรื่อง *พ่อ* (*Le Père*) ของฟลอริยอง เซลเลอร์ (Florian Zeller) ผู้วิจัยได้ใช้หลักการของทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (*Théorie interprétative de la traduction*) ของสถาบันชั้นสูงด้านการล่ามและการแปล (*École Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs* หรือ ESIT) แห่งมหาวิทยาลัยปารีส III ของประเทศฝรั่งเศส ทฤษฎีนี้มุ่งเน้นว่า กระบวนการแปลมิใช่การถ่ายภาษา (*Transcodage*) หรือการสับเปลี่ยน “คำ” จากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง แต่เป็นกระบวนการของการทำความเข้าใจความหมาย และการถ่ายทอดความหมาย¹ การแปลจึงต้องกระทำในระดับวาทกรรม (*Discours*) ซึ่งจะมีเจตนาของผู้ส่งสาร การตีความของผู้รับ และความรู้ความเข้าใจของผู้ส่งสารและผู้รับสารมีส่วนร่วมมาเป็นบริบทในการประกอบสร้างความหมายของถ้อยคำเหล่านั้น² หลักการแปลโดยยึดความหมายนี้จะทำให้ได้บทแปลที่มีเนื้อหาตรงตามกับผู้ประพันธ์ต้องการสื่อในต้นฉบับ มีลีลาการเขียนคล้ายกับต้นฉบับโดยใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติและสร้างผลกระทบทางอารมณ์ได้ทัดเทียมกันอีกด้วย³

กระบวนการแปลแบบยึดความหมายประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การทำความเข้าใจต้นฉบับ (*Compréhension*)

ในขั้นตอนนี้ นักแปลต้องทำความเข้าใจความหมายต่าง ๆ ที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อผ่านต้นฉบับโดยใช้ความรู้ด้านภาษา ประกอบกับความรู้นอกเหนือตัวภาษา (*Connaissance extralinguistique*) ซึ่งอาจมาจากประสบการณ์เดิมหรือการค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อเสริมให้เข้าใจเนื้อหา เทคนิคการประพันธ์ และอารมณ์ความรู้สึกที่ปรากฏในต้นฉบับได้อย่างถ่องแท้

2. การผละออกจากภาษาต้นฉบับ (*Déverbalisation*)

เมื่อเข้าใจความหมายในต้นฉบับได้อย่างถ่องแท้แล้ว นักแปลก็จะสามารถผละออกจากภาษาต้นฉบับได้อัตโนมัติ โดยจะละทิ้งสัญลักษณ์และรูปแบบทางภาษาของต้นฉบับไปทั้งหมด เหลือไว้แต่เพียงสารที่สื่อออกมาซึ่งจะอยู่ในรูปของความคิดที่พร้อมจะถ่ายทอดเป็นภาษาปลายทาง การผละออกจากภาษาต้นฉบับที่สมบูรณ์จะทำให้ได้บทแปลที่มีภาษาที่เป็นธรรมชาติ

¹ มาริอานน์ เลเดแรร์, “การแปลคือการถ่ายทอดความหมาย มิใช่การถ่ายภาษา,” ใน *ศาสตร์การแปล: รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ*, บรรณาธิการโดย นพพร ประชากุล, แปลโดย จิระพรรษ บุนนเกียรติ (กรุงเทพฯ: โครงการศูนย์การแปล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540), 9.

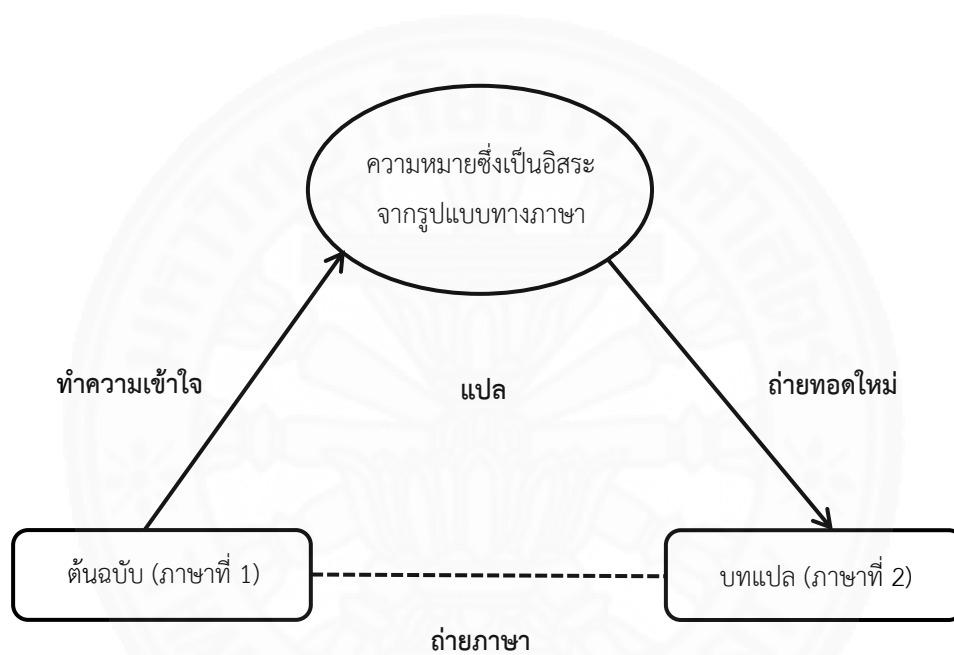
² เลเดแรร์ และคณะ, คำนำ ใน *ศาสตร์การแปล: รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ*, (5).

³ เรื่องเดียวกัน, (7).

3. การถ่ายทอดความหมายสู่ภาษาปลายทาง (Réexpression)

ในขั้นตอนสุดท้าย นักแปลต้องนำสารที่ได้จากขั้นตอนที่สองมาถ่ายทอดสู่ภาษาปลายทางโดยใช้ทรัพยากรทางภาษาของนักแปลมาเรียบเรียงตามโครงสร้างของภาษาปลายทาง โดยยังรักษาความหมาย เนื้อหา และลีลาการเขียนที่สร้างผลกระทบทางอารมณ์ให้ได้ถูกต้องและครบถ้วน เพื่อให้ได้บทแปลที่มีภาษาเป็นธรรมชาติ ตรงตามความนิยมใช้ และสามารถสื่อทั้งความหมายและอารมณ์ความรู้สึกได้เท่าเทียมกับต้นฉบับ

กระบวนการแปลทั้ง 3 ขั้นตอนสามารถสรุปออกมาเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นสองส่วนใหญ่ ๆ คือ บทที่ 1 การวิเคราะห์ในระดับการทำความเข้าใจต้นฉบับ และ บทที่ 2 การวิเคราะห์ในระดับการถ่ายทอดต้นฉบับสู่บทแปล

บทที่ 1

การทำความเข้าใจต้นฉบับ

ขั้นตอนการทำความเข้าใจต้นฉบับถือเป็นขั้นตอนแรกของทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะต้องทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของบทละครทั้งเรื่องให้กระจ่างโดยอาศัยความรู้ทางภาษาของตน และอาจต้องอาศัยความรู้นอกเหนือตัวภาษาซึ่งอาจเป็นความรู้เดิมที่มีอยู่หรือค้นคว้าความรู้เสริมที่เกี่ยวข้องมาประกอบเพิ่มเติมเพื่อเสริมความเข้าใจต้นฉบับให้ดียิ่งขึ้นด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยเข้าใจความหมายที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อออกมาผ่านทางบทละครได้อย่างถ่องแท้จนสามารถผล่ออกจากภาษาต้นฉบับและถ่ายทอดบทแปลด้วยภาษาปลายทางที่เป็นธรรมชาติ โดยมีเนื้อหาถูกต้องและส่งผลกระทบทางอารมณ์ได้เทียบเท่ากับต้นฉบับ

เพื่อให้เข้าใจบทละครได้อย่างลึกซึ้ง ก่อนอื่นผู้วิจัยต้องทำความเข้าใจลักษณะทั่วไปของบทละคร และลักษณะเฉพาะของบทละครเรื่อง *พ่อ* และเนื่องจากบทละครจัดเป็นงานวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ผู้วิจัยจึงต้องอาศัยหลักเกณฑ์บางประการที่เกี่ยวข้องกับงานวรรณกรรมมาพิจารณาร่วมด้วย อันได้แก่ การทำความเข้าใจตัวละคร การทำความเข้าใจเทคนิคการประพันธ์ และการทำความเข้าใจบทบทร้อง เพื่อให้เข้าใจบทละครได้ดียิ่งขึ้น

1.1 ลักษณะทั่วไปของบทละคร

บทละครถือเป็นงานวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่เขียนขึ้นมาเพื่อความบันเทิงเช่นเดียวกับนวนิยายและเรื่องสั้น แต่นวนิยายและเรื่องสั้นนั้นเขียนขึ้นสำหรับอ่านเพื่อความบันเทิง ผู้ประพันธ์จึงบรรยายสถานที่ เหตุการณ์ การกระทำ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและคำพูดของตัวละครไว้อย่างละเอียดผ่านมุมมองของผู้เล่าที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้อ่านจินตนาการนิภาพตามได้ แตกต่างจากบทละครที่เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปแสดงบนเวทีเป็นหลัก ผู้ประพันธ์จึงดำเนินเรื่องด้วยคำพูดและการกระทำของตัวละครเป็นหลัก แต่จะสอดแทรกบทบรรยายเกี่ยวกับฉากและตัวละครไว้อย่างสั้น ๆ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องที่จะนำบทละครมาจัดแสดง ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับ นักแสดง ผู้จัดฉากและไฟ หรือศิลปินด้านอื่น ๆ เช่น ผู้ออกแบบเครื่องแต่งกายและช่างแต่งหน้า สามารถสร้างสรรค์ละครเวทีออกมาได้ตรงความตั้งใจของผู้ประพันธ์

บทละครโดยทั่วไปประกอบด้วย 2 ส่วนหลักคือ¹

¹ “การเขียนบท,” คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2562, <https://fineart.msu.ac.th/e-documents/myfile/การเขียนบท%20.pdf>.

1. บทบรรยาย (Didascalie) คือ ส่วนที่บรรยายฉากและลักษณะต่าง ๆ ของตัวละคร ไม่ว่าจะเป็นเครื่องแต่งกาย บุคลิก ท่าทาง สีหน้า หรือน้ำเสียงของตัวละคร ตลอดจนอาการปฏิกิริยาที่แสดงออกมาเดี่ยว ๆ หรือประกอบคำพูด อีกทั้งยังสามารถระบุถึงเครื่องตกแต่งฉาก การจัดแสงไฟ ประกอบฉาก สถานที่ เวลา และลำดับการเข้าแสดงของตัวละครได้อีกด้วย บทบรรยายนั้นจะเป็นการบรรยายเพียงคร่าว ๆ ที่จะอยู่ทั้งช่วงต้นของฉากแต่ละฉากและกระจายอยู่ประปรายทั่วบทละคร

2. บทสนทนา (Dialogue) คือ ถ้อยคำที่ตัวละครสนทนาโต้ตอบกันตลอดทั้งเรื่องซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญของบทละคร เพราะจะทำให้ผู้อ่านหรือผู้ชมรับรู้เรื่องราวที่ดำเนินไป ตลอดจนเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของตัวละครได้อีกด้วย

1.2 ลักษณะเฉพาะของบทละครเรื่อง “พ่อ”

เพื่อให้เข้าใจแนวคิดและกลวิธีการประพันธ์ที่ใช้เพื่อให้บทละครน่าสนใจได้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงควรศึกษาลักษณะเฉพาะของบทละครเรื่องนี้เพิ่มเติมด้วย บทละครเรื่อง *พ่อ* มีเพียงองค์เดียว ซึ่งประกอบด้วยฉากทั้งหมด 15 ฉาก จัดเป็นหนึ่งในบทละครชุด 3 เรื่องที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวของเซลแลร์ ตามเว็บไซต์เดอะนิวยอร์กไทมส์² ผู้ประพันธ์ได้นิยามให้บทละครเรื่องนี้จัดอยู่ในประเภท “Farce tragique” ซึ่งยังไม่มีการบัญญัติศัพท์ในภาษาไทย

จากการค้นคว้าในพจนานุกรมวรรณกรรมฉบับออนไลน์³ และเว็บบล็อก⁴ คำว่า “Farce tragique” โดยสรุปนั้นหมายถึง ละครที่เป็นส่วนผสมของละครตลก (Farce) และละครโศกนาฏกรรม (Tragédie) ละครประเภทนี้จะนำเสนอเรื่องราวที่มีแก่นเรื่องที่จริงจัง นัยกนกและเศร้า ซึ่งอาจเป็นโชคชะตาหรือลักษณะของตัวละครที่น่าเวทนา โดยจะมีความตลกขบขันแทรกให้เห็นอยู่ในนั้นอย่างเลื่อนราง เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ชมพอจะหัวเราะออกมาได้บ้างขณะรับรู้เรื่องราวอันแสนเศร้าและน่าสงสารของตัวละคร ละครประเภทนี้มักลงเอยด้วยเรื่องเศร้าหรือจุดจบที่น่าเวทนาเพื่อเรียกน้ำตาจากคนดู

เพื่อให้บทละครเรื่อง *พ่อ* เข้ากับบทละครชุดที่มีแก่นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว ผู้ประพันธ์จึงได้เลือกปัญหาในครอบครัวอย่างหนึ่งมาถ่ายทอดผ่านตัวละคร “พ่อ” นั่นคือปัญหาความแก่ชรา และความเจ็บป่วยเป็นโรคอัลไซเมอร์ของพ่อซึ่งมีผลกับความสัมพันธ์ของพ่อและลูกสาวที่อาจพบได้ในทุกครอบครัวที่มีสมาชิกเริ่มก้าวเข้าสู่วัยชรา พ่อที่แก่ชราและป่วยนั้นต้องการความรักและการดูแล

² Donadio, “The Next Playwright to Know? Florian Zeller, From France to Broadway in a Big, Busy Leap.”

³ *Literary Terms*, s.v. “farce.”

⁴ Totolilia [pseud.], comment on “Qu'est ce qu'une farce tragique ?.”

เอาใจใส่จากคนในครอบครัวโดยเฉพาะลูก ในขณะที่ลูกสาวเองก็อยากทำงาน ได้ใช้ชีวิตของตนเอง และได้สร้างครอบครัวของตัวเองกับคนที่เธอรัก ผู้ชมจะได้เห็นความน่าเวทนาของ “อ็องเดร” ตัวละครเอกที่แก่ตัวลงและมีอาการป่วยที่แยลงเรื่อย ๆ อย่างไม่หยุดยั้ง ส่วนคนในครอบครัวอย่างลูกเขยก็ไม่พยายามเข้าใจคนป่วยจนนำมาซึ่งการทำร้ายจิตใจอ็องเดรด้วยวาจา แล้วสุดท้ายลูกสาวก็เลือกความสุขของตนเองโดยการไปใช้ชีวิตของตนกับคนรักที่ต่างประเทศ และทิ้งให้บุพการีอยู่อย่างโดดเดี่ยวที่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรค แม้ว่าเนื้อเรื่องโดยส่วนใหญ่จะน่าเศร้า แต่ผู้อ่านและผู้ชมก็ยังพบกับบทขบขันต่าง ๆ ที่ชวนให้หัวเราะได้ประปราย ไม่ว่าจะเป็นบทขบขันจากสถานการณ์ของเรื่อง (Comique de situation) บทขบขันจากอุปนิสัยของตัวละคร (Comique de caractère) บทขบขันจากท่าทางของตัวละคร (Comique de gestes) หรือบทขบขันจากคำพูดของตัวละคร (Comique verbal) ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของบทละครประเภท “Farce tragique” นี้

1.3 การทำความเข้าใจตัวละคร

การทำความเข้าใจตัวละครนั้นจะทำให้ผู้วิจัยเข้าใจลักษณะนิสัย ความรู้สึกนึกคิด และสถานภาพทางครอบครัวของตัวละคร ซึ่งจะเอื้อให้ผู้วิจัยเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นั่นจะทำให้ผู้วิจัยเลือกใช้คำสรรพนามที่สอดคล้องกับสถานภาพของตัวละครได้ตรงตามความนิยมใช้ของภาษาไทย ช่วยให้ถ่ายทอดระดับภาษาและน้ำเสียงของตัวละครออกมาได้ถูกต้องและยังได้บทแปลที่เป็นธรรมชาติอีกด้วย

บทละครเรื่องนี้มีตัวละครอยู่สองประเภท คือ ตัวละครจริง ได้แก่ อ็องเดร อานน์ ปีแยร์ และลอรา และตัวละครแทน ได้แก่ ผู้ชาย และผู้หญิง ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เฉพาะตัวละครจริงเท่านั้น ส่วนตัวละครแทนนั้นจะกล่าวถึงในหัวข้อ 1.4.1 เทคนิคการประพันธ์ด้านตัวละคร ซึ่งมีส่วนในการสร้างความสับสนต่อไป

1.3.1 ตัวละคร “อ็องเดร”

“อ็องเดร” เป็นชายชราวัย 80 ปี แม้ว่าจะไม่มีการระบุไว้ในบทละครอย่างแน่ชัดว่าตัวละครเอกนี้ป่วยเป็นโรคอะไร แต่บทสัมภาษณ์ของผู้ประพันธ์ที่ให้ไว้กับเดอะนิวยอร์กไทมส์⁵ นั้นระบุว่าบทละครเรื่องนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับโรคอัลไซเมอร์ (Alzheimer’s disease) ภาวะสมองเสื่อมในผู้สูงอายุ (Senile dementia) และช่วงเวลาที่เราสูญเสียศักยภาพและความเป็นตัวเอง

⁵ Donadio, “The Next Playwright to Know? Florian Zeller, From France to Broadway in a Big, Busy Leap.”

เพื่อให้เข้าใจและแยกแยะอาการของโรคอัลไซเมอร์ของตัวละคร “อ็องเดร” ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อตรวจสอบว่าอาการต่าง ๆ ของตัวละครนั้นสอดคล้องกับโรคนี้หรือไม่ ผู้วิจัยจึงต้องสืบค้นข้อมูลทางการแพทย์เกี่ยวกับโรคอัลไซเมอร์เพิ่มเติมดังรายละเอียดในหัวข้อถัดไป

1.3.1.1 ความรู้เสริมเกี่ยวกับโรคอัลไซเมอร์

โรคอัลไซเมอร์ถือเป็นโรคชนิดหนึ่งในกลุ่มของอาการสมองเสื่อม (Dementia) ที่พบได้ในผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 60 ปีและยิ่งอายุมากขึ้น อัตราความชุกของโรคก็จะสูงขึ้น⁶ แต่ก็เกิดได้ในคนอายุน้อยแต่มีความชุกของโรคน้อยกว่าเรียกว่า โรคอัลไซเมอร์ชนิดเกิดเร็ว (Early-onset Alzheimer's)⁷ โรคอัลไซเมอร์ได้รับการวินิจฉัยครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1906 โดยนายแพทย์ชาวเยอรมันชื่อ อาลอยส์ อัลไซเมอร์ (Alois Alzheimer) เกิดจากการตายของเซลล์ประสาทที่ไม่มีการสร้างเซลล์ใหม่มาทดแทน จึงทำให้เซลล์สมองค่อย ๆ เสื่อมลงจนทำให้เกิดความบกพร่องในหน้าที่ของสมองส่วนต่าง ๆ ผู้ป่วยอัลไซเมอร์จะเกิดความเสียหายขึ้นในสมองส่วนที่ควบคุมการเรียนรู้และความทรงจำ ผลที่เกิดจากการทำลายสมองส่วนต่าง ๆ คือ การสูญเสียความทรงจำ มีพฤติกรรมและความคิดที่ผิดปกติ หรือการทำงานของร่างกายผิดปกติไป⁸ จนส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน การเข้าสังคม และการประกอบอาชีพ⁹

อาการที่สำคัญและพบบ่อยที่สุดคืออาการสมองเสื่อม ผู้ป่วยอาจดูแลตัวเองแทบไม่ได้ สูญเสียความสามารถในการอ่าน อาจพูดในสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือสื่อสารไม่รู้เรื่องเลย ระดับสติปัญญาและความคิดกลับไปสู่เด็กจนต้องอยู่ในความดูแลของผู้อื่นอย่างใกล้ชิด สภาพที่แทบจะกลับไปเป็นทารกแต่ร่างกายอยู่ในวัยชรา นั้นทำให้เกิดการเจ็บป่วยและโรคแทรกซ้อนได้ง่าย รวมทั้งขาดน้ำและสารอาหารซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการเสียชีวิต ผู้ป่วยแต่ละคนจะใช้เวลาช้าเร็วไม่เท่ากันในการดำเนินโรคมานี้ และมักจะเสียชีวิตในระยะเวลา 2-10 ปี โดยเฉลี่ย 10 ปี จากโรคแทรกซ้อน เช่น ติดเชื้อจากปอดบวม หรือแผลกดทับ เป็นต้น¹⁰

⁶ พันธ์ ธัญญะกิจไพศาล, “โรคสมองเสื่อม Alzheimer’s ในทัศนะของประสาทแพทย์,” ใน *คู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์*, บรรณาธิการโดย พันธ์ ธัญญะกิจไพศาล (กรุงเทพฯ: พี เค โปรมิเนนท์, 2544), 1.

⁷ *วิกิพีเดีย*, อ้างคำว่า “โรคอัลไซเมอร์,” สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2562, <https://th.wikipedia.org/wiki/โรคอัลไซเมอร์>.

⁸ โสภภาพรณ รัตน์ย, *คู่มือดูแลผู้สูงอายุ*, บรรณาธิการโดย เฉลิมพล ธนะนพวรรณ, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2557), 91.

⁹ จินตนา อาสนะเสน, “ภาวะสมองเสื่อม,” ใน *ตำราอายุรศาสตร์ทั่วไป*, บรรณาธิการโดย นิธิพัฒน์ เจียรกุล (กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2556), 480.

¹⁰ โสภภาพรณ รัตน์ย, *คู่มือดูแลผู้สูงอายุ*, 91-92.

ปัจจุบันยังไม่ทราบสาเหตุของโรคที่แน่ชัด มีเพียงปัจจัยที่มีแนวโน้มก่อให้เกิดโรคอัลไซเมอร์ ได้แก่ 1) ปัจจัยทางอายุ ยิ่งอายุมากก็ยิ่งมีโอกาสเป็นมาก 2) ปัจจัยทางพันธุกรรม หากมีประวัติสมาชิกในครอบครัวป่วยเป็นโรคนี้ ก็จะมีโอกาสเป็นโรคมากกว่าคนที่ไม่มีประวัติสมาชิกในครอบครัวเป็นโรคมามาก่อน 3) ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม คนที่ศีรษะเคยได้รับบาดเจ็บหรือกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง สับสนหรือจัด ตึ้มแอลกอฮอล์หนัก มีความดันโลหิตและโคเลสเตอรอลสูง หรือเป็นโรคเบาหวาน ก็จะมีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคอัลไซเมอร์มากกว่าคนอื่น¹¹

ปัจจุบันยังไม่มีวิธีการรักษาโรคอัลไซเมอร์ให้หายขาดหรือหยุดยั้งการดำเนินโรคได้¹² แนวทางการรักษาคือการใช้ยาเพื่อชะลอการสูญเสียความสามารถของสมองผู้ป่วยให้ช้าลง และการใช้ยาเพื่อรักษาตามอาการ เช่น อาการซึมเศร้า ประสาทหลอน โรคจิต เป็นต้น โดยจะกระทำร่วมกับการทำกิจกรรมบำบัดต่าง ๆ ที่กระตุ้นสมอง เช่น การระลึกถึงอดีต การใช้ส้อมเลี้ยงบำบัด เป็นต้น การทำกิจกรรมบำบัดเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และการฝึกให้ผู้ป่วยทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตัวเองให้มากที่สุด¹³

อาการของโรคอัลไซเมอร์นั้นจะค่อย ๆ รุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จนต้องได้รับการช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน ผู้ดูแลจึงมีบทบาทสำคัญในการดูแลผู้ป่วย ผู้ดูแลควรทำความเข้าใจโรคและอาการต่าง ๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตามความรุนแรงของโรค ทั้งนี้ เพื่อที่จะเข้าใจผู้ป่วยและหลีกเลี่ยงการทำให้ผู้ป่วยมีปัญหาทางอารมณ์ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อทั้งตัวผู้ป่วยเองและผู้ดูแล¹⁴ ผู้ดูแลควรยอมรับว่าโรคนี้เป็นโรคที่รักษาไม่หายและอาการอาจเปลี่ยนแปลงได้ทุกวัน ควรดูแลผู้ป่วยด้วยความรัก ความเข้าใจ และความเอาใจใส่โดยไม่ดูหมิ่น ควรอดทนต่อพฤติกรรมผิดปกติต่าง ๆ ของผู้ป่วยและระลึกเสมอว่าสิ่งที่ผู้ป่วยแสดงออกหรือกระทำ เช่น อารมณ์โกรธรุนแรง หรือการด่าทอด้วยคำหยาบคายนั้นเป็นสิ่งที่เกิดจากความผิดปกติของสมอง ไม่ใช่ความตั้งใจของผู้ป่วย ผู้ดูแลควรให้ความอบอุ่นและพูดคุยกับผู้ป่วยด้วยความใจเย็น สุภาพและเคารพผู้ป่วยอย่างญาติผู้ใหญ่ ไม่ควรพูดถึงอาการป่วยต่อหน้าผู้ป่วยและระวังไม่ให้คนอื่นในบ้านพูดถึงเรื่องนี้ด้วย ควรช่วยกระตุ้นให้ผู้ป่วยได้คิดและทำในสิ่งที่ยังพอทำได้ เพื่อให้เขารู้สึกมั่นใจและรู้สึกว่าคุณเองยังมีความหมาย หมั่นสังเกตว่า

¹¹ เรื่องเดียวกัน, 93.

¹² สลิล ศิริอุดมภาส, “อัลไซเมอร์,” หาหมอ, สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2562, <http://haamor.com/th/อัลไซเมอร์>.

¹³ วันดี โภคะกุล และ จิตนภา วาณิชโรตม์, *การดูแลผู้ป่วยภาวะสมองเสื่อมสำหรับประชาชน* (นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2546?), 16.

¹⁴ นันทิกา ทวิชาชาติ, *สุขใจ.. ไร้เศร้า.. ไร้เสื่อม..*, พิมพ์ครั้งที่ 2 (นครปฐม: โรงพิมพ์ เอ โอ พรินติ้ง, 2553), 102.

สิ่งใดที่ผู้ป่วยทำได้และทำไม่ได้บ้าง สิ่งใดที่เขายังทำได้ให้ปล่อยเขาทำเอง แต่สิ่งใดที่ทำไม่ได้แล้วก็ควรเข้าไปช่วยเหลือทันทีเพื่อป้องกันไม่ให้อาการของผู้ป่วยเกิดความเครียด ผู้ดูแลควรคอยสังเกตอาการและอารมณ์ของผู้ป่วยเพื่อให้ช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม หากมีปัญหาหรือความผิดปกติใด ๆ ก็ควรปรึกษาแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ¹⁵ ผู้ดูแลผู้ป่วยที่ดีที่สุดคือคนในครอบครัวเพราะมีความรักและความผูกพันใกล้ชิดมากกว่า จึงอาจมีความอดทนต่อผู้ป่วยมากกว่าผู้ดูแลทั่วไป¹⁶

การดูแลผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์นั้นเป็นภาระที่หนักพอสมควร ผู้ดูแลอาจเกิดความเครียดหรือปัญหาทางอารมณ์ได้ ผู้ดูแลจึงควรมีเวลาพักและสลับเปลี่ยนกับคนอื่นบ้าง หากกำลังใจและแรงสนับสนุนจากผู้รู้ เช่น ผู้ดูแลที่มีประสบการณ์ดูแลผู้ป่วยโรคนี้ หรือแพทย์ เพื่อช่วยให้ปรับตัวและแก้ปัญหาในการดูแลได้ถูกต้อง และควรหมั่นดูแลสุขภาพจิตของตัวเองอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้ความเครียดส่งผลกระทบต่อจิตใจผู้ดูแลเองและการดูแลผู้ป่วยด้วย¹⁷

โรคอัลไซเมอร์มีลักษณะการดำเนินโรคแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะคือ¹⁸

1. ระยะแรก (1-3 ปี)

อาการที่แสดงจะยังไม่รุนแรง ได้แก่ มีอาการความจำบกพร่องโดยเฉพาะสิ่งที่พูดไปแล้ว ทำให้ผู้ป่วยถามซ้ำแล้วซ้ำอีกด้วยคำถามเดิม ๆ ทั้ง ๆ ที่ได้รับคำตอบไปแล้ว ผู้ป่วยจะหลงลืมเหตุการณ์ในปัจจุบันหรือเหตุการณ์ที่เพิ่งจะเกิดขึ้น ส่วนเหตุการณ์ในอดีตจะยังจำได้ดีอยู่ มีความบกพร่องในการเรียนรู้และจดจำข่าวสารใหม่ ๆ ทำให้มักลืมเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น ลืมวันเวลา หากญาติไม่พบ มีปัญหาในการใช้ภาษา ผู้ป่วยมักเลือกคำมาใช้พูดไม่ถูก เรียกชื่อสิ่งของที่ไม่ได้ใช้บ่อย ๆ ไม่ถูกต้อง อาจใช้วิธีอธิบายแทนที่จะเรียกชื่อออกไป เช่น เรียกโทรทัศน์ว่า “ตู้ฉายหนัง” เป็นต้น ผู้ป่วยเริ่มสับสนทิศทางและสถานที่โดยเฉพาะในที่ที่ไม่คุ้นเคย เช่น หลงทางในโรงแรมแล้วกลับห้องพักไม่ถูก เริ่มวาดรูปหรือถ่ายทอดสิ่งที่เห็นออกเป็นรูปภาพไม่ค่อยได้ ผู้ป่วยยังดูแลตนเองและทำกิจวัตรประจำวันง่าย ๆ ได้ตามปกติ แต่กิจวัตรประจำวันที่ซับซ้อนจะทำได้ไม่ดี เช่น การคิดบัญชีรับจ่าย การดูแลบ้าน การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ เป็นต้น ผู้ป่วยเริ่มมีบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไป อาจพบอาการหงุดหงิดฉุนเฉียว อาการซึมเศร้า และการแยกตัวออกจากสังคม บางครั้งก็กระสับกระส่ายที่ไม่สามารถสื่อสารสิ่งที่ตนเองต้องการออกมาได้อย่างชัดเจน

¹⁵ โสภภาพรรณ รัตนัย, *คู่มือดูแลผู้สูงอายุ*, 100-102.

¹⁶ นันทิกา ทวิชาชาติ, *สุขใจ..ไว้เศร้า..ไว้เลื่อม..*, 103.

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, 104, 115-116.

¹⁸ รุ่งอรุณ โตศักดิ์ภราเลิศ และ ลูกจันทร์ วิทยถาวรวงศ์, “รูปแบบการดูแลผู้ป่วยอัลไซเมอร์ในมุมมองพยาบาลวิชาชีพ,” ใน *คู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์*, 46-49.

2. ระยะที่ 2 (2-10 ปี)

การดำเนินโรคในระยะนี้จะใช้เวลานานขึ้น อาการที่แสดงในระยะแรกจะรุนแรงขึ้น การสูญเสียความสามารถต่าง ๆ จะเพิ่มขึ้น และการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมจะเห็นได้ชัด อาการที่พบได้แก่ ความจำแย่ลง ผู้ป่วยมีอาการหลงลืมจนอาจจำทางกลับบ้านไม่ได้ จำไม่ได้ว่ากินอาหาร กินยา หรือขับถ่ายแล้วรึยัง วางของผิดที่และของหายบ่อยเพราะเอาไปไว้ในที่ที่ไม่ควรเก็บ เช่น เอานาฬิกาข้อมือไปไว้ในตู้เย็น เป็นต้น ความจำในอดีตก็เริ่มแย่ลง ผู้ป่วยจะเริ่มจำญาติห่าง ๆ ไม่ได้ เริ่มพูดได้ลำบากขึ้น พูดซ้ำ ๆ ในเรื่องเดิม การสนทนาเรื่องยาว ๆ ที่ไกลตัวก็อาจไม่เข้าใจหรือคุยกันคนละเรื่อง ผู้ป่วยจะบกพร่องในการทำกิจวัตรประจำวัน โดยเฉพาะเรื่องสุขอนามัยส่วนบุคคล เช่น ล้างแปรงฟัน เอาเสื้อผ้าที่สกปรกแล้วมาใส่อีก ไม่ยอมอาบน้ำสระผม ลืมทำความสะอาดหลังขับถ่าย จึงต้องมีคนช่วยดูแลในเรื่องเหล่านี้ ส่วนกิจวัตรประจำวันที่ซับซ้อนก็จะมีปัญหามากขึ้น เช่น ใช้โทรศัพท์ไม่เป็น ทำอาหารไม่ได้ ขึ้นรถไม่ถูกทิศทาง เป็นต้น ผู้ป่วยมักมีปัญหาด้านโภชนาการ เช่น ความอยากอาหารลดลง หรือรับประทานอาหารที่ไม่มีคุณภาพ มีปัญหาด้านการขับถ่าย เช่น ถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะรดกางเกง ลืมวิธีการใช้ห้องน้ำ มีปัญหาด้านการนอน เช่น ไม่นอนตามเวลา และนอนไม่หลับในตอนกลางคืน มีปัญหาด้านอารมณ์ เช่น หงุดหงิด กระสับกระส่าย ระวังสงสัย ตื่นตัว หวาดกลัว หรือไม่แสดงอารมณ์ใด ๆ บางครั้งเดินเรื่อยเปื่อยไปในสถานที่ต่าง ๆ ผู้ป่วยอาจมีอาการประสาทหลอน และหูแว่วได้ด้วย

3. ระยะที่ 3 (3-12 ปี)

เป็นระยะสุดท้ายของโรค สภาพร่างกายและสติปัญญาของผู้ป่วยจะเสื่อมถอยอย่างมาก ผู้ป่วยจะมีความจำแย่ลงมาก จำคนใกล้ตัวไม่ได้ จนในที่สุดก็จะจำไม่ได้ว่าตัวเองชื่ออะไรและเคยเป็นใคร ผู้ป่วยจะไม่สามารถดูแลตัวเองได้เลยและต้องมีคนดูแลตลอดเวลา อาจกลืนอาหารโดยที่ไม่ได้เคี้ยวเพราะลืมวิธีกิน ไม่สามารถกำหนดหรือควบคุมการขับถ่ายได้ พูดเป็นคำ ๆ ตามที่ได้ยินคนอื่นพูดจนในที่สุดจะพูดไม่ได้เลย ผู้ป่วยจะนอนติดเตียงเพราะเดินไม่เป็นแล้ว แขนขาลีบและเกร็งงอ สุดท้ายมักเสียชีวิตจากโรคปอดบวมเนื่องจากสำลักอาหาร หรืออาจติดเชื้อจากแผลกดทับ

เมื่อผู้วิจัยได้สังเกตอาการต่าง ๆ ของอ็องเดรที่แสดงออกมาตลอดทั้งเรื่อง ก็พบว่าอาการที่ปรากฏและการพัฒนาของอาการในเรื่องนั้นสอดคล้องกับอาการของผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติมเป็นความรู้เสริม ผู้วิจัยจึงพอจะอนุมานได้ว่าตัวละคร “อ็องเดร” แสดงบทบาทของผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์ โดยผู้วิจัยจะแจกแจงรายละเอียดอาการต่าง ๆ ของอ็องเดรที่สอดคล้องกับโรคในหัวข้อถัดไป

1.3.1.2 อาการของโรคอัลไซเมอร์ที่สื่อผ่านตัวละคร “อ็องเดร”

โดยทั่วไปแล้ว การดำเนินโรคของโรคอัลไซเมอร์นั้นจะค่อยเป็นค่อยไป และอาการต่าง ๆ จะทรุดลงเรื่อย ๆ โดยใช้เวลาเป็นปี ๆ¹⁹ แต่เนื่องจากเรื่องราวในบทละครเกิดขึ้นในระยะเวลาไม่ถึงปี จึงทำให้อาการป่วยส่วนใหญ่ที่อ็องเดรแสดงออกมานั้นไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการของโรคมานัก อย่างไรก็ตาม อ็องเดรก็ยังแสดงอาการเด่นบางประการที่ทรุดลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเรื่องราวดำเนินไป ซึ่งแสดงให้เห็นถึงธรรมชาติของโรคอัลไซเมอร์ที่จะพัฒนาความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ โดยยังไม่มียาที่จะหยุดยั้งการดำเนินโรคได้²⁰

(1) อาการที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามพัฒนาการของโรค

อาการที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการของโรคของอ็องเดรนั้นมีทั้งอาการที่เกิดขึ้นซ้ำกันบ่อยครั้งตลอดทั้งเรื่อง และอาการที่แสดงออกมาให้เห็นเพียงครั้งคราว แม้ว่าอาการเหล่านี้จะไม่แสดงถึงพัฒนาการของโรค แต่ก็เป็นจุดสังเกตสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเห็นความผิดปกติ และเชื่อมโยงความคิดไปถึงโรคอัลไซเมอร์ได้อย่างรวดเร็ว อาการที่พบได้แก่

1. ความผิดปกติทางภาษาและการสื่อสาร

ผู้ป่วยอาจมีปัญหาในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร เช่น นึกคำพูดไม่ออก เรียกชื่อคน สิ่งของไม่ถูก หรือใช้ศัพท์คำอื่นมาเรียกแทนหรืออธิบายแทน²¹ อ็องเดรมีปัญหาในการสื่อสารตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องโดยสังเกตได้จากคำพูดของอ็องเดรที่ขาด ๆ หาย ๆ ไปในบางช่วงอยู่บ่อยครั้ง และบางครั้งเขาก็นึกคำพูดไม่ออกจนต้องใช้คำอื่นหรือใช้ท่าทางทดแทน โดยผู้ประพันธ์จะใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลา หรือ “...” เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการแสดงถึงข้อความที่ขาดหายไป

ตัวอย่างที่ 1

ANDRÉ

Alors comment tu sais que... ? Enfin... que parfois je... mes objets de valeur... pour ma... Oui. Bref. Comment tu sais ?

(Scène 1, page 12)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอ็องเดรนั้นมีอาการพูดติดขัดและมีข้อความขาดหายไปบางส่วนเนื่องจากนึกคำพูดไม่ออก ในการแปลประโยคลักษณะนี้ ผู้วิจัยต้องพิจารณาบริบทในบทละครช่วงนั้นว่าพูดถึงอะไรอยู่ ซึ่งก็คือเรื่องที่อ็องเดรชอบนำนาฬิกาข้อมือไปซ่อนไว้ในตู้หลังเตาไมโครเวฟในครัว ทั้งนี้ เพื่อที่จะเดาคำที่ขาดหายไปได้และแปลประโยคนั้นออกมาให้ผู้อ่านบทแปลเดาคำที่หายไปได้ด้วยเช่นกัน

¹⁹ โสภภาพรณ รัตนัย, *คู่มือดูแลผู้สูงอายุ*, 92.

²⁰ สลิล ศิริอุดมภาส, “อัลไซเมอร์.”

²¹ พันธ์ ธัญญะกิจไพศาล, “โรคสมองเสื่อม Alzheimer’s ในทัศนะของประสาทแพทย์,” 13.

ตัวอย่างที่ 2

ANDRÉ [...] Elle trafique, ça, je le sais. Je la soupçonne de vouloir me mettre dans une maison pour... Si, si. Pour... (Il fait une grimace signifiant « vieux ».) J'ai des indices. [...]

(Scène 2, page 26)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงอาการนึกคำพูดไม่ออกของผู้ป่วยหลังจากที่อึ้งเตรพยายามนึกคำพูดถึงสองครั้งแต่ก็นึกไม่ออกนั้น เขาจึงใช้ท่าทางทำหน้าเหยเกเพื่อบรรยายแทนว่าเขาอยากพูดถึง “คนแก่ชรา”

2. พฤติกรรมพูดซ้ำ ๆ

ผู้ป่วยโรคนี้นักมีอาการถามซ้ำ ๆ พูดซ้ำ ๆ หรือเล่าเรื่องเดิมซ้ำไปมาได้เนื่องจากสิ่งของที่พูดไปแล้ว²² ผู้อ่านจะสังเกตเห็นความผิดปกตินี้ได้ง่ายเพราะอึ้งเตรแสดงออกมาอยู่บ่อยครั้งตลอดทั้งเรื่อง เขามักพูดซ้ำคำ ซ้ำวลี หรือซ้ำทั้งประโยคก็ได้

ตัวอย่าง

ANDRÉ [...] Or, je suis très intelligent. Très. Parfois, ça me surprend moi-même. Il faut en tenir compte, vous comprenez ?

LAURA Oui, je... J'en tiendrai compte.

ANDRÉ Merci. (Un temps.) C'est vrai. Je suis très... Parfois, ça me surprend moi-même. Une mémoire d'éléphant. [...]

(Scène 10, page 88)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอึ้งเตรพูดประโยคที่เหมือนเดิมซ้ำกัน 2 ครั้งขณะที่เขาพูดคุยกับลอราอยู่ และประโยคที่ซ้ำกันนี้ก็ถูกพูดห่างกันในระยะเวลาเพียงไม่นาน การพูดซ้ำลักษณะนี้อาจแสดงให้เห็นถึงอาการลืมสิ่งที่เพิ่งพูดไปแล้วของผู้ป่วย จึงพูดซ้ำอีกครั้งด้วยประโยคเดิม

3. พฤติกรรมก้าวร้าว

ผู้ป่วยอาจมีอารมณ์แปรปรวนโดยไม่ทราบสาเหตุ โกรธกราดเกรี้ยวรุนแรงในเรื่องเล็กน้อย อาจพูดจาหยาบคายมากและอาจมีปฏิกิริยาทำร้ายร่างกายผู้อื่นได้²³ อึ้งเตรมีพฤติกรรมผิดปกติลักษณะนี้เป็นครั้งคราว เขาจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาเมื่อเขาไม่พอใจหรือโกรธใครขึ้นมา

²² โสภภาพรณ รัตนัย, *คู่มือดูแลผู้สูงอายุ*, 81.

²³ เรื่องเดียวกัน, 82.

ตัวอย่าง

ANNE Elle m'a dit que tu l'avais traitée de « petite garce ». Ou je ne sais plus quoi. [...]

ANNE Non. Parce que tu... Il paraît que... [...]

ANNE Oui. Avec la tringle à rideaux. [...]

ANNE C'est ce qu'elle m'a dit. Elle m'a dit que tu l'avais menacée. Physiquement.

(Scène 1, page 8)

ตัวอย่างบทสนทนาที่อ่านนพุดกับอึ้งเต๋ข้างต้นทำให้ผู้อ่านเห็นถึงพฤติกรรมก้าวร้าวของอึ้งเต๋ที่โกรธจนเฉียวผู้ดูแลที่ชื่ออีซาเบลเพราะคิดว่าเธอขโมยนาฬิกาข้อมือของเขาไป เขาจึงพูดจาหยาบคายและข่มขู่จะทำร้ายเธอด้วยขวาน การที่เขาแสดงพฤติกรรมเช่นนี้ต่อหน้าคนที่ไม่ได้ใกล้ชิดนั้นอาจเป็นเพราะผู้ป่วยไม่สามารถควบคุมอารมณ์ พฤติกรรมและการแสดงออกต่อคนอื่นให้เหมาะสมได้²⁴

4. หวาดระแวงและหลงผิด

ผู้ป่วยโรคนี้มีภาวะของผิดที่และเอาของมีค่าไปซ่อนแล้วเกิดจำไม่ได้ เมื่อหาของไม่พบ ก็อาจหวาดระแวงอย่างไร้เหตุผลหรือหลงผิดเชื่อในเรื่องที่ไม่เป็นจริงอย่างสนิทใจว่าคนดูแลหรือสมาชิกในครอบครัวคนอื่นขโมยของของเขาไป²⁵ อึ้งเต๋ก็มีพฤติกรรมเอานาฬิกาข้อมือไปซ่อนแล้วจำไม่ได้ว่าเอาไปไว้ที่ใดอยู่เรื่อย เมื่อเขาหาของไม่เจอ เขาก็มักจะหลงผิดคิดว่ามีคนขโมยไป

ตัวอย่างที่ 1

ANDRÉ Je te dis. Elle m'a volé ma montre. [...]

ANDRÉ Non, non, non. J'avais déjà des soupçons. Alors je lui ai tendu un piège. J'ai laissé ma montre quelque part, bien en évidence, pour voir si elle mettrait la main dessus.

ANNE Où ? Tu l'avais laissée où ?

ANDRÉ Hein ? Quelque part. Je ne sais plus. Mais la chose que je sais, c'est qu'elle est maintenant introuvable. Introuvable. La preuve, je ne la retrouve plus. C'est cette fille qui me l'a piquée. [...]

(Scène 1, page 10)

²⁴ สลิล ศิริอุดมภาส, “อัลไซเมอร์.”

²⁵ โสภภาพรรณ รัตน์ย, *คู่มือดูแลผู้สูงอายุ*, 108-109.

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าอ็องเดรหลงผิดเชื่อในสิ่งที่ไม่เป็นความจริงอย่างสนิทใจว่าผู้ดูแลซื้ออีซาเบลจขโมยนาฬิกาข้อมือของเขาไป และยังคงคิดเป็นตุเป็นตะว่าเขาสงสัยอยู่แล้วว่าอีซาเบลจะขโมยของของเขา เขาจึงวางแผนโดยการเอานาฬิกาไปวางไว้ในที่ที่อีซาเบลเห็นชัด ๆ และพอมันหายไป เขาก็มั่นใจว่าอีซาเบลต้องขโมยไปแน่ เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาบทสนทนาของอ็องเดรและอานน์เพิ่มเติม ก็พบความจริงว่าอ็องเดรไม่ได้กระทำการดังที่เขาเล่ามาเลย เขาเพียงแค่เอานาฬิกาข้อมือไปซ่อนไว้ในตู้หลังเตาไมโครเวฟในห้องครัวซึ่งเป็นที่ยึดประจำของเขา แล้วก็ลืมนึกว่าได้ทำเช่นนั้นไป เมื่ออานน์พูดถึงที่ซ่อนและอ็องเดรเดินไปดูที่ตู้ใบนั้น เขาจึงพบนาฬิกาข้อมือที่หายไป

ตัวอย่างที่ 2

PIERRE [...] Qu'est-ce que vous avez avec ma montre ?
 ANDRÉ Rien. Je regardais... Je voulais vérifier si... Elle est jolie. Elle est très jolie. Vous l'avez achetée ? [...]
 PIERRE Je l'ai achetée. Pourquoi ?
 ANDRÉ Et vous n'avez plus la facture, j'imagine...

(Scène 5, page 62)

จากตัวอย่างข้างต้น อ็องเดรทำนาฬิกาข้อมือหายอย่างเดิม เมื่อหาของไม่เจอ เขาก็หวาดระแวงและสงสัยว่านาฬิกาข้อมือที่ปีแยร์ใส่อยู่อาจเป็นนาฬิกาของเขาที่หายไป เขาจึงพยายามจ้องมองและถามปีแยร์ว่าซื้อที่ไหนมาหรือไม่และมีใบเสร็จให้เขาดูเพื่อพิสูจน์ความจริงไหม

5. อาการคล้ายเด็ก

ผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์มักมีอาการกลายกลายเป็นเด็กในร่างคนแก่เพราะมีความผิดปกติในสมองเนื่องจากสมองเสื่อมถอยลง²⁶ ทำให้ระดับสติปัญญาและความคิดกลับไปเป็นเด็ก และกลายเป็นเด็กทารกในร่างคนแก่²⁷ อ็องเดรจึงแสดงท่าทางเหมือนเด็กหลายครั้งตลอดทั้งเรื่อง

ตัวอย่าง

ANNE Non. Il avait l'air tellement triste. Il ressemblait à un enfant.
Je te dis, il m'a demandé que je lui chante une berceuse.
 Ça m'a donné les larmes aux yeux.

(Scène 9, page 78)

²⁶ ปรีชยา คล้ายทวน, เมธาวิ ปาลวินิช, และ สุพิชชา เกิดสว่าง, รู้จักเพื่อป้องกัน อัลไซเมอร์, บรรณาธิการโดย เอื้อมพร สกุลแก้ว (กรุงเทพฯ: ไกล่หมอ, 2549), 84.

²⁷ โสภภาพรรณ รัตน์ย, *คู่มือดูแลผู้สูงอายุ*, 91.

ANDRÉ *(comme un enfant)* Oh non ! pas maintenant...
(Scène 10, page 90)

ANDRÉ *(sourire d'enfant)* Et qu'est-ce qu'elle a dit ?
(Scène 13, page 106)

ANDRÉ Je veux ma maman. Je voudrais qu'elle vienne me chercher.
Je voudrais rentrer à la maison.

André se met à sangloter. La Femme est surprise : elle n'avait pas du tout vu ce chagrin venir.

(Scène 15, page 122)

ตัวอย่างข้างต้นทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าอ็องเดรมีท่าทางเหมือนเด็กมาโดยตลอด เริ่มจากเขาขอให้อานน์กล่อมเขาอนด้วยเพลงกล่อมเด็ก บางครั้งเขาก็แสดงท่าทางและยิ้มเหมือนเด็ก ๆ ในตอนสุดท้าย เขายังร้องเรียกหาแม่ให้มารับเขากลับบ้าน แล้วจู่ ๆ ก็ร้องให้ออกมาง่าย ๆ เหมือนกับเด็กน้อยที่ต้องการความรักความอบอุ่นจากผู้ดูแลหรือแม่นั่นเอง

6. ความจำบกพร่อง

อ็องเดรมีอาการบกพร่องด้านความจำเกี่ยวกับเรื่องปัจจุบัน ซึ่งอาจเป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นไม่นานหรืออาจเกิดมาไม่กี่วัน ก็เดือน ก็ปีก็ได้ตลอดทั้งเรื่อง แต่ความจำเกี่ยวกับเรื่องในอดีตของเขานั้นยังดีอยู่ เหล่านี้เป็นอาการที่พบได้ในผู้ที่ป่วยเป็นโรคอัลไซเมอร์ในระยะแรก²⁸

ตัวอย่างที่ 1

ANNE Elle m'a dit que tu l'avais traitée de « petite garce ». [...]
ANDRÉ Peut-être. J'ai oublié. [...]
ANNE Oui. Avec la tringle à rideaux.
ANDRÉ Avec la tringle à... Qu'est-ce que c'est que cette histoire ?
ANNE C'est ce qu'elle m'a dit. Elle m'a dit que tu l'avais menacée.
Physiquement.
ANDRÉ Cette femme est en plein délire, Anne. Avec la tringle à...
Tu m'imagines ? [...]

(Scène 1, page 8)

²⁸ รุ่งอรุณ โตศักดิ์ภราเลิศ และ ลูกจันทร์ วิทยถาวรวงศ์, “รูปแบบการดูแลผู้ป่วยอัลไซเมอร์ในมุมมองพยาบาลวิชาชีพ,” 46.

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอ็องเดรลืมเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นไม่นานซึ่งอาจจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นช่วงกลางวันก่อนที่อานน์จะแวะมาหาอ็องเดรที่อพาร์ทเมนต์ของเขาในตอนเย็น อ็องเดรลืมไปอย่างสิ้นเชิงว่าเขาตำหนิอืซาเบลด้วยคำหยาบคายและยังเอาราวมานชู่จะทำร้ายเธอ เขายังคิดว่าอืซาเบลบ้ามากที่บอกว่าเขากระทำเช่นนั้นด้วย

ตัวอย่างที่ 2

ANDRÉ Ah ? C'est gentil. C'est fou comme vous ressemblez à Élise.
Mon autre fille. Pas Anne, non. L'autre. Celle que j'aime.

LAURA Anne m'a dit ce qui lui était arrivé. Je suis désolée.
Je ne savais pas.

ANDRÉ De quoi ?

LAURA Pour son accident.

ANDRÉ Quel accident ?

(Scène 10, page 86)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอ็องเดรลืมเหตุการณ์ในปัจจุบันที่ผ่านมาแล้วระยะหนึ่งซึ่งอาจเป็นเดือนหรือปี เพราะเขาจำไม่ได้เลยว่าเอลิส ลูกสาวคนเล็กและคนโปรดของเขาเกิดอุบัติเหตุและอาจเสียชีวิตไปแล้ว เขายังคอยบ่นถึงเอลิสและถามอานน์บ่อย ๆ ว่าน้องหายไ้ไหนอยู่ตลอดทั้งเรื่อง

ตัวอย่างที่ 3

ANDRÉ [...] Tu as toujours été comme ça. Soucieuse. Même sans raison.
Tu es comme ta mère. Ta mère était comme ça. Toujours à
avoir peur. À chercher des raisons d'avoir peur. [...]

(Scène 1, page 14)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าความจำเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีตของอ็องเดรนั้นยังดีอยู่ เพราะเขาจำได้ว่าอานน์ขี้กังวล ขี้กลัวและชอบหาเหตุผลต่าง ๆ มากลัวเหมือนแม่ของเธอ นอกจากนี้ อ็องเดรยังพูดว่าอานน์มีนิสัยเหมือนแม่อีกหลายครั้ง นั้นแสดงว่าความจำในอดีตของเขานั้นยังดีอยู่ตลอดเรื่อง

(2) อาการที่ทรุดลงตามพัฒนาการของโรค

ธรรมชาติของผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์นั้นจะค่อย ๆ มีอาการมากขึ้นและรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จนต้องได้รับการช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน²⁹ อ็องเดรจึงแสดงอาการบางประการที่ถดถอยลงตาม

²⁹ นันทิกา ทวิชาชาติ, *สุขใจ.. ไร้เศร้า.. ไร้เสื่อม..*, 102.

พัฒนาการของโรคเมื่อเวลาในเรื่องดำเนินไป เพื่อแสดงจุดเด่นของโรคนี้ที่ผู้ป่วยทุกคนต้องเผชิญไม่ว่าจะช้าหรือเร็วก็ตาม อาการที่พบได้แก่

1. สับสนด้านเวลา

ผู้ป่วยอาจมีอาการหลงวันและเวลาได้ เช่น ผู้ป่วยนั่งรอแค่ 5 นาทีแต่คิดว่านั่งรอมา 5 ชั่วโมงแล้ว³⁰ เป็นต้น ผู้วิจัยพบอาการสับสนด้านเวลาของอ็องเดรที่มีพัฒนาการไปตามเวลาของเรื่องดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ANDRÉ C'est bien ce que je me disais, il est l'heure de l'apéritif. J'ai deux montres. J'en ai toujours en deux. Une à mon poignet, et une dans ma tête. Ç'a toujours été comme ça. [...]

(Scène 3, page 42)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าในฉากที่ 3 อ็องเดรยังไม่สับสนเวลา เพราะเขายังกะเวลาได้ว่าขณะนั้นเป็นเวลาที่จะดื่มเหล้าเรียกน้ำย่อยแล้ว แม้ว่าเขาจะไม่มีนาฬิกาติดตัวอยู่ก็ตาม

ตัวอย่างที่ 2

ANDRÉ Mais il est quelle heure ?
 ANNE Il est 20 heures. Il est l'heure de manger.
 ANDRÉ Le soir ?
 ANNE Oui, papa.
 ANDRÉ Mais je croyais qu'on était le matin. Je viens de me lever. Regarde, je suis encore en pyjama.

(Scène 11, page 98)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าในฉากที่ 11 อ็องเดรเริ่มสับสนด้านเวลาแล้ว ความสับสนนี้น่าจะเกิดจากการที่อ็องเดรมีอาการประสาทหลอนเห็นในสิ่งที่ไม่เป็นจริงในตลอดฉากที่ 10 โดยเหตุการณ์ในภาพหลอนนั้นเกิดขึ้นในตอนเช้า อ็องเดรแยกไม่ออกว่าเหตุการณ์เหล่านั้นไม่เป็นความจริง เมื่อภาพหลอนจบลงและอ็องเดรกลับสู่โลกแห่งความจริง เขาจึงคิดว่าเวลาในฉากที่ 11 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องมาจากฉากที่ 10 นั้นคือตอนเช้าเหมือนในภาพหลอน ทั้ง ๆ ที่เวลาจริงขณะนั้นคือสองทุ่มในตอนค่ำโดยอ้างอิงได้จากคำพูดของอานน์

³⁰ “โรคอัลไซเมอร์ โรคที่เกิดจากความผิดปกติของสมอง,” Honestdocs, สืบค้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2562, <https://www.honestdocs.co/alzheimer-disease-and-brain-disorders>.

ตัวอย่างที่ 3

ANDRÉ Tiens donc ! Vous vous occupez de moi ? [...]

ANDRÉ Depuis plusieurs semaines ? Je suis content de l'apprendre. [...]
 Mais je croyais qu'il y avait une nouvelle.

LA FEMME Une nouvelle ?

ANDRÉ Oui. Une nouvelle infirmière. (*Un temps.*) Celle qui ressemble
 un peu à Élise. [...] Je l'ai rencontrée l'autre jour. Non ? [...]

ANDRÉ Elle était censée commencer ce matin. Laura. Non ?

LA FEMME Je pense que vous confondez, André.

(Scène 15, page 114 et 116)

ตัวอย่างจากฉากที่ 15 แสดงให้เห็นว่าอาการสับสนด้านเวลาของอ็องเดร มีมากขึ้นอีก เพราะเวลาที่สับสนนั้นมีระยะห่างกันค่อนข้างมาก อ็องเดรย้ายไปอยู่ที่สถานรับดูแลคนชรา เฉพาะโรคมาเป็นเวลาหลายเดือนแล้วหลังจากที่อานน์ย้ายไปอยู่ลอนดอน แต่เขากลับคิดว่าวันในฉากที่ 15 นั้นคือวันที่ลอราจะมาเริ่มทำงานที่บ้านเป็นวันแรก

2. สับสนสถานที่

อ็องเดรมีอาการสับสนสถานที่เกือบทั้งเรื่อง เขาคิดว่ายังอาศัยอยู่ที่อพาร์ทเมนต์ของตนเองอยู่ตลอด ทั้ง ๆ ที่เขาได้ย้ายที่อยู่ไปแล้วถึงสองที่คือ บ้านของอานน์และสถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรค อย่างไรก็ตาม บทละครไม่ได้ระบุตรง ๆ ว่าสถานที่ในเรื่องได้เปลี่ยนไป แต่เทคนิคการประพันธ์ช่วยให้ผู้อ่านทราบได้ ซึ่งผู้วิจัยจะลงรายละเอียดในหัวข้อ 1.4.3 เทคนิคการประพันธ์ด้านสถานที่ต่อไป พัฒนาการของอาการดังกล่าวพบได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ANNE Il ne s'est rien passé ?

ANDRÉ Rien du tout. C'est toi qui débarques chez moi comme s'il s'était
 passé quelque chose de... Mais il ne s'est rien passé. [...]

(Scène 1, page 6)

เรื่องราวในบทละครเริ่มต้นที่อพาร์ทเมนต์ของอ็องเดร ตามบทบรรยายต้นฉากที่ 1 ที่ว่า « *Dans l'appartement d'André* » ตัวอย่างในฉากที่ 1 ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอ็องเดรนั้นยังรู้ว่าตนเองอยู่ที่อพาร์ทเมนต์ของตนเอง เขาจึงสนทนากับอานน์ว่าอานน์นั้นแหละที่รับมาที่ “บ้านของเขา” ราวกับว่ามีอะไรบางอย่างเกิดขึ้น

ตัวอย่างที่ 2

ANDRÉ [...] Je vis dans cet appartement depuis... longtemps. J'y suis forcément attaché. Je l'ai acheté il y a plus de trente ans. Vous imaginez ? Vous n'étiez pas née. C'est un grand appartement. Très agréable. Très grand. [...]

(Scène 3, page 46)

เทคนิคการประพันธ์จะทำให้ผู้อ่านทราบว่าสถานที่ในฉากที่ 3 ได้เปลี่ยนเป็นบ้านของอานน์แล้ว แต่อ้องเดรย์ยังคงคิดว่าอยู่ในอพาร์ทเมนต์ของตนอย่างเดิม เขาจึงพูดราวกับว่าเขาอยู่ที่บ้านของเขา เขาให้ข้อมูลว่าเขาอาศัยอยู่ที่นั่นมานานแล้วและซื้อบ้านมากกว่า 30 ปีแล้ว ที่นั่นน่าอยู่และใหญ่มากด้วย

ตัวอย่างที่ 3

ANDRÉ Pour rien. Mais... Comment dire ? Qu'est-ce qu'il fait ici ? Je veux dire... chez moi. Je le connais ?

(Scène 15, page 118)

เทคนิคการประพันธ์จะทำให้ผู้อ่านทราบว่าตั้งแต่ฉากที่ 14 จนถึงฉากที่ 15 สถานที่ในเรื่องได้เปลี่ยนเป็นบ้านพักคนชราหรือสถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรคแล้ว แต่อ้องเดรย์ยังคงคิดเหมือนเดิมว่าเขาอยู่ตออพาร์ทเมนต์ของตนเอง เขาจึงถามนางพยาบาลมาร์ตินว่าบุรุษพยาบาลโอลิวิเยร์มาทำอะไรที่ “บ้านของเขา”

3. อาการประสาทหลอน

อาการประสาทหลอนคือการที่ผู้ป่วยคิดว่าเห็นหรือได้ยินในสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง³¹ ผู้วิจัยพบเหตุการณ์ที่น่าสงสัยว่าจะเป็นอาการประสาทหลอนของอ้องเดรย์สองเหตุการณ์ เพราะมีความไม่สมเหตุสมผลในเหตุการณ์เหล่านั้น เหตุการณ์แรกคือ ตัวละครแทนปีแยร์รับไก่ที่ตัวละครแทนอานน์ซื้อมาจากข้างล่างและเดินเข้าไปในห้องครัว จากนั้นตัวละครแทนปีแยร์ก็หายตัวไปอย่างไร้ร่องรอย ผู้วิจัยพบความไม่สมเหตุสมผลตามตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

LA FEMME Avec le poulet ? Qu'est-ce que tu racontes, papa ?

ANDRÉ Là, il y a une minute. Il y a bien quelqu'un qui t'a pris le poulet des mains ? (Manifestement, elle ne voit pas de quoi il parle.)

³¹ โสภภาพรณ รัตน์ัย, *คู่มือดูแลผู้สูงอายุ*, 108.

Le poulet ! Tu avais bien un poulet dans les mains, il y a encore une minute ? Un poulet. UN POULET ! [...]

LA FEMME

Je crois que tu te trompes, papa. Il n'y a personne dans la cuisine.

(Scène 2, page 32 et 34)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าอ็องเดรพยายามพูดกับตัวละครแทนอานน์ถึงชายที่รับไก่ไปจากมือของเธอและเดินหัวไก่หายเข้าไปในห้องครัว แต่ตัวละครแทนอานน์นั้นกลับไม่รู้เลยว่าอ็องเดรพูดถึงใครและยืนยันว่าไม่มีใครอยู่ในห้องครัว เมื่ออ็องเดรเดินไปดูในครัว ก็ไม่พบใครจริง ๆ เมื่อผู้วิจัยได้อ่านแล้ว ก็ต้องตั้งข้อสงสัยว่าเหตุการณ์ที่ตัวละครแทนปีแยร์รับไก่แล้วเดินไปในครัวนั้นเป็นความจริงหรือไม่ หากเป็นจริง ตัวละครแทนปีแยร์จะหายตัวไปเฉย ๆ ได้อย่างไร ตัวละครแทนอานน์จะปฏิเสธว่าไม่มีใครในครัวทำไม และทำไมอ็องเดรเดินไปหาชายคนนั้นแล้วถึงไม่เจอ เนื่องจากอ็องเดรป่วย ผู้วิจัยจึงเลือกยึดคำพูดของตัวละครแทนอานน์และเหตุการณ์ที่อ็องเดรเดินไปหาชายคนนั้นในครัวแล้วไม่พบว่าเป็นความจริง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ว่าเหตุการณ์ช่วงที่ตัวละครแทนปีแยร์หัวไก่หายไปในนั้นน่าจะเกิดจากการประสาทหลอนของอ็องเดร จึงทำให้เกิดความไม่สมเหตุสมผลในเหตุการณ์นี้

เหตุการณ์ที่สองคือ อ็องเดรสนทนากับลอราียัตยาในเช้าวันหนึ่งแล้ว ตัวละครแทนปีแยร์ก็เข้ามาพูดจาประชดเสียดสีและตำหนิอ็องเดร ก่อนที่จะตบหน้าอ็องเดรถึง 3 ครั้ง ตีกันและยังทำท่าจะตบอีกครั้งจนอ็องเดรต้องเอามือป้องกันไว้

ตัวอย่างที่ 2

Il lui donne une petite claque. [...]

L'Homme lui donne une deuxième petite claque en souriant. [...]

Il lui donne une troisième petite claque. [...]

Il lève la main, comme s'il s'apprêtait à lui donner une autre claque, et André se protège le visage. [...]

(Scène 10, page 94)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจัยพบความไม่สมเหตุสมผลตรงที่หากเป็นปีแยร์ตัวจริง เขาจะกล้าลงมือทำร้ายร่างกายพ่อของคนที่ป่วยได้เลยหรือ อีกทั้งยังพบอาการสับสนด้านเวลาของอ็องเดรระหว่างฉากที่ 10 และ 11 ดังที่ได้อธิบายเอาไว้ในหัวข้อก่อนหน้านี้ด้วย นั่นจึงทำให้ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเหตุการณ์ในตัวอย่างนี้ รวมถึงเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในฉากที่ 10 นั้นน่าจะเกิดจากการประสาทหลอน

เมื่อลองวิเคราะห์ความยาวของเหตุการณ์ที่น่าจะเป็นภาพหลอน เหล่านี้ก็จะพบว่าอาการนี้มีพัฒนาการมากขึ้น เพราะภาพหลอนในฉากที่ 2 ที่เห็นได้ชัดเจนนั้นเกิดขึ้นแค่เพียงระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น โดยจะให้เบาะแสไว้ในบทบรรยายก่อนเริ่มเหตุการณ์ว่า « *Il semble perdu. Et sombre.* » ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอ็องเดรหลงลืมในช่วงนั้นเพื่อให้ผู้อ่านสงสัยได้ว่าหรือเหตุการณ์นี้จะไม่จริง หรือหากจะนำเหตุการณ์นี้ไปส่งเสริมการอนุมานว่าเหตุการณ์ที่ตัวละครแทนปีแยร์กับอ็องเดรสนทนากันช่วงครึ่งแรกของฉากที่ 2 อาจเป็นภาพหลอนด้วยเช่นกันนั้น อาการประสาทหลอนในฉากที่ 2 ก็ยังกินเวลาไม่นาน ส่วนภาพหลอนในฉากที่ 10 นั้นชัดเจนว่าเกิดขึ้นยาวต่อเนื่องตลอดทั้งฉากโดยไม่ได้มีเบาะแสมาก่อนเริ่มเหตุการณ์ แต่ผู้อ่านจะมาสงสัยภายหลังว่าเหตุการณ์เหล่านั้นไม่จริงจากตอนที่อ็องเดรสับสนเวลาในฉากที่ 11

4. การจดจำใบหน้าและชื่อคน

ผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์จะมีปัญหาในการจดจำใบหน้าและชื่อคนมากขึ้นเรื่อย ๆ เริ่มจากลืมญาติห่าง ๆ และพัฒนาเป็นจำคนที่สนิทใกล้ชิดไม่ได้ จนในที่สุดก็ลืมว่าตัวเองชื่ออะไรและเคยเป็นใคร³² อ็องเดรมีอาการที่ค่อย ๆ ถดถอยลงดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ANNE [...] (*André entre. Il voit Pierre. Il ne le reconnaît pas. Il fronce les sourcils.*) On passe à table dans dix minutes, papa. Ça te va ?

ANDRÉ Très bien, ma chérie. Tout me va. Tout me... Mais... Bonjour.
Pierre lui fait un sourire distrait. [...]

ANDRÉ Oui, oui. Mais... Nous avons des invités ce soir ?

(Scène 5, page 56)

ตัวอย่างที่ 2

L'HOMME Vous ne me reconnaissez pas ? C'est moi, Pierre...

ANDRÉ Qui ? Qu'est-ce que vous faites ici ?

L'HOMME J'habite ici.

(Scène 2, page 20)

ตัวอย่างที่ 3

ANDRÉ Et vous Antoine...

L'HOMME Pierre.

(Scène 2, page 28)

³² รุ่งอรุณ โตศักดิ์ภราเลิศ และ ลูกจันทร์ วิทยถาวรวงศ์, “รูปแบบการดูแลผู้ป่วยอัลไซเมอร์ในมุมมองพยาบาลวิชาชีพ,” 48-49.

อ็องเดรนั้นแทบจะไม่เคยจำคนในครอบครัวที่ไม่สนิทกันอย่างปีแยร์ได้เลย เขามักจดจำใบหน้าและชื่อปีแยร์ไม่ได้ ไม่ว่าในฉากนั้นจะใช้ตัวละครปีแยร์ตัวจริงมาเล่นตามตัวอย่างที่ 1 หรือฉากนั้นจะใช้ตัวละครแทนปีแยร์มาเล่นตามตัวอย่างที่ 2 และเขามักสับสนว่าปีแยร์คืออ็องตวนซึ่งเป็นสามีเก่าของอานน์อยู่บ่อย ๆ จึงเรียกตัวละครแทนปีแยร์ว่าอ็องตวนขณะที่สนทนากันอยู่ตามตัวอย่างที่ 3

ตัวอย่างที่ 4

L'HOMME Je vais appeler Anne. (Il se dirige vers le téléphone.) Votre fille...
ANDRÉ Oui, merci, je sais encore qui est Anne ! [...]

(Scène 2, page 20 et 22)

ตัวอย่างที่ 5

ANDRÉ Anne. Elle est où ?
LA FEMME Mais je suis là, papa. Je suis là. (Elle réalise qu'il ne la reconnaît pas. Elle a un regard inquiet vers l'Homme.) J'étais descendue acheter à manger. Mais maintenant je suis revenue. Je suis là, et tout va bien.

(Scène 2, page 30)

ส่วนคนในครอบครัวที่ใกล้ชิดและสนิทด้วยอย่างอานน์นั้น อ็องเดรจดจำได้เสมอว่าอานน์คือลูกสาวตามตัวอย่างที่ 4 และยังจำได้เช่นนั้นจนจบเรื่อง แต่บางครั้งเขาก็ยังจดจำใบหน้าของอานน์ไม่ได้ ซึ่งเป็นฉากที่ใช้ตัวละครแทนอานน์มาแสดงแทนตามตัวอย่างที่ 5

ตัวอย่างที่ 6

ANDRÉ J'ai rêvé d'elle cette nuit.
ANNE De Laura ?
ANDRÉ Oui. Enfin, je crois. Je revois son visage. (Anne lui sourit.) Tu sais qu'elle me fait vraiment penser à ta sœur... [...]
LA FEMME (à André) Bonjour, André. [...]
ANDRÉ Ce n'est pas elle que je veux. Elle est où, celle que j'aime ? Elle est où ?
ANNE Mais papa... Qu'est-ce que tu racontes ? Dis bonjour à Laura.

(Scène 13, page 104 et 108)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าความจำของอ็องเดรถูกดลยลงไปจากในตอนแรกที่เขาจำชื่อของลอราซึ่งเป็นผู้ดูแลคนใหม่ที่เขาชอบได้ และคิดว่ายังจำใบหน้า

ของเธอที่คล้ายกับเอลิส ลูกสาวคนเล็กของเธอได้ แต่เมื่อพบกันจริง ๆ เขากลับจำใบหน้าของลอราที่เพิ่งพบกันเมื่อวานไม่ได้แล้ว สิ่งเกิดได้จากการใช้ตัวละครแทนลอรามาแสดงแทนในฉากนั้น

ตัวอย่างที่ 7

ANDRÉ Et lui, là... C'est qui ? [...]
 LA FEMME Oui. C'est Olivier. Vous le voyez tous les jours. [...]
 ANDRÉ [...] Donc, vous... Vous... Vous êtes qui, déjà ?
 LA FEMME Moi, je suis Martine. [...]
 ANDRÉ Oui, moi... Je suis qui, moi, déjà ?
 LA FEMME Vous ? Vous êtes André. [...]
 ANDRÉ Vous êtes sûre ?

(Scène 15, page 118 et 120)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าความจำของอองเดรถดถอยมากที่สุด เพราะอองเดรไม่สามารถจดจำใบหน้าและชื่อของนางพยาบาลมาร์ตินที่ดูแลเขาอยู่ตลอดหลายสัปดาห์ และบุรุษพยาบาลโอลิวิเยร์ที่พบกันทุกวันได้เลยแม้แต่บ่อย และสิ่งที่ทำให้เห็นได้ชัดเจนที่สุดว่าความจำของเขาลดถอยรุนแรงแล้วก็คือ เขาจดจำไม่ได้แล้วว่าเขาเป็นใครและชื่ออะไร เขาไม่รู้สึกรู้สกับชื่ออองเดรของเขาเสียด้วยซ้ำ

1.3.2 ตัวละคร “อานน์”

อานน์มีบทบาทเป็นลูกสาวคนโตของอองเดรและเป็นคนรักของปีแยร์ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ตัวละครนี้ออกเป็นสองส่วนคือ นิสัยทั่วไปและบทบาทผู้ดูแลของอานน์ ดังนี้

1.3.2.1 นิสัยทั่วไป

ผู้วิจัยพบนิสัยทั่วไปของอานน์คือ เธอมีนิสัยหลาย ๆ อย่างเหมือนแม่ของเธอซึ่งอองเดรจดจำได้เสมอ ได้แก่ นิสัยขี้กังวลแบบไม่มีเหตุผล เธอขี้กลัวและชอบหาเหตุผลมากแล้วสิ่งต่าง ๆ ตามตัวอย่างที่ 1 อีกทั้งในตัวอย่างที่ 2 เธอยังไม่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย และยังเป็นคนพอเพียงมาก ๆ อีกด้วย นอกจากนี้ เธอยังติดนิสัยชอบพูดซ้ำ ๆ ย้ำ ๆ หลายครั้งกับอองเดร เพราะเธอรู้ว่าพ่อของเธอมีปัญหาเรื่องความจำ จึงกลัวว่าเธอจะจำไม่ได้ ดังในตัวอย่างที่ 3

ตัวอย่างที่ 1

ANDRÉ [...] Tu as toujours été comme ça. Soucieuse. Même sans raison.
 Tu es comme ta mère. Ta mère était comme ça. Toujours à
 avoir peur. À chercher des raisons d'avoir peur. [...]

(Scène 1, page 14)

ตัวอย่างที่ 2

ANDRÉ [...] Elle ne boit pas d'alcool. Jamais. [...] (Elle = Anne)
 ANDRÉ Jamais. Pas une goutte. D'où son humeur très... [...]
 ANDRÉ Sobre. Sa mère était comme elle. [...]

(Scène 3, page 42)

ตัวอย่างที่ 3

ANDRÉ Ma chérie, perds cette habitude de me répéter mille fois les mêmes choses, c'est fatigant à la fin. Tu radotes, tu radotes, tu radotes. Tu n'en finis pas de radoter. [...] Tu n'arrêtes pas d'en parler.

(Scène 13, page 102 et 104)

1.3.2.2 บทบาทของผู้ดูแล

อานน์เป็นผู้ดูแลที่เป็นลูกสาวของผู้ป่วย จึงทำให้เธอมีความรักและความห่วงใยพ่อเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ผู้วิจัยพบว่าเธอคอยสังเกตพ่อ และดูว่าสิ่งใดจะดีต่อพ่อกว่า เช่น เธอเห็นพ่ออยู่สบายที่บ้านของเธอ ครั้งหนึ่ง เธอจึงอยากให้พ่อมาอยู่ด้วยกันอย่างถาวรเพื่อที่จะได้เจอพ่อทุกวัน แต่ก็ต้องมีคนมาช่วยดูแลพ่อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ANNE Oui, tu as l'air d'y être bien. C'est ce que je me dis. Et je me demande si ce ne serait pas plus sécurisant... Plus agréable pour toi si on décidait ensemble que tu t'installés ici. Je veux dire : définitivement. Avec nous. À condition qu'il y ait quelqu'un pour nous aider. (Un temps court.) Comme ça, on se verra tous les jours. Ce sera plus facile. [...]

(Scène 6, page 66)

อานน์มีความเข้าใจในการดูแลผู้ป่วยดีประมาณหนึ่ง เธอจึงรู้วิธีจัดการกับพ่อเมื่อเขามีอาการต่าง ๆ ที่เป็นผลมาจากโรคอัลไซเมอร์ เช่น ในตัวอย่างที่ 2 เธอคอยปลอบอิงเดรออยู่เสมอเมื่อเขามีอาการสับสน กลัว หรือร้องไห้จากเหตุการณ์ในจินตนาการของเขา แม้ว่าเธอจะไม่แน่ใจว่าอิงเดรอเป็นเช่นนั้นเพราะอะไรก็ตาม ส่วนในตัวอย่างที่ 3 เมื่ออิงเดรอหามาปรึกษาขอมือของเขาไม่เจอ อานน์ก็จะไปช่วยหาของที่หายเพื่อช่วยให้พ่อคลายความกังวลจากเรื่องนี้

ตัวอย่างที่ 2

ANNE Ou'est-ce qui t'arrive ? (André se met à sangloter.) C'est à cause de ta montre ? Papa, c'est à cause de ça ? Mais on va la retrouver, je te promets. D'accord ? Je te le promets. [...]
D'accord ? Chut. Allez, ne pleure pas. (Pendant qu'elle parle, elle le tient dans ses bras et lui caresse les cheveux. [...])
Ça va aller maintenant. Hein ? Chut... Ça va aller. Ça va aller. [...]

(Scène 11, page 96 et 98)

ตัวอย่างที่ 3

ANDRÉ Justement, j'en reviens. Elle n'y est pas. J'ai dû la perdre quelque part. Ou alors on me l'a volée. [...] (Elle = La montre)
 ANNE Tu veux que j'aille voir ?
 ANDRÉ Je veux bien. Ça ne t'embête pas ? Parce que ça m'inquiète cette histoire. Ça m'inquiète. [...]

(Scène 5, page 58)

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากอานน์เป็นบุคคลในครอบครัวที่ไม่ได้เป็นผู้ดูแลมืออาชีพ ความผิดปกติของอ็องเดรจึงย่อมส่งผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกของอานน์ได้ ทำให้อานน์มีความรู้สึกเหนื่อยใจ เครียด และสะเทือนใจ เช่น ในตัวอย่างที่ 4 อานน์เหนื่อยใจมากกับพฤติกรรมของอ็องเดรที่มักจะทะเลาะกับคนดูแลเพราะคิดว่าเธอขโมยของของเขาไป ทั้งที่จริง ๆ แล้วเขาลืมไปเองว่าเธอของชิ้นนั้นไปซ่อนไว้ที่ไหน และครั้งนี้ก็เป็นครั้งที่สามแล้วที่อ็องเดรทะเลาะกับผู้ดูแล อานน์รู้สึกเครียดกับเรื่องนี้เพราะไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรแล้ว ในตัวอย่างที่ 5 อานน์สะสมความเครียดที่เกิดจากการดูแลพ่อมานานจนเก็บเอาไปฝันว่าเธอบีบคอพ่อจนตาย ความฝันนี้อาจเกิดจากการที่เธออยากให้ปัญหานี้จบลงเสียทีเพราะเธอเครียดกับมันมานาน ส่วนในตัวอย่างที่ 6 อานน์รู้สึกสะเทือนใจมากที่พ่อที่เธอรู้จักมาตลอดชีวิตนั้นจำเธอไม่ได้ และเธอกลายเป็นคนแปลกหน้าสำหรับเขา

ตัวอย่างที่ 4

ANDRÉ [...] C'est cette fille qui me l'a piquée. [...] (Anne s'assoit. Elle a l'air désemparée.) Ou'est-ce que tu as ?
 ANNE Je ne sais plus quoi faire. [...]
 ANNE [...] C'est la troisième personne que tu...

(Scène 1, page 10)

ตัวอย่างที่ 5

ANNE [...] Et je suis allée dans sa chambre. Dans la chambre de papa. [...] et j'ai posé mes mains sur son cou. Doucement. [...] Quand j'ai relâché la pression [...] j'ai senti qu'il ne respirait plus, que c'était enfin terminé. [...] Il était mort. Il était mort, mais on avait l'impression qu'il me disait « merci ».

(Scène 4, page 50 et 52)

ตัวอย่างที่ 6

ANNE Tout à l'heure... Quand il ne m'a pas reconnue... Quand je suis descendue acheter le dîner.[...]. Ça m'a fait quelque chose. [...]

ANNE Je trouve ça tellement dur. [...]

ANNE Je l'ai vu dans son regard. Il ne me reconnaissait pas. Pas du tout. J'étais comme une étrangère pour lui.

(Scène 5, page 54)

1.3.3 ตัวละคร “ปีแยร์”

ปีแยร์เป็นคนรักของอานน์ที่ยังไม่ได้แต่งงานกัน เขาทำงานอยู่ที่ลอนดอน อานน์จึงคิดจะย้ายไปใช้ชีวิตอยู่กับเขาที่นั่น อานน์มักจะคอยเล่าให้ปีแยร์ฟังถึงความเป็นไปของอ็องเดรเพื่อระบายความเครียดและความกังวลตามประสบการณ์รักที่ไว้อีกกัน ปีแยร์เข้าใจและยอมรับการตัดสินใจของอานน์ที่จะให้พ่อมาอยู่ที่บ้าน แม้ว่าเขาจะไม่เห็นด้วยและต้องทนกับพฤติกรรมของอ็องเดรก็ตาม อย่างไรก็ตาม เขาไม่ค่อยชอบอ็องเดรเพราะคิดว่าอ็องเดรคือภาระของอานน์ และเป็นสาเหตุที่ทำให้ อานน์และเขาไม่ได้ไปใช้ชีวิตของตัวเอง เขาจึงมีพฤติกรรมชอบพูดตำหนิ เหน็บแนม ประชดประชัน อ็องเดรอยู่บ่อยครั้ง และยังเกิดอารมณ์โมโหและไม่พอใจอ็องเดรได้ง่าย เช่น เมื่ออ็องเดรพูดถึงเรื่องให้พาอานน์ไปเที่ยวขึ้นมา ปีแยร์ก็มักจะออกทันทีว่าอ็องเดรเป็นสาเหตุที่ทำให้เขาและอานน์ไม่ได้ไปเที่ยวเกาะคอร์ซิกาตามที่วางแผนเอาไว้ เขาจึงพูดกับอ็องเดรด้วยน้ำเสียงที่ไม่พอใจเอามาก ๆ จนภายหลังอานน์ยังต้องตำหนิเขาที่พูดและแสดงอาการเช่นนั้นกับพ่อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ANDRÉ [...] Pourquoi vous ne partez pas ?

PIERRE Pourquoi ? Vous voulez que je vous dise pourquoi ? (Un temps court.) Parfois je me demande dans quelle mesure vous ne faites pas exprès. [...]

PIERRE [...] Nous avons prévu de partir en Corse il y a dix jours. [...]

PIERRE Oui. Mais nous avons dû annuler à la dernière minute. Vous savez pourquoi ? [...]

PIERRE Parce que vous vous étiez disputé avec Isabelle.

(Scène 8, page 72)

1.3.4 ตัวละคร “ลอรา”

ลอราเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยมีอาชีพ เธอจึงมีความเข้าใจในปฏิกิริยาและพฤติกรรมต่าง ๆ ของอ็องเดร ในสายตาของอานน์ เธอดูน่ารัก จิตใจดี อ่อนโยนและเชี่ยวชาญในการดูแลผู้ป่วย เธอใจเย็นกับผู้ป่วยและพร้อมจะขอโทษผู้ป่วยทันทีที่เธอทำให้เขาไม่พอใจ ซึ่งเป็นสิ่งถูกต้องที่ผู้ดูแลพึงกระทำ เพราะผู้ป่วยก็เป็นคนธรรมดาที่ยังมีอารมณ์ความรู้สึกเหมือนกัน จึงไม่ควรละเลยต่อสิ่งที่กระตุ้นให้เขาอารมณ์ไม่ดี เช่น เมื่อลอราพยายามพูดชวนให้อ็องเดรกินยาด้วยวิธีการที่นุ่มนวลซึ่งคล้ายกับการพูดหลอกล่อเด็ก ๆ แล้วอ็องเดรไม่ชอบการพูดลักษณะนั้น เพราะเขาคิดว่าเป็นการพูดที่เหมือนพูดกับคนปัญญาอ่อน ลอราจึงรีบขอโทษอ็องเดรทันที แม้ว่าเธอจะไม่เจตนาให้คำพูดของเธอมีความหมายในเชิงนั้นก็ตาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

LAURA L'heure des médicaments. Voilà. Il vaut mieux les prendre maintenant. Comme ça, ce sera fait. D'accord ? Aujourd'hui, il y en a trois. Dont la petite bleue... Celle que vous aimez. La petite pilule bleue. Regardez, c'est un beau bleu, vous ne trouvez pas ? [...]

ANDRÉ Alors pourquoi vous me parlez comme si j'étais un demeuré ?

LAURA Moi ? [...]

ANDRÉ (l'imitant) « La petite pilule bleue. » « La petite pilule bleue. »

LAURA Je suis désolée. Je ne pensais pas vous...

(Scène 10, page 84)

1.4 การทำความเข้าใจเทคนิคการประพันธ์

เนื่องจากบทละครเรื่องนี้ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับโรคอัลไซเมอร์ในผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นโรคที่จะทำให้ผู้ป่วยมีอาการหลงลืมและสับสนอยู่เสมอ ผู้ประพันธ์จึงได้เลือกใช้เทคนิคการประพันธ์ที่สื่อความไม่ชัดเจน ความสับสน และความไม่สมเหตุสมผลในหลาย ๆ องค์ประกอบของการสร้างบทละครเรื่องนี้ ไม่ว่าจะเป็น ตัวละคร เวลา สถานที่ หรือกลวิธีการเล่าเรื่อง เพื่อช่วยสะท้อนให้เห็นภาวะ

ความทรงจำที่เลือนหายของอ็องเดรได้เด่นชัดยิ่งขึ้น เทคนิคการประพันธ์ที่สร้างความสับสนให้แก่ผู้ชมหรือผู้อ่านนี้ถือเป็นเทคนิคที่นิยมใช้กันในปัจจุบันเพื่อสร้างลูกเล่นในการเล่าเรื่อง เซลแลร์อาจเลือกใช้เทคนิคเหล่านี้เพื่อเสริมให้ผู้อ่านเข้าถึงเรื่องราวของโรคัลไฮเมอร์ได้ชัดเจนขึ้น หรืออาจเป็นเพราะเทคนิคสร้างความสับสนนี้เข้ากันกับเนื้อเรื่องได้อย่างลงตัวพอดี เทคนิคการประพันธ์ที่พบซึ่งควรทำความเข้าใจให้กระจ่าง ได้แก่

1.4.1 เทคนิคการประพันธ์ด้านตัวละคร

ในบทละครเรื่องนี้ มีการกำหนดตัวละครแทนซึ่งไม่มีชื่อ 2 ตัวคือ “ผู้ชาย” หรือ “L’Homme” และ “ผู้หญิง” หรือ “La Femme” เพื่อนำมาใช้แสดงแทนตัวละครจริงหลาย ๆ ตัว ได้แก่ ตัวละครหลัก คือ อานน์ ปีแยร์ ลอรา และตัวละครสมทบ คือ คนแนะนำสถานที่ที่สถานรับดูแลคนชรา นางพยาบาลมาร์ติน และบุรุษพยาบาลโอลิวิเยร์ ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1.1

ฉากที่ตัวละครแทนเข้ามาสวมบทบาทแทนตัวละครจริง

ฉาก ตัวละคร	ฉากที่ 2	ฉากที่ 10	ฉากที่ 13	ฉากที่ 14	ฉากที่ 15
ผู้ชาย	ปีแยร์	ปีแยร์	-	-	บุรุษพยาบาลโอลิวิเยร์
ผู้หญิง	อานน์	-	ลอรา	คนแนะนำสถานที่	นางพยาบาลมาร์ติน

เทคนิคการประพันธ์ที่เล่นกับตัวละครนี้ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างความสับสนให้แก่ผู้อ่าน ตัวละครเหล่านี้จะปรากฏตัวขึ้นมาแทนตัวละครจริงเมื่ออ็องเดรจดจำใบหน้าของตัวละครเหล่านั้นไม่ได้ แต่เนื่องจากผู้ประพันธ์ใช้ตัวละครแทนเพียงแค่ 2 ตัว คือ ผู้ชาย และ ผู้หญิง ทำให้ตัวละครแทนแต่ละตัวต้องแสดงแทนตัวละครจริงมากกว่า 1 ตัว (รายละเอียดตามตารางด้านบน) ทำให้เมื่อตัวละครแทนเหล่านี้เข้าฉาก ผู้อ่านจะไม่ทราบในทันทีว่าพวกเขาแสดงแทนใคร และอ็องเดรจำใครไม่ได้ในตอนนั้น จะต้องอาศัยบริบทและบทสนทนาในฉากนั้นช่วยให้ทราบว่าตัวละครแทนนั้นกำลังแสดงแทนใคร ถือเป็นเทคนิคที่สร้างความสับสนให้กับผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก และยังช่วยสะท้อนความผิดปกติของอ็องเดรได้ดีกว่าการใช้ตัวละครจริงมาเล่นและให้อ็องเดรบอกตรง ๆ ว่าจำพวกเขาไม่ได้เสียอีก ตัวอย่างเหตุการณ์ในฉากที่มีการใช้ตัวละครแทนเข้ามาสวมบทบาทแทนตัวละครจริงมีดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ANDRÉ

[...] Qu’est-ce que vous faites dans mon appartement ?

L'HOMME André, c'est moi... Pierre.
 ANDRÉ Hein ?
 L'HOMME Vous ne me reconnaissez pas ? C'est moi, Pierre...
 ANDRÉ Oui ? Qu'est-ce que vous faites ici ?

(Scène 2, page 20)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าตัวละคร “ผู้ชาย” นั้นแสดงแทน “ปีแยร์” ในฉากนี้เพราะอ็องเดรจดจำปีแยร์ไม่ได้ ผู้ชมจะทราบว่าตัวละครแทนนี้แสดงแทนปีแยร์ได้จากคำพูดของตัวละคร “ผู้ชาย” ที่เรียกแทนตัวเองว่า “ปีแยร์”

ตัวอย่างที่ 2

L'Homme entre. Il a lui aussi une tenue blanche. [...]

ANDRÉ Et lui, là... C'est qui ? [...]
 LA FEMME C'est Olivier.

(Scène 15, page 118)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าในฉากนี้ ตัวละคร “ผู้ชาย” ได้เปลี่ยนมาแสดงแทน “บุรุษพยาบาลโอลิวิเยร์” ซึ่งอ็องเดรจำไม่ได้ในขณะนั้น ผู้อ่านจะทราบชื่อของตัวละครแทนผ่านคำพูดของนางพยาบาลมาร์ตินซึ่งตัวละครแทน “ผู้หญิง” ร่วมแสดงอยู่ในฉากนั้น

1.4.2 เทคนิคการประพันธ์ด้านเวลา

เทคนิคการประพันธ์ที่สร้างความสับสนอีกอย่างหนึ่งคือการเล่นในเรื่องของเวลา บทละครเรื่องนี้ดำเนินเรื่องไปโดยไม่ได้เรียงตามลำดับเหตุการณ์จริงในเรื่อง จึงทำให้ผู้อ่านสับสน รู้สึกว่าเรื่องราวกลับไปกลับมา และเรียงลำดับเหตุการณ์ที่แท้จริงในทันทีได้ยาก โดยทั่วไปแล้ว บทละครต้องสั้นกระชับและเข้าใจได้ในทันที แต่ผู้ประพันธ์เลือกทดลองใช้เทคนิคสลับเหตุการณ์ไปมา ซึ่งอาจไม่เหมาะกับบทละคร เพราะต้องใช้เวลาอ่านซ้ำหลายรอบหากต้องการเรียงลำดับที่แท้จริง แม้ว่าเรื่องราวจะดูสับสน แต่บทละครเรื่องนี้ก็เป็นที่ยอมรับและได้รับรางวัลมากมาย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเรื่องราวที่ดำเนินไปเช่นนั้นยังคงทำให้ผู้ชมหรือผู้อ่านสนุกสนานไปตามอารมณ์ที่ตัวละครถ่ายทอดออกมาได้ และหากผู้ชมได้รับชมบทละครเรื่องนี้บนเวที ก็อาจจะสังเกตได้ง่ายขึ้นว่าเหตุการณ์ในฉากใดบ้างที่เป็นวันเดียวกันจากเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของตัวละคร เพราะตัวละครแต่ละตัวย่อมใส่เสื้อผ้าชุดเดียวกันแสดงหากเหตุการณ์ในฉากนั้น ๆ เป็นวันเดียวกัน ผู้วิจัยพบว่าผู้ประพันธ์ใช้เทคนิคการดำเนินเรื่องโดยไม่เรียงตามลำดับเวลานี้กับฉากที่ 2 ถึง 12 ซึ่งล้วนเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันเดียวกันคือ “วันที่ 2 ของเรื่อง” เท่านั้น ดังที่จะแจกแจงในตารางที่ 1.2 (ยกเว้นฉากที่ 4 ที่เกิดขึ้นในคืนก่อนวันที่ 2 ของเรื่อง) ผู้อ่านจะสามารถปะติดปะต่อเรื่องให้เป็นไปตามลำดับเวลาที่ถูกต้องได้โดยสังเกตได้จากองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1.4.2.1 บทบรรยายต้นฉากและระหว่างฉาก

ผู้อ่านจะพบคำในบทบรรยายต้นฉากหรือระหว่างฉากที่ระบุว่าเหตุการณ์ในฉากนั้นเกิดขึ้นก่อนหรือหลังฉากอื่น ๆ ที่ต่อเนื่องกันเพื่อช่วยในการเรียงลำดับเวลาที่แท้จริง ทั้งในช่วงที่มีการสลับเวลาคือระหว่างฉากที่ 2 ถึง 12 และในฉากอื่น ๆ ที่ไม่ได้มีการสลับเวลาดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

Anne et André. Plus tôt dans la journée.

(Scène 6, page 64)

จากตัวอย่างบทบรรยายต้นฉากข้างต้น จะพบคำว่า “plus tôt” ซึ่งหมายถึง “ก่อนหน้านี้” ทำให้ผู้อ่านทราบว่าเหตุการณ์ในฉากนั้นคือ ฉากที่ 6 เกิดขึ้นก่อนเหตุการณ์ในฉากก่อนหน้านี้คือ ฉากที่ 5

ตัวอย่างที่ 2

Puis Anne revient de la cuisine : suite de la scène 5. Changement d’ambiance. Elle apporte le plat avec le poulet.

(Scène 10, page 96)

ตัวอย่างบทบรรยายระหว่างฉากข้างต้นทำให้ทราบว่าเหตุการณ์ที่อ่านนั้น กลับเข้าฉากมาพร้อมกับถือจานไก่อบที่ยกมาจากในห้องครัวในฉากที่ 10 นั้นต่อเนื่องมาจากฉากที่ 5 เพราะมีคำว่า “suite de la scène”

1.4.2.2 บทสนทนาและบทบรรยายที่ซ้ำกันทั้งเหตุการณ์

แม้ว่าการที่บทสนทนาและบทบรรยายซ้ำกันในสองฉากอยู่หลายครั้งนั้น จะทำให้ผู้อ่านสับสน แต่ก็ยังช่วยให้เรียงร้อยเรื่องราวให้เป็นไปตามลำดับเวลาได้อีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

PIERRE

Il est *malade*, Anne. Il est *malade*.

Anne et Pierre réalisent au même moment qu’André est dans la pièce. Anne sursaute. *Malaise*.

ANNE

Papa. Qu’est-ce que tu fais debout ? Viens t’asseoir. Viens. (Il ne répond pas.) Papa... (Un temps.) Papa, viens. (Un temps.) Viens t’asseoir.

(Scène 7 et 8, page 68 et 76)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นบทสนทนาระหว่างอานน์และปีแยร์ที่อยู่ในฉากที่ 7 โดยผู้ประพันธ์ได้นำเสนอเพียงบทสนทนาที่ยกตัวอย่างมาเท่านั้น แต่บทสนทนาดังกล่าวได้ปรากฏอีกครั้งในตอนท้ายของฉากที่ 8 โดยผู้ประพันธ์ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่าก่อนหน้านี้เหตุการณ์ในตัวอย่างนั้น อานน์ ปีแยร์ และอ็องเดรกำลังกินอาหารค่ำกันอยู่ อานน์ยกโกไปเก็บในครัวแล้ว แต่อ็องเดรต้องการกินโกเพิ่ม เขาจึงเดินไปเอาโกในครัวด้วยตัวเอง ระหว่างนั้นก็เกิดบทสนทนาระหว่างอานน์และปีแยร์ที่ยกตัวอย่างขึ้นมา นั้นทำให้ผู้วิจัยรู้ว่าแท้จริงแล้ว บทสนทนาในฉากที่ 7 นี้ต้องเกิดขึ้นหลังเหตุการณ์ในช่วงต้นของฉากที่ 8 แต่ถูกยกมาเล่าก่อนในฉากที่ 7

1.4.2.3 การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว

ผู้อ่านสามารถสังเกตการอ้างอิงเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นหรือกล่าวมาแล้ว ซึ่งมักจะมีคำบอกเวลากำกับอยู่ด้วยเพื่อช่วยให้เรียงลำดับเหตุการณ์ที่แท้จริงได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

PIERRE	<u>Le mettre dans une institution.</u>
ANNE	Dans un hôpital ?
PIERRE	<u>Oui. Dans une institution spécialisée. (Un temps.) Ce sera mieux pour lui.</u>

(Scène 8, page 76)

ตัวอย่างที่ 2

ANNE	<u>J'ai repensé à ce que tu disais tout à l'heure. À propos de... Quand tu disais qu'il fallait le mettre dans une institution spécialisée...</u>
PIERRE	Ah ?
ANNE	Oui. Et je me dis que tu as peut-être raison. Tu as peut-être raison, au fond.

(Scène 9 et 12, page 80 et 98, 100)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าเหตุการณ์ที่ปีแยร์พูดกับอานน์ว่าให้พาอ็องเดรไปอยู่ที่สถานบำบัดคนชราเฉพาะโรคนั้นเกิดขึ้นในฉากที่ 8 ตามตัวอย่างที่ 1 จากนั้นอานน์ก็กล่าวถึงเรื่องที่ปีแยร์เคยพูดนี้อีกครั้งโดยมีคำบอกเวลากำกับว่า “tout à l'heure” หรือ “เมื่อคืน” ในฉากที่ 9 และซ้ำอีกครั้งในฉากที่ 12 ตามตัวอย่างที่ 2 นั้นทำให้ผู้วิจัยทราบได้ว่าเหตุการณ์ในฉากที่ 9 และ 12 ซึ่งต่อเนื่องกันเพราะมีเหตุการณ์ที่ซ้ำกัน (ตามองค์ประกอบข้อ 1.4.2.2) นั้นต้องเกิดขึ้นหลังฉากที่ 8 ตัวละครอานน์จึงอ้างอิงถึงเหตุการณ์ในฉากที่ 8 ได้ นอกจากนี้ เหตุการณ์ทั้ง 3 ฉากน่าจะเกิดขึ้นในวันเดียวกันและเวลาไม่ห่างกันมากด้วย เพราะมีคำว่า “tout à l'heure” กำกับอยู่

1.4.2.4 วันที่ลอรามาพบอ็องเดรครั้งแรก

เหตุการณ์ที่ลอรามาพบอ็องเดรที่บ้านอานน์เป็นครั้งแรกซึ่งเกิดขึ้นในฉากที่ 3 นั้นถือเป็นเหตุการณ์หลักของวันที่ 2 ของเรื่องซึ่งเกิดขึ้นได้ในวันเดียวเท่านั้น เพราะการพบกัน “ครั้งแรก” นั้นจะมีเพียงครั้งเดียวและวันเดียว ดังนั้น ผู้อ่านจึงสามารถยึดเรื่องนี้เป็นหลักในการเรียงลำดับเวลาที่แท้จริงได้ หากตัวละครกล่าวว่าเหตุการณ์ในฉากนั้นเกิดขึ้นวันเดียวกับวันที่ลอรามาพบอ็องเดรครั้งแรก เหตุการณ์นั้นก็ย่อมเกิดขึ้นในวันที่ 2 ของเรื่องเหมือนกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ANNE Non, ça s'est bien passé. Je crois. Elle a dit qu'elle viendrait dès demain. [...]

ANNE Oui. Tu aurais vu... Il lui a raconté qu'il avait été danseur. De claquettes.

(Scène 5, page 52)

ตัวอย่างที่ 2

ANNE Moi, je te dis. Il y a eu Laura. Hein, papa ? Laura est passée nous voir tout à l'heure.

ANDRÉ Qui ?

ANNE Laura. La jeune femme qui est venue nous voir tout à l'heure.

ANDRÉ Ah ! oui.

(Scène 5, page 56)

ตามตัวอย่างที่ 1 จะเห็นได้ว่าอานน์พูดถึงเหตุการณ์การพบกันครั้งแรกของอ็องเดรและลอราที่เกิดขึ้นมาแล้วในฉากที่ 3 เพราะมีการอ้างถึงคำพูดของอ็องเดรที่บอกลอราว่าเขาเป็นนักเต้นแท็ป นั้นแสดงให้เห็นว่าฉากที่ 5 ต้องเกิดขึ้นหลังฉากที่ 3

เมื่อพิจารณาว่าวันในฉากนี้เป็นวันใด ก็จะพบว่าในตัวอย่างที่ 1 อานน์ระบุว่าลอราจะมาเริ่มทำงานตั้งแต่ “วันพรุ่งนี้” นั้นแสดงว่าเหตุการณ์ในฉากที่ 5 นี้จะเกิดในวันที่ 2 ของเรื่องซึ่งเป็นวันที่ลอรามาพบพวกเขาครั้งแรกก่อนที่จะเริ่มงานในวันรุ่งขึ้น และตัวอย่างที่ 2 ก็สนับสนุนความจริงที่ว่าฉากที่ 5 เกิดขึ้นในวันที่ 2 ของเรื่องจากคำพูดของอานน์ที่บอกว่าลอรามาพบพวกเขา “เมื่อคืนนี้”

1.4.2.5 เหตุการณ์ที่มีการกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ

ผู้อ่านจะสามารถเรียงร้อยฉากที่เกิดขึ้นในวันที่ 2 ของเรื่องเข้าด้วยกันได้โดยสังเกตจากเหตุการณ์ที่มี “การกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ” เกี่ยวข้องอยู่ด้วย (ดังตัวอย่างในหน้าถัดไป) เนื่องจากตามวัฒนธรรมแล้ว ชาวฝรั่งเศสจะนิยมกินไก่อบเป็นตัวแทนในวันอาทิตย์ซึ่งคนในครอบครัว

จะมีเวลาและโอกาสมาร่วมกินอาหารร่วมกัน จึงไม่น่าจะเป็นไปได้ที่ตัวละครจะกินไก่อบติดกันหลาย ๆ วัน หรือหากผู้วิจัยจะตั้งข้อสังเกตว่าการกินไก่อบนั้นอาจเกิดขึ้นได้หลายวันแต่ไม่ติดกัน เหตุการณ์ที่ตัวละครเหล่านี้กินไก่ก็อาจเกิดขึ้นซ้ำ ๆ กันในหลายวันอาทิตย์ อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยนำประเด็นการกินไก่อบเป็นมื่อคำมาใช้พิจารณาเหตุการณ์ในฉากที่ 2 ถึง 12 ร่วมกับองค์ประกอบอีก 4 ด้านที่ได้กล่าวมาก่อนหน้านี้ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าเหตุการณ์ในฉากที่ 2 ถึง 12 (ยกเว้นฉากที่ 4) นั้นน่าจะเกิดขึ้นในวันเดียวกันคือวันที่ 2 ของเรื่อง ดังที่ผู้วิจัยได้แจกแจงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 1.2 ในหน้าถัดไป

ตัวอย่าง

ANNE

Bon. Je n'ai pas retrouvé ta montre, papa. On la cherchera tout à l'heure, parce que là, le poulet est prêt. On va pouvoir passer à table. (Elle voit son père.) Papa. Papa, qu'est-ce qui t'arrive ?

(Scène 10 et 11, page 96)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นเหตุการณ์ที่ปรากฏในท้ายฉากที่ 10 และปรากฏซ้ำอีกครั้งในต้นฉากที่ 11 การที่อานน์พูดถึงไก่อบที่จะนำมารับประทานเป็นอาหารค่านั้นช่วยให้ผู้วิจัยทราบเหตุการณ์ในฉากทั้ง 2 นี้ว่าจะเกิดขึ้นในวันเดียวกับฉากอื่นที่มีการกินไก่เป็นอาหารค่ำเหมือนกัน

ตารางที่ 1.2

สิ่งที่เชื่อมฉากต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นเหตุการณ์ในวันที่ 2 ของเรื่อง

สิ่งที่เชื่อมฉาก เข้าด้วยกัน ลำดับ เหตุการณ์ที่แท้จริง	การกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ	วันที่ลอรามาพบอ็องเดรครั้งแรก และวันเริ่มงานของเธอ	จุดเชื่อมด้านเวลา ผ่านบทบรรยาย (ตัวหนาและเอียง) และคำพูด	การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว หรือ เหตุการณ์ซ้ำทั้งเหตุการณ์ ซึ่งช่วยเชื่อมฉากเข้าด้วยกัน
ฉากที่ 3	-	ลอรามาพบอ็องเดรที่บ้านเป็น ครั้งแรก (<u>จุดตั้งต้นของเรื่องลอรามา</u>)	ช่วงบ่าย (ตามคำพูดของอานน์ที่ว่า “au milieu de l’après-midi”)	-
ฉากที่ 2	ตัวละครแทนอานน์ไปซื้อไก่ ตัวหนึ่งมาจากข้างล่าง พอกลับมา เธอก็ส่งไก่ให้ ตัวละครแทนปีแยร์เอาไป จัดการ (อบ) จากนั้นเขาก็ หายตัวไป (<u>จุดเริ่มต้นของการกินไก่</u>)	อ็องเดรอ์ถึงนางพยาบาลคนหนึ่ง ตัวละครแทนปีแยร์จึงเอ่ยถามว่า หมายถึง “ลอรา” ใช่หรือไม่ (นั่นทำให้ผู้วิจัยอนุมานว่านางพยาบาล คนนั้นคือลอราที่อ็องเดรได้พบแล้ว ในฉากที่ 3 ทั้งสองจึงรู้จักชื่อและ เอ่ยถึงคนดูแลคนนี้ได้ แสดงว่าฉากนี้ ต้องเกิดขึ้นหลังฉากที่ 3)	ช่วงเย็นก่อนเริ่มทำอาหารค่ำ (เวลาประมาณการจากเหตุการณ์ที่ ตัวละครแทนอานน์ลงไปซื้อไก่ข้างล่าง)	-
ฉากที่ 6	-	-	<i>Plus tôt dans la journée.</i> (บทบรรยายทำให้ทราบว่าฉากที่ 6 เป็นวันเดียวกับฉากที่ 5 ซึ่งเป็นวันที่ ลอรามาที่บ้านครั้งแรก แต่เกิดขึ้นก่อน เพราะมีคำว่า “Plus tôt”)	-

ตารางที่ 1.2

สิ่งที่เชื่อมฉากต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นเหตุการณ์ในวันที่ 2 ของเรื่อง (ต่อ)

สิ่งที่เชื่อมฉาก เข้าด้วยกัน ลำดับ เหตุการณ์ที่แท้จริง	การกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ	วันที่ลอรามาพบอ็องเดรครั้งแรก และวันเริ่มงานของเธอ	จุดเชื่อมด้านเวลา ผ่านบทบรรยาย (ตัวหนาและเอียง) และคำพูด	การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว หรือ เหตุการณ์ซ้ำทั้งเหตุการณ์ ซึ่งช่วยเชื่อมฉากเข้าด้วยกัน
ฉากที่ 5	ปีแยร์เอาไก่เข้าเตาอบแล้ว ไก่อจะสุกในอีก 10 นาที จากนั้นพวกเขาจะกิน อาหารค่ำกัน (นั่นแสดงให้เห็นว่าฉากที่ 5 นี้ เกิดก่อนฉากที่ 10 และ 11 เป็นประมาณเวลา 10 นาที)	อานน์บอกปีแยร์ว่าลอรามาพบ อ็องเดรกับเธอวันนี้ และลอรา บอกว่าจะมาเริ่มงานตั้งแต่วันพรุ่งนี้ (นั่นทำให้รู้ว่าเหตุการณ์ในฉากที่ 5 เกิดขึ้นวันเดียวกับฉากที่ 3 ซึ่งเป็น วันที่ลอรามาพบอ็องเดรที่บ้านเป็น วันแรก ก่อนที่จะเริ่มงานใน “วันรุ่งขึ้น”)	<i>Anne met la table pour le dîner [...] Le poulet est en train de cuire à la cuisine.</i> (แสดงให้เห็นว่าเป็นเวลาค่ำก่อนที่ไก่ จะสุก อานน์จึงจัดโต๊ะรอ) เวลา – <u>เกือบสองทุ่มแล้ว</u> (ตามคำพูดของปีแยร์ว่า “Bientôt 20 heures.”)	1) อานน์บอกว่าเมื่อคืนนี้ตอนเธอกลับจาก ไปซื้อของข้างล่าง พ่อจำเธอไม่ได้และ เธอกลายเป็นเหมือนคนแปลกหน้า (การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้วในฉาก ที่ 2 และระบุ “เมื่อคืนนี้” ทำให้ทราบว่า ฉากนี้เกิดขึ้นในวันเดียวกับฉากที่ 2) 2) ปีแยร์เอือมระอากับพฤติกรรมของ อ็องเดร เขาจึงพูดกับอ็องเดรว่า “จะกวนประสาทคนอื่นอีกนานไหม” (เหตุการณ์นี้จะถูกซ้ำในฉากอื่น)
ฉากที่ 10	ไก่อสุกแล้ว อานน์จึงถือไก่อบ ออกมาพร้อมกับเรียกให้ ทุกคนมากินเมื่อค่ำ (ไก่อสุกแสดงให้เห็นว่าฉากนี้ ต่อเนื่องจากฉากที่ 5 ที่ไก่	ลอรามาทำงานแล้วในเช้าวันหนึ่ง (เหตุการณ์นี้เกิดจากภาพหลอนซึ่ง อธิบายไว้ในข้อ 3. ในหัวข้อย่อย (2) ของหัวข้อ 1.3.1.2 และในหัวข้อ ย่อย (2) ของหัวข้อ 1.4.4.1 จึง	<i>Suite de la scène 5.</i> (บทบรรยายทำให้ทราบว่าแท้จริงแล้ว ฉากนี้ต่อมาจากฉากที่ 5 ดังนั้นเวลา ในฉากนี้ต้องเป็น “ตอนค่ำหลังไก่อ สุกแล้ว” โดยต่อเนื่องมาจากฉากที่ 5	ตัวละครแทนปีแยร์พูดเหมือนฉากที่ 5 เรื่อง “กวนประสาท” แต่มีคำตำหนิและ ประชดประชันเพิ่มเติม พร้อมกับตอบหน้า อ็องเดรถึง 3 ครั้ง (แม้ว่าเหตุการณ์ที่ซ้ำกับ ฉากที่ 5 นี้จะมีจินตนาการของอ็องเดรเข้า

ตารางที่ 1.2

สิ่งที่เชื่อมฉากต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นเหตุการณ์ในวันที่ 2 ของเรื่อง (ต่อ)

สิ่งที่เชื่อมฉาก เข้าด้วยกัน ลำดับ เหตุการณ์ที่แท้จริง	การกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ	วันที่ลอรามาพบอ็องเดรครั้งแรก และวันเริ่มงานของเธอ	จุดเชื่อมด้านเวลา ผ่านบทบรรยาย (ตัวหนาและเอียง) และคำพูด	การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว หรือ เหตุการณ์ซ้ำทั้งเหตุการณ์ ซึ่งช่วยเชื่อมฉากเข้าด้วยกัน
ฉากที่ 10 (ต่อ)	กำลังอบและการเรียกให้ ทุกคนมากินข้าวนั้นต่อเนื่อง จากฉากที่ 5 ที่อานน์จัดโต๊ะ รอไก่อสุก)	ไม่กระทบต่อลำดับเวลา)	ที่ระบุว่าอีก 10 นาทีไก่อจะสุกและ ระหว่างนั้นอานน์ออกไปหาผักที่ อ็องเดรทำหาย)	ไปปะปน แต่ก็แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ใน ฉากที่ 5 ต้องเกิดขึ้นก่อน อ็องเดรจึงรู้สึก ติดค้างกับคำพูดนั้นและเกิดเป็น ภาพหลอนขึ้น)
ฉากที่ 11	<u>ไก่อสุกแล้ว</u> อานน์จึงถือไก่อบ ออกมาพร้อมกับ <u>เรียกให้</u> <u>ทุกคนมากินมื้อค่ำ</u> (เข้ากับฉากที่ 10)	-	เวลา – <u>สองทุ่มแล้ว</u> (ตามคำพูดของอานน์ที่ว่า “Il est 20 heures.”) (เวลาเพิ่มจากฉากที่ 5 เล็กน้อย ทำให้ทราบว่าเหตุการณ์ในฉากนี้ต้อง เกิดหลังฉากที่ 5)	เหตุการณ์ที่อานน์ถือไก่อที่สุกแล้วออกมา แล้วเรียกทุกคนกินข้าว (ในตารางช่องที่ 2 “การกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ”) และบอก อ็องเดรว่ายังหาผักไม่เจอนั้นเป็น <u>เหตุการณ์ที่ซ้ำกับตอนจบของฉากที่ 10</u> และในฉากที่ 11 นั้นมีเหตุการณ์ที่เกิดต่อ จากเหตุการณ์ดังกล่าวด้วย นั่นทำให้ ทราบว่าเหตุการณ์ในฉากนี้ต้องต่อเนื่อง จากฉากที่ 10 ทันที จึงน่าจะอยู่ในวัน เดียวกันและเวลาใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 1.2

สิ่งที่เชื่อมฉากต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นเหตุการณ์ในวันที่ 2 ของเรื่อง (ต่อ)

สิ่งที่เชื่อมฉาก เข้าด้วยกัน ลำดับ เหตุการณ์ที่แท้จริง	การกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ	วันที่ลอรามาพบอ็องเดรครั้งแรก และวันเริ่มงานของเธอ	จุดเชื่อมด้านเวลา ผ่านบทบรรยาย (ตัวหนาและเอียง) และคำพูด	การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว หรือ เหตุการณ์ซ้ำทั้งเหตุการณ์ ซึ่งช่วยเชื่อมฉากเข้าด้วยกัน
ฉากที่ 8	พวกเขา <u>รับประทานอาหารกันอยู่</u> อ็องเดรบอกว่า <u>ไก่อร่อย</u> และอานน์บอกว่า <u>เธอซื้อไก่มาจากข้างล่าง</u> (การกินอาหารค่ำต่อเนื่องจากฉากที่ 10 และ 11 ที่อานน์เรียกทุกคนกินข้าว ส่วนไก่ที่ถูกซื้อมาจากข้างล่างแสดงให้เห็นว่าฉากนี้เป็นวันเดียวกับฉากที่ 2)	อานน์พูดว่า <u>การพบกันของลอราและอ็องเดรเรียบร้อยดี</u> <u>พรุ่งนี้</u> เข้า ลอราจะกลับมาเริ่มงานที่บ้าน (เน้นแสดงให้เห็นว่าวันในฉากที่ 8 คือวันที่ลอรามาพบอ็องเดรเป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นวันเดียวกับฉากที่ 3)	<i>Quelques instants plus tôt dans la soirée.</i> (บทบรรยายทำให้ทราบว่าฉากที่ 8 เกิดขึ้นในช่วงค่ำ และต้องเกิดขึ้นก่อนฉากที่ 7 จากคำว่า “plus tôt”)	ขณะที่อ็องเดรออกไปเอาไก่เพิ่มในครัว ปีแยร์คุยกับอานน์ว่าให้เอาอ็องเดรไปอยู่สถานรับดูแลคนชราเพราะเขาบ้าและป่วย โดยไม่ทันระวังว่าอ็องเดรจะกลับมาได้ยินเข้า แต่อ็องเดรก็ไม่ได้พูดอะไรและเดินไปนอน (เหตุการณ์ที่ขีดเส้นใต้นี้จะถูกซ้ำในฉากอื่น)
ฉากที่ 7	อานน์และปีแยร์ <u>อยู่ที่โต๊ะกินข้าว</u> (แสดงว่ากำลังกินอาหารอยู่ จึงมีแนวโน้มที่จะต่อเนื่องกับฉากที่ 8 ที่กินอาหารค่ำกันอยู่)	-	<i>Un peu plus tard dans la soirée.</i> (บทบรรยายทำให้ทราบว่าฉากที่ 7 เกิดขึ้นในช่วงเย็น และต่อมาจากฉากที่ 6 ซึ่งเป็นตอนเช้า บทบรรยายที่ระบุว่า “un peu” นั้นทำให้รู้ว่า	เหตุการณ์ซ้ำกับฉากที่ 8 ที่ปีแยร์บอกว่าอ็องเดรป่วยโดยไม่ทันระวังว่าอ็องเดรจะได้ยินเข้า (เน้นทำให้ทราบว่าเหตุการณ์ใน 2 ฉากนี้เกิดต่อเนื่องในวันเดียวกัน แต่ฉากที่ 7

ตารางที่ 1.2

สิ่งที่เชื่อมฉากต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นเหตุการณ์ในวันที่ 2 ของเรื่อง (ต่อ)

สิ่งที่เชื่อมฉาก เข้าด้วยกัน ลำดับ เหตุการณ์ที่แท้จริง	การกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ	วันที่ลอรามาพบอ็องเดรครั้งแรก และวันเริ่มงานของเธอ	จุดเชื่อมด้านเวลา ผ่านบทบรรยาย (ตัวหนาและเอียง) และคำพูด	การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว หรือ เหตุการณ์ซ้ำทั้งเหตุการณ์ ซึ่งช่วยเชื่อมฉากเข้าด้วยกัน
ฉากที่ 7 (ต่อ)	(ต่อ)	(ต่อ)	2 ฉากนี้เกิดขึ้นห่างกันนิดเดียว จึงน่าจะเป็นวันเดียวกัน)	เกิดขึ้นทีหลัง เพราะในฉากที่ 8 มีการเล่า ถึงเหตุการณ์อื่นที่เกิดขึ้นก่อนที่ปีแยร์จะ พูดว่าอ็องเดรป่วยด้วย)
ฉากที่ 9	-	-	<i>un peu plus tard.</i> (บทบรรยายทำให้ทราบว่าฉากที่ 9 เกิดขึ้นหลังฉากที่ 8 ไม่นาน รวมทั้ง ฉากที่ 7 ที่ตามมาด้วย ดังนั้น 3 ฉากนี้ จึงเกิดขึ้นวันเดียวกัน)	1) อ็องเดรเข้านอนแล้ว ก่อนนอนเขาดู เศร้าเพราะได้อินสิ่งที่ปีแยร์คุยกับอานน์ที่ <u>บอกว่าเขาบ้า ป่วย และจะส่งเขาไปอยู่ที่</u> <u>สถานบำบัดดูแลคนชราเฉพาะโรค</u> (เหตุการณ์ที่อ็องเดรเข้านอนแล้วนั้น <u>ต่อเนื่องจากฉากที่ 8</u> ที่เขาเดินไปนอน ส่วนการอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว ที่อ็องเดรได้อินคำพูดของปีแยร์นั้นทำให้ ทราบว่าฉากที่ 9 นี้เกิดขึ้นวันเดียวกับ ฉากที่ 7 และ 8 และมีเวลาใกล้เคียงกัน)

ตารางที่ 1.2

สิ่งที่เชื่อมฉากต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นเหตุการณ์ในวันที่ 2 ของเรื่อง (ต่อ)

สิ่งที่เชื่อมฉาก เข้าด้วยกัน ลำดับ เหตุการณ์ที่แท้จริง	การกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ	วันที่ลอรามาพบอ็องเดรครั้งแรก และวันเริ่มงานของเธอ	จุดเชื่อมด้านเวลา ผ่านบทบรรยาย (ตัวหนาและเอียง) และคำพูด	การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว หรือ เหตุการณ์ซ้ำทั้งเหตุการณ์ ซึ่งช่วยเชื่อมฉากเข้าด้วยกัน
ฉากที่ 9 (ต่อ)	(ต่อ)	(ต่อ)	(ต่อ)	2) อานน์ขอไวน์มาดื่มและกล่าวว่าเธอมา คิดถึงคำพูดของปีแยร์ <u>เมื่อคืน</u> ที่บอกให้ พาอ็องเดรไปอยู่สถานบำบัดคนชรา เฉพาะโรคอีกรอบและคิดว่าปีแยร์พูดถูก (การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว และ ใช้คำว่า “ <u>เมื่อคืน</u> ” ทำให้ทราบว่าเหตุการณ์ ในฉากที่ 9 เกิดขึ้นในวันเดียวกับฉากที่ 8 ที่พูดถึงเรื่องนี้ และทั้งสองฉากเกิดห่างกัน ไม่นาน นอกจากนี้ เหตุการณ์ทั้งหมดนี้จะ ถูกซ้ำในฉากอื่นอีก)
ฉากที่ 12	-	-	<i>un peu plus tard.</i> (บทบรรยายทำให้ทราบว่าฉากนี้เกิด ต่อจากฉากที่ 11 ไม่นาน จึงเป็น วันเดียวกัน)	เหตุการณ์ซ้ำกับฉากที่ 9 อานน์ขอไวน์ มาดื่มและบอกว่าเธอคิดว่าปีแยร์อาจพูด ถูกที่จะให้พาอ็องเดรไปอยู่สถานบำบัด คนชราเฉพาะโรค ปีแยร์บอกเพิ่มว่าเขาคิด ว่าเขาคิดถูก พวกเขาจะได้ใช้ชีวิตกันสักที

ตารางที่ 1.2

สิ่งที่เชื่อมฉากต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นเหตุการณ์ในวันที่ 2 ของเรื่อง (ต่อ)

สิ่งที่เชื่อมฉาก เข้าด้วยกัน ลำดับ เหตุการณ์ที่แท้จริง	การกินไก่อบเป็นอาหารค่ำ	วันที่ลอรามาพบอ็องเดรครั้งแรก และวันเริ่มงานของเธอ	จุดเชื่อมด้านเวลา ผ่านบทบรรยาย (ตัวหนาและเอียง) และคำพูด	การอ้างอิงเหตุการณ์ที่กล่าวมาแล้ว หรือ เหตุการณ์ซ้ำทั้งเหตุการณ์ ซึ่งช่วยเชื่อมฉากเข้าด้วยกัน
ฉากที่ 12 (ต่อ)	(ต่อ)	(ต่อ)	(ต่อ)	(เหตุการณ์ที่ซ้ำพร้อมกับมีการเล่า เหตุการณ์อื่นเพิ่มเติมต่อจากเหตุการณ์ใน ฉากที่ 9 นั้นทำให้ทราบว่าฉากที่ 12 นี้ เกิดขึ้นหลังและต่อมาจากฉากที่ 9)

หลังจากที่ผู้วิจัยเรียงลำดับเหตุการณ์ในวันที่ 2 ของเรื่องได้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยก็จะสามารถจัดลำดับเหตุการณ์ที่แท้จริงทั้งเรื่องได้ดังในตารางที่ 1.3 ที่ปรากฏด้านล่างนี้

ตารางที่ 1.3

ลำดับเหตุการณ์ที่แท้จริงในเรื่อง

การเรียงฉากตามเวลาที่แท้จริง	เวลา	สถานที่	ระยะห่างของเวลาระหว่างฉาก	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ฉากที่ 1	วันที่ 1 ของเรื่อง	อพาร์ตเมนต์ของอ็องเดร	จุดเริ่มต้นเรื่อง	อ็องเดรกับอานน์คุยกันเรื่องที่อ็องเดรทะเลาะกับคนดูแลชื่ออิชบาเบล
ฉากที่ 4	คืนก่อนถึงวันที่ 2 ของเรื่อง	บ้านของอานน์	กลางคืนก่อนจะถึงวันที่ 2 ของเรื่อง	คืนก่อนถึงวันที่ 2 ของเรื่อง อานน์ฝันร้ายว่าเธอบีบคอพ่อจนตาย ซึ่งเธอบอกกับปีแยร์ว่าเธอฝันเช่นนั้นในฉากที่ 5
ฉากที่ 3	วันที่ 2 ของเรื่อง		วันที่ 1 และวันที่ 2 ของเรื่อง ห่างกันเป็นเวลาประมาณ 10 วัน	ในตอนบ่าย ลอรามาที่บ้านอานน์เป็นครั้งแรกเพื่อทำความรู้จักกับอ็องเดร
ฉากที่ 2			เนื่องจากในฉากที่ 8 ปีแยร์บอกว่าเมื่อสัปดาห์ก่อน อานน์และเขาจะไปเที่ยวเกาะคอร์ซิกา แต่อ็องเดรทะเลาะกับอิชบาเบล พวกเขาจึงยกเลิกการเดินทางและพาอ็องเดรมาอยู่ที่บ้าน	ช่วงเย็นก่อนเริ่มทำอาหารค่ำ อ็องเดรคุยกับตัวละครแทนปีแยร์ หลังจากนั้นตัวละครแทนปีแยร์ก็หัวเราะที่ตัวละครแทนอานน์ซื้อมาจากข้างล่างไปอบในครัวและหายตัวไป
ฉากที่ 6				ก่อนที่อานน์จะจัดโต๊ะสำหรับมื้อค่ำ อานน์คุยกับอ็องเดรว่าอยากให้อ็องเดรมาอยู่กับเธอและปีแยร์อย่างถาวร ถ้ามีคนมาช่วยดูแลอ็องเดรด้วย
ฉากที่ 5				อานน์จัดโต๊ะสำหรับมื้อค่ำขณะรอโกอบเธอคุยกับปีแยร์เรื่องการพบกันของอ็องเดรและลอรา อ็องเดรหานาฬิกาไม่เจอ อานน์จึงออกไปหานาฬิกาให้ปีแยร์คุยกับอ็องเดรด้วยน้ำเสียงตำหนิและประชดประชัน

ตารางที่ 1.3

ลำดับเหตุการณ์ที่แท้จริงในเรื่อง (ต่อ)

การเรียงฉากตามเวลา ที่แท้จริง	เวลา	สถานที่	ระยะห่างของเวลา ระหว่างฉาก	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ฉากที่ 10	วันที่ 2 ของเรื่อง (ต่อ)	บ้าน ของ อานันท์ (ต่อ)	สิ่งที่เรียงร้อยให้ ฉากเหล่านี้อยู่ใน วันเดียวกันก็คือ องค์ประกอบ 5 ด้าน ดังที่กล่าวไป (ต่อ)	ขณะที่อานันท์ไปหานาฬิกา อ็องเดรเกิดภาพหลอนว่าขณะนั้นเป็นตอนเช้า เขาคุยกับลอราอยู่ แล้วตัวละครแทนปีแยร์ก็เข้ามาพูดตำหนิเขาก่อนจะลงมือตบหน้าเขาถึง 3 ครั้ง แล้วอานันท์ก็กลับเข้ามาพร้อมไก่ที่สุกแล้ว และเรียกให้ทุกคนกินข้าว
ฉากที่ 11				อานันท์เรียกทุกคนมากินอาหารค่ำ แต่เธอต้องประหลาดใจที่อ็องเดรทำท่ากลัวจะโดนฟาด และปีแยร์ก็ไม่ว่าอ็องเดรเป็นอะไร
ฉากที่ 8				อ็องเดร อานันท์ และปีแยร์กินอาหารค่ำกันอยู่ ปีแยร์เริ่มพูดตำหนิอ็องเดรอานันท์ร้องห้าม เมื่ออ็องเดรออกไปเอาไก่เพิ่มในครัว ปีแยร์บอกอานันท์ว่าให้เอาอ็องเดรไปอยู่ที่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรค โดยไม่ทันระวังว่าอ็องเดรจะได้ยินไปนอน
ฉากที่ 7				เหตุการณ์ซ้ำกับตอนจบฉากที่ 8 ว่าปีแยร์บอกอานันท์ว่าให้เอาอ็องเดรไปอยู่ที่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรค โดยไม่ทันระวังว่าอ็องเดรจะได้ยิน
ฉากที่ 9				อ็องเดรเข้านอนไปแล้ว อานันท์เล่าให้ปีแยร์ฟังว่าอ็องเดรดูเสียใจที่ได้ยินเช่นนั้น อ็องเดรดูเหมือนเด็ก ๆ และยังขอให้เธอร้องเพลงกล่อมเด็กให้ฟัง อานันท์รู้สึกเศร้าและขอไว้นมาดื่ม เธอบอกว่าปีแยร์อาจพูดถูกที่จะเอาอ็องเดรไปอยู่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรค

ตารางที่ 1.3

ลำดับเหตุการณ์ที่แท้จริงในเรื่อง (ต่อ)

การเรียงฉากตามเวลาที่แท้จริง	เวลา	สถานที่	ระยะห่างของเวลาระหว่างฉาก	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
ฉากที่ 12	วันที่ 2 ของเรื่อง (ต่อ)	บ้านของอานัน (ต่อ)	(ต่อจาก 2 หน้าที่แล้ว)	เหตุการณ์ซ้ำกับฉากที่ 9 คืออานันขอโน้ตจากปีแยร์มาดื่มและบอกว่าปีแยร์อาจพูดถูกที่จะเอาอ็องเดรไปอยู่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรค ปีแยร์บอกเพิ่มว่าอานันตัดสินใจแบบนั้นถูกแล้ว พวกเขาจะได้ไปใช้ชีวิตส่วนตัวกันได้สักที
ฉากที่ 13	วันที่ 3 ของเรื่อง		เช้าวันรุ่งขึ้นต่อมาจากวันที่ 2 ของเรื่อง	เช้าวันต่อมา อานันคุยกับอ็องเดรว่าวันนี้ลอราจะมาหาอ็องเดร ก่อนจะชวนอ็องเดรไปแต่งตัว แต่ยังไม่ทันไร ตัวละครแทนลอราที่มาและอ็องเดรจำเธอไม่ได้
ฉากที่ 14	วันที่ 4 ของเรื่อง	สถานรับดูแล	ไม่ทราบแน่ชัดว่าห่างจากวันที่ 3 ของเรื่องเท่าใด แต่การเปลี่ยนแปลงของสถานที่ทำให้ทราบว่าเป็นคนละวันกัน	อานันพาอ็องเดรไปอยู่ที่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรคซึ่งบรรยากาศเหมือนโรงแรม มองเห็นสวนจากหน้าต่างได้ และมีคนอยู่ร่วมกันหลายคน อ็องเดรไม่รู้ว่าที่นั่นคือที่ไหน แต่อานันบอกว่าให้อ็องเดรอยู่ที่นี้ ส่วนเธอจะย้ายไปอยู่ลอนดอน
ฉากที่ 15	วันที่ 5 ของเรื่อง	คนชราเฉพาะโรค	ห่างจากวันที่ 4 เป็นเวลาหลายเดือนโดยอ้างอิงจากคำพูดของนางพยาบาลที่บอกว่าอานันไปอยู่ลอนดอนได้หลายเดือนแล้ว	อ็องเดรอยู่ที่นั่นมาหลายเดือนแล้ว แต่เขาจำไม่ได้เลยว่านางพยาบาลและบุรุษพยาบาลที่เขาเจอทุกวันเป็นใคร เขาจำไม่ได้ว่าตัวเองเป็นใครและชื่ออะไรแล้วจู้ ๆ เขาก็คิดถึงแม่และร้องไห้ออกมาเหมือนเด็ก ๆ

1.4.3 เทคนิคการประพันธ์ด้านสถานที่

บทละครเรื่องนี้มีเพียงองค์เดียวจึงมีฉากเป็นห้องห้องเดียว อย่างไรก็ตาม สถานที่ในเรื่องนี้มีทั้งหมด 3 แห่ง ได้แก่ อพาร์ตเมนต์ของอ็องเดร บ้านของอานัน และสถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรค ผู้ประพันธ์เลือกที่จะใช้เทคนิคการเคลื่อนย้ายเครื่องเรือนและเครื่องตกแต่งในฉากเพื่อสื่อถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานที่แทนการระบุออกมาตรง ๆ ซึ่งจะทำให้เรื่องชวนติดตามมากขึ้น

ในแง่หนึ่ง ผู้ประพันธ์ได้ใช้เครื่องเรือนและเครื่องตกแต่งฉากเป็นสัญลักษณ์ของบ้านส่วนตัวที่ตัวละครอาศัยอยู่ ผู้วิจัยพบว่าเมื่อเครื่องเรือนหายไปจากฉากทั้งหมด สถานที่ในเรื่องนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปเป็นสถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรค อีกแง่หนึ่ง ผู้ประพันธ์ก็ใช้เครื่องเรือนและเครื่องตกแต่งฉากเป็นสัญลักษณ์ของความทรงจำของ “อ็องเดร” ตัวละครเอกด้วย เพราะเมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องราวตลอดทั้งเรื่อง ก็พบว่าความทรงจำของอ็องเดรค่อย ๆ ถดถอยลงควบคู่กับการค่อย ๆ หายไปของสิ่งต่าง ๆ เราจะพบการเปลี่ยนแปลงของสถานที่ได้ในตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

Dans l'appartement d'André.

(Scène 1, page 6)

ผู้ประพันธ์ระบุตรง ๆ ในฉากที่ 1 ว่าเรื่องราวเริ่มต้นที่อพาร์ทเมนต์ของอ็องเดร

ตัวอย่างที่ 2

Dans le même salon. André est seul. [...]

ANDRÉ [...] Mais que les choses soient bien claires : je ne quitterai pas mon appartement ! Je ne le quitterai pas !

L'HOMME Ce n'est pas votre appartement, André. [...]

L'HOMME Vous vous souvenez que vous êtes venu ici, je veux dire : que vous êtes venu à la maison en attendant de... [...]

L'HOMME Oui. En attendant de retrouver une nouvelle aide-soignante... [...]

(Scène 2, page 20 et 28)

เมื่ออ้างอิงจากฉากที่ 1 “Dans le même salon” นั้นหมายถึง “Dans l'appartement d'André” ทำให้ฉากบนเวทีของฉากนี้ยังคงเหมือนกับฉากแรกทุกประการ แต่เมื่อผู้วิจัยพิจารณาบทสนทนาในฉากที่ 2 ตามตัวอย่างข้างต้นร่วมด้วย ก็พบว่ามีความเป็นไปได้ที่สถานที่ในเรื่องของฉากที่ 2 นี้จะเปลี่ยนแปลงไปเป็นบ้านของอานน์แล้ว เพราะตัวละครแทนปีแยร์บอกว่าที่นั่นไม่ใช่อพาร์ทเมนต์ของอ็องเดร และอ็องเดรมาอยู่ที่บ้านของพวกเขาเพื่อรอหาคนดูแลคนใหม่ หลังจากที่อ็องเดรทะเลาะกับอีซาเบลซึ่งเป็นคนดูแลคนก่อน

ตัวอย่างที่ 3

C'est à la fois le même salon, et un autre. Quelques meubles ont disparu : au fur et à mesure des scènes, le décor va se dépouiller pour devenir un espace vide et neutre. Anne est seule dans le salon. Elle est au téléphone.

(Scène 3, page 36)

เมื่อถึงฉากที่ 3 ผู้ประพันธ์ก็เริ่มใช้การหายไปของสิ่งของในฉากเพื่อบอกว่าสถานที่ในเรื่องเปลี่ยนแปลงไป บทบรรยายข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ประพันธ์ต้องการให้ห้องห้องเดียวที่ปรากฏอยู่บนเวทีนั้นบ่งบอกถึงห้องสองห้อง ห้องหนึ่งคืออพาร์ทเมนต์ของอ็องเดร เพราะบทบรรยายบอกว่า เป็น “le même salon” ซึ่งเป็นห้องเดิมตั้งแต่ฉากที่ 1 อีกห้องหนึ่งไม่ได้บอกว่าเป็นสถานที่ใด แต่ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าน่าจะเป็นบ้านของอานน์ เพราะมีการอ้างถึงสถานที่นี้ในตัวอย่างบทสนทนาของฉากที่ 2 ว่า “la maison” อีกเหตุผลหนึ่งก็คือ บทบรรยายที่ว่า “pour devenir un espace vide” นั้นตรงตามคำกล่าวของอานน์ในฉากที่ 13 ว่าเธอชื่นชอบให้บ้านของเธอโล่ง ๆ จึงแทบไม่มีเครื่องเรือนอยู่ในบ้านของเธอ จากเหตุผลดังกล่าวทั้งหมด ผู้วิจัยจึงคาดว่าสถานที่ในเรื่องได้เปลี่ยนไปเป็นบ้านของอานน์แล้ว

ฉากนี้เป็นฉากแรกที่เครื่องเรือนและเครื่องตกแต่งฉากซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความทรงจำของอ็องเดรเริ่มหายไป อันสะท้อนให้เห็นว่าความจำของเขาเริ่มเลอะเลือนเล็กน้อยแล้ว นั่นทำให้เขาคิดว่าตนเองเป็นนักเต้นแท็ป ทั้ง ๆ ที่ เขาเคยเป็นวิศวกร และยังคงคิดว่าอานน์ย้ายมาอยู่ที่อพาร์ทเมนต์ของเขาเพื่อหวังจะมายึดมันไป ทั้งที่จริง ๆ แล้วอ็องเดรอยู่ที่บ้านอานน์

ตัวอย่างที่ 4

Toujours le même salon, qui continue son dépouillement progressif. André vient de la cuisine. C'est le matin. Il a une tasse de café dans les mains.

(Scène 10, page 80)

ตั้งแต่ฉากที่ 4 จนถึงฉากที่ 9 นั้นไม่มีการระบุถึงสถานที่ในเรื่องอย่างชัดเจน แต่ผู้ประพันธ์มาระบุอีกครั้งในฉากที่ 10 ว่า “Toujours le même salon” นั่นทำให้ผู้วิจัยทราบว่าเป็นเรื่องราวตั้งแต่ฉากที่ 4 จนถึงฉากที่ 9 นั้นเป็นสถานที่เดียวกับฉากที่ 3 และฉากที่ 10 นี้ก็เช่นกัน สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นนั้นก็คือบ้านของอานน์

ในฉากนี้ เครื่องเรือนซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความทรงจำของอ็องเดรก็หายไปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นั่นหมายถึงว่าความจำของเขาก็ถดถอยลงเช่นกัน อ็องเดรจดจำปีแยร์ในฉากนั้นไม่ได้ จึงมีการใช้ตัวละครแทนปีแยร์มาแสดงแทน อีกทั้งฉากนี้ทั้งฉากยังเป็นเหตุการณ์ที่มาจากอาการประสาทหลอนของอ็องเดรด้วย

ตัวอย่างที่ 5

Le lendemain matin. L'appartement est maintenant pratiquement vide. André est seul dans le salon. Soudain Anne arrive.

(Scène 13, page 100)

บทบรรยายของฉากนี้กล่าวถึงว่าอพาร์ทเมนต์แห่งนี้แทบจะไม่มีเครื่องเรือนซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความทรงจำของอ็องเดรหลงเหลืออยู่แล้ว นั่นแสดงว่าอ็องเดรหลงลืมมากขึ้นอีกแล้ว

และทำให้เขาจดจำลอร่าที่เคยพบกันเมื่อวานไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่เขายังบอกว่าหน้าของเธอละม้ายคล้ายกับ เอลิสซึ่งเป็นลูกสาวคนเล็กของเขา ในฉากนี้ ผู้ประพันธ์จึงใช้ตัวละครแทนลอร่ามาเข้าฉากแทน

ตัวอย่างที่ 6

Presque immédiatement. Plus de meubles. La Femme est là. [...]

LA FEMME La fenêtre donne sur le parc.

ANNE Oui. C'est très agréable. On a l'impression d'être à l'hôtel.
Non ?

LA FEMME C'est ce que disent les résidents.

(Scène 14, page 110)

บทบรรยายของฉากนี้กล่าวว่าเครื่องเรือนซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของบ้านส่วนตัวที่ตัวละครเคยอาศัยอยู่นั้นไม่หลงเหลืออยู่สักชิ้นแล้ว นั่นแสดงให้เห็นว่าสถานที่ในฉากนี้ไม่ใช่บ้านของอานน์อีกต่อไปแล้ว แต่ผู้ประพันธ์ก็ไม่ได้ระบุไว้ว่าเป็นที่ใด อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าสถานที่ในฉากนี้น่าจะเป็นสถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรคสักระหว่าง หรืออาจจะเป็นโรงพยาบาลที่รับดูแลผู้สูงอายุก็ได้ เพราะบทสนทนาในตัวอย่างกล่าวไว้ว่าสถานที่แห่งนี้สามารถมองเห็นสวนได้จากทางหน้าต่างและมีบรรยากาศที่ทำให้รู้สึกเหมือนอยู่ที่โรงแรม ซึ่งนับเป็นบรรยากาศทั่ว ๆ ไปที่พบได้ตามบ้านพักคนชรา สถานรับดูแลคนชราหรือโรงพยาบาลเอกชนชั้นนำทั่วไป อีกทั้งยังมีคนอาศัยอยู่ร่วมกันหลายคนด้วย

เครื่องเรือนก็ถือเป็นสัญลักษณ์ของความทรงจำของอ็องเดรเช่นกัน เมื่อมันไม่หลงเหลือแล้ว ความทรงจำของอ็องเดรก็ต้องถดถอยลงมากเช่นกัน ในฉากนี้ อ็องเดรจึงดูสับสนสถานที่ว่าเขากำลังอยู่ที่ใด

ตัวอย่างที่ 7

Un lit blanc, qui fait penser aux lits que l'on trouve dans les hôpitaux. André ne sait pas où il est. Puis la Femme entre. Elle a une blouse blanche. [...]

L'Homme entre. Il a lui aussi une tenue blanche. [...]

[...] L'Homme vient donner un document à la Femme, qui le signe.

(Scène 15, page 112 et 118)

บทบรรยายในฉากนี้ทำให้ผู้วิจัยแน่ใจว่าสถานที่ในเรื่องนี้น่าจะเป็นสถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรคหรือโรงพยาบาลที่มีบุคลากรทางการแพทย์ดูแลใกล้ชิด เพราะฉากนั้นมีเตียงสีขาวที่พบเห็นได้ตามโรงพยาบาล อีกทั้งยังมีเจ้าหน้าที่หญิงและชายที่ใส่เสื้อกาวน์สีขาว อันเป็นการบ่งบอกว่าพวกเขาเป็นบุคลากรทางการแพทย์ นอกจากนี้ ยังมีขั้นตอนการเซ็นเอกสารที่เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามให้เป็นระบบเหมือนที่กระทำในองค์กรที่ดูแลผู้ป่วยทั่ว ๆ ไปอีกด้วย

การที่เครื่องบินในฉากนี้เหลือแค่เพียงเตียงสีขาวที่บ่งบอกว่าเป็นเตียงโรงพยาบาล และไม่มีเครื่องบินที่พบได้ตามบ้านขึ้นอื่นอันเป็นสัญลักษณ์ของความทรงจำของอ็องเดรปรากฏอยู่ในฉากอีกแล้ว ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าความจำของอ็องเดรน่าจะถดถอยถึงขั้นสุดแล้ว นั่นทำให้เขาจดจำนางพยาบาลที่ดูแลเขามาตลอดหลายสัปดาห์และบุรุษพยาบาลที่เขาพบทุกวันไม่ได้เลย ผู้ประพันธ์จึงใช้ตัวละครแทนมาแสดงเป็นนางพยาบาลมาร์ตินและบุรุษพยาบาลโอลิวิเยร์ แต่สิ่งที่ร้ายแรงกว่านั้นคืออ็องเดรจดจำไม่ได้แม้กระทั่งว่าตนเองชื่ออะไรและรู้สึกไม่คุ้นกับชื่ออ็องเดรของตนด้วย

1.4.4 เทคนิคการประพันธ์ด้านกลวิธีการเล่าเรื่อง

แม้ผู้ประพันธ์จะเลือกใช้กลวิธีการเล่าเรื่องที่สร้างความสับสนซึ่งพบได้ทั่วไปเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน แต่ก็ต้องยอมรับว่ากลวิธีการเล่าเรื่องลักษณะนี้เข้ากันได้พอดีกับเรื่องราวของโรคอัลไซเมอร์ที่ผู้ป่วยมักมีอาการสับสนหลาย ๆ ด้านเหมือนกัน และยังช่วยส่งเสริมเนื้อเรื่องให้ชัดเจนด้วย กลวิธีการเล่าเรื่องที่พบได้แก่

1.4.4.1 การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและไม่จริงปะปนกัน

ผู้เล่าเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในเรื่อง เหตุการณ์ในความฝันของตัวละคร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในจินตนาการของอ็องเดรซึ่งอาจเกี่ยวเนื่องกับอาการประสาทหลอนปะปนกัน ผู้อ่านจะแยกไม่ออกในทันทีว่าเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นอยู่นั้นเป็นเรื่องจริงหรือไม่ แต่อาจสังเกตเห็นถึงความไม่สมเหตุสมผลของเรื่องราวจนทำให้ฉุกคิดและตั้งคำถามกับเหตุการณ์เหล่านั้น

(1) ความฝันของตัวละคร

ตัวอย่าง

ANNE

Je n'arrivais pas à dormir. J'étais tellement fatiguée, tellement fatiguée, que je ne parvenais plus à trouver le sommeil. Alors je me suis levée. Et je suis allée dans sa chambre. Dans la chambre de papa. Il dormait. [...] Et je ne sais pas ce qui m'a pris, une sorte de bouffée de haine, et j'ai posé mes mains sur son cou. Doucement. Je pouvais sentir les battements de son cœur sous mes mains. [...] Quand j'ai relâché la pression, quand j'ai retiré mes mains, j'ai senti qu'il ne respirait plus, que c'était enfin terminé. [...] Il était mort, mais on avait l'impression qu'il me disait « merci ».

(Scène 4, page 50 et 52)

เมื่อผู้อ่านได้อ่านเรื่องราวที่อานน์เล่าในฉากนี้ ก็ต้องสงสัยว่าเป็นจริงหรือไม่ เพราะแม้ว่าอานน์จะเหนื่อยใจกับพฤติกรรมต่าง ๆ ของอ็องเดรในฉากก่อน อานน์ก็เป็น

ลูกสาวที่รักพ่อ จึงไม่น่าจะปีบคอพ่อนตายได้ เมื่อเรื่องดำเนินเข้าฉากที่ 5 ผู้อ่านก็พบเฉลยว่า เหตุการณ์ข้างต้นเป็นเพียงความฝันของอานน์ เพราะอานน์บอกกับปีแยร์ตรง ๆ ว่าคืนก่อนเธอฝันร้ายว่าปีบคอพ่อ ตามคำพูดที่ว่า “L’autre nuit, j’ai fait un cauchemar atroce. J’ai rêvé que je l’étranglais.” (p.56) ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าสาเหตุที่อานน์ฝันเช่นนี้เป็นเพราะความเครียดของเธอที่เกิดจากการดูแลผู้ป่วยและต้องคอยรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ อยู่ตลอด เธอจึงฝันว่าปีบคอพ่อนตาย เพราะอยากให้เรื่องทุกอย่างจบลงเสียที ไม่ได้เป็นเพราะอานน์เกลียดพ่อและอยากให้ตายไปจริง ๆ

(2) เหตุการณ์ในจินตนาการของอองเดร

ตัวอย่าง

Il lui donne une petite claque. [...]

L’Homme lui donne une deuxième petite claque en souriant. [...]

Il lui donne une troisième petite claque. [...]

(Scène 10, page 94)

เหตุการณ์นี้คือเหตุการณ์ที่ตัวละครแทนปีแยร์ได้ลงมือทำร้ายอองเดร ดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อการประสาทหลอนของตัวละครอองเดร เมื่อผู้อ่านได้พบเหตุการณ์ที่ตัวละครแทนปีแยร์ตบหน้าอองเดรถึงสามครั้ง ก็ต้องเอะใจว่าเรื่องนี้จริงหรือไม่ เมื่อเรื่องดำเนินเข้าฉากที่ 11 ซึ่งต่อเนื่องกับฉากที่ 10 ก็จะพบเบาะแสที่ทำให้คิดว่าเหตุการณ์ดังกล่าวอาจเป็นภาพหลอนของอองเดร เพราะปีแยร์ตัวจริงที่เพิ่งกลับเข้าฉากมาไม่รู้เลยว่าเหตุใดอองเดรจึงแสดงท่าทางเหมือนกลัวจะโดนทำร้ายอย่างนั้น นอกจากนี้ ยังมีความไม่สมเหตุสมผลของเวลาในเรื่องด้วย เพราะหากผู้วิจัยสังเกตเวลาที่แท้จริงของฉากที่ 10 และ 11 ผ่านบทสนทนาของตัวละครอานน์ที่ไม่ได้ป่วย ซึ่งอยู่ท้ายฉากที่ 10 และต้นฉากที่ 11 ที่ว่าใกล้ค่ำแล้วและเรียกให้ทุกคนมาทานอาหารด้วยกัน ดังประโยคที่ว่า “le poulet est prêt. On va pouvoir passer à table.” (p.96) ก็จะพบว่าจริง ๆ แล้วเหตุการณ์ในสองฉากนั้นต้องเกิดขึ้นในตอนค่ำ แต่เหตุที่อองเดรเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ในฉากที่ 10 เกิดขึ้นในตอนเช้าตามบทบรรยายต้นฉากที่ว่า “C’est le matin.” นั้นอาจเป็นเพราะเขามีอาการประสาทหลอน จึงสับสนเวลาที่แท้จริงกับเวลาในภาพหลอน และสาเหตุที่อองเดรเกิดภาพหลอนดังในตัวอย่างนี้น่าจะเกิดจากที่อองเดรรู้สึกติดค้างกับคำพูดของปีแยร์ที่ประชดประชันเขาในตอนจบของฉากที่ 5

1.4.4.2 การเล่าเรื่องราวที่ขัดแย้งกันเอง

ผู้เล่าเล่าเรื่องราวที่ขัดแย้งกันเองผ่านคำพูดของตัวละคร จึงทำให้ผู้อ่านไม่แน่ใจว่าเรื่องใดเป็นเรื่องจริงกันแน่และควรจะเชื่อคำพูดของใครดี แต่ก็พอจะเดาคำตอบได้เมื่อเรื่องราวดำเนินมาถึงจุดสิ้นสุด ตามตัวอย่างดังต่อไปนี้

(1) อานน์กับการย้ายไปอยู่ลอนดอน

ตัวอย่างที่ 1

ANNE Je vais sans doute déménager, papa. [...]
 ANNE J'ai rencontré quelqu'un. [...]
 ANNE Il habite à Londres. Je vais aller vivre là-bas.

(Scène 1, page 16)

ตามตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าในฉากที่ 1 อานน์บอกอ็องเดรว่าเธออาจจะย้ายไปอยู่ที่ลอนดอนเพราะเธอเจอชายคนหนึ่ง เธอจึงจะย้ายไปอยู่กับคนรักที่ทำงานอยู่ที่นี่

ตัวอย่างที่ 2

ANDRÉ Mais... Je croyais que... Je croyais que tu partais vivre à Londres.
 ANNE Mais non, papa. Pourquoi tu n'arrêtes pas de parler de Londres ? Je reste à Paris. [...]
 ANNE Mais il n'a jamais été question d'aller à Londres, papa. [...]
 ANDRÉ Je regrette, Anne. Tu me l'as dit l'autre jour. Tu as oublié ?
 (Un temps.) Tu as oublié. Écoute, Anne. J'ai l'impression que tu as parfois des problèmes de mémoire. Si, je te le dis. Ça m'inquiète pour toi. Tu n'as pas remarqué ?

(Scène 6, page 66 et 68)

แต่เมื่อถึงฉากที่ 6 อ็องเดรกล่าวถึงเรื่องนี้อีกครั้งว่าเขาคิดว่าอานน์จะไปอยู่ลอนดอน อานน์กลับบอกว่าเธอไม่เคยพูดถึงเรื่องนี้เลยสักครั้ง และเธอจะอาศัยอยู่ที่ปารีสกับทุกคน คำพูดของอานน์ทำให้อ็องเดรสับสนและคิดว่าอานน์มีปัญหาด้านความจำหรือไม่ ส่วนคำพูดเช่นนั้นของอ็องเดรก็สร้างความสับสนให้แก่ผู้อ่านและทำให้ผู้อ่านนึกคิดว่าหรืออานน์จะมีปัญหาความจำเหมือนกัน เพราะผู้อ่านก็ได้รับรู้ว่าในฉากที่ 1 อานน์พูดว่าจะไปลอนดอนจริง ๆ

ตัวอย่างที่ 3

ANNE Tu te souviens que je vais partir vivre à Londres. [...]
 ANDRÉ Tu m'as dit que tu restais ici, avec moi...
 ANNE Non, je dois y aller. C'est important. Je te l'ai déjà expliqué.
Mais je viendrai te voir. Certains week-ends.

(Scène 14, page 112)

แต่แล้วขณะที่อ็องเดรคิดว่าอานน์จะไม่ไปแล้ว ในฉากที่ 14 อานน์กลับบอกว่าเธอจำเป็นต้องย้ายไปใช้ชีวิตที่ลอนดอนและเคยอธิบายเรื่องนี้กับอ็องเดรไปแล้ว เหตุการณ์นี้สร้างความสับสนให้กับอ็องเดรและผู้อ่านอีกครั้ง

ตัวอย่างที่ 4

LA FEMME Votre fille n'est pas là, André. [...]
 LA FEMME Vous vous souvenez que votre fille vit à Londres...
 ANDRÉ Quoi ? Mais non, elle a pensé y aller. Mais finalement, ça ne s'est pas fait.
 LA FEMME Elle habite là-bas depuis plusieurs mois.

(Scène 15, page 116)

แม้ว่าอานน์จะบอกอ็องเดรในฉากที่ 14 แล้วว่าเธอจะไปอยู่ที่ลอนดอน แต่ในฉากที่ 15 นี้ อ็องเดรก็ยังจำว่าเธอบอกว่าจะไป แต่สุดท้ายก็ไม่ได้ไป สาเหตุที่อ็องเดรยังคงจดจำเช่นนี้ก็อาจเป็นเพราะความจำของเขาเลอะเลือนมากขึ้น ทำให้จำสิ่งที่อานน์พูดเมื่อฉากที่แล้วไม่ได้ หรืออาจเป็นเพราะเขาอยากให้ลูกอยู่กับเขาจึงเลือกจะจำเช่นนั้น อย่างไรก็ตาม ในฉากนี้ อานน์ได้ย้ายไปอยู่ที่ลอนดอนแล้วจริง ๆ โดยอ้างอิงได้จากคำพูดของนางพยาบาลมาร์ตินที่ว่าอานน์อยู่ที่นั่นมาหลายเดือนแล้ว

เมื่อละครดำเนินมาถึงฉากสุดท้าย ผู้อ่านก็จะทราบว่าอานน์ย้ายไปอยู่ที่ลอนดอนจริง ๆ แต่ก็ยังสงสัยว่าเหตุใดอานน์จึงบอกอ็องเดรว่าเธอไม่เคยพูดว่าจะย้ายไปที่นั่นในฉากที่ 6 หากจะลองอนุมานดู ในแง่หนึ่ง เหตุการณ์ในฉากที่ 6 นั้นอาจเกิดขึ้นเพียงแต่ในจินตนาการของอ็องเดรที่อยากให้ลูกอยู่กับเขาต่อ จึงเกิดเป็นภาพหลอนว่าอานน์บอกว่าจะไม่ย้ายไปแน่นอน หรืออีกแง่หนึ่ง อานน์จะย้ายไปลอนดอนจริง แต่อาจจะพูดโกหกเพื่อหลอกให้พ่อสบายใจว่าเธอยังจะอยู่กับเขาตลอดก็เป็นไปได้

(2) สถานะความสัมพันธ์ระหว่างอานน์และปีแยร์

ตัวอย่างที่ 1

ANDRÉ [...] je sais encore qui est Anne ! Vous la connaissez ? [...]
 L'HOMME Je suis son mari. [...]
 ANDRÉ Son mari ? Mais depuis... longtemps ?
 L'HOMME Bientôt dix ans.

(Scène 2, page 22)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าในฉากที่ 2 ตัวละครแทนปีแยร์บอกกับอ็องเดรว่าเขาเป็นสามีของอานน์มาเกือบ 10 ปีแล้ว

ตัวอย่างที่ 2

ANDRÉ [...] je cherchais un numéro de téléphone, et soudain ton mari est arrivé et... [...]

LA FEMME Papa, je ne suis pas mariée. [...]

LA FEMME J'ai divorcé il y a plus de cinq ans. Tu as oublié ?

(Scène 2, page 32)

แต่ตัวละครแทนอานน์ในฉากที่ 2 นั้นกลับบอกว่าเธอยังไม่ได้แต่งงาน เพราะเธอหย่ากับอ็องตวนซึ่งเป็นสามีเก่ามา 5 ปีแล้ว

ตัวอย่างที่ 3

ANNE Papa... Pierre n'est pas mon mari. J'ai divorcé.

ANDRÉ Il faudrait savoir.

ANNE J'ai divorcé d'Antoine il y a cinq ans. Je vis avec Pierre maintenant. C'est l'homme avec lequel je vis.

(Scène 6, page 66)

ในฉากที่ 6 นี้ อานน์ซึ่งเป็นตัวละครจริงก็พูดอีกครั้งว่าปีแยร์ไม่ใช่สามีของเธอ เธอหย่ากับอ็องตวนมา 5 ปีแล้ว ปีแยร์เป็นคนรักใหม่ที่เธอใช้ชีวิตอยู่ด้วยตอนนี้

หากพิจารณาจากเนื้อเรื่องทั้งหมด ก็จะเดาได้ว่าปีแยร์คือคนรักใหม่ของอานน์ที่ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันแต่ยังไม่ได้แต่งงานกัน เธอหย่ากับสามีเก่าที่ซื้ออ็องตวนมา 5 ปีแล้ว แต่อ็องเดรมักจำปีแยร์สับสนกับอ็องตวนอยู่บ่อยครั้ง เช่น ในฉากที่ 2 อ็องเดรเรียกตัวละครแทนปีแยร์ว่าอ็องตวนขณะที่สนทนากันอยู่ ดังประโยคที่ว่า “Et vous Antoine...” (p.28) ส่วนสาเหตุที่ตัวละครแทนปีแยร์กล่าวว่าเป็นสามีของอานน์ในฉากที่ 2 นั้น อาจจะอนุมานได้ว่าตัวละครแทนปีแยร์นั้นพูดโกหกอ็องเดร หรือว่าเหตุการณ์นั้นอาจเกิดขึ้นเพียงแต่ในจินตนาการของอ็องเดรเอง จึงทำให้เกิดความไม่สมเหตุสมผลของเรื่องราวขึ้น

1.5 การทำความเข้าใจบทขบขัน

เนื่องจากบทละครเรื่อง *ฟ้อ* จัดอยู่ในประเภท “Farce tragique” ซึ่งจะนำเสนอเรื่องราวอันน่าเศร้าเป็นส่วนใหญ่ ผู้ประพันธ์จึงเลือกใส่ส่วนประกอบหลาย ๆ อย่างที่จะทำให้เรื่องราวไปในทิศทางนั้น ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอภาวะความทรงจำที่เลือนหายของอ็องเดรที่สื่อผ่านตัวละครเองและเทคนิคการประพันธ์ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ปมปัญหาระหว่างอ็องเดรและอานน์ที่ต้องเลือกระหว่างอยู่ดูแลพ่อกับไปใช้ชีวิตของตัวเอง หรือปัญหาความไม่เข้าใจในตัวผู้ป่วยของปีแยร์ที่นำมาซึ่งการทำร้าย

จิตใจอึ้งตรึงหลายครั้ง ส่วนผสมทั้งหมดทำให้ผู้อ่านเกิดความเวทนาสงสารในชะตากรรมของตัวละครนี้ตลอดทั้งเรื่อง แต่อย่างไรก็ตาม บทละครประเภท “Farce tragique” ก็ยังต้องมีความตลกขบขันแบบละครตลกแทรกอยู่บ้างประปราย เพื่อให้ผู้อ่านและผู้ชมขำออกมาได้บ้าง ผู้วิจัยจึงพบบทขบขันที่สร้างความตลกให้กับบทละครเรื่องนี้ ดังนี้

1.5.1 บทขบขันจากสถานการณ์ของเรื่อง (Comique de situation)

บทขบขันจากสถานการณ์ของเรื่องที่พบได้บ่อยคือเทคนิค “Quiproquo” ซึ่งเป็นเทคนิคที่สร้างสถานการณ์ให้เกิดความเข้าใจผิดในตัวตนที่แท้จริงของตัวละคร โดยจะเกิดขึ้นได้เมื่อตัวละครมีฝาแฝด ปลอมตัว จำคนสลับกันหรือเข้าใจผิดไปเองว่าตัวละครหนึ่งเป็นอีกตัวละครหนึ่ง ผู้วิจัยพบสถานการณ์ลักษณะนี้ในตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

LA FEMME	Ça ne va pas ? <u>Tu vas bien, papa ? (Il ne la reconnaît pas.)</u> [...]
ANDRÉ	<u>Où est Anne ?</u>
LA FEMME	Pardon ?
ANDRÉ	<u>Anne. Elle est où ?</u>
LA FEMME	<u>Mais je suis là, papa. Je suis là. (Elle réalise qu'il ne la reconnaît pas. Elle a un regard inquiet vers l'Homme.)</u> J'étais descendue acheter à manger. Mais maintenant je suis revenue. <u>Je suis là, et tout va bien.</u>

(Scène 2, page 28 et 30)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเกิดสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในตัวตนของตัวละครขึ้น ตัวละครอึ้งตรึงจดจำอานน์ไม่ได้ในขณะนั้น เขาจึงเข้าใจผิดว่าอานน์เป็นคนแปลกหน้าและถามหาว่าอานน์ไปอยู่ที่ไหนทั้ง ๆ ที่เธอกียืนคุยกับเขาอยู่ นั่นทำให้เกิดความตลกขบขันเล็กน้อย อย่างไรก็ตาม การใช้ตัวละครแทนอานน์ในฉากนี้นั้นทำให้ผู้อ่านตั้งข้อสงสัยได้ว่าที่อึ้งตรึงจดจำอานน์ไม่ได้นั้นเป็นเพราะเธอหน้าไม่เหมือนเดิมด้วยหรือเปล่า

ตัวอย่างที่ 2

ANDRÉ	[...] Bon. <u>Tu apportes le sucre ?</u>
UNE VOIX DE FEMME	<u>(de la cuisine) Oui, oui. J'arrive...</u>
ANDRÉ	[...] je n'ai pas bien dormi. J'ai fait un cauchemar. Il y avait cet homme qui s'était introduit chez moi. [...] <u>Il prétendait qu'il était ton mari</u> ou quelque chose dans le genre.

Il me menaçait. (Soudain il voit un meuble nouveau, un meuble qu'il ne reconnaît pas.) [...] Qui a mis ça ici ? Anne ? Mais... Anne ? Tu pourrais au moins me demander mon avis avant de... Anne ?

Laura entre.

LAURA Voilà. Je vous apporte le sucre.

André est surpris de la voir. [...]

ANDRÉ Où est Anne ?

LAURA Elle est sortie.

(Scène 10, page 80 et 82)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้อ่านจะเข้าใจผิดคิดว่าคนที่อยู่ในครัวและกำลังคุยกับเขาอยู่นั้นคืออานน์ เขาจึงเล่าให้คนคนนั้นฟังว่าเขาถอนใจไม่สนิทเพราะว่าเขาฝันถึงสามีของเธอตามคำพูดที่ว่า “Ton mari” จะเห็นได้ว่าผู้อ่านใช้สรรพนาม “Tu” คุยกับคนคนนั้นและเอ่ยชื่ออานน์ออกมาตอนถามว่าใครเอาเครื่องเรือนชิ้นใหม่มาไว้ตรงนั้น นั่นทำให้ผู้วิจัยทราบว่าเขาคิดว่าคนในครัวนั้นคืออานน์อยู่ตลอด แต่เมื่อลอราเดินออกจากครัวและเข้ามาในห้องนั่งเล่น ผู้อ่านก็ต้องตกใจเพราะเขาเข้าใจผิด การเข้าใจผิดลักษณะนี้ทำให้ตัวละครแสดงท่าทางซื่อและประหลาดใจซึ่งอาจเรียกเสียงหัวเราะจากผู้อ่านและผู้ชมได้

1.5.2 บทบทร้องจากอุปนิสัยของตัวละคร (Comique de caractère)

บทบทร้องประเภทนี้จะนำเสนออุปนิสัยของตัวละครเอกที่โดดเด่นเป็นพิเศษซึ่งสามารถสร้างสีสันและความตลกขบขันให้แก่ผู้อ่านหรือผู้ชมได้ เช่น ชีเหนียว ชีลิม ชีระวาง ชีกังวล เป็นต้น ในบทละครเรื่องนี้ ตัวละครผู้อ่านมีนิสัยอย่างหนึ่งที่โดดเด่นและเรียกเสียงหัวเราะจากผู้อ่านได้คือ “นิสัยขี้หวงของ” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ANDRÉ [...] Cette fille m’a volé ma montre ! [...]

ANNE (fatiguée) Tu as regardé dans le placard de la cuisine ?

ANDRÉ Hein ?

ANNE Dans le placard de la cuisine. Derrière le micro-ondes. C’est là que tu caches tes objets de valeur. [...]

ANDRÉ (stupéfait) Comment tu le sais ? [...]

ANDRÉ Anne. Dis-moi la vérité. Tu as fouillé dans mon placard ? [...]

ANNE Je ne sais plus. J'ai dû l'ouvrir par hasard. (*André a l'air catastrophé. Il se précipite vers la cuisine.*) Où tu vas ? (*Il sort.*) Je n'ai touché à rien, papa. Ne t'inquiète pas. [...] (*Il revient. Il a sa montre.*) [...]

(Scène 1, page 10, 12 et 14)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าอ็องเดรมีอาการหวงของมีค่าที่เขาพกพาไปซ่อนอยู่เป็นประจำ ทำให้เขาประหลาดใจมากที่อานน์รู้ที่ซ่อนลับของเขา เขาจึงพยายามคาดคะเนความจริงว่าอานน์ไปรู้ตู้ของเขาหรือไม่และรีบร้อนไปดูว่าลูกได้แตะต้องของของเขาหรือไม่ ก่อนที่จะกลับออกมาพร้อมกับนาฬิกาที่เขาคิดว่าคนดูแลขโมยไป เมื่อผู้อ่านได้เห็นท่าทางรีบร้อนอันเกิดจากอุปนิสัยขี้หวงของของอ็องเดรนี้ ก็จะยิ้มไปกับเหตุการณ์นั้นด้วย

ตัวอย่างที่ 2

ANDRÉ Personne n'aurait vu ma montre ? Je ne la retrouve plus. [...]

ANNE Tu as dû la mettre dans ton placard. Non ? *Dans ta cachette... André sursaute, de crainte que Pierre n'ait entendu le mot « placard » et ne découvre sa cachette.*

ANDRÉ (*d'une voix adressée en réalité à Pierre*) De quoi tu parles, Anne ? Je ne vois vraiment pas de quoi tu parles ? De quel placard ? Hein ? *Il n'y a aucun placard. Aucun placard. Non. Je ne vois pas de quoi tu parles. (À Anne, presque en chuchotant.) Tu ne pourrais pas être plus discrète ?*

(Scène 5, page 56 et 58)

จากตัวอย่างข้างต้น อุปนิสัยหวงของของอ็องเดรทำให้เกิดความขบขันอย่างมากเมื่ออ็องเดรหานาฬิกาข้อมือของเขาไม่พบอีกครั้ง แล้วอานน์บอกให้เขาไปดูในตู้ที่เขาพกใส่ซ่อนของอ็องเดรนั้นถึงกับสะดุ้งตกใจเพราะกลัวว่าปีแยร์จะได้ยินและรู้ที่ซ่อนของของเขา เขาจึงแสสร้งพูดต้ง ๆ ให้ปีแยร์ได้ยินว่าเขาไม่รู้เรื่องว่าอานน์พูดถึงตู้อะไรและไม่มีตู้อะไรทั้งนั้น เพื่อที่จะตอบตาไม่ให้ปีแยร์รู้เรื่องตู้ที่เขาใช้ซ่อนของมีค่าตัวนี้

1.5.3 บทขบขันจากท่าทางของตัวละคร (Comique de gestes)

บทขบขันประเภทนี้เกิดจากสีหน้า ท่าทางและอากัปกริยาที่ตัวละครแสดงออกมา และยังรวมไปถึงน้ำเสียงที่ตัวละครใช้ซึ่งก่อให้เกิดความขำขันขึ้นในชั่วขณะหนึ่ง ผู้วิจัยพบบทขบขันจากท่าทางของตัวละครอ็องเดรผู้มีอารมณ์ขัน ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ANDRÉ Oui, Pierre. Regarde-moi bien. Je peux encore me débrouiller tout seul. Non ? Je ne suis pas encore complètement... Hein ? Tu es d'accord ? Je n'en suis pas à... (Il se plie en quatre comme un vieillard.) C'est vrai ? Tu es d'accord ? [...]

ANDRÉ [...] Je la soupçonne de vouloir me mettre dans une maison pour... Si, si. Pour... (Il fait une grimace signifiant « vieux ».) [...]

(Scène 2, page 26)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอ็องเดรทำท่าทางเหมือนคนแก่ ๆ และบางครั้งก็ทำหน้าเหยเกเพื่อให้คู่สนทนาเห็นภาพของคนแก่แทนที่จะพูดคำว่า “คนแก่” ออกมาเฉย ๆ เมื่อผู้อ่านและผู้ชมได้เห็นตัวละครที่แก่ชราแล้วมาพยายามทำท่าทางเหมือนคนแก่ให้ดูเช่นนั้น ทุกคนก็จะสามารถหัวเราะออกมาได้อย่างง่ายดาย

ตัวอย่างที่ 2

LAURA Si. C'est juste que... j'ai toujours adoré les claquettes.

ANDRÉ Vous aussi ? J'ai de beaux restes d'ailleurs. Un jour, je vous ferai une petite démonstration.

LAURA Avec plaisir.

Il se lève, fait quelques pas dérisoires. Laura se met à rire. Il s'arrête.

(Scène 3, page 44)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าอ็องเดรพูดคุยกับลอราเรื่องที่เขาคเคยเป็นนักเต้นแท็ป เขาชอบการเต้นแท็ปมาตลอดและบอกว่าวันหนึ่งจะเต้นให้เธอดู จากนั้นเขาก็ลุกขึ้นมาทำท่าทางก้าวเท้าสะเปะสะปะคล้ายกับกำลังเต้นให้ลอราดู ซึ่งสามารถเรียกเสียงหัวเราะได้จากลอราที่กำลังดูอยู่ และยังทำให้ผู้อ่านหรือผู้ชมพลอยหัวเราะไปกับท่าทางตลก ๆ นั้นด้วย

ตัวอย่างที่ 3

LAURA Oui, oui. (Il boit son verre d'eau sans prendre les médicaments.)
Vous avez oublié les cachets !

Il regarde dans le creux de sa main.

ANDRÉ Ah ! tiens, oui... Qu'est-ce qu'ils font là, eux ? [...]

ANDRÉ Non, non. Ne vous dérangez pas pour rien. Je vais me les rafistoler avec le... [...]

ANDRÉ Vous allez voir. Avec le café. [...]

- ANDRÉ Mais non. Regardez. Là. (Commençant ce qui lui semble être l'équivalent d'un tour de prestidigitation.) Vous allez voir. Vous regardez ? Attention. Je les mets dans le bec. Regardez, voilà, hop ! ils sont dans ma bouche. [...]
- ANDRÉ Bon. Et maintenant, le café. Attention... Hop ! (Il avale les médicaments.) Et voilà le travail.

(Scène 10, page 88)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นเหตุการณ์ที่ลอราเอาน้ำดื่มมาให้อ็องเดรกินยา แต่เขากลับดื่มน้ำไปโดยไม่ได้อายาใส่ปาก เมื่อลอราทักท้วง อ็องเดรก็ทำท่าดยาที่ยังอยู่ในอุ้งมือของเขาและถามว่าพวกมันไปทำอะไรอยู่ตรงนั้นซึ่งสามารถเรียกเสียงหัวเราะจากผู้อ่านหรือผู้ชมได้รอบหนึ่ง จากนั้นเมื่ออ็องเดรจะกินยาอีกครั้ง เขาก็ไม่ได้กินแบบธรรมดา แต่กลับทำท่าทางเหมือนแสดงมายากลให้ลอราดู ขณะที่เขาเอายาใส่ปากและดื่มน้ำตามลงไป อีกทั้งยังพูดว่า “โอมเพี้ยง !” หรือ “hop !” ในขณะนั้นด้วย ท่าทางชวนให้ขำเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านและผู้ชมหัวเราะออกมาได้อีกรอบหนึ่ง

1.5.4 บทขบขันจากคำพูดของตัวละคร (Comique verbal)

บทขบขันประเภทนี้เกิดจากคำพูดของตัวละครซึ่งในเรื่องนี้มาจากคำพูดของตัวละครเอกอ็องเดรผู้มีอารมณ์ขันและเป็นสีนวลเล็กน้อย ๆ ให้กับเรื่อง บทขบขันจากคำพูดของตัวละครที่พบในเรื่องมาจากการล้อปาก และการกล่าวสิ่งที่ตรงข้ามกับความเป็นจริง ดังนี้

1.5.4.1 การล้อปาก

การล้อปากคือการพูดออกไปโดยไม่ทันยั้งคิด ซึ่งสิ่งที่พูดนั้นอาจเป็นความลับที่ไม่ต้องการให้ผู้ฟังรู้ หรือผู้พูดเพ้อรู้ภายหลังว่าไม่ควรพูดเรื่องนั้นออกไป ในบทละครเรื่องนี้ผู้วิจัยพบการล้อปากของอ็องเดรตามตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

- L'HOMME Qu'est-ce qu'elle irait faire à Londres ?
- ANDRÉ Elle a rencontré un Anglais. [...]
- L'HOMME Je ne crois pas, André.
- ANDRÉ [...] Elle me l'a dit l'autre jour [...] Elle m'a dit qu'elle allait déménager. Pour aller vivre avec lui. [...] Vous n'étiez pas au courant ?
- L'HOMME Non.
- ANDRÉ Aïe !
- L'HOMME Quoi ?

ANDRÉ J'ai fait une gaffe ? (*Petit temps. André, pour lui-même.*)
J'ai fait une gaffe. [...]

ANDRÉ Pour l'Anglais non plus, vous n'étiez pas au courant ?

L'HOMME (*amusé*) Non.

ANDRÉ Aïe ! aïe ! aïe !... (*Un temps. Il lui met la main sur l'épaule.*)
 Allez. Courage. De toute façon, elles finissent toutes par partir
 un jour ou l'autre. Je vous dis ça en connaissance de cause.

(Scène 2, page 24)

จากตัวอย่างข้างต้น อ็องเดรพูดกับตัวละครแทนปีแยร์ถึงเรื่องที่อานน์เคยบอกเขาในฉากที่ 1 ว่าเธอจะย้ายไปอยู่ลอนดอนเพราะคนรักของเธอทำงานที่นั่น แต่อ็องเดรตีความไปเองว่าคนรักใหม่ของอานน์นั้นเป็นหนุ่มอังกฤษ เมื่อตัวละครแทนปีแยร์บอกว่าเขาไม่รู้เรื่องเลยว่าอานน์จะย้ายไปอยู่ลอนดอน อ็องเดรที่เพิ่งรับรู้ในฉากนี้ว่าตัวละครแทนปีแยร์เป็นสามีของอานน์นั้นจึงคิดว่าเขาเผลอพลั้งปากพูดในสิ่งที่ไม่ควรพูดออกไปแล้ว เขาเผยความลับที่อานน์ไม่ยอมให้ตัวละครแทนปีแยร์รู้เข้าแล้ว เขาจึงอุทานออกไปว่า “Aïe !” และ “Aïe ! aïe ! aïe !...” พฤติกรรมที่อ็องเดรแสดงความตกใจที่เผลอพูดความลับออกไปนี้สามารถเรียกเสียงหัวเราะได้จากทั้งตัวละครแทนปีแยร์เองและผู้อ่านบทละครหรือผู้ชมละครด้วย

1.5.4.2 การกล่าวสิ่งที่ตรงข้ามกับความจริง

อย่างที่ทราบกันว่าตัวละครอ็องเดรนั้นป่วยเป็นโรคอัลไซเมอร์และมีอาการหลงลืมหลายอย่างเป็นประจำ แต่ผู้วิจัยกลับพบคำพูดของอ็องเดรที่ตรงข้ามกับความเป็นจริงของเขา ซึ่งอาจเรียกเสียงหัวเราะจากผู้อ่านและผู้ชมได้ ดังนี้

ตัวอย่าง

ANDRÉ « Et après, on ira s'habiller... » « La petite pilule bleue... »
 (*Un temps.*) Or, je suis très intelligent. Très. Parfois, ça me surprend moi-même. Il faut en tenir compte, vous comprenez ?

LAURA Oui, je... J'en tiendrai compte.

ANDRÉ Merci. (*Un temps.*) C'est vrai. Je suis très... Parfois, ça me surprend moi-même. Une mémoire d'éléphant. (*Un temps court. André, voulant préciser sa pensée.*) L'animal.

(Scène 10, page 88)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอ็องเดรคิดว่าเขายังความจำดีอยู่และฉลาดมากจนทำให้เขาประหลาดใจตนเอง เขาเปรียบเทียบว่าตนเองมีความจำเป็นเลิศ “อย่างกับช้าง”

ทั้งที่จริง ๆ แล้วเขาสัมโน่นลืมนี่และเข้าใจผิดในเรื่องต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ การที่ให้สื่อเดิรพูดสิ่งที่ตรงข้ามกับความเป็นจริงนี้น่าจะสามารถเรียกเสียงหัวเราะจากผู้อ่านและผู้ชมได้ไม่มากนัก

บทที่ 2

การถ่ายทอดต้นฉบับสู่บทแปล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการทำความเข้าใจเรื่องราวของบทละครจนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างถ่องแท้และผลออกจากภาษาต้นฉบับได้แล้ว ผู้วิจัยก็ต้องถ่ายทอดความหมายต่าง ๆ ที่ได้มานั้นด้วยภาษาปลายทางที่ตรงตามความนิยมใช้และไม่ยึดติดกับโครงสร้างของภาษาเดิม ทั้งนี้ เพื่อให้บทแปลนั้นมีภาษาที่เป็นธรรมชาติ และยังสามารถสื่อความหมายและส่งผลกระทบต่อทางอารมณ์ได้ดีเทียบเท่ากับต้นฉบับมากที่สุด ในขั้นตอนการถ่ายทอดนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจในการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 การถ่ายทอดคำสรรพนาม

“สรรพนาม” หมายถึง คำที่ใช้แทนชื่อ นาม หรือข้อความที่กล่าวมาแล้ว เพื่อให้ไม่ต้องกล่าวชื่อ นาม หรือข้อความนั้นซ้ำอีก เช่น ฉัน เขา เรา ท่าน¹ สรรพนามนั้นมีอยู่หลายชนิด แต่ชนิดที่ใช้ในการแทนชื่อหรือนามในการพูดจาระหว่างกันในบทละครนั้นคือ “บุรุษสรรพนาม” ซึ่งแบ่งออกได้เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ซึ่งใช้แทนผู้พูด สรรพนามบุรุษที่ 2 ซึ่งใช้แทนผู้ฟัง และสรรพนามบุรุษที่ 3 ซึ่งใช้แทนผู้คนที่ถูกกล่าวถึง

บุรุษสรรพนามในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยนั้นมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก เพราะบุรุษสรรพนามในภาษาฝรั่งเศสนั้นมีตัวหลัก ๆ อยู่เพียงไม่กี่ตัว ได้แก่ Je, Tu, Il, Elle, Nous, Vous, Ils และ Elles โดยบุรุษสรรพนามเหล่านี้สามารถใช้ได้ในบริบทที่แตกต่างกัน ต่างจากบุรุษสรรพนามในภาษาไทยที่มีจำนวนมากกว่มาก (ตามตัวอย่างในตารางที่ 2.1 ในหน้าถัดไป) และแต่ละตัวจะถูกใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน การเลือกใช้บุรุษสรรพนามในภาษาไทยต้องคำนึงถึงเพศ วยความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง สถานภาพทางสังคมของผู้พูดและผู้ฟัง ระดับความสุภาพที่ต้องการใช้สนทนา รวมถึงอารมณ์ของผู้พูดด้วย

¹ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, อ้างคำว่า “สรรพนาม,” สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2562, <http://www.royin.go.th/dictionary>.

ตารางที่ 2.1

การเปรียบเทียบระหว่างบุรุษสรรพนามในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย

บุรุษสรรพนามในภาษาฝรั่งเศส	บุรุษสรรพนามในภาษาไทย (ส่วนหนึ่ง)
Je	ฉัน ดิฉัน ผม กระผม หนู ข้าพเจ้า ข้า กู อ้าว
Tu	คุณ ท่าน เธอ แก นาย เจ้า เอ็ง มึง ลื้อ
Il, Elle	เขา ท่าน เธอ หล่อน มัน
Nous	พวกเรา เรา พวกหนู พวกผม พวกฉัน
Vous	คุณ ท่าน พวกคุณ พวกแก พวกมึง พวกเอ็ง
Ils, Elles	พวกเธอ พวกหล่อน พวกเขา พวกมัน

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับบุรุษสรรพนามในภาษาไทยดังนี้²

1. บุรุษสรรพนามในภาษาไทยบางตัวสามารถใช้เป็นบุรุษสรรพนามได้มากกว่า 1 บุรุษ เช่น ในประโยคว่า “ฉันรักเธอ” คำว่า “เธอ” นั้นเป็นสรรพนามบุรุษที่ 2 ส่วนในประโยคว่า “เธอไม่อยู่” คำว่า “เธอ” นั้นเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3

2. คำนามบางกลุ่มอาจนำมาใช้แทนบุรุษสรรพนามได้อีกด้วย ได้แก่

คำเรียกญาติ เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ป้า น้า อา ลูก หลาน ฯลฯ ซึ่งใช้เรียกได้ทั้งคนที่เกี่ยวข้องกันทางสายเลือดจริง ๆ และคนที่ไม่ใช่ญาติกันจริง ๆ คำเรียกญาตินี้จะแสดงถึงเพศและอายุ หากใช้กับคนที่ไม่ใช่ญาติกัน จะแสดงถึงสถานภาพทางสังคมที่สูงหรือต่ำของคู่สนทนาได้ด้วย

คำเรียกตำแหน่งหรือหน้าที่ทางการงาน เช่น หมอ หัวหน้า สารวัตร ผู้พัน ฯลฯ

หากต้องการเพิ่มความรู้สึกให้คำเรียกเหล่านี้ คนไทยก็จะนิยมเพิ่มคำว่า “คุณ” เข้าไป เช่น คุณพ่อ คุณหมอ คุณตำรวจ เป็นต้น

นอกจากผู้วิจัยจะจำเป็นต้องอาศัยการทำความเข้าใจตัวละครและความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครมาประกอบเพื่อช่วยให้สามารถเลือกใช้บุรุษสรรพนามที่เหมาะสมในบทแปลภาษาไทยได้แล้ว ผู้วิจัยยังต้องพิจารณาถึงการใช้คำลงท้ายควบคู่ไปด้วย เช่น ครับ นะครับ ค่ะ นะคะ เป็นต้น เพราะในภาษาไทยมักจะมีการใช้คำลงท้ายเพื่อเพิ่มความรู้สึกให้กับคำพูดนั้น ๆ ตามแต่สถานการณ์ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์การถ่ายทอดคำสรรพนามที่ใช้ในบทละครออกเป็นดังนี้

² นพรัตน์ ยุควนิช, “ชนิดของคำ,” มะขามนะเอิร์ฟ, สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2562,

<https://sites.google.com/site/makhamnaheirf/sux-kar-sxn-wicha-phas-thiy/bth>.

2.1.1 การถ่ายทอดคำสรรพนามระหว่างพ่อกับลูกสาว

ในบทละครเรื่องนี้ อ็องเดรอยู่ในฐานะพ่อ ส่วนอานน์อยู่ในฐานะลูกสาว อานน์รู้จักพ่อของเธอมาชั่วชีวิตของเธอ แม้ว่าบางครั้งอานน์จะเหนื่อยใจกับพ่อที่มีอาการความจำเสื่อม แต่ผู้วิจัยก็ยังเห็นความรักที่อานน์มีให้อ็องเดรจากการที่เธอพยายามหาคนมาช่วยดูแลพ่อ ความคิดที่อยากจะทำให้พ่อมาอยู่กับเธอที่บ้านอย่างถาวร และอาการเสียใจที่เห็นพ่อของเธอกลับกลายเป็นเหมือนเด็กเพราะสมองเสื่อม ในส่วนของอ็องเดร แม้ว่าเขาจะป่วยเป็นโรคอัลไซเมอร์และดูเหมือนจะรักลูกสาวคนเล็กที่ชื่อเอลิสมากกว่า แต่เขากลับไม่เคยลืมเลยสักครั้งว่าเขามีลูกสาวชื่ออานน์ที่คอยดูแลเขาอยู่ นั้นแสดงให้เห็นว่าเขาผูกพันกับอานน์มากประมาณหนึ่ง การที่ทั้งสองคนสนิทชิดเชื้อกันดีนั้นทำให้บุรุษสรรพนามที่สองคนนี้ใช้ระหว่างกันจึงเป็น “Je” และ “Tu” ตลอดทั้งเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นขณะที่อ็องเดรสนทนากับอานน์ตัวจริงหรือตัวละครแทนอานน์

โดยทั่วไปแล้ว ในการสนทนาเป็นภาษาไทยระหว่างพ่อและลูกสาวที่รักใคร่กันดี ลูกมักนิยมเรียกพ่อด้วยคำเรียกญาติว่า “พ่อ” เพื่อแสดงถึงฐานะและการให้ความเคารพนับถือ ส่วนพ่อก็จะเรียกลูกสาวโดยใช้คำเรียกญาติว่า “ลูก” เพื่อแสดงฐานะและความเอ็นดูผู้ที่เด็กกว่า แล้วลูกสาวก็มักแทนตัวเองว่า “หนู” เพื่อบ่งบอกถึงการเป็นผู้น้อยและแฝงการให้ความเคารพอีกฝ่าย ส่วนพ่อก็มักแทนตัวเองว่า “พ่อ” เพื่อบ่งบอกถึงฐานะและให้ความสนิทสนมกับผู้ฟังมากกว่าการใช้สรรพนามทั่วไป ในการสนทนาระหว่างพ่อและลูกสาวที่ใกล้ชิดกัน ก็มักจะไม่มีคำลงท้ายเพื่อแสดงถึงความสุภาพเพราะทั้งคู่สนิทสนมกันมาตลอดชีวิต เมื่อผู้วิจัยได้พิจารณาธรรมชาติของภาษาปลายทางดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงถ่ายทอดบทแปลออกมาได้เป็นดังนี้

ตัวอย่าง

ต้นฉบับ

ANNE [...] Tu dois accepter l'idée que tu as besoin de quelqu'un.
Ne serait-ce que pour faire tes courses. Sans parler de...
Du reste. Moi, je ne peux plus le faire pour toi. [...]

ANDRÉ Anne. Dis-moi la vérité. Tu as fouillé dans mon placard ?

(Scène 1, page 12)

บทแปล

อานน์ [...] พ่อต้องยอมรับความจริงที่ว่าพ่อต้องการใครสักคน อย่างน้อยก็แค่ไปจ่ายตลาดให้พ่อ ยังไม่รวมถึง...อีกอย่าง หนูเองก็ทำให้พ่อไม่ได้แล้ว [...]

อ็องเดร อานน์ บอกความจริงพ่อมานะ ลูกค้นตู้พ่อเหร

(ฉากที่ 1, หน้า 13)

2.1.2 การถ่ายทอดคำสรรพนามระหว่างคนรัก

ในบทละครเรื่องนี้ อานน์และปีแยร์อยู่ในฐานะคนรักของกันและกัน พวกเขายังไม่ได้แต่งงานกันแต่ก็รักกันดี ปีแยร์เป็นคนรักที่คอยให้กำลังใจอานน์เสมอเมื่อเธอเจอเรื่องทุกข์ใจเกี่ยวกับพ่อ เขาชอบรับการตัดสินใจของอานน์ที่อยากให้ฮ้องเดรมาอยู่กับพวกเขา แต่เขาก็อยากให้อานน์พาฮ้องเดรไปอยู่ที่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรคมากกว่าเพราะคิดว่าฮ้องเดรคือภาระของอานน์ อานน์นั้นรักและไว้วางใจปีแยร์มาก เธอมักคอยเล่าเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับฮ้องเดรให้ปีแยร์ฟัง เธอคล้อยตามความคิดของปีแยร์ได้ง่าย เพราะสุดท้ายเธอก็ยอมทิ้งฮ้องเดรไว้ที่สถานรับดูแลคนชราเฉพาะโรคเพื่อที่จะไปใช้ชีวิตส่วนตัวกับปีแยร์ที่ลอนดอนได้อย่างไม่ยากนัก บุรุษสรรพนามที่ใช้ระหว่างคนรักที่ยังรักใคร่กันดีในเรื่องจึงเป็น “Je” และ “Tu”

ในภาษาไทย สรรพนามที่ใช้เรียกกันระหว่างคนรักนั้นมีหลากหลาย เช่น “ฉัน” กับ “เธอ” ในคู่รักที่อายุใกล้เคียงกัน “เขา” กับ “ตัวเอง” ในคู่รักที่ชอบความหวาน “หนู” กับ “พี่” ในคู่รักที่อายุต่างกัน “ผม หรือ ฉัน” กับ “คุณ” ในคู่รักที่ให้เกียรติกันมาก “พ่อ” กับ “แม่” ในคู่รักที่มีลูกด้วยกัน เป็นต้น และหากเป็นคู่รักที่ยังอายุไม่มาก ก็จะนิยมเรียกกันเป็นคำหวาน ๆ เช่น ที่รัก บubu บีบี เบบี เป็นต้น หรือบางครั้งก็ใช้คำแสดงรูปลักษณะที่น่าเอ็นดูมาเป็นคำเรียก เช่น หมูอ้วน ไข่เต๋ย พิ๊หมี่ เป็นต้น

ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าอานน์และปีแยร์นั้นเป็นคู่รักที่รักกันดี เข้าใจกันและน่าจะมีอายุใกล้เคียงกัน แต่ทั้งคู่ก็ไม่ได้เป็นเด็กวัยรุ่นแล้ว จึงไม่ควรใช้คำเรียกแบบเด็ก ๆ มาถ่ายทอดคำสรรพนามที่ใช้ระหว่างกัน ผู้วิจัยจึงเลือกให้อานน์และปีแยร์แทนตัวเองว่า “ฉัน” และเรียกคนรักของตัวเองว่า “เธอ” เพราะเป็นบุรุษสรรพนามที่กลาง ๆ แต่ก็สามารถแสดงให้เห็นถึงความสนิทสนมของคู่รักวัยผู้ใหญ่ที่รักกันแบบที่ไม่หวานจนเลียนเหมือนกับพวกเด็ก ๆ ส่วนคำลงท้ายเพื่อแสดงความสุภาพนั้น ผู้วิจัยเลือกที่จะไม่ใส่เพราะคู่รักนั้นยอมสนิทสนมกันอยู่แล้ว จึงไม่ควรถ่ายทอดคำพูดให้สุภาพมากเกินไป จากสิ่งที่ผู้วิจัยวิเคราะห์มาข้างต้น ก็จะทำให้ได้บทแปลออกมาตามตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ต้นฉบับ

ANNE	<u>Je</u> l'ai vu dans son regard. [...] J'étais comme une étrangère pour lui.
PIERRE	Il faut s'habituer.
ANNE	<u>Je</u> n'y arrive pas.
PIERRE	<u>Moi</u> , <u>je</u> trouve que <u>tu</u> y arrives très bien.
ANNE	<u>Tu</u> <u>te</u> trompes. Parfois, j'ai l'impression que <u>je</u> n'y arriverai jamais. [...] <u>Je</u> suis perdue.

(Scène 5, page 54)

ทั้งสองเลย เพราะทั้งสองเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน ประกอบกับที่อ็องเดรอายุเยอะกว่าและปีแยร์ก็ไม่ค่อยชอบอ็องเดร จึงไม่จำเป็นต้องสุภาพต่อกันมาก

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ

ANDRÉ Et vous n'avez plus la facture, j'imagine...

PIERRE De quoi vous parlez ?

ANDRÉ De votre montre. [...]

PIERRE Et moi je vous parle d'Anne.

(Scène 5, page 62)

บทแปล

อ็องเดร คุณคงไม่มีใบเสร็จแล้วสินะ ผมคิดว่า...

ปีแยร์ คุณพูดถึงอะไรเนี่ย

อ็องเดร พูดถึงนาฬิกาของคุณไง [...]

ปีแยร์ แต่ผมกำลังพูดถึงอานน์กับคุณอยู่

(ฉากที่ 5, หน้า 63)

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ

ANDRÉ J'ai oublié son prénom. Cette fille que ta femme veut absolument me mettre dans les pattes. Une infirmière. Tu es au courant ? Comme si je ne pouvais pas me débrouiller tout seul... [...]

(Scène 2, page 26)

บทแปล

อ็องเดร ฉันลืมชื่อเธอไปแล้ว เด็กสาวคนที่เมียอยากให้เป็นผู้ดูแลฉันเสียเหลือเกิน คนที่เป็นพยาบาลนะ นายรู้เรื่องนี้ไหม รวกับว่าฉันดูแลตัวเองไม่ได้... [...]

(ฉากที่ 2, หน้า 27)

2.1.4 การถ่ายทอดคำสรรพนามระหว่างคนในครอบครัวกับผู้ดูแล

บทละครเรื่องนี้สามารถแยกตัวละครออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคนในครอบครัว ได้แก่ อ็องเดร อานน์ ปีแยร์ และกลุ่มผู้ดูแล ได้แก่ ลอรา นางพยาบาลมาร์ติน และบุรุษพยาบาลโอลิวิเยร์ ตัวละครทั้งสองกลุ่มนี้มีสถานะที่แตกต่างกัน กล่าวคือคนในครอบครัวมีสถานะเป็น “นายจ้าง” ที่ร้องขอการบริการ ส่วนผู้ดูแลมีสถานะเป็น “ลูกจ้าง” ผู้ให้บริการ กลุ่มคนทั้งสองจึงไม่ได้สนิทสนม

เป็นเพื่อนกันมาก่อน ฉะนั้นบุรุษสรรพนามที่ใช้ระหว่างกันจึงควรเป็นทางการ ในภาษาฝรั่งเศสจึงใช้บุรุษสรรพนาม “Je” และ “Vous” ตลอดทั้งเรื่อง

ในบทละครเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้เลือกถ่ายทอดสรรพนามที่คนในครอบครัวใช้กับผู้ดูแลตามตารางที่ 2.2 และสรรพนามที่ผู้ดูแลใช้กับคนในครอบครัวตามตารางที่ 2.3 พร้อมทั้งระบุคำลงท้ายลงไปด้วย ทุกคนของทั้งสองกลุ่มที่สนทนากันจะใช้สรรพนามที่เป็นทางการและมีคำลงท้ายที่แสดงความรู้สึก (ตามตัวอย่างที่ 1) ยกเว้นตัวละครอ็องเดรที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเขามีอายุมากกว่าตัวละครอื่น ๆ และยังมีอาการป่วยร่วมด้วย ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะไม่ใส่คำลงท้ายแสดงความรู้สึกในคำพูดของเขาเลยตลอดทั้งเรื่อง แต่ก็ยังให้อ็องเดรใช้สรรพนามที่เป็นทางการเพราะเขาก็ไม่ได้รู้จักหรือสนิทกับผู้ดูแลเหล่านี้มาก่อน (ตามตัวอย่างที่ 2)

ตารางที่ 2.2

สรรพนามที่คนในครอบครัวใช้กับผู้ดูแล

คนในครอบครัว	สรรพนามเรียกตนเอง	สรรพนามเรียกผู้ดูแลหญิงและชาย	คำลงท้าย
อ็องเดร	ผม	คุณ	ไม่ใช่
อานน์	ฉัน (ให้แตกต่างจากผู้ดูแล)	คุณ	นะคะ, ค่ะ
ปีแยร์	ไม่ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	ครับ

ตารางที่ 2.3

สรรพนามที่ผู้ดูแลใช้กับคนในครอบครัว

ผู้ดูแล	สรรพนามเรียกตนเอง	สรรพนามเรียกคนในครอบครัว	คำลงท้าย
ลอรา และ มาร์ติน	ดิฉัน	คุณ	นะคะ, ค่ะ
โอลิวิเยร์	ไม่ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	นะครับ, ครับ

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ

LAURA

Bonjour. Je ne suis pas trop en retard ? [...]

ANNE

Je vous attendais. Entrez. Merci d'être venue aujourd'hui.

LAURA

C'est normal.

ANNE

Mon père est dans sa chambre. Je... Je vais aller le chercher.

Vous voulez quelque chose à boire ?

(Scène 3, page 36 et 38)

โดยทั่วไปแล้ว คำอุทานในภาษาไทยส่วนใหญ่จะนิยมกำกับเครื่องหมายอัศเจรีย์ หรือ “!” ไว้ท้ายคำเพื่อบ่งชี้ให้เห็นถึงอารมณ์ที่ผู้พูดต้องการสื่อออกมาได้ชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยต้องพิจารณาความเหมาะสมในการกำกับเครื่องหมายดังกล่าวท้ายคำอุทานที่ถ่ายทอดในบทแปลนี้ด้วย เนื่องจากคำอุทานบางคำอาจไม่มีความจำเป็นต้องใส่เครื่องหมายกำกับก็ได้ คำอุทานที่น่าสนใจมีดังนี้

2.2.1 คำอุทาน “Hein”

ผู้วิจัยพบการใช้คำอุทาน “Hein” ในเรื่องอยู่หลายครั้งและแต่ละครั้งก็จะสื่ออารมณ์ที่แตกต่างกันไป คำอุทานคำนี้จึงสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำอุทานในภาษาไทยได้หลายคำตามตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ

- ANDRÉ Je te dis. Elle m’a volé ma montre. [...]
- ANNE Tu ne crois pas que tu l’as simplement perdue ?
- ANDRÉ Non, non, non. J’avais déjà des soupçons. Alors je lui ai tendu un piège. J’ai laissé ma montre quelque part, bien en évidence, pour voir si elle mettrait la main dessus.
- ANNE Où ? Tu l’avais laissée où ?
- ANDRÉ Hein ? Quelque part. Je ne sais plus. Mais la chose que je sais, c’est qu’elle est maintenant introuvable. Introuvable. La preuve, je ne la retrouve plus. C’est cette fille qui me l’a piquée. [...]

(Scène 1, page 10)

บทแปล

- อ็องเดร พ่อบอกลูกอยู่ไง เธอขโมยนาฬิกาข้อมือของพ่อไป [...]
- อานน์ พ่อไม่คิดว่าพ่อแค่ทำมันหายเหรอ
- อ็องเดร ไม่ ไม่ ไม่ พ่อสงสัยอยู่แล้ว ก็เลยวางกับดักเธอ พ่อวางนาฬิกาไว้ในที่ที่เห็นโต้ง ๆ เพื่อที่จะดูว่าเธอจะหยิบไปรีเปล่า
- อานน์ ที่ไหนล่ะ พ่อวางมันไว้ที่ไหน
- อ็องเดร หือ ที่ไหนสักแห่งล่ะ พ่อจำไม่ได้แล้ว แต่สิ่งที่พ่อรู้คือตอนนี้มันหายไปหาไม่เจอ นี่ไงหลักฐาน พ่อหามันไม่พบแล้ว เด็กสาวคนนั้นแหละที่ขโมยนาฬิกาข้อมือพ่อไป

(ฉากที่ 1, หน้า 11)

พจนานุกรมออนไลน์ *Larousse* ระบุว่าคำอุทาน “Hein” นั้นแสดงถึง “L'étonnement, la surprise, le doute, une demande d'explication”³ จากตัวอย่างข้างต้น คำอุทาน “Hein” นั้นถูกใช้ในสถานการณ์ที่อ่านน้อยยามอึ้งตรึงว่าเขาเอนาฬิกาข้อมือไปวางไว้ที่ไหนเพื่อที่จะทดสอบว่าอืซาเบลจะหยิบไปหรือไม่ แต่อึ้งตรึงกลับนึกที่ที่วางไม่ออกและนึกสงสัยจึงอุทานออกมาเพื่อถามตัวเอง ฉะนั้น คำอุทานนี้จึงถูกใช้เพื่อแสดงถึง “Le doute” หรือความสงสัยของอึ้งตรึงว่าตัวเองเอนาฬิกาข้อมือไปซ่อนไว้ที่ใด คำอุทานในภาษาไทยที่เข้ากับบริบทนี้คือ “หือ” ซึ่งเป็น “คำอุทานที่เปล่งออกมาเมื่อรู้สึกสงสัยเพื่อถามหรือเมื่อยังไม่ได้ยินหรือไม่เข้าใจ (เป็นคำสำหรับผู้ใหญ่กว่าหรือเสมอกันใช้)”⁴

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ

ANNE (fatiguée) Tu as regardé dans le placard de la cuisine ?
 ANDRÉ Hein ?
 ANNE Dans le placard de la cuisine. Derrière le micro-ondes. C'est là que tu caches tes objets de valeur. [...]
 ANDRÉ (stupéfait) Comment tu le sais ?
 ANNE Hein ?
 ANDRÉ Comment tu le sais ?
 ANNE Je le sais, c'est tout. Tu as regardé s'il n'y avait pas ta montre ?
 (Scène 1, page 12)

บทแปล

อานน์ (รู้สึกเหนื่อย) พ่อได้หาในตู้ในห้องครัวแล้วรึยัง
 อึ้งตรึง อะไรนะ
 อานน์ ในตู้ในห้องครัว หลังเตาไมโครเวฟนะ พ่อชอบซ่อนของมีค่าต่าง ๆ ของพ่อไว้ที่นั่น [...]
 อึ้งตรึง (ประหลาดใจ) ลูกรู้เรื่องนี้ได้อย่างไร
 อานน์ อะไรนะ

³ *Larousse*, s.v. “Hein,” accessed May 20, 2019, <https://larousse.fr/dictionnaires/francais/hein/39334?q=hein#39253>.

⁴ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, อ้างคำว่า “หือ,” สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2562, <http://www.royin.go.th/dictionary>.

อ็องเดร

ลูกรู้เรื่องนี้ได้ยังไง

อานน์

หนูรู้ก็แล้วกัน พ่อดูแล้วรียังว่าไม่มีนาฬิกาของพ่ออยู่ที่นั่น

(ฉากที่ 1, หน้า 13)

จากตัวอย่างข้างต้น จะพบคำอุทาน “Hein” ที่ถูกใช้เดี่ยว ๆ พจนานุกรม *Le Petit Robert 2016* นั้นได้ให้ความหมายไว้ว่า “S’emploie seul, soit pour inviter l’interlocuteur à répéter une chose qu’on a ou qu’on feint d’avoir mal entendue, soit pour l’interrompre avec impatience⁵” ตามตัวอย่างข้างต้น อ็องเดรและอานน์อุทานคำนี้เมื่อพวกเขาได้ยินสิ่งที่คู่สนทนาพูดไม่ชัดเจนหรือไม่แน่ใจว่าได้ยินถูกไหม จึงอุทานออกมาเพื่อบ่งบอกให้คู่สนทนาทราบว่าพวกเขาต้องการฟังประโยคก่อนหน้านี้ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ในสถานการณ์ดังกล่าวนี้คนไทยจะนิยมพูดว่า“อะไรนะ” ผู้วิจัยจึงเลือกถ่ายทอดเช่นนั้น

2.2.2 คำอุทาน “Ah”

คำอุทาน “Ah” นั้นใช้ได้กับหลายอารมณ์ พจนานุกรมออนไลน์ *Larousse* ได้ให้ความหมายไว้ว่า “(1) Introduit une phrase exclamative en exprimant, selon l’intonation, la joie, l’admiration, la surprise, etc.” และ “(2) S’emploie au début d’une phrase exprimant une idée qui vient tout à coup à l’esprit⁶” ตัวอย่างคำอุทาน “Ah” ที่พบในเรื่องมีดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ

[...] Anne est seule dans le salon. Elle est au téléphone.

ANNE

Non, je l’attends d’un instant à l’autre. Je sais. J’espère que cette fois ça se passera bien. [...] (*Soudain on sonne.*) Ah! justement, on sonne. Oui. Ça doit être elle. Oui. Je... Je te laisse. D’accord. [...] (*Elle raccroche. Elle va ouvrir. La porte s’ouvre : c’est Laura.*) Bonjour.

(Scène 3, page 36)

⁵ Josette Rey-Debove and Alain Rey, *Le Petit Robert Édition 2016*, ed. Estelle Dubernard (Paris: Société Dictionnaires Le Robert, 2015), s.v. “hein.”

⁶ *Larousse*, s.v. “Ah,” accessed May 20, 2019, https://larousse.fr/dictionnaires/francais/ah_/1828?q=ah#1829.

บทแปล

[...] อานน์อยู่ลำพังในห้องนั่งเล่น เธอกำลังคุยโทรศัพท์อยู่

อานน์ ไม่ ฉันกำลังรอลอราอยู่ เดียวเธอคงมา ฉันรู้ ฉันหวังว่าครั้งนี้ทุกอย่างจะเรียบร้อยดี [...] (ทันใดนั้น มีคนกดกริ่ง) อ้าว! มีคนกดกริ่งพอดี ใช่ ต้องเป็นลอรานั่น ใช่ ฉัน...ฉันวางสายก่อนนะ โอเค [...] (อานน์วางสาย เธอเดินไปเปิดประตู ลอรานั่นเอง) สวัสดีค่ะ

(ฉากที่ 3, หน้า 37)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอานน์อุทานคำว่า “Ah” เมื่อเธอกำลังคุยโทรศัพท์อยู่และประหลาดใจที่มีคนมากดกริ่ง คำว่า “Ah” ในบริบทนี้จึงตรงกับความหมายที่ 1 ซึ่งแสดง ความประหลาดใจ หรือ “La surprise” ผู้วิจัยจึงเลือกถ่ายทอดเป็น “อ้าว” ซึ่งเป็นคำอุทานที่ใช้แสดง ความประหลาดใจ⁷ ที่นิยมอุทานกันเมื่อผู้พูดไม่คาดคิดว่าจะมีคนมากดกริ่ง หรือจะบังเอิญเจอคนหรือ สิ่งต่าง ๆ เข้าโดยไม่ได้ตั้งใจ

ตัวอย่างที่ 2ต้นฉบับ

L'HOMME Vous voulez quelque chose à boire en attendant qu'elle revienne ? Un verre d'eau ? Un jus de fruits ?

ANDRÉ Non, mais je veux dire... Qu'est-ce que je voulais dire déjà ? Ah ! oui, ça y est, ça me revient.

(Scène 2, page 24)

บทแปล

ผู้ชาย คุณอยากดื่มอะไรไหมระหว่างที่รอเธอกลับมา น้ำเปล่าสักแก้วไหม หรือน้ำผลไม้

อ็องเดร ไม่ละ แต่ผมจะบอกว่า... ผมอยากจะพูดอะไรนะ เออใช่! ใช่แล้ว ผมนึกออกแล้ว

(ฉากที่ 2, หน้า 25)

จากตัวอย่างข้างต้น อ็องเดรอุทานว่า “Ah” เมื่อเขาเพิ่งจะนึกสิ่งที่อยากจะพูดออก ซึ่งตรงกับความหมายที่ 2 ที่กล่าวไปข้างต้น ผู้วิจัยจึงถ่ายทอดคำอุทานนี้เป็น “เออใช่” ซึ่งเป็นคำที่ชาวไทยจะอุทานออกมาเมื่อเพิ่งจะนึกอะไรออกอย่างฉับพลันทันที

⁷ นววรรณ พันธุเมธา, *คลังคำ*, พิมพ์ครั้งที่ 7 [ฉบับปรับปรุง] (กรุงเทพฯ: อมรินทร์, 2559), อ้างคำว่า “อ้าว.”

2.2.3 คำอุทาน “Aïe”

พจนานุกรม *Le Petit Robert 2016* ได้ให้ความหมายคำอุทาน “Aïe” ไว้ว่า “Interjection exprimant la douleur et une surprise désagréable, un ennui⁸” ซึ่งสามารถอุทานออกมาครั้งเดียว หรืออุทานซ้ำ ๆ กันเป็น “Aïe aïe aïe” ก็ได้ ผู้วิจัยพบคำอุทานนี้ในตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ต้นฉบับ

ANDRÉ	[...] Elle m’a dit qu’elle allait déménager. Pour aller vivre avec lui. [...] Vous n’étiez pas au courant ?
L’HOMME	Non.
ANDRÉ	<u>Aïe !</u>
L’HOMME	Quoi ?
ANDRÉ	J’ai fait une gaffe ? (<i>Petit temps. André, pour lui-même.</i>) J’ai fait une gaffe.
L’HOMME	Mais non, ne vous inquiétez pas. [...]
ANDRÉ	Pour l’Anglais non plus, vous n’étiez pas au courant ?
L’HOMME	(<i>amusé</i>) Non.
ANDRÉ	<u>Aïe ! aïe ! aïe !...</u> (<i>Un temps. Il lui met la main sur l’épaule.</i>) [...]

(Scène 2, page 24)

บทแปล

อ็องเดร	[...] เธอบอกผมว่าเธอจะย้ายที่อยู่เพื่อไปใช้ชีวิตอยู่กับเขา [...] คุณไม่รู้เรื่องนี้เหรอ
ผู้ชาย	ไม่รู้
อ็องเดร	<u>โอย !</u>
ผู้ชาย	อะไรเหรอ
อ็องเดร	ผมหลุดปากออกไปเหรอ (<i>ครู่เดียว พุดกับตัวเอง</i>) ฉันหลุดปากออกไป
ผู้ชาย	ไม่หรอกน่า ไม่ต้องกังวลไป [...]
อ็องเดร	แล้วเรื่องหนุ่มอังกฤษล่ะ คุณก็ไมรู้เรื่องนี้ด้วยเหรอ

⁸ Rey-Debove and Rey, *Le Petit Robert Édition 2016*, s.v. “aïe.”

ผู้ชาย (ข้า) ไม่
 อีอึงเตอ โอย โอย ตายแล้ว ! (ครูหนึ่ง เขาเอามือไปวางบนไหล่ข้างหนึ่งของผู้ชาย [...])
 (ฉากที่ 2, หน้า 25)

จากตัวอย่างข้างต้น อีอึงเตอรูทานว่า “Aïe” และ “Aïe aïe aïe” เนื่องจากเขาประหลาดใจและคิดว่าตนเองเผลอหลุดปากบอกความลับของอานน์ที่จะย้ายไปอยู่ลอนดอนกับหนุ่มอังกฤษให้กับตัวละครแทนปีแยร์ฟังเข้าแล้ว คำอุทานในภาษาไทยที่ใช้ได้ในสถานการณ์ที่ตกใจเมื่อเผลอพูดเรื่องที่ไม่ควรพูดคือ ตายจริง ตายตาย อัย อัยตาย อัยตายตาย เป็นต้น⁹ เนื่องจากคำอุทานที่ยกตัวอย่างข้างต้นนั้นดูเหมาะกับผู้พูดที่เป็นผู้หญิงมากกว่า ผู้วิจัยจึงเลือกคำอุทานที่ใกล้เคียงกันซึ่งตัวละครผู้ชายพอจะใช้ได้ในสถานการณ์เดียวกันนี้ จึงได้ถ่ายทอด “Aïe” เป็น “โอย” และถ่ายทอด “Aïe aïe aïe ” เป็น “โอย โอย ตายแล้ว” เพื่อให้การรูดานนั้นดูเป็นธรรมชาติมากกว่าการรูดานด้วยคำคำเดียวซ้ำกัน 3 ครั้ง

2.2.4 คำอุทาน “Hum”

ตามพจนานุกรม *Le Petit Robert 2016* คำว่า “Hum” หมายถึง “Bruit produit quand on veut s’éclaircir la gorge, attirer discrètement l’attention” หรือ “Interjection qui exprime généralement le doute, la réticence.”¹⁰ ผู้วิจัยพบคำอุทานนี้ในตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง ต้นฉบับ

Elle sort. Un temps. Pierre est dans la lecture de son journal. André le regarde de loin. Il se racle la gorge pour attirer son attention, comme on le ferait avec quelqu’un qu’on ne connaît pas.

ANDRÉ Hum, hum... (Pas de réaction de Pierre.) Hum, hum. (Pas de réaction. André se racle la gorge encore plus fort. Pierre sort la tête du journal.) Je vous dérange ?

(Scène 5, page 58)

บทแปล

เธอออกไป ครูหนึ่ง ปีแยร์กำลังอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ อีอึงเตอมองเขาจากไกล ๆ เขาระแอมเพื่อดึงดูดความสนใจของปีแยร์ เหมือนที่เราทำกับคนที่ไม่รู้จัก

⁹ นววรรณ พันธเมธา, *คลังคำ*, อ้างคำว่า “อัย.”

¹⁰ Rey-Debove and Rey, *Le Petit Robert Édition 2016*, s.v. “hum.”

2.2.6 คำอุทาน “Hop”

ตามพจนานุกรมออนไลน์ *Larousse* คำว่า “Hop” นั้นหมายถึงคำอุทานที่ “Sert à attirer l'attention, à stimuler, à faire sauter ou à exprimer une action brusque.”¹³ ซึ่งเป็นความหมายที่ค่อนข้างกว้าง ผู้วิจัยจึงต้องอาศัยบริบทแวดล้อมเพิ่มเติมในการทำความเข้าใจ คำอุทานนี้ ตัวอย่างคำอุทาน “Hop” ที่พบมีดังนี้

ตัวอย่าง

ต้นฉบับ

ANDRÉ

Mais non. Regardez. Là. (*Commençant ce qui lui semble être l'équivalent d'un tour de prestidigitation.*) Vous allez voir. Vous regardez ? Attention. Je les mets dans le bec. Regardez, voilà, hop ! ils sont dans ma bouche. Vous avez vu ? Vous avez vu ? Vous avez vu ?

LAURA

Oui, oui. Je... Je vois.

ANDRÉ

Bon. Et maintenant, le café. Attention... Hop ! (*Il avale les médicaments.*) Et voilà le travail.

(Scène 10, page 88)

บทแปล

อ็องเดร

ไม่หรอก คุณนี่นะ (*เริ่มสิ่งที่เขาคิดว่าเทียบเท่ากับการเล่นกลรอบหนึ่ง*) เดียวคุณจะได้เห็น คุณดูอยู่รีเปลา่ ระวังนะ ผมจะเอายาใส่ปากแล้วนะ คุณะ นี่ไง โอมเพี้ยง ! พวกมันเข้าไปอยู่ในปากผมแล้ว คุณเห็นไหม คุณเห็นไหม คุณเห็นไหม

ลอรา

ค่ะ ค่ะ ดิฉัน...ดิฉันเห็นค่ะ

อ็องเดร

เออละ และตอนนี้ก็กาแฟ ระวังนะ... โอมเพี้ยง ! (*เขากลืนยาลงไป*) แค่นี้ก็เรียบร้อยแล้ว

(ฉากที่ 10, หน้า 89)

บทบรรยายในตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคำอุทาน “Hop” ถูกใช้ประกอบท่าทางของตัวละครที่คล้ายกับการเล่นมายากล ในบริบทนี้ คำอุทานจึงถูกใช้เพื่อแสดงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว คำอุทานในภาษาไทยที่คนจะใช้ประกอบการแสดงมายากลที่เสกของให้หายไป ในบริบทजनคนมองไม่ทันคือ “โอมเพี้ยง” ผู้วิจัยจึงถ่ายทอดเช่นนั้น

¹³ *Larousse*, s.v. “hop,” accessed May 20, 2019, https://larousse.fr/dictionnaires/francais/hop_/40363?q=hop#40275.

2.3 การถ่ายทอดวรรณศิลป์ (Figures de rhétorique)

วรรณศิลป์ถือเป็นศิลปะการประพันธ์ที่ผู้ประพันธ์รังสรรค์ขึ้นมาเพื่อให้บทละครเรื่องนั้น ประณีตและงดงามยิ่งขึ้น และยังก่อให้เกิดการสะท้อนอารมณ์ต่อผู้อ่านหรือผู้ชมด้วย ก่อนที่จะลงมือ ถ่ายทอดวรรณศิลป์ นอกจากจะต้องทำความเข้าใจความหมายแล้ว ผู้วิจัยยังต้องคำนึงถึงอารมณ์ที่ ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อออกมาในข้อความเหล่านั้นด้วย เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดข้อความเหล่านั้นได้ ถูกต้องทั้งความหมายและอารมณ์ วรรณศิลป์ที่พบในบทละครเรื่องนี้มีดังต่อไปนี้

2.3.1 การถ่ายทอดการซ้ำ (Répétition)

การซ้ำคำ วลี หรือประโยคนั้นเป็นกลวิธีการประพันธ์ที่จะช่วยเน้นข้อความ เหล่านั้นให้โดดเด่นขึ้นในงานประพันธ์โดยมีจุดประสงค์ที่หลากหลาย ในเรื่องนี้ ผู้วิจัยพบจุดประสงค์ ของการซ้ำได้แก่ หนึ่ง การซ้ำเหตุการณ์ทั้งเหตุการณ์เพื่อสร้างความสับสนและช่วยเรียงร้อยเรื่องราว ให้เป็นไปตามลำดับเวลา (ดังที่ได้ยกตัวอย่างในหัวข้อ 1.4.2.2) สอง การซ้ำเพื่อแสดงถึงอาการพูดซ้ำ ๆ ของอ็องเดรซึ่งเป็นอาการเด่นของโรคอัลไซเมอร์ (ดังที่ได้ยกตัวอย่างไว้ในข้อ 2. ในหัวข้อย่อย (1) ของ หัวข้อ1.3.1.2) สาม การซ้ำเพื่อล้อเลียนคำพูดของคนอื่น และ สี่ การซ้ำเพื่อย้ำความคิดของตัวละคร ในขณะนั้น

ในการถ่ายทอดการซ้ำ ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์จุดประสงค์ของการซ้ำเหล่านั้น หากเป็น การซ้ำเพื่อจุดประสงค์ที่หนึ่ง สอง และ สาม ซึ่งมีเจตนาการซ้ำที่ชัดเจน และหากไม่ซ้ำข้อความเหล่านั้น ก็จะมีผลกระทบต่อโครงสร้างของเรื่องและอารมณ์ของผู้อ่านเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจะเลือกถ่ายทอด การซ้ำเหล่านั้นให้เหมือนกันทุกประการเพื่อรักษาให้บทแปลส่งผลกระทบต่อความหมายและอารมณ์ เช่นเดียวกับต้นฉบับ แต่หากเป็นการซ้ำเพื่อจุดประสงค์ที่สี่ซึ่งไม่ได้มีผลกระทบมากหากผู้วิจัยจะเปลี่ยน รูปคำแต่คงความหมายเดิมเอาไว้ ผู้วิจัยก็อาจเลือกถ่ายทอดด้วยคำที่เหมือนกัน หรือบางครั้งก็จะใช้คำที่ รูปต่างกันแต่ความหมายเหมือนกันก็ได้ เพื่อให้บทแปลสละสลวยขึ้นแต่ยังคงส่งผลกระทบต่ออารมณ์ อยู่เช่นเดิม ตัวอย่างการซ้ำมีดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ต้นฉบับ

LAURA

L'heure des médicaments. [...] Aujourd'hui, il y en a trois.
Dont la petite bleue... Celle que vous aimez. La petite pilule bleue. Regardez, c'est un beau bleu, vous ne trouvez pas ? [...]

ANDRÉ

Alors pourquoi vous me parlez comme si j'étais un demeuré ? [...]

ANDRÉ

(l'imitant) « La petite pilule bleue. » « La petite pilule bleue. »
[...]

ANDRÉ

(l'imitant) « La petite pilule bleue. » [...]

(Scène 10, page 84)

บทแปล

ลอรา

เวลาทานยาคะ [...] วันนี้มียาสามเม็ด มียาสีฟ้าเม็ดจิ๋ว...ที่คุณชอบด้วย
ยาสีฟ้าเม็ดจิ๋วหลิว ดูลิคะ สีฟ้าสวยเชียว คุณไม่คิดอย่างนั้นหรือคะ [...]

อองเดร

แล้วทำไมคุณพูดกับผมเหมือนกับว่าผมเป็นคนปัญญาอ่อนล่ะ [...]

อองเดร

(เลียนแบบเธอ) “ยาสีฟ้าเม็ดจิ๋วหลิว” “ยาสีฟ้าเม็ดจิ๋วหลิว” [...]

อองเดร

(เลียนแบบเธอ) “ยาสีฟ้าเม็ดจิ๋วหลิว” [...]

(ฉากที่ 10, หน้า 85)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอองเดรกล่าววลี “La petite pilule bleue” ซ้ำกันถึงสามครั้งเพื่อที่จะล้อเลียนคำพูดของลอรา เพราะเขาไม่ชอบที่ลอราพูดชวนให้เขากินยาเหมือนกับพูดหลอกล่อเด็ก ๆ ราวกับว่าเขาเป็นคนปัญญาอ่อน ในการถ่ายทอดการซ้ำลักษณะนี้ ผู้วิจัยก็ควรจะถ่ายทอดวลีนั้นด้วยวลีที่เหมือนกันทุกประการคือ “ยาสีฟ้าเม็ดจิ๋วหลิว” เพื่อที่จะรักษาเจตนาที่อองเดรต้องการประชดลอราด้วยการล้อเลียนคำพูดของเธอเอาไว้

ตัวอย่างต้นฉบับ

ANNE

[...] J'étais tellement fatiguée, tellement fatiguée, que je ne parvenais plus à trouver le sommeil. Alors je me suis levée. Et je suis allée dans sa chambre. Dans la chambre de papa. Il dormait. [...] Il était paisible. Si paisible. [...] et j'ai posé mes mains sur son cou. Doucement. [...] C'était juste un mauvais moment à passer. Une minute. À peine. Un mauvais moment. Immobile. Mais c'était étrangement doux. Doux et immobile... Quand j'ai relâché la pression [...] j'ai senti qu'il ne respirait plus [...] Il était mort. Il était mort [...]

(Scène 4, page 50 et 52)

บทแปล

อานน์

[...] ฉันรู้สึกเหนื่อยมาก เหนื่อยมาก ๆ จนไม่สามารถหลับได้ ฉันเลยลุกขึ้นมาและไปที่ห้องนอนของพ่อ ในห้องนอนของพ่อ พ่อหลับอยู่ [...] เขา [...] นิ่งสงบมาก [...] ฉันค่อย ๆ วางมือลงบนคอของเขา [...] เป็นเพียงแค่ช่วงเวลา แยะ ๆ ที่ต้องผ่านไปให้ได้ แค่เกือบหนึ่งนาที ช่วงเวลาเลวร้าย หยุดนึ่ง แต่มัน

อ่อนโยนชอบกล อ่อนโยนและไม่เคลื่อนไหว... เมื่อฉันทลายแรงกดลง [...] ฉันทรู้ดีกว่าเขาไม่หายใจแล้ว [...] เขตายแล้ว เขตายแล้ว [...]

(ฉากที่ 4, หน้า 51 และ 53)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอานันท์พูดซ้ำกันหลาย ๆ ครั้งเพื่อย้ำความคิดของเธอในขณะนั้นให้เด่นชัดขึ้น เธอไม่ได้มีอาการป่วยที่มีผลให้พูดซ้ำ ๆ ผู้วิจัยจึงคิดว่าไม่จำเป็นต้องถ่ายทอดการซ้ำเหล่านั้นให้เหมือนกันทั้งหมดก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อที่จะทำให้บทแปลสละสลวยมากกว่าการถ่ายทอดการซ้ำให้เหมือนกันทั้งหมด ผู้วิจัยจึงเลือกถ่ายทอดการซ้ำเหล่านั้นออกเป็นสองแบบ หนึ่งคือ ถ่ายทอดการซ้ำด้วยคำที่มีทั้งรูปและความหมายเหมือนกันดังเช่นคำที่ขีดเส้นใต้หนึ่งเส้นในตัวอย่าง เพื่อให้ผู้อ่านบทแปลเห็นความตั้งใจของผู้ประพันธ์ที่ต้องการซ้ำเพื่เน้นข้อความเหล่านั้น และสองคือ ถ่ายทอดการซ้ำบางส่วนด้วยคำที่รูปต่างกันแต่มีความหมายเหมือนกันดังเช่นคำที่ขีดเส้นใต้สองเส้นในตัวอย่าง เพื่อให้บทแปลสละสลวยขึ้น แต่ก็ยังคงรักษาการซ้ำไว้ตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์ได้ในระดับของความหมาย

2.3.2 การถ่ายทอดโวหารประชดประชัน (Ironie)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายคำว่า “ประชดประชัน” ว่าหมายถึง “การพูดหรือทำเป็นเชิงกระแทกกระแทกแดกดันเพราะความไม่พอใจ”¹⁴ ผู้พูดมักพูดอย่างหนึ่ง แต่ความจริงแล้วต้องการหมายถึงความหมายตรงกันข้าม หรือบางครั้งก็พูดในสิ่งที่ผู้พูดเชื่อว่าเป็นเท็จ เช่น พูดว่า “ดี” แต่แท้จริงแล้วต้องการหมายถึง “เลว” เป็นต้น

โวหารประชดประชันที่พบในเรื่องนี้จะมาจากคำพูดของปีแยร์ที่พูดกับอองเดรเป็นส่วนใหญ่ เพราะปีแยร์ไม่พอใจที่อองเดรมาเป็นภาระของอานันท์และเขา และทำให้พวกเขาทั้งสองไม่ได้ไปใช้ชีวิตส่วนตัวกันเอง เขาจึงคอยพูดประชดอองเดรเมื่อมีโอกาส ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ต้นฉบับ

PIERRE (à André, comme un reproche) Vous êtes content ?

ANDRÉ À quel sujet ?

PIERRE Vous avez une fille qui s'occupe bien de vous. Non ? Vous avez de la chance.

ANDRÉ Vous aussi, vous avez de la chance.

(Scène 8, page 72)

¹⁴ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, อ้างคำว่า “ประชดประชัน,” สืบค้นเมื่อวันที่

2 กรกฎาคม 2562, <http://www.royin.go.th/dictionary>

บทแปล

ปีแยร์ (พูดกับอ็องเดร เหมือนกับเป็นการตำหนิ) คุณพอใจแล้วยัง
 อ็องเดร เรื่องอะไรล่ะ
 ปีแยร์ ก็คุณมีลูกสาวที่ดูแลคุณเป็นอย่างดี ไม่ใช่เหรอ คุณโชคดีเสียจริงนะ
 อ็องเดร คุณก็โชคดีเหมือนกันนะ

(ฉากที่ 8, หน้า 73)

ตัวอย่างข้างต้นนี้เป็นเหตุการณ์ที่สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่อ่านกันกับปีแยร์คุยกันเรื่องเวลาทำงานของลอราก่อนที่ปีแยร์จะหันมาตำหนิอ็องเดร เมื่ออ็องเดรถามเพราะไม่รู้ว่าปีแยร์ตำหนิเรื่องอะไร ปีแยร์ก็ตอบคำถามนั้น แต่เนื่องจากน้ำเสียงของปีแยร์ก่อนหน้านี้แฝงการตำหนิอยู่แล้ว ผู้วิจัยจึงทราบว่าประโยคที่ปีแยร์ตอบกลับอ็องเดรนั้นต้องไม่ใช่ประโยคธรรมดา แต่ต้องเป็นประโยคที่แฝงการกวนและประชดประชันตามอารมณ์ไม่พอใจที่เริ่มก่อตัวขึ้น ผู้วิจัยจึงถ่ายทอดประโยคที่ขีดเส้นใต้ขึ้นโดยเพิ่มคำว่า “เสียจริงนะ” ไว้ท้ายประโยคเพื่อให้ผู้อ่านบทแปลสังเกตเห็นน้ำเสียงประชดประชันของปีแยร์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3.3 การถ่ายทอดคำถามเชิงวาทศิลป์ (Question rhétorique)

พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายคำว่า “คำถามเชิงวาทศิลป์” ไว้ว่า “คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพราะผู้พูดรู้คำตอบชัดเจนอยู่แล้ว”¹⁵ แต่ที่ใช้รูปประโยคคำถามนั้นก็เพื่อนำเสนอข้อความให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น บางครั้งผู้ประพันธ์ก็ใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ให้ตัวละครถามผู้อื่นหรือตัวเองเพื่อแสดงความประหลาดใจ ความงงงวยหรือความโกรธ แม้ว่าคำถามเชิงวาทศิลป์จะไม่ต้องการคำตอบ แต่ก็ยังต้องถ่ายทอดออกมาให้อยู่ในรูปประโยคคำถามเพื่อคงรูปแบบให้ส่งผลกระทบทางอารมณ์เช่นเดิม

คำถามเชิงวาทศิลป์ในเรื่องนี้ก็มาจากคำพูดของปีแยร์ที่พูดกับอ็องเดรเช่นเดียวกับโวหารประชดประชัน เนื่องจากปีแยร์ไม่พอใจอ็องเดรดั่งที่ได้อธิบายไปก่อนหน้านี้ เขาจึงไม่เคยรักษาน้ำใจและความรู้สึกของอ็องเดร เมื่อเขามีอารมณ์โกรธหรือรำคาญอ็องเดรขึ้นมา เขาก็จะใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ในการต่อว่าอ็องเดร ตัวอย่างคำถามเชิงวาทศิลป์มีดังนี้

ตัวอย่าง ต้นฉบับ

L'Homme se rapproche encore d'André. Son avancée est presque menaçante.

L'HOMME Mais j'aimerais que vous me répondiez franchement. Sans faire le malin... Vous pouvez faire ça pour moi ?

¹⁵ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, (กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2545), อ้างคำว่า “rhetorical question.”

- ANDRÉ (déstabilisé) Oui...
- L'HOMME Alors voilà... (Un temps court.) Est-ce que vous comptez emmerder le monde encore longtemps ?
- ANDRÉ Moi ?
- L'HOMME Oui, vous. [...] Je serais curieux de savoir si vous comptez nous emmerder encore longtemps. (Un petit temps.) Je veux dire : est-ce que vous allez continuer à pourrir la vie de votre fille ?
- (Scène 10, page 92)

บทแปล

ผู้ชายเข้าไปใกล้ห้องเดรซขึ้นอีก การเข้าไปใกล้ของเขาเกือบจะเป็นการคุกคาม

- ผู้ชาย ผมอยากให้คุณตอบผมตามตรง ไม่ต้องเรื่องมาก...คุณทำให้ผมได้ไหม (รู้สึกสับสน) ได้สิ...
- ผู้หญิง อย่างนั้น เอาละ... (ชั่วครู่) คุณตั้งใจจะกวนประสาทคนอื่นอีกนานไหม
- ผู้หญิง ผมเหรอ
- ผู้ชาย ใช่ คุณนั่นแหละ [...] ผมอยากจะรู้ว่าคุณตั้งใจจะกวนประสาทพวกเราไปอีกนานไหม (ครู่เดียว) ผมหมายถึงว่าคุณจะทำลายชีวิตลูกสาวคุณต่อไปอย่างนั้นหรือ

(ฉากที่ 10, หน้า 93)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าประโยคที่ขีดเส้นใต้นั้นอยู่ในรูปของประโยคคำถาม แต่เมื่อผู้วิจัยศึกษาบริบทแวดล้อมของประโยคเหล่านี้ ก็จะพบว่าตัวละครแทนปีแยร์มีท่าทางคุกคามห้องเดรซก่อนที่จะเข้าไปตั้งคำถาม และเมื่อตัวละครแทนปีแยร์ตั้งคำถามเหล่านั้นไปแล้ว เขาก็ไม่ได้รอคำตอบจากห้องเดรซเลย นั่นทำให้ผู้วิจัยทราบว่าตัวละครแทนปีแยร์มีเจตนาใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ในการต่อว่าห้องเดรซเท่านั้น เมื่อผู้วิจัยทราบถึงอารมณ์ของตัวละครที่พูดคำถามเชิงวาทศิลป์นี้แล้ว ผู้วิจัยก็ต้องระมัดระวังในการถ่ายทอดคำถามเหล่านี้ให้คงอยู่ในรูปประโยคคำถาม และต้องมีน้ำเสียงประชดประชันและตำหนิแฝงอยู่ด้วย ผู้วิจัยจึงเลือกถ่ายทอดวรรณศิลป์นี้ออกมาเป็นดังในตัวอย่างข้างต้นนี้

บทสรุป

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์และถ่ายทอดบทละครเรื่อง *พ่อ* ของพลกริช ยอง เซลแลร์ จากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสเป็นบทแปลภาษาไทยโดยใช้หลักการของทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (Théorie interprétative de la traduction) ของสถาบันชั้นสูงด้านการล่ามและการแปล (École Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs หรือ ESIT) แล้วนั้น ผู้วิจัยพบว่าบทละครเรื่องนี้ ไม่ได้มีความซับซ้อนในเรื่องของคำศัพท์ที่อาจเป็นปัญหาต่อการทำความเข้าใจ หากแต่ผู้ประพันธ์ได้สร้างความซับซ้อนให้กับกลวิธีการประพันธ์ต่าง ๆ ของเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นตัวละคร สถานที่ เวลา หรือ กลวิธีการเล่าเรื่อง ในส่วนของตัวละครนั้น มีการสร้างตัวละครเอกที่ไม่ได้บอกว่าป่วยเป็นอะไร อีกทั้งยังสร้างตัวละครแทนที่ใช้แสดงแทนตัวละครจริงหลายตัวด้วย ผู้วิจัยจึงต้องค้นคว้าความรู้เสริมเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจว่าตัวละครเอกนั้นเป็นโรคอะไรและมีอาการอะไรบ้าง อันจะนำมาซึ่งการเข้าใจเจตนาของการใช้ตัวละครแทน ในส่วนของสถานที่และเวลานั้นก็มีความไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงต้องวิเคราะห์สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดไว้เพื่อให้สามารถทราบถึงสถานที่และลำดับเวลาที่แท้จริงในเรื่องได้ซึ่งจะทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ชัดเจนขึ้น ในส่วนของกลวิธีการเล่าเรื่องนั้นก็สร้างความสับสนให้แก่ผู้วิจัยอย่างมาก เพราะผู้วิจัยต้องวิเคราะห์และแยกสิ่งที่เป็นจริงออกจากสิ่งที่ไม่จริง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังต้องแยกแยะบทขบขันอันเป็นส่วนสำคัญของบทละครประเภท Farce tragique ให้ออกอีกด้วย ในขั้นตอนการทำความเข้าใจนี้ ผู้วิจัยจึงต้องใช้ความรู้ทางภาษาและความรู้นอกเหนือตัวภาษามาศึกษาตัวบทจนเข้าใจสิ่งที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อได้แตกฉาน

ในขั้นตอนการถ่ายทอดบทแปลนั้น ผู้วิจัยต้องพยายามรักษาสິงที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อออกมาให้มากที่สุด เช่น อาการป่วยของอ็องเดรที่ทำให้เขาพูดติดขัด บทขบขันที่ตั้งใจมาเรียกเสียงหัวเราะ วรรณศิลป์ที่สร้างผลกระทบทางอารมณ์ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้อ่านบทแปลได้รับอารมณ์สเช่นเดียวกับผู้อ่านต้นฉบับ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในขั้นตอนนี้คือ การถ่ายทอดบทแปลให้เป็นธรรมชาติและไม่ขัดต่อการรับรู้ของผู้อ่านในภาษาปลายทาง ผู้วิจัยจึงต้องไม่ยึดติดกับรูปแบบหรือโครงสร้างทางภาษาเดิม เลือกใช้คำสรรพนามให้เหมาะสมกับความสัมพันธ์ของตัวละคร เลือกใช้คำอุทานที่เป็นธรรมชาติเพื่อให้ผู้อ่านบทแปลเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้จริง ๆ และควรระลึกไว้เสมอว่าการแปลคือการถ่ายทอดความหมาย ไม่ใช่การถ่ายภาษา เนื่องจากบทละครที่ได้รับการแปลนั้นอาจถูกนำไปแสดงต่อบนเวทีได้ ภาษาในบทแปลจึงควรเป็นภาษาพูดที่เป็นธรรมชาติและสมจริงในสถานการณ์นั้น ๆ อีกทั้งยังต้องสามารถนำไปพูดได้อย่างคล่องปากด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจในด้านการแปลบทละครฝรั่งเศสและจุดประกายให้ศึกษาและแปลบทละครฝรั่งเศสต่อไป

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือ

- จินตนา อาศนะเสน. “ภาวะสมองเสื่อม.” ใน *ตำราอายุรศาสตร์ทั่วไป*, บรรณาธิการโดย นิธิพัฒน์ เจียรกุล, 480-515. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2556.
- นันทิกา ทวิชาชาติ. *สุขใจ.. ไร้เศร้า.. ไร้เสื่อม...* พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: โรงพิมพ์ เอ โอ พรินติ้ง, 2553.
- นพมาศ แวหงส์, บรรณาธิการ. *ปริทัศน์ศิลปการละคร*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- ปรีชยา คล้ายทวน, เมธาวี ปาลิวนิช, และ สุพิชชา เกิดสว่าง. *รู้จักเพื่อป้องกัน อัลไซเมอร์*. บรรณาธิการโดย เอี่ยมพร สกุลแก้ว. กรุงเทพฯ: ไกล่หมอ, 2549.
- พนัส ธิญญะกิจไพศาล. “โรคสมองเสื่อม Alzheimer’s ในทัศนะของประสาทแพทย์.” ใน *คู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์*, บรรณาธิการโดย พนัส ธิญญะกิจไพศาล, 1-21. กรุงเทพฯ: พี เค โพรมิเนนท์, 2544.
- ยุวพาส์ ชัยศิลป์วัฒนา. *องค์ประกอบและรูปแบบบทละครตะวันตก*. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- รุ่งอรุณ โตศักดิ์ภราเลิศ, และ ลูกจันทร์ วิทยถาวรวงศ์. “รูปแบบการดูแลผู้ป่วยอัลไซเมอร์ในมุมมองพยาบาลวิชาชีพ.” ใน *คู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์*, บรรณาธิการโดย พนัส ธิญญะกิจไพศาล, 46-69. กรุงเทพฯ: พี เค โพรมิเนนท์, 2544.
- เลเดแรร์, มาริอานน์ และคณะ. *คำนำ ศาสตร์การแปล: รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ*, บรรณาธิการโดย นพพร ประชากุล. กรุงเทพฯ: โครงการศูนย์การแปล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- เลเดแรร์, มาริอานน์. “การแปลคือการถ่ายทอดความหมาย มิใช่การถ่ายภาษา.” ใน *ศาสตร์การแปล: รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ*, บรรณาธิการโดย นพพร ประชากุล, แปลโดย จิระพรรษ์ บุญยเกียรติ, 1-43. กรุงเทพฯ: โครงการศูนย์การแปล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- วันดี โภคะกุล, และ จิตนภา วาณิชโรตม์. *การดูแลผู้ป่วยภาวะสมองเสื่อมสำหรับประชาชน*. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, [2546?].

โสภาพรรณ รัตนัย. *คู่มือดูแลผู้สูงอายุ*. บรรณาธิการโดย เฉลิมพล ธนะนพวรรณ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2557.

สารานุกรมและพจนานุกรม

นพวรรณ พันธเมธา. *คลังคำ*. พิมพ์ครั้งที่ 7 [ฉบับปรับปรุง]. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2559.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562.

<http://www.royin.go.th/dictionary>.

ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมภาษาไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2545.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2562. <https://th.wikipedia.org/wiki/โรคอัลไซเมอร์>.

วิกิพจนานุกรม พจนานุกรมเสรี. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562. <https://th.wiktionary.org/wiki/เหี้ย#คำอุทาน>.

วิทยานิพนธ์

ตะวัน เจนกุลประสูตร. “บทแปลบทละครเรื่อง “เชิญนายบ๊องมาดินเนอร์” (องก์ที่ 1) ของ ฟรองซัวส์ เวอแบร์ พร้อมบทวิเคราะห์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.

วดีรัตน์ บุญยรัตพันธุ์. “บทแปลบทละครเรื่อง “ซานตาซาน” ของ คณะเลอ สปล็องดิด พร้อมบทวิเคราะห์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.

วรรณวิมล แสนแก้ว. “บทแปลบทละครเรื่อง “ออร์เฟอุส” ของ ฌอง ก๊อกโต พร้อมบทวิเคราะห์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.

สุภัค ไห้พั้งจู. “บทแปลบทละครเรื่อง “คนือก” ของ ฌูลส์ โรแมงส์ พร้อมบทวิเคราะห์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2557.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

“การเขียนบท.” คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2562. <https://fineart.msu.ac.th/e-documents/myfile/การเขียนบท%20.pdf>.

นพรัตน์ ยุกวณิช. “ชนิดของคำ.” มะขามนะเฮิร์ฟ. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2562.

<https://sites.google.com/site/makhamnaheirf/sux-kar-sxn-wicha-phas-a-thiy/bth>.

สลิล ศิริอุดมภาส. “อัลไซเมอร์.” หาหมอ. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2562.

<http://haamor.com/th/อัลไซเมอร์>.

Books and Book Articles

Zeller, Florian. *Le Père*. Paris: L'avant-scène théâtre, 2015.

Articles

Das, Pamela. “A Relentless Journey: Life with Dementia.” *The Lancet*, vol. 386 (November 2015): 1813-1814. Accessed January 5, 2019.

[https://www.thelancet.com/pdfs/journals/lancet/PIIS0140-6736\(15\)00769-2.pdf](https://www.thelancet.com/pdfs/journals/lancet/PIIS0140-6736(15)00769-2.pdf).

Encyclopedias and Dictionaries

Larousse.fr: encyclopédie et dictionnaires gratuits en ligne. Accessed May 20, 2019.

<https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais-monolingue>.

Literary Terms. Accessed April 2, 2019. <https://literaryterms.net/farce>.

Rey-Debove, Josette, and Alain Rey. *Le Petit Robert Édition 2016*. Edited by Estelle Dubernard. Paris: Société Dictionnaires Le Robert, 2015.

Wikipédia L'encyclopédie libre. Accessed May 8, 2019. https://fr.wikipedia.org/wiki/Florian_Zeller.

Wikipédia L'encyclopédie libre. Accessed May 8, 2019. [https://fr.wikipedia.org/wiki/Le_Père_\(Zeller\)](https://fr.wikipedia.org/wiki/Le_Père_(Zeller)).

Electronic Media

Ahlfors, Elizabeth. "The Father." Citycabaret. Accessed May 8, 2019.

<http://www.citycabaret.com/the-father.html>.

Chassagnon, Marine. "On a interrogé Florian Zeller sur sa dernière pièce: "C'est ça, ce qui m'intéresse au théâtre, l'expérience de la perte"." Huffpost. Accessed May 10, 2019. https://www.huffingtonpost.fr/2016/10/28/florian-zeller-avant-de-envoler-interview_a_21594183.

Costaz, Gilles. "Un "Père" écorché vif." Le Point Culture. Accessed January 15, 2019. https://www.lepoint.fr/culture/un-pere-ecorche-vif-05-10-2012-1513821_3.php.

Donadio, Rachel. "The Next Playwright to Know? Florian Zeller, From France to Broadway in a Big, Busy Leap." The New York Times. Accessed April 19, 2019. <https://www.nytimes.com/2016/04/03/theater/florian-zeller-a-busy-french-playwright-makes-his-american-debut-on-broadway.html>.

Dunne, Joseph. "The Father." Critical Byte Theatre Criticism in the Digital Age. Accessed January 17, 2019. <http://theatrefutures.org.uk/critical-byte/2016/04/30/the-father>.

Simon, Nathalie. "Un Père et sa fille : le devoir de mémoire." Le Figaro.fr Culture. Accessed January 16, 2019. <http://www.lefigaro.fr/theatre/2012/10/16/03003-20121016ARTFIG00642--un-pere-et-sa-fille-le-devoir-de-memoire.php>.

Totolilia [pseud.]. Comment on "Qu'est ce qu'une farce tragique ?." Nosdevoirs. Comment posted December 13, 2014. Accessed May 8, 2019. <https://nosdevoirs.fr/devoir/469014>.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวณัฐพร สุวิชาพานิชย์
วันเดือนปีเกิด	16 มีนาคม 2535
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2556: ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาฝรั่งเศส) เกียรตินิยมอันดับ 1 มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานทางวิชาการ

ณัฐพร สุวิชาพานิชย์, และ ขนิษฐา กองทิพย์ จารุพินทุโสภณ. “ภาพจำที่กำลังลบเลือน อัลไซเมอร์กับบทละครเรื่อง พ่อ ของฟลอริยอง เซลแลร์.” ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ
โครงการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษาระดับชาติ สรรพศาสตร์ สรรพศิลป์ ประจำปี 2562,
บรรณาธิการโดย จันทิมา อังคพณชกิจ, 219-234. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2562.

ประสบการณ์ทำงาน

2558: HR Analyst (French)
บริษัท เอ็กซอนโมบิล จำกัด
(พนักงานสัญญาจ้างภายใต้สัญญาของบริษัทจัดหางาน
อเต็คโก้ เพชรบุรีตัดใหม่ จำกัด)

2557: Trader (French)
บริษัท ทือปออร์กานิกโปรดักส์แอนด์ซัพพลายส์ จำกัด